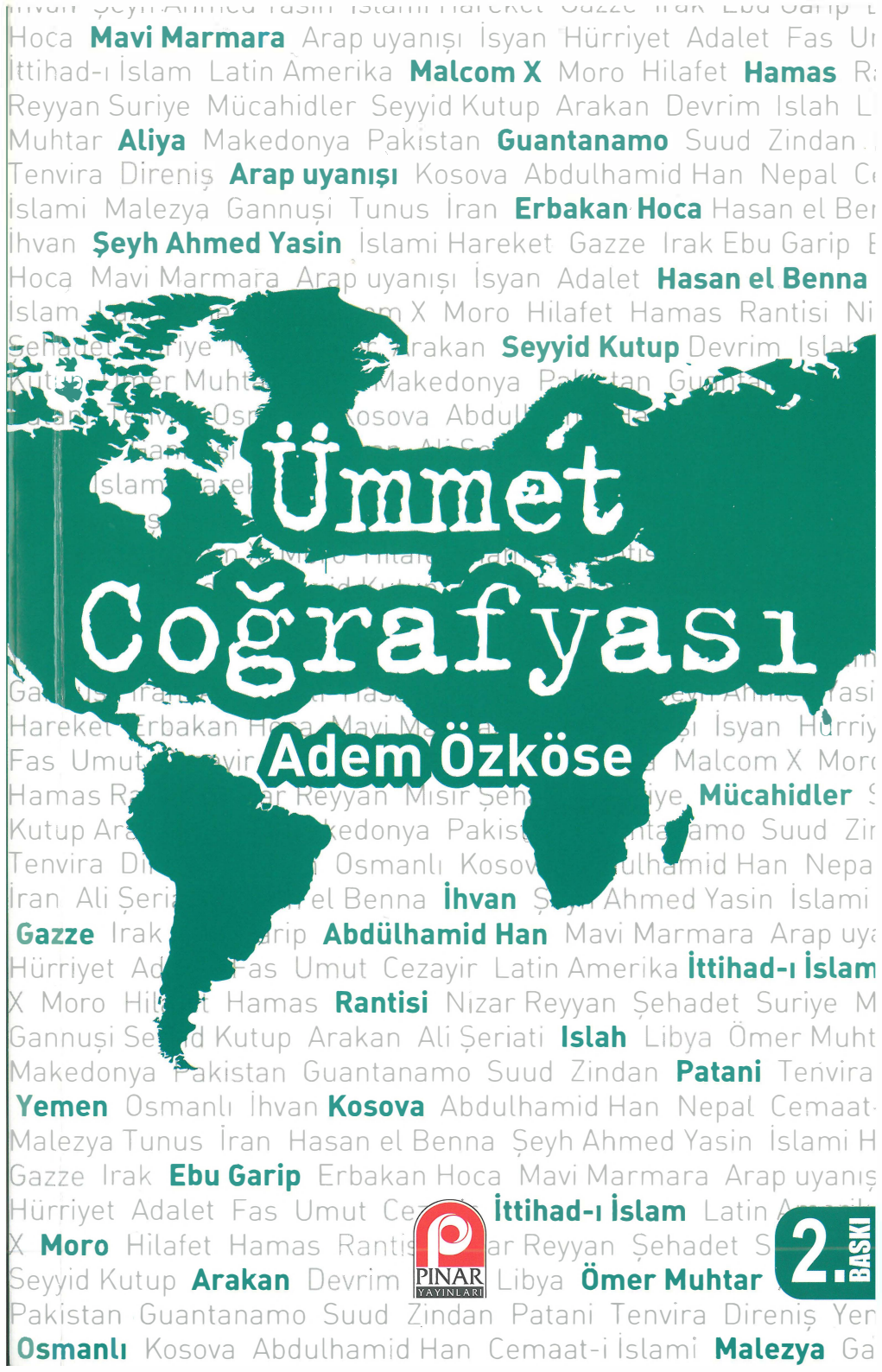

PINAR YAYINLARI
2. BASKI

ADEM ÖZKÖSE

1978 yılında Samsun'un Çarşamba ilçesinde doğdu. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nden mezun oldu. Gazeteciliğe 2004 yılında Vakit gazetesinde başladı. Irak, Afganistan, Lübnan, Filistin, Patani, Darfur, Keşmir, Somali, Mindanao Adası gibi dünyanın bir çok savaş ve kriz bölgesinde gazetecilik yaptı. Sudan, Nijer, Ürdün, İran, Fas, Tunus, Mısır, Pakistan, Bosna, Tayland, Kıbrıs, Malezya, Filipinler, Arnavutluk, Nepal, Burma, Libya, Makedonya, Kosova, Yemen ve Suudi Arabistan'a uzun gezilere çıktı. 2007-2011 yılları arasında Suriye'nin başkenti Şam'da yaşayarak Gerçek Hayat dergisinin Ortadoğu temsilciliği görevini yürüttü. Hilal TV'de yayınlanan gezi programı ROTA'nın yapımcı ve sunucusu, Sancaktar dergisinin Ortadoğu sorumlusu olan yazar evli ve 3 çocuk babasıdır. Adem Özköse'nin daha önce yayınlanan "Cennete Otostop" ve "Söz Direnişçilerde" isimli kitapları da yine Pınar Yayınları'ndan çıkmıştır.

ADEM ÖZKÖSE

Ümmet Coğrafyası

PINAR YAYINLARI

pınar yayınları
halıcılar cad. kocaoğlu apt.
no: 38/1 d:4 fatih-istanbul
tel: 0212 520 98 90 - 631 12 50
www.pinaryayinlari.com
bilgi@pinaryayinlari.com
yayınevi sertifika no: 22787

ümmet coğrafyası
adem özköse

pınar yayınları: 325
söyleşi: 3

ISBN: 978-975-352-371-4

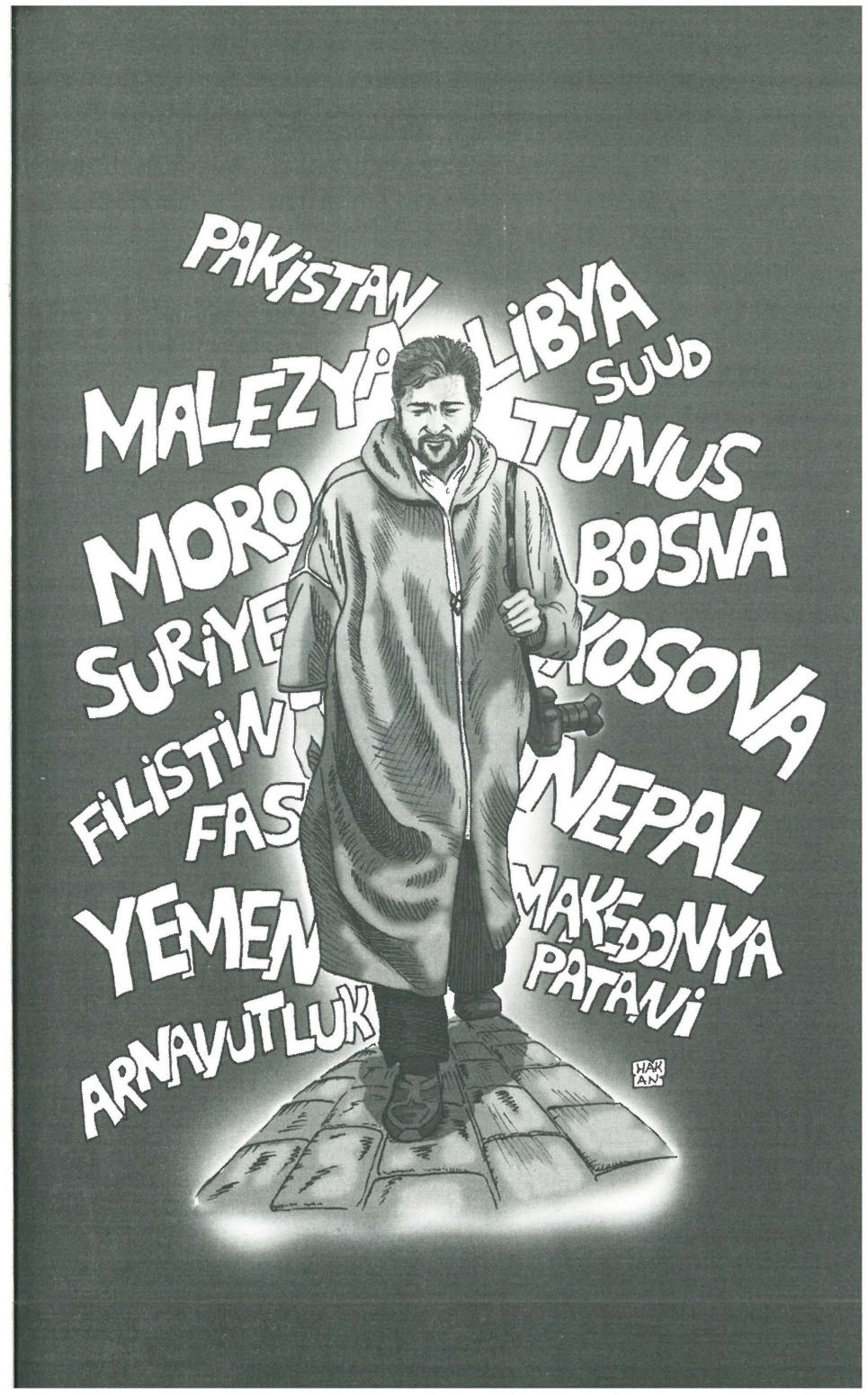
birinci basım: temmuz 2013
ikinci basım: ağustos 2013

kapak-iç düzen: tekin öztürk

baskı-cilt: şenyıldız mat. hed. eşy. tek. san. tic. ltd. şti
maltepe gümüşsuyu cad. dalgıç iş merkezi k:1 no:3
topkap-istanbul tel: 0212 483 47 91
sertifika no: 11964

İçindekiler

Önsöz 9
Ebu Garip'in sembolü Hacı Ali Kaysi 15
Şehit verdikçe çoğalan bir halk 25
Seyyid Kutup'un Patanili öğrencileri 39
Guantanamo Pakistan 49
Ölçüsüz cihad olmaz 61
Libyalı Komutan Abdulhakim Belhac 71
Cezayir ve İslâmi Selamet Cephesi 85
Devrimi Batı'ya çaldırmayacağız 93
Oğlu Abdulhamid, Şeyh Ahmed Yasin'i anlatıyor 103
Makedonya ve İslâmi uyanış 113
Ali Şeriati ve İran 125
Abdulhamid Han'ın Malezya'daki elçisi 135
Devrimler sınırları kaldıracak 145
Bir âlim, bir mücahid, bir baba 155
Suud'un problemi itaat duvarı 165
Nepal'in İbrahimleri 175
Hamdavi'den İttihad-ı İslâm çağrısı 185
Batılıların demokrasisine ihtiyacımız yok 195
Arakanlı Müslümanların çığlığı 205
Kosova'da İslâmi Hareket'e Katıl Partisi 215
Güneydoğu Asya'nın son efsanesi 225
Tenvira'nın eşi Hamide Nur 233
Latin Amerika'da İslâm devrimi 243

PAKİSTAN
MALEZYA
LİBYA
SUUD
TUNUS
MORO
BOSNA
SURİYE
KOSOVA
FİLİSTİN
FAS
NEPAL
YEMEN
MAKEDONYA
PATANİ
ARNAVUTLUK
HAKAN

Sevgili dostum, canım kardeşim
Yetkin Özcan'a...

Önsöz

İslâm dünyası bir asır önce Batılı güçler tarafından işgal edildi. Daha sonra da Müslüman halkların arasına mösyöler tarafından cetvellerle yapay sınırlar çizildi. Tarihi, coğrafi ve sosyolojik açıdan hiçbir gerçekliği olmadığı halde bir zamanlar Ümmet Coğrafyası'nda yaşayan insanlar ulus devletlere, yapay kimliklere bölündüler. Emperyalistler eliyle her ulus için bir taraftan sahte kahramanlar üretilirken, diğer taraftan da tamamen kurgu olan İnkılâp Tarihleri yazıldı. Özellikle tarihin bu şekilde kurgulanmasının amacı cetvellerle çizilen sınırların zihinlere de yerleşmesinin istenmesiydi. Her şey bir projeydi ve bu projeler sayesinde bir zamanlar sadece Müslüman olmakla övünen insanlara kavimleriyle övünmeyi öğrettiler. Coğrafyamız birden Türklüğüyle, Kürtlüğüyle, Araplığıyla övünen insanlarla doldu. Yapılmak istenilen, İstanbul'un ellerini Şam-ı Şerif'ten, Kudüs'ün ellerini İsfahan'dan, Saraybosna'nın ellerini Prizren'den, Tanca'nın ellerini Trablusgarp'dan ayırmaktı.

Batılı emperyalistler İslâm dünyasını terk ederken arkalarında da yerli dostlarını bıraktılar. İslâm toprakları yıllarca bu diktatörler eliyle esir alındı. Müslümanların tarihi, kültürü, değerleri aşağılandı, hakir görüldü. Topraklarımızdaki zenginliklerimiz yağmalandı, sömürüldü. Ümmet-i Muhammed'in kutsalları çiğnendi, özgürlüklerine prangalar vuruldu. Kimi

ülkelerde askeri ve siyasi, kimi ülkelerde de kültürel ve fikri kuşatmalar oluşturuldu. Yeni nesiller ruh köklerinden uzaklaştırılmak istendi. Bütün bunlara başkaldıranlar ise ya hapsedildi ya da idam sehpalarına gönderildi.

Fakat İslâm topraklarına musallat olan sömürgeciler her şeyin aslına rücû edeceğini unuttular. Hangi mesafeleri kat ederse etsin, hangi engellerle karşılaşırsa karşılaşsın suyun bir gün yatağını bulacağını hiç hesaba katmadılar. Ümmet Coğrafyası'nın halkları, aralarına sınırlar konulan kardeşler sonunda sessizliklerini bozdular. Kahire'den, Şam-ı Şerif'den, İstanbul'dan, Gazze'den, Bingazi'den yükselen özgürlük çığlıkları İslâm dünyasının yüzyıldır süren suskunluğunu sonunda yerle bir etti. Suskunluk yerini direnişe, çaresizlik ise umuda bıraktı. İslâm dünyası küllerinden yeniden doğmaya, dirilmeye başladı. Artık rüzgâr tersine dönüyor. Bir çağ kapanıyor ve yeni bir çağ açılıyor. Teslimiyet kültüründen direniş kültürüne geçiliyor. İslâm dünyasının minarelerinden özgürlük sesleri yükseliyor. Yıllardır ezilen Müslümanlar adalet temelli yeni bir İslâm dünyası kurmak istiyorlar. Müslüman halkların kararlılık ve cesareti tarihin kapılarını yeniden zorluyor.

İslâm dünyasının yıllardır süren sorunlarının sihirli değnekle bir dokunuşta çözüleceğine tabi ki inanmıyoruz. İslâm dünyasının dönem dönem ciddi türbülanslara gireceğini de az çok tahmin ediyoruz. Fakat ye'se düşmeyi, umutsuz olmayı yasaklayan bir inancın mensupları olarak içimizde hep aklı selim bir iyimserlik taşıyoruz. İslâm dünyasının farklı coğrafyalarında yaşanılan gelişmeler ise iyimserliğimizi daha bir besliyor.

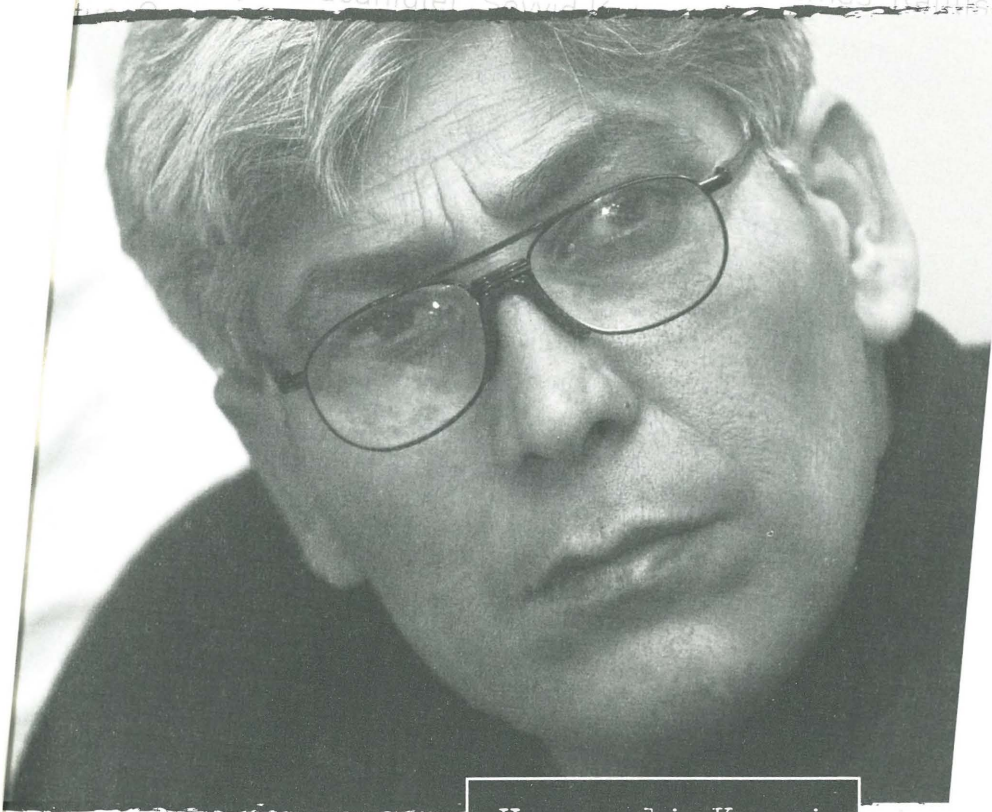
Elinizdeki Ümmet Coğrafyası kitabı, farklı ülkelere yapılan seyahatler esnasında gerçekleştirilen birbirinden önemli görüşmelerin bir araya getirilmesiyle oluştu. Kitapta Filistin'den Fas'a, Moro'dan Suriye'ye, Libya'dan Makedonya'ya, Kosova'dan Suud'a, Tunus'dan Yemen'e, İran'dan Patani'ye,

Nepal'den Malezya'ya, Cezayir'den Pakistan'a, Latin Amerika'dan Arakan'a kadar uzanan güzergâhta nelerin olup bittiği, Müslümanların neler yaşadıkları, tecrübeleri, hangi imkân ve zaaflara sahip oldukları, Müslüman toplulukların umutları, beklentileri, gelecek perspektifleri, Türkiye'ye nasıl baktıkları konu ediliyor. Kitap bu yönüyle ümmetten haberler getiren bir çalışma olma özelliği taşıyor. Kitabın amaçlarından bir diğeri de Arap isyanlarıyla başlayan süreçle ilgili okuyucuya bizzat kaynağından, bu sürecin önemli aktörlerinden doğru bilgiler aktarmak. İslâm dünyasının nerelerden geldiğini, hangi acıları çektiğini, hangi bedelleri ödediğini hatırlatarak içinden geçtiğimiz günlerin daha da iyi anlaşılmasını sağlamak. Hasan el Benna, Seyyid Kutup, Erbakan Hoca, Şeyh Ahmet Yasin, Malcom X, Rantisi, Abdulhamid Han, Ömer Muhtar, Aliya İzzetbegoviç, Mevdudi ve bir çok Müslüman önderin arda kalan düşünsel ve mücadele mirasının izleri de kitabın bir başka konusu.

Vakit gazetesinin, Gerçek Hayat ve Sancaktar dergilerinin, Hilal TV'nin bu kitabın oluşmasında büyük katkısı oldu. Katkı sağlayanların hepsine bir kez daha teşekkür ediyorum. Seyahatlerimin bir çoğunda bana yol arkadaşlığı yapan, fotoğraf desteğinde bulunan Celal Topçu kardeşime de şükranlarımı sunuyorum. Teşekkür etmek istediğim bir başka kişi de çizdiği karikatürle kitabıma renk katan Çağatay Hakan Gürkan ağabey...

Yıllardır bir ümmet kitaplığı oluşturmayı hayal ediyordum. Cennete Otostop ve Söz Direnişçilerde'den sonra hayalini kurduğum ümmet kitaplığına yeni bir kitap daha eklemek, bir tuğla daha koymak beni son derece mutlu ediyor. Bu duygularımın eşliğinde sizleri severek okuyacağınızı umduğum Ümmet Coğrafyası kitabı ile baş başa bırakıyorum...

Adem Özköse
27 Haziran 2013/Ankara

Hacı Ali Kaysi

ABD askerleri 20 Mart 2003'de tıpkı bir haçlı ordusu gibi Irak'ı işgal ettiler. Bombaladılar, yaktılar, yıktılar, yağmaladılar. Camileri postallarıyla kirlettiler, Irak'ın farklı şehirlerinde kurdukları cezaevlerinde insanlara acımasızca işkenceler yaptılar. Kadınlar dul, çocuklar kullanılan kimyasal silahlar nedeniyle sakat kaldı. Ve 8 sene sonra Irak'tan çekilirken de arkalarında yüz binlerce ölü, ırk ve mezheplere bölünmüş bir ülke bıraktılar. ABD işgalinin Irak'a getirdiği demokrasi ve özgürlüğü en net özetleyen görüntüler ise Ebu Garip Cezaevi'nden dünyaya yansıyan görüntülerdi. ABD askerlerinin bir taraftan Iraklı mahkûmlara işkence yaparken, diğer taraftan da verdikleri pozlar askerlerin sahip oldukları ruh halini, Irak cezaevlerinde yaşanan işkence ve insan hakkı ihlallerini bütün çıplaklığıyla gözler önüne seriyordu. Ebu Garip'den dünyaya yansıyan bir fotoğraf ise ABD askerlerinin Irak halkına yönelik işlediği suçların, yaptığı işkencelerin sembolü haline geldi. Bu fotoğraf, kolları iki yana açılmış bir şekilde vücuduna elektrik verilen siyah pelerinli adamın fotoğrafıydı. Fotoğrafın basına yansımasından uzun bir süre sonra siyah pelerinli adamın kimliği de öğrenildi. Dünyanın konuştuğu bu adam, tutuklanana kadar geçimini sağlamak için hurma yetiştiren sıradan bir Iraklı, Bağdatlı Hacı Ali Kaysi'ydi. Bir programa katılmak için geldiği İstanbul'da Hacı Ali Kaysi'den Ebu Garip Cezaevi'nde geçirdiği günleri dinlerken ABD askerlerinin söz konusu olanlar mazlumlar, Müslümanlar olduklarında nasıl bir ruh haline büründüklerini bir kez daha anlamış oldum. Siz de bu röportajı okurken bir taraftan Iraklı Hacı Ali Kaysi'nin Ebu Garip'de geçirdiği işkence dolu günlere, diğer taraftan da ABD'nin Irak'a getirdiği demokrasi ve özgürlüğe şahit olacaksınız...

Ebu Garip'in Sembolü Hacı Ali Kaysi

Ebu Garip'e uzanan günleriniz nasıl başladı? Sizi niçin gözaltına aldılar?

23 Kasım 2003'te bir Ramazan günü namaz kılmak için mahalledeki mescide giderken karşıma bir grup Amerikalı asker çıktı. Bana arandığımı haber verdiler. Ben de onlara bir yanlışlık olduğunu hiçbir suç işlemediğimi söyledim. Fakat karşı çıkmama aldırmadan beni zorla bir hummer cipine bindirdiler.

Daha sonra nereye götürüldünüz?

Amiriye bölgesindeki bir ABD üssüne götürüldüm ve üssün içindeki hapishanede 2 gün tutuldum.

Amiriye'deki askeri karargâhta sizin dışınızda da Iraklılar var mıydı? Varsa onları görebiliyor muydunuz?

Iraklı esirlerin seslerini duyuyordum. Fakat yüzlerini göremiyordum. Amiriye'deki Iraklı esirler devamlı olarak Kur'an okuyorlardı. Hapishanedeki hücrelerden koridorlara Kur'an sesleri yayılıyordu.

Burada herhangi bir işkence veya saldırıya maruz kaldınız mı?

Hayır, kalmadım. Bu hapishane daha çok gözaltına alınan Iraklıların götürülecekleri cezaevlerinin belirlendiği bir merkezdi.

Burada 2 gün tutulduğunuzu söylediniz. Sonra ne oldu?

Amiriye'de tutulduğum 3. günün sabahı Amerikalı askerler hücreme gelerek önce ellerimi bağladılar. Daha sonra da başıma çuval geçirip beni bir araca götürdüler. Bu araçta başka mahkûmlar da vardı. Konuşmalarından bu kişilerin benim gibi Iraklı mahkûmlar olduklarını anladım. Belli bir süre yol aldıktan sonra arabalardan indirildik. Bizi yine Amerikalı olan başka askerlere teslim ettiler. Askerler önce bizden sırayla dizilmemizi istediler. Parmak izlerimiz alınıp göz taramalarımız yapıldıktan sonra birdenbire Amerikalı askerlerin küfür ve saldırıları başladı. Bizden devamlı yerde sürünmemizi istiyorlardı. Her birimizi zorla yere yatırıp sürükleyerek hücrelere

götürdüler. Daha sonra da Ebu Garip Cezaevi'nde olduğumuzu öğrendik.

Ebu Garip Cezaevi'ndeki ilk günleriniz nasıl geçti?

İlk günlerim sürekli sorguyla geçti.

Ne soruyorlardı?

Bana sordukları ilk soru Şii mi yoksa Sünni mi olduğumdu? Irak'ta daha önce böyle bir soruyla hiç karşılaşmadığım için bir hayli şaşırdım. İlk günlerim gerçekten korkunçtu. Bütün gücümle direnmeme rağmen beni çırılçıplak soydular ve bana aralıklarla haftalarca işkence yaptılar.

Ne tür işkenceler?

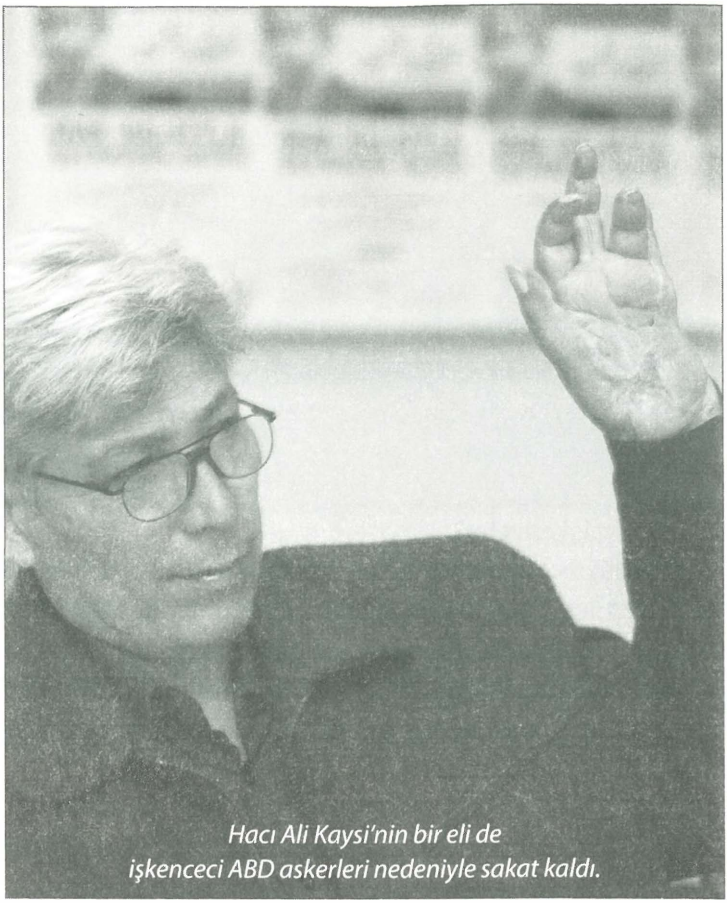
Dövdüler, hakaretler ettiler, kollarımdan asıp dakikalarca beklettiler. Bu arada sık sık vücudumun farklı bölgelerine elektrik veriyorlardı. Vücuduma verilen elektrik sebebiyle acı içinde kıvranırken kulaklarıma ABD askerlerinin gülme sesleri geliyordu. Canım acıdığı için dilimi ısırıyordum ve bundan dolayı da sürekli ağzımdan kan geliyordu.

Sorguculaın size yönelik ithamları neydi? Niçin gözaltına alındığınızı sorgu esnasında öğrenebildiniz mi?

Direnişçilere yardım ettiğimi iddia ediyor ve benden direnişçiler hakkında bilgi istiyorlardı. Fakat benim direnişçiler hakkında bilgim yoktu. Daha sonra ise bana işbirliği teklif etmeye başladılar. Eğer kendileriyle çalışırsam çok iyi şartlar sunacaklarını vaat ediyorlardı. Fakat ben bu teklifi kabul etmedim. Beni sorgulayanlardan biri de Yahudi'ydi.

Bunu nasıl anladınız?

Başında kippası vardı ve kendisinin İsrailli olduğunu, Batı Yaka'da birçok defa Filistinlilerin sorgulanmalarına katıldığını

Hacı Ali Kaysi'nin bir eli de işkenceci ABD askerleri nedeniyle sakat kaldı.

söylüyordu. Ayrıca bana bir taraftan işkence yaparken diğer taraftan da sürekli olarak yüksek sesle Yahudilerin ünlü "Babilon" şarkısını dinletiyordu.

Kamuoyuna Ebu Garip'teki Iraklı kadınlara tecavüz edildiği yönünde bilgiler de yansıdı. Sizin bu bilgileri doğrulayıcı bir tanıklığınız oldu mu?

Birçok defa esir kadınlara saldırdılar. Iraklı kadınlar tecavüze uğrarken onların yardım isteyen çığlıkları hücrelerimize

kadar geliyordu. Biz hücrelerimizde tekbir getirirken, kapılara, duvarlara vururken Amerikalı askerler kadınlara tecavüz ediyorlardı. Elimizden hiçbir şey gelmiyordu. Gerçekten çaresizdik... Kadınların çığlıkları da dayanılacak gibi değildi.

Ebu Garip Cezaevi'nden başka neler hatırlıyorsunuz?

Amerikalı askerler Iraklı mahkûmlara "Büyük Tavuk", "Kurt Adam", "Drakula", "Joker" gibi isimler takıyorlardı. Bana ise "Colin Powell" diyorlardı. Hücrelerde kalan insanların büyük bir kısmı ise çıplaktı. Bir gün 75 yaşındaki Bakubalı bir âlimi önce çırılçıplak soydular. Sonra da ona zorla kadın iç çamaşırı giydirdiler. Iraklı kadınlara yemeği bu âlimin vermesini ve kadınların da ona bakmasını istiyorlardı. Kadınlar Iraklı âlime bakmayı reddedince Amerikalı askerler kadınlardan bir kaçını dövdü. Yine Ebu Garip Cezaevi'nde genç bir Iraklı mahkûma yapılanlar da gerçekten berbattı. Amerikalı askerler önce Iraklı genç mahkûmun gözlerini bağlayıp ona "seni tuvalete götüreceğiz" demişler. Daha sonra da "artık tuvalete geldin, ihtiyacını giderebilirsin" diyerek Iraklı genç mahkûmu kendisi gibi cezaevinde mahkûm olan babasını üzerine işetmişler. Bunu bizzat yaşayan o genç mahkûmdan dinledim. Bir taraftan anlatıyor diğer taraftan da ağlıyordu.

Ebu Garip Cezaevi'nde yapılan işkencelerin sembolü haline gelen fotoğrafınız nasıl çekildi?

Kafamdan aşağıya bir çuval geçirilmiş ve ellerim yana doğru açık halde beni bir kutunun üstünde durmaya zorladılar. İki kablo getirip vücuduma bağladılar. Göz yuvarlarımın dışarı fırlayacağını sandım. Bir taraftan vücuduma elektrik veriyorlar diğer taraftan da fotoğrafımı çekiyorlardı. Gözlerim kapalı olduğu için patlayan flaşlardan fotoğrafımın çekildiğini anlıyordum.

ABD'nin Irak'a getirdiği özgürlüğün sembolü olan o meşhur fotoğraf...

Ebu Garip'te tam olarak ne kadar kaldınız?

15 günü tek başıma bir hücrede olmak üzere toplam 6 ay kaldım. 6 ayın sonunda da Amerikalılar bana yanlışlıkla tutuklandığımı söylediler. 6 ayın içinde tam 38 kilo verdim.

Bütün bunları yaşadıktan sonra ne düşünüyorsunuz, neler söyleyeceksiniz?

6 ay işkencenin her türlüsüne maruz kaldıktan sonra bana"suçsuz olduğunuz ortaya çıktı, artık serbest bırakılıyorsunuz." dediler. İşte Amerika'nın Irak'a getirdiği demokrasi ve özgürlük budur. Benim yaşadıklarım, Ebu Garip'te olanlar aslında gerçek bir Amerika fotoğrafıdır.

ABD işgalinden sonra Irak'ta Şiilerle Sünniler arasında ciddi bir ayrışma meydana geldi. Bu ayrışmayı neye bağlıyorsunuz?

Hacı Ali Kaysi'nin Ebu Garip Cezaevi'nde Amerikalılar tarafından çekilen bir başka görüntüsü...

Bu ayrışmanın temel sebebi ABD işgalidir. İşgalden önce Şiilerle Sünniler arasında herhangi bir ayrışma yoktu. Şiiler Sünnilerden, Sünniler Şiilerden kız alıp veriyorlar, birbirimize her konuda yardımcı oluyorduk. Hepimiz Şii veya Sünni değil; Iraklı ve Müslüman'dık. Fakat ABD uyguladığı sinsi politikalarla Şiileri Sünni düşmanı, Sünnileri de Şii düşmanı yaptı.

Mart 2006

Ahmet Rantisi

Filistin halkı yıllardır İsrail işgaline karşı bıkmadan usanmadan direnişini sürdürüyor. Mücadele, direniş, fedakârlık, bedel ödeme adeta Filistin halkının yaşam tarzı haline gelmiş. Filistinlilerin bu denli güçlü bir direniş iradesine sahip olmalarının sebebi ise onlara önderlik eden fedakâr ve kahraman liderler... İşte Filistinli o liderlerden biri de Şeyh Ahmet Yasin'den sonra Hamas'ın başına geçen Dr. Abdülaziz Rantisi'ydi. 17 Nisan 2004'de İsrail savaş uçaklarından atılan bombalar sonucu şehit düşen Dr. Rantisi bir basın mensubunun sorusu üzerine, "Siz bizim ölümden korktuğumuzu mu zannediyorsunuz? Ölüm, kanserden ölsen de, Apaçi ile vurulsan, ya da kalp krizi geçirsen de aynıdır. Ama ben Apaçi helikopterlerinden atılan füzelerle ölmeyi tercih ederim." diyerek Filistin halkının önderlerinin nasıl bir ruh haline sahip olduklarını özetlemişti. Abdulaziz Rantisi yeni nesillerin mutlaka tanımaları gereken önemli bir önder... Biz de babasını daha yakından tanımak için Dr. Rantisi'nin oğlu Ahmet Rantisi ile Suriye'nin başkenti Şam'da bir röportaj gerçekleştirdik. 1983 Gazze doğumlu olan Ahmet ilk, orta, lise ve üniversite eğitimini Gazze'de tamamlamış. 2003 yılında İsrail uçaklarından atılan füzeler sonucu bacağından ve kolundan ağır şekilde yaralanan Ahmet Rantisi uzun bir süre de tedavi görmüş. İşte oğlu Ahmet'in anlatımıyla şehid Hamas lideri Abdülaziz Rantisi:

Şehit Verdikçe Çoğalan Bir Halk

Bize babanızı anlatır mısınız? Kimdir Abdülaziz Rantisi?

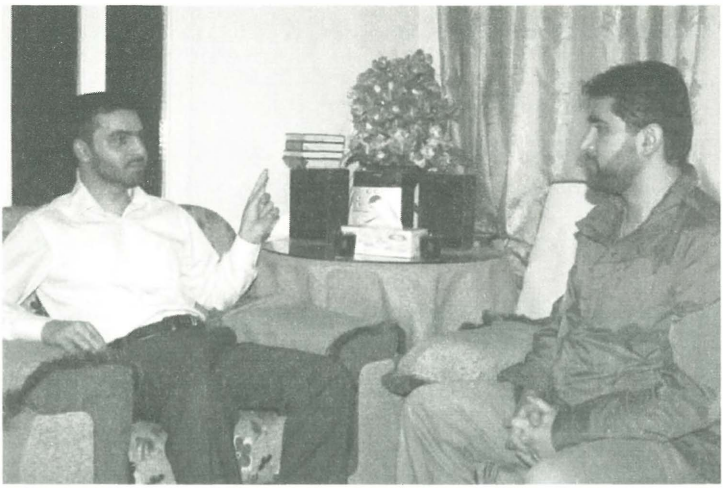
Biz asıl olarak Ramallah yakınlarındaki Rantis köyündeniz. Fakat dedem 1948 sürgününden önce Yafa yakınlarındaki Yebne köyüne yerleşmiş. Babam Dr. Rantisi de 1947 yılında Yebne köyünde dünyaya gelmiş. 1948 sürgünü olunca dedem ailesiyle birlikte Gazze'nin Han Yunus bölgesine göç etmiş. Babamın çocukluğu Han Yunus'daki mülteci kamplarında geçmiş. İlkokulu, ortaokulu ve liseyi Han Yunus'da okumuş. Babam 15 yaşındayken dedem vefat etmiş. Babam ve amcalarım geçinmek için hem okuyor hem de çalışıyorlarmış.

Babanız o zamanlar ne iş yapıyormuş?

Geceleri Han Yunus'daki arazi sahiplerinin topraklarında bekçilik yapıyor, gündüzleri de okula gidiyormuş. O zamanlar çektikleri fakirlikle ilgili babamın bir anısını sizinle paylaşmak istiyorum.

Buyurun...

Büyük amcam çalışmak için Suud'a gitmeye karar vermiş. Babam, babaannem ve diğer amcalarım büyük amcamı yol

etmek için sınıra gelmişler. Büyük amcamın ayağında fakirlikten dolayı ayakkabı bile yokmuş. Babaannem babama, "Ağabeyin Suud'a yalın ayak gitmesin. Ayakkabını çıkarıp ağabeyine ver." demiş. Babam da ayakkabısını ağabeyine verip eve çıplak ayaklarıyla dönmüş. Bu denli fakirlermiş. Babam fakirliğin kendisine çok şeyler kazandırdığını, zorluklar karşısında ayakta kalma duygusunu fakir olarak geçirdiği çocukluk günlerinde öğrendiğini söylerdi. Babam ayrıca çok başarılı bir öğrenciymiş. Liseyi bitirince Mısır'daki İskenderiye Üniversitesi'ni kazanmış ve İskenderiye Üniversitesi'nde tıp fakültesini bitirip doktor olmuş. Üniversitede doktora eğitimi alırken Gazze'de yaşayan çocukların acilen çocuk doktoruna ihtiyacı olduğunu düşünerek akademik eğitimini yarıda bırakıp 1975 yılında Gazze'ye kesin dönüş yapmış.

Babanız İslâmi harekete ne zaman katıldı? Öğrencilik yıllarında da İslâmi hareketle ilişkileri var mıydı?

Babam öğrencilik yıllarında dindar bir öğrenci olmakla birlikte bu yıllarda İslâmi hareketle herhangi bir ilişkisi yokmuş. Okulunu bitirip Gazze'ye döndükten sonra Filistin'de-

ki İhvan hareketine katılarak İslâmi hareket içinde çalışmaya başlamış. Bu yıllarda hem İslâmi hareketin içinde çalışıyormuş hem de Han Yunus'a açtığı muayenehanede doktorluk mesleğini sürdürüyormuş. Babam fakirliğin ne demek olduğunu çok iyi bilen bir insandı. Bundan dolayı muayenehanesine gelen yoksul insanlara çok iyi davranır ve onlardan para almazdı. Dr. Rantisi Gazze'de "fakirlerin babası" olarak tanınır ve insanlar babama büyük sevgi duyarlardı. Gazze'de İslâmi hareketin büyümesinde babamın yoksul insanlarla kurduğu güzel ilişkilerin çok payı oldu. Dr. Rantisi'nin İslâmi hareket içinde yaptığı faaliyetler İsrail'i rahatsız etmeye başlayınca babama yönelik yasaklar getirildi.

Ne tür yasaklar?

Babam Filistinli doktorları bir araya toplayıp onlara İsrail'e vergi ödememeyi teklif etti. Doktorların bir kısmı bu teklifi kabul edip İsrail'e vergi ödemeyeceklerini ilan ettiler. İsrail hükümeti vergi ödemeyen doktorların muayenehanelerini kapatacağını açıkladı. Daha sonra babamın muayenehanesi İsrailli askerler tarafından kapatıldı. Muayenehanesi kapatılınca babam bir taraftan Nasır Hastanesi'nde çalışmaya, diğer taraftan da Gazze'deki İslâm üniversitesinde tıp üzerine dersler vermeye başladı.

Dr. Rantisi Hamas'ın kuruluşunda nasıl bir rol oynadı?

Babam Hamas'ın kurucularındandır. Şeyh Ahmet Yasin, Şeyh Salah Şehade, Üstad İsa Neşşar, Üstad Hasan Şema, Dr. İbrahim Yezuri ve babam Dr. Rantisi yayınladıkları ilk bildiriyle Hamas'ın kuruluşunu ilan ettiler. Hamas'ın kuruluşuyla birlikte babama yönelik baskılar da arttı.

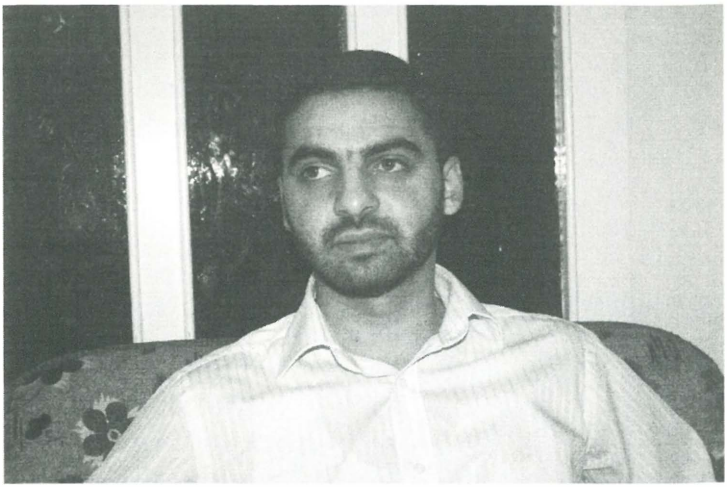
Babanız ilk olarak ne zaman tutuklandı?

Dr. Rantisi ilk olarak 1989 yılında tutuklandı. O zamanlar

ben 5 yaşında bir çocuktum. Fakat yaşadıklarımızı hatırlıyorum. İsrail askerleri evimizi ilk defa bastıklarında vakit gece yarısıydı. Babam Yahudi askerleri evden kovmak için onlarla kavga etti. Askerler evden çıkmayı kabul ettiler ve babamı kapının önünde beklemeye başladılar. Babam üzerini giydi ve evden dışarı çıkınca babamın elleri askerler tarafından kelepçelendi. İlk tutuklanışında iki sene cezaevinde kaldı. Cezası bittiği gün babamızı karşılamak için yola düştük. Annem ve kardeşlerimle birlikte karşılama yerine doğru yürürken babamın tekrar tutuklandığı haberini aldık.

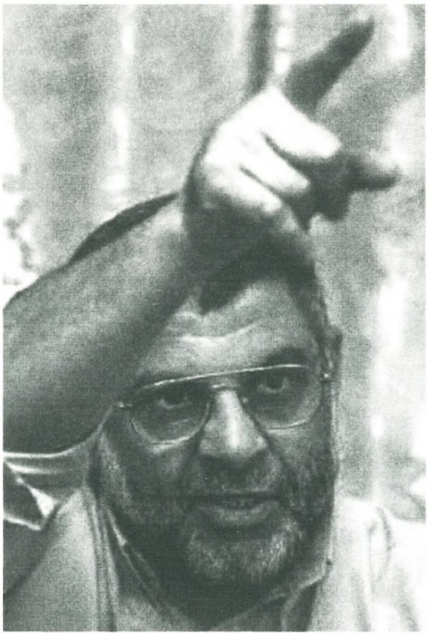
Serbest bırakıldığı gün tekrar mı tutuklandı?

Evet. Dr. Rantisi'yi serbest bırakmak için cezaevi arabasına bindirmişler. Araba biraz yol aldıktan sonra askerler arabayı durdurup, "Sana İzak Rabin'den bir hediye var. Altı ay daha cezaevinde yatacaksın." demişler ve babamı tekrar cezaevine götürmüşler. Altı ay daha cezaevinde kaldıktan sonra serbest bırakıldı. Babam serbest kaldığı zamanlar evimiz bayram yerine dönerdi ve çok mutlu olurduk. Fakat bu bayramlarımız uzun sürmezdi. Serbest bırakıldıktan üç ay sonra babamı tekrar tutukladılar ve bir sene daha cezaevinde kaldı. Bir senelik hapis hayatından sonra eve tekrar döndü. Fakat babamızla yine birlikte olamadık. Çünkü babam kısa zaman sonra 415 Hamas mensubuyla birlikte tutuklanıp Lübnan'ın güneyindeki Merci Zuhur bölgesine sürüldü. Bu olay 1992 yılında gerçekleşmişti. Israilli askerler babam ve arkadaşlarını Merci Zuhur'daki bir dağlık alana bırakmışlardı. Bunun üzerine İslâmi hareket üyeleri Filistin'e geri dönmek için Merci Zuhur direnişini başlattılar ve bir sene boyunca yağmurda, karda Merci Zuhur'a kurdukları çadırların içinde kaldılar. Bir sene Merci Zuhur'da direndikten sonra ise Filistin'e geri dönüşleri İsrail tarafından kabul edildi. Fakat babam eve gelemeden tekrar tutuklandı. Dört sene daha hapis cezasına çarptırıldı ve 1997

yılına kadar cezaevinde kaldı. Bu dönemde Filistin'de Yaser Arafat liderliğinde Filistin özerk yönetimi kurulmuştu. Babam 1997 yılında serbest bırakıldıktan bir yıl sonra bu sefer de Yaser Arafat'ın emriyle tutuklandı. İsrailliler ve Amerikalılar Arafat'a babamı tutuklaması için yoğun şekilde baskı yapmışlar. Arafat da bu baskılar nedeniyle babamı tutuklatmış. Hatta şöyle bir olay oldu: Katar Emiri Gazze'ye gelip Şeyh Ahmet Yasin'i ziyaret etmişti. Bu ziyaret esnasında Şeyh Ahmet Yasin Katar Emiri'ne babamın Yaser Arafat tarafından uzun zamandır cezaevinde tutulduğunu söyleyip Katar Emiri'nden babamın serbest bırakılması için yardım istedi. Katar Emiri Arafat'tan babamın serbest bırakılmasını isteyince Arafat Katar Emiri'ne, "Dr. Rantisi'nin cezaevinde tutulmasını benden Amerikan yönetimi istiyor. Eğer bu konuda Amerikalıların onayını alırsanız ben Dr. Rantisi'yi serbest bırakmaya hazırım." demiş. Babam üç sene de Filistin özerk yönetiminin cezaevlerinde kaldı.

Babanızın hayatının büyük bir bölümü cezaevinde geçmiş...

Şehit babam Dr. Rantisi toplam 10 seneden fazla cezaevinde kaldı. Aslında babamın cezaevi hayatı daha da uzayacaktı. Fakat Gazzeliler bunu engellediler.

Nasıl?

Filistin özerk yönetimine bağlı askerler babamı tekrar tutuklamak için eve geldiler. Arafat'a bağlı iki yüzden fazla asker evimizin etrafını sardı ve babamın dışarı çıkmasını istediler. Babam askerlere, "Asla evden çıkıp size teslim olmayacağım. Bu evden ancak tabutum çıkar." dedi. Askerler evimizin kapısını kırmak için hamlede bulundukları an Gazze'deki mescidlerden tekbirler eşliğinde, "Dr. Rantisi'nin evi askerler tarafından sarıldı. Ey Müslümanlar, kardeşiniz Rantisi'yi koruyun." şeklinde çağrılar yapılmaya başlandı. Binlerce Gazzeli evimize girmeye çalışan askerlerin etrafında toplandı. O gün şiddetli şekilde yağmur yağıyordu. Şiddetli yağmura rağmen binlerce insan sokakları doldurup Arafat'ın askerlerini muhasara altına alarak babamın tutuklanmasını engelledi. Evimizi saran askerler ise kaçıp gittiler. Babamı koruyan insanların kimisi kapımızın önünde, kimisi evimizin üstünde, kimisi de sokaklarda sessiz bir şekilde nöbet tuttular. Arafat'a bağlı askerler kısa bir zaman sonra daha da kalabalık bir şekilde geri döndüler. Fakat babamı seven Gazzelilerin dik ve kararlı duruşları nedeniyle askerler

evimize yaklaşmaya cesaret edemedi. O gün binlerce insan sabah namazına kadar babamı korumak için evimizin önünden ayrılmadı. Babamın tutuklanmasını engellemek için oluşturulan kalabalığın en önünde yoksul Gazzeliler vardı. Babam bu yoksul insanlara yıllarca sevgi ve nezaketle yaklaşmış, onların yardımına koşmuştu. Yoksul Gazzeliler de o gün babama sahip çıkarak büyük bir vefa örneği gösterdiler.

Babanızın Kuran'ı Kerim'i cezaevinde ezberlediğine dair bir bilgi edinmiştim. Bu bilgi doğru mu?

Evet doğru. Babamın hafızlık yapmasının da ilginç bir hikâyesi var. Babam hafız olmayı çok istiyordu. Fakat cezaevinde kaldığı koğuşta diğer İslâmi hareket üyelerinin başkanlığını yaptığı için hafızlık yapmaya vakit bulamıyordu. Diğer tutukluların sorunlarıyla ilgileniyor, ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyordu. O dönem İsrail cezaevlerinin Şarit El isminde bir sorumlusu varmış. Zalim ve kibirli bir insan olan Şarit El'den mahkûmlar korkarlarmış. Şarit El cezaevine geldiği zaman bütün mahkûmlar ayağa kalkıp ona saygı gösterirlermiş. Ayağa kalkmayan mahkûm ise şiddetli bir şekilde cezalandırılırmış. Şarit El bir gün babamın kaldığı cezaevine gelip cezaevlerindeki Filistinli grupların temsilcileriyle görüşmek istemiş. Cezaevi idaresi her gruptan üç kişiyi toplantı için bir odaya çağırmış. Babam da yanına İslâmi hareket üyesi iki mahkûmu alarak Hamas adına bu toplantıya gitmiş. İsrailli gardiyanlar toplantıya katılacak herkese Şarit El geldiği zaman ayağa kalkmalarını söylemişler. Babam bunu kabul etmemiş. Şarit El geldiğinde babam ve iki arkadaşının dışında diğer grupların temsilcileri ayağa kalkmışlar. Şarit El bu duruma çok sinirlenmiş ve babama; "Niçin ayağa kalkmıyorsunuz?" diye sorunca babam cevap olarak; "Biz Müslüman'ız ve bir Siyonist'in karşısında asla ayağa kalkmayız." demiş. Babamın bu cevabına daha da sinirlenen Şarit El babama ve iki arkadaşına hücre

cezası vermiş. Babamın anlattığına göre bu hücre çok az bir ışığın olduğu, dar bir hücreymiş. Babam tek başına kaldığı bu hücrede hafızlığa başlamış. Bir ay hücrede kaldıktan sonra Şarit El babamın yanına bir gardiyan göndermiş. Gardiyan babama Şarit El'den özür dilediklerine dair bir mektup yazarsa affedileceklerini söylemiş. Fakat babam bu teklifi asla kabul etmeyeceklerini belirtmiş. Bir buçuk ay sonra Şarit El yine bir gardiyanı babamın yanına gönderip mektuba gerek olmadığını, sözle özür dilerlerse hücreden çıkarılacaklarını bildirmiş. Babam bu teklifi de reddetmiş. Babam hücrede toplam üç ay kalmış ve bu süre zarfında Kuran'ı Kerim'i ezberlemiş. Üç ay sonunda babamın asla özür dilemeyeceğini anlayan Şarit El, babam ve iki arkadaşını da hücreden çıkarttırmış.

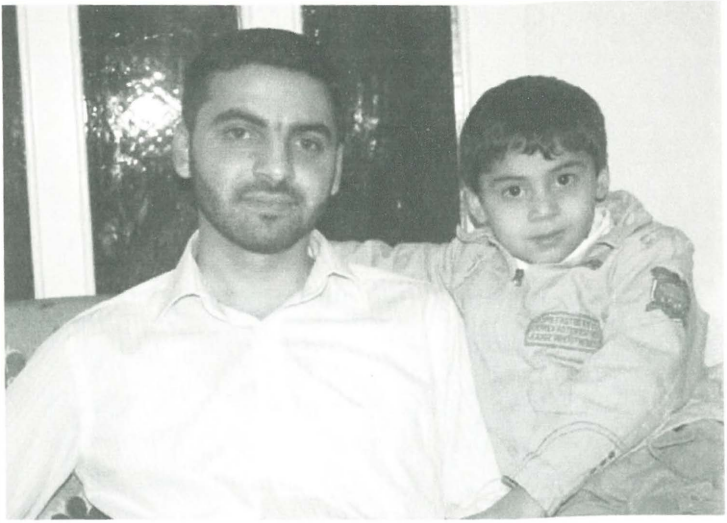
Babanızın şehadeti nasıl gerçekleşti?

Hamas'a olan halk desteği artmaya başlayınca İsrail Hamas'ı etkisiz hale getirmeye karar verdi. Bunun için de Hamas'ın liderlerine yönelik suikastlar başladı. Babama yönelik ilk suikast girişimi 2003 yılında oldu. Babam, korumaları ve ben babamın bir arkadaşını ziyaret etmek için hastaneye gidiyorduk. Arabayı ben sürüyordum. Birden bir İsrail uçağı üzerimizde uçmaya başladı. İsrail uçağını görünce arabanın hızını arttırdım. Uçaktan ilk füze atıldı; fakat arabaya isabet etmedi. Uçak peşimizi bırakmıyordu. İkinci füze atılınca bu sefer arabanın motoru isabet aldı ve araba zikzak çizerek gitmeye başladı. Arabanın kontrolünü de tamamen kaybettim ve bir direğe vurarak arabayı durdurdum. Önce babama baktım. Babam bacağından yaralanmıştı. Babamın korumaları da çeşitli yerlerinden yaralanmışlardı. Çevredeki insanlar koşup babamı ve yaralı iki korumasını arabadan çıkardılar. Ben de arabadan çıkmaya çalıştım; fakat arabanın kapısını açamadım. Bu sefer arabanın camından çıkmayı denedim. Tam bu sırada arabaya üst üste füzeler atılmaya başlandı. Füzelerden

Dr. Abdulaziz Rantisi şehit olmadan önce
Başbakan İsmail Heniye ile birlikte. İki dost, iki yoldaş...

arabaya isabet edenler oldu ve ben kendimi kaybettim. Beş gün komada kalmışım. İki ay boyunca da felçli bir şekilde yaşadım. Daha sonra yavaş yavaş iyileştim. Babamın korumalarından Mustafa Salih bu saldırıda şehit düştü. Babam ve diğer koruması ise kısa bir süre tedavi gördükten sonra hastaneden çıktılar. Babamın yarası da ağırdı. Fakat ikinci bir suikast ihtimaline karşı hastaneden çıkarılıp gizli bir yerde tedavi edildi.

Ahmet Rantisi küçük oğluna babasının ismini vermiş.

Babanız iyileştikten sonra ne yaptı?

Kaldığı yerden mücadelesini sürdürdü. Fakat artık eve gelemiyordu. Hamas, İsmail Ebu Şeneb'in İsrail tarafından şehit edilmesinden sonra hareketin liderlerinin yeraltına inmeleri yönünde bir karar aldı. Babam basına demeç verip ortadan kayboluyordu. Bütün faaliyetlerini yeraltından sürdürüyordu. Babamın nerede saklandığını biz bile bilmiyorduk. 2004 yılında Şeyh Ahmet Yasin şehit olunca Hamas'ın liderliğine babam getirildi. Biz yine onu fazla göremiyorduk. Arkadaşlarından biri babam gizlendiği sıralarda onu ziyaret etme imkânı bulmuş. Babam kaldığı odada elinde Kur'an ağlıyormuş. Arkadaşı babama, "Niçin ağlıyorsun?" diye sorunca babam "Salah Şehade'yi, Şeyh Ahmet Yasin'i ve şehit olan diğer arkadaşlarımı çok özledim. Şehadete ve şehitlere olan özlemimden dolayı ağlıyorum" demiş. Şeyh Ahmet Yasin şehit olduktan yirmi bir gün sonra babamın eve geleceğine dair bir haber aldık. Hepimiz çok sevindik. Sabah namazından iki saat önce

babam gizlice eve geldi. Bir saat bizimle konuştu. Benden evlenmemi istedi ve evlenmem için bana para verdi. Daha sonra banyosunu yaptı ve en güzel elbiselerini giydi. Hatta kız kardeşim babama, "Baba tıpkı damatlar gibi süslenmişsin" deyince babam gülümsedi. Babamın o gülümsemesini hiç unutamıyorum. Daha sonra biz babamla birlikte evden çıktık. Ben belli bir yere kadar babamı arabayla götürüp onu başka bir arabaya teslim ettim. Emniyeti için böyle bir yol izliyor, babam bir yerden başka bir yere gideceği zaman devamlı olarak araba değiştiriyorduk. Babamı başka bir arabaya teslim edip eve döndükten kısa bir süre sonra onun bulunduğu arabaya saldırı olduğu yönünde bir haber aldık. Önce yaralı olduğunu söylediler. Daha sonra da babamın şehit olduğunu öğrendik. Babamın şehadetini öğrenince ailecek secdeye kapanıp şükür secdesi yaptık.

Babası İsrail tarafından şehit edilen Filistinli bir genç olarak neler söylemek istersin?

Babam şehit olarak çok istediği şehadet makamına ulaştı ve şehit arkadaşlarına kavuştu. Kudüs'e tekrar dönene kadar Filistinlilerin kanları Allah yolunda akmaya devam edecek. Bu yolda şehit oldukça daha da çoğalıyoruz. Biz böyle bir halkız...

Nisan 2010

Patanili Devrimciler

Tayland'ın güneyindeki Malezya sınırında 2 milyondan fazla Müslüman'ın yaşadığı bir ülke Patani... Oldukça zarif bir halka, asil ve köklü bir tarihe sahip olan Patani, doğal güzellikleriyle de adeta masallar diyarını andırıyor. Fakat Patani'de de Müslümanlar tıpkı Afganistan, Çeçenistan, Somali, Filistin ve Arakan'da olduğu gibi yıllardır büyük acılar yaşıyorlar. İngiltere'nin işgal altında tuttuğu Patani topraklarından 1902'de çekilirken ülkeyi Tayland yönetimine devretmesiyle, tıpkı Ortadoğu'da olduğu gibi Güneydoğu Asya'da da cetvellerle sınırlar çizmesiyle başladı Patani halkının sıkıntılı günleri... O günlerden bugüne kadar da Patanililere yönelik zulüm aralıksız devam ediyor. Müslüman Patani halkı ise elindeki kıt imkânlara rağmen bıkmadan usanmadan Tayland işgaline karşı direnişini sürdürüyor. Ümmet coğrafyasının başka bir köşesinde daha insanlar Müslüman olarak varolmak, hürriyet ve bağımsızlık için kavga veriyorlar. Patani halkının bu destansı mücadelesine ise Müslüman gençler önderlik ediyorlar. Tıpkı Tayland'ın başkenti Bankong'taki Remkamheng Üniversitesi'nin Kampüsü'nde tanıştığımız Patanili gençler Atıf Şekür ve arkadaşları gibi... PNYS isimli öğrenci grubuna başkanlık eden Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi Atıf ve arkadaşları kendilerini Müslüman ve devrimci olarak tanımlıyorlar. Hasan el Benna, Seyyid Kutup, Yusuf el Kardavi, Fethi Yeken ve Malcom X gibi şahsiyetleri kendilerine örnek aldıklarını söyleyen PNYS üyeleri ayrıca son derece idealist, zıpkın gibi gençlerden oluşuyor. Remkamheng Üniversitesi'nin kampüsünde Patanili Müslüman gençlere ait olan mescidin önünde yaptığımız röportajı okuduktan sonra eminim ki Seyyid Kutup'un bu cesur öğrencilerini çok seveceksiniz...

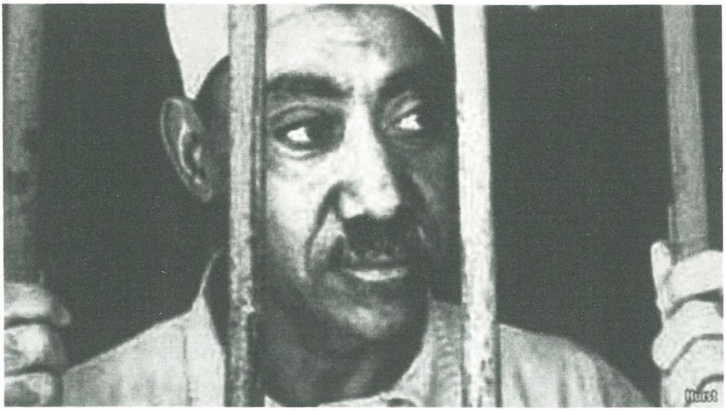
Seyyid Kutup'un Patanili Öğrencileri

Tayland yönetimine karşı mücadele eden Patanili Müslüman öğrenci hareketlerinin tarihi hangi yıllara kadar dayanıyor?

Tayland işgaline karşı Patanili öğrenciler tarafından ilk örgütlü mücadele 1978 yılında Patani Devrimci Öğrenciler Birliği tarafından başlatıldı. Bankong'ta okuyan Patanili öğrenciler tarafından kurulan Devrimci Öğrenciler Birliği'nin amacı Müslüman gençler arasında İslâmi düşünceyi yaymak, onlara devrimci bir ahlâk aşılamak ve öğrencilerin kalplerinde işgalci Tayland yönetimine karşı mücadele ruhu oluşturmaktı. Devrimci Öğrenciler Birliği mücadele tarihimiz açısından çok önemlidir. Daha sonraki yıllar Devrimci Öğrenciler Birliği'nin içinden bir çok grup doğdu.

Sizin grubunuz olan PNYS'yi daha yakından tanımak istiyorum. Örneğin ideoloji olarak kendinizi hangi kesime daha yakın görüyorsunuz? İslâm dünyasından etkilendiğiniz fikir ve mücadele adamları kimler?

Biz kendimizi Müslüman devrimciler olarak görüyoruz. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) Mekke'deki müşrik

Rahmetli Seyyid Kutup'un fikirleri dün olduğu gibi bugün de Müslüman gençlere dini ve siyasi bilinç vermeye devam ediyor.

ve diktatör rejimi yıkarak tarihin en büyük devrimlerinden birini gerçekleştirdi. Hz. Muhammed (sav) tarihin tanık olduğu en kararlı devrimci liderdir. Bizler Müslümanlar olarak özgürlüğümüz ve işgal altındaki topraklarımızın bağımsızlığa kavuşması için mücadele etmeyi de Peygamberimizden öğrendik. Bundan dolayı dünyanın farklı bölgelerindeki Müslümanlar Peygamberimizi örnek alarak özgürlük için mücadele ediyorlar. PNYS'nin bünyesindeki arkadaşlarımız genel olarak Seyyid Kutup'un, Hasan el Benna'nın, Fethi Yeken'in, Yusuf el Kardavi'nin kitaplarını okuyorlar. Ayrıca Malcom X'e hem kişilik, hem de verdiği mücadele nedeniyle bir çoğumuz hayranız. Ben kişisel olarak Seyyid Kutup'un kitaplarını, özellikle de "Yoldaki İşaretler" isimli kitabını çok beğeniyorum. Seyyid Kutup'u özgürlüğün ne olduğunu çok iyi anlamış ve özgürlük için bedel ödemiş bir önder ve fikir adamı olarak görüyorum.

Öğrenci teşkilatınızın ismi olan PNYS ne anlama geliyor? Ayrıca Patani'de tam olarak nasıl bir yönetim istiyorsunuz?

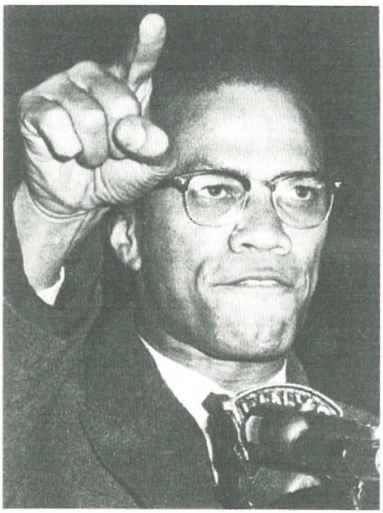
PNYS ismini Patani'deki 4 eyaletin baş harflerinden alıyor. P harfi Patani'yi, N harfi Narativa'yı, Y harfi Yala'yı, S harfi de Satun'u temsil ediyor. Patanili Müslümanların geneli gibi biz de vatanımızın tarihte olduğu gibi tekrar özgür olarak İslâm hukukuna göre yönetilmesini istiyoruz.

Tayland yönetimi size herhangi bir baskı yapıyor mu? Mücadelenizde ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

Sürekli olarak baskı altındayız. Bankong'ta okuyan arkadaşlarımız Tayland polisi tarafından sebepsiz yere gözaltına alınıp tehdit ediliyorlar. 1 sene önce beni ve PNYS'nin içinde aktif olarak çalışan Patanili bir arkadaşımızı gözaltına almışlardı. Polisler önce beni bir hücreye kapattılar. Sonra da bir taraftan tehditler savurdular; diğer taraftan da üzerime çullanıp bana uzun bir süre vurdular.

Daha sonra ne oldu?

PNYS'deki öğrencilerin protesto gösterileri sonucunda 4 gün gözaltında tutulduktan sonra serbest bırakıldım. Arkadaşım ise 9 gün gözaltında tutulup çeşitli işkencelere maruz kaldı. Tek suçumuz ise özgürlük istemek. Tayland yönetimi bizi susturmak istiyor; fakat biz mücadelemizi her şeye rağmen sürdüreceğiz. Malcom X'in dediği gibi diktatörler ve işgalciler size hiç bir zaman özgürlük ikram etmezler. Özgürlüğü onlardan siz almalısınız.

Amerikalı devrimci Müslüman lider Malcom X

Bankong'ta okuyan Patanili öğrencilerin geneli size destek veriyor mu?

PNYS'nin bünyesinde aktif olarak görev alan 500'den fazla Patanili öğrenci var. Bir protesto gösterisi için çağrı yaptığımızda 2 bine yakın öğrenci bize destek oluyor. Ayrıca bir çok etkinliğimize bizim gibi üniversitelerde örgütlü olan Müslüman Öğrenciler Birliği isimli öğrenci grubu da katılıyor. Bize destek vermeyen ve bizi verdiğimiz mücadele nedeniyle eleştirenler daha çok Bankong'ta yaşayan Taylandlı Müslümanlardan oluşuyor.

Taylandlı Müslümanlar sizin mücadelenize niçin karşı çıkıyorlar?

Çünkü onlar Tayland'daki yönetimi tamamen benimsemişler. Bir çoğu zengin olan bu insanlar rahatlarının bozulmasını istemiyorlar. Ben bir Müslüman olarak onlardan utanıyorum.

Patani'nin içinde de çalışmalarınız var mı?

Evet. Sık sık Patani'ye ziyaretler yaparak gençlere Patani'nin tarihi hakkında bilgi veriyoruz. Ayrıca Patanili yetimler ve dullara da elimizden geldiği ölçü de destek olmaya çalışıyoruz.

Bankong'taki üniversitelerde Budist öğrencilerle birlikte eğitim görüyorsunuz. Onlarla ilişkileriniz nasıl?

Özgürlük hakkımıza saygı duyan Budistlerle aramızda herhangi bir sorun yok. Budist arkadaşlarımız arasından mücadelemizi haklı bulanlar ve manevi olarak bizi destekleyenler de var. Fakat Taylandlı faşist öğrencilerle anlaşamıyoruz. Aşırı Kralcı olan bu öğrenciler en temel insani haklarımıza bile saygı göstermiyorlar.

Patani'nin içinde Tayland işgaline karşı silahlı mücadele veren Müslüman gruplar da var. Bu grupların mücadele yöntemini nasıl görüyorsunuz?

Biz bu grupların niçin silahlara sarıldıklarını anlıyoruz. Vatanı işgal altında olan her insan toprağını savunmak ister. Fakat biz PNYS olarak dinimize, vatanımıza ve halkımıza hizmet etmek için silahlı gruplardan farklı bir metod benimsiyoruz. Patani'de yıllardır Tayland işgaline karşı silahlı direniş sürüyor. Silahlı mücadele tek başına çözüm olsaydı Patani şimdiye kadar çoktan özgür olurdu. Ben şahsen silahlı grupların tek başlarına Patani'yi özgürleştirebileceklerini düşünmüyorum. Tayland yönetimi izlediği işgalci politikalarla Patani halkını bilinçli olarak cahil bıraktı ve halkımız eğitimsiz kaldı. Biz Patanili gençler arasından kültürlü, cesur, vatanını ve halkını seven Müslüman gençlerin yetişmesini istiyoruz ve bunun için çalışıyoruz.

İslâm dünyasında ilişki içerisinde olduğunuz gençlik veya öğrenci teşkilatları var mı?

Malezya'daki bir takım İslâmcı öğrenci teşkilatlarıyla ilişki içerisindeyiz. Patani'deki Furkan Mescidi'nde Patanililer katledildiğinde Malezya'daki arkadaşlarımız ülkelerindeki Tayland elçiliğinin önünde protesto gösterisi yapmışlardı. PNYS olarak İslâm dünyasındaki gençlik teşkilatlarıyla ilişkilerimizi

Bir hafta kadar kaldığım Patani'de Müslümanların içinde bulundukları durumu gözlemleme imkânı bulmuştum. Her türlü sıkıntıya rağmen Patanili Müslümanlar yine de hayata sarılmaya, gülümsemeye devam ediyorlar.

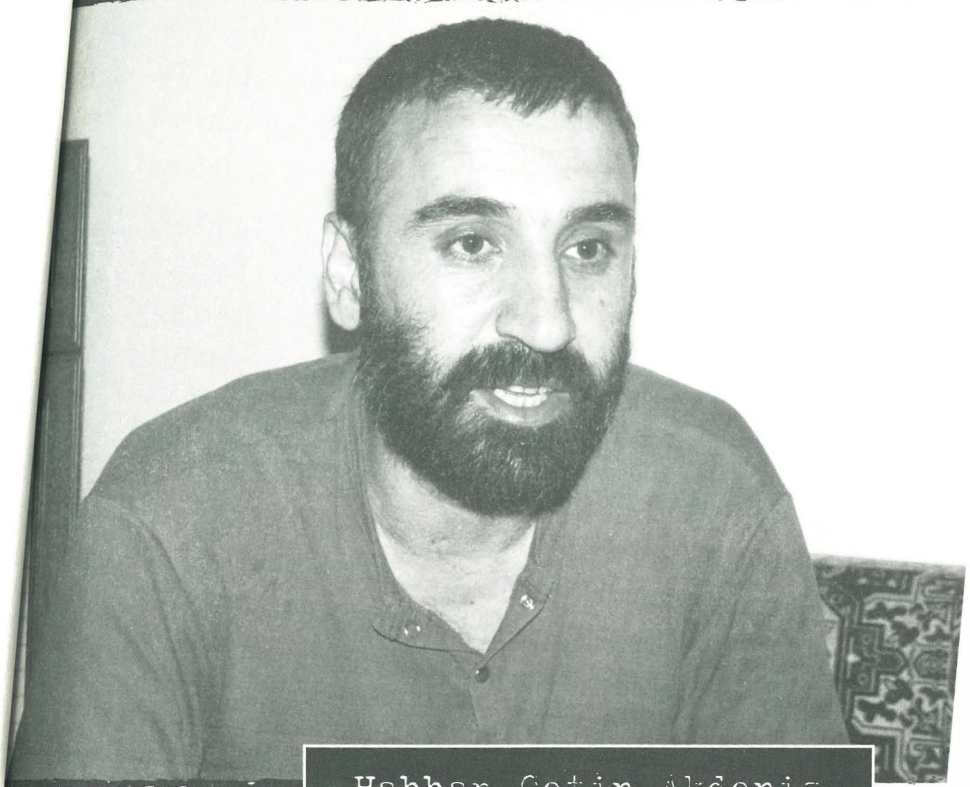
daha da geliştirmek istiyoruz. Ayrıca İslâm dünyası Patani'nin, Irak, Filistin ve Afganistan'dan farkı olmadığını unutmamalı. Bizim de diğer İslâm ülkelerinde yaşayan Müslüman kardeşlerimize, özellikle de Filistin'e karşı sorumluluklarımız var. Bundan dolayı İsrail Gazze'ye saldırırken PNYS olarak 3 gün üst üste Bankong'daki İsrail elçiliğinin önünde gösteri düzenledik. İsrail'i protesto ettiğimiz bu eylemlere yüzlerce Patanili öğrenci katıldı. Bundan sonra da özgürlük mücadelesi veren Müslüman kardeşlerimizi desteklemeye devam edeceğiz.

Türkiye hakkında neler biliyorsunuz?

Türkiye'de Patani'yi bilen insanların olduğunu duyuyoruz. Hatta Furkan Mescidi Katliamı yaşandığında Türkiyeli kardeşlerimiz Tayland elçiliğinin önünde protesto gösterisi düzenlemişler. Bu gösterinin resimlerini de internetten gördük ve bu destekten dolayı çok mutlu olduk. Türkiye'deki kar-

deşlerimizden hem Patani hem de işgal altında yaşayan bütün Müslümanlara dua etmelerini, onlara olan desteklerini daha da arttırmalarını istiyoruz.

Kasım 2009

Habbap Çetin Akdeniz

Ebu Garip ve Guantanamo cezaevlerinden dünyaya yansıyan fotoğraflar ABD'nin bir zulüm devleti olduğunu bir kez daha ortaya koymuştu. İnsanlar dünyanın nasıl bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu, dünyanın kimler tarafından yönetildiğini bu fotoğraflar vasıtasıyla bir kez daha gördüler. Fakat dünyada Ebu Garipler, Guantanamolar sadece Amerikalılar eliyle inşa edilmiyor. Arap ülkelerinin, İslâm dünyasının dört bir yanı Ebu Garip ve Guantanamolarla dolu... Bu işkencehanelerde insanlara zulmedenler ise sadece Amerikalılar değil. Bilakis bizlerle aynı dili konuşan, aynı isimleri taşıyan hatta aynı dine inandıklarını söyleyen insanlar. Edebiyatçı- Yazar Habbap Çetin Akdeniz'in yaşadıkları İslâm dünyasında yaşanan işkenceleri, Ebu Gariple-ri, Guantanamoları bir kez daha tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. "Aşk Zamanı" "Giyotindeki Şizofren" "Kalbimin Düştüğü Yerdeyim" isimli kitapların yazarı olan Habbap Çetin Akdeniz kaleme aldığı yeni kitabı hakkında araştırma yapmak için Pakistan'a gider. Bir yanlışlık sonucu gözaltına alınan ve her günü çile dolu 6 ayı Pakistan zindanlarında geçiren Akdeniz'in anlattıkları öyle çarpıcı, öyle ilginç ki...

Guantanamo Pakistan

Her şeye en baştan başlayalım istiyorum. Pakistan'a yolculuk yapmaya niçin karar vermiştiniz? Bu yolculukla neyi amaçlıyordunuz?

Doğu bilgeliği üzerine bir kitap çalışması yapmaya karar vermiştim. 1 seneye yakın bu konu hakkında çeşitli okumalar yaptım. Pakistan'a yaptığım yolculuğun sebebi de tıpkı Hindistan, İran, Nepal gibi Pakistan'ın da Doğu bilgeliğinin merkezlerinden biri olmasıydı. Doğulu bilgeler arasında beni en çok etkileyen, Doğu bilgeliğinin en önemli temsilcilerinden biri olan Muhammed İkbal'dir. Pakistan'a yaptığım yolculuğun sebeplerinden biri de daha önceden bütün kitaplarını okuduğum Muhammed İkbal'i daha yakından tanımaktı. İslâmabad'da Muhammed İkbal Üniversitesi bulunuyor. Bu üniversitede Muhammed İkbal'in fikirleri üzerine çok ciddi araştırmalar yapan önemli entellektüel, yazar ve akademisyenlerin varlığından da haberim vardı. Pakistan'daki görüşmelerimi tamamlayıp Doğu bilgeliği üzerine çeşitli gözlemler yaptıktan sonra oradan da Hindistan'a geçecektim. Fakat Pakistan'da gözaltına alındım ve hiç beklemediğim olaylarla karşılaştım.

Sizi hangi gerekçeyle ve nasıl gözaltına aldılar?

İran'ın Zahedan bölgesinden Pakistan'a giriş yapmıştım. Pakistan'a girdikten sonra İslâmabad'a doğru yol almak için Taftan Çölü'nde yolculuk yapmanız gerekiyor. Taftan Çölü'nde bir saat kadar yolculuk yaptıktan sonra yolculuk yaptığımız araç Pakistanlı bir grup asker tarafından durduruldu. Araçtaki tek yabancı bendim, diğer kişiler Pakistanlıydı. Pasaportumdan yabancı olduğumu anladılar ve bana Pakistan'a niçin giriş yaptığımla ilgili sorular sormaya başladılar. Ben de onlara yazar olduğumu ve Pakistan'a kaleme aldığım bir kitabı tamamlamak için geldiğimi söyledim. Askerler bir süre kendi aralarında beni gözaltına alıp almamaları konusunda tartıştıktan sonra hiç beklemediğim bir anda kafama çuval geçirip ellerimi bağladılar.

O an neler düşündünüz? Gözaltına alınışınızla ilgili zihninizde ilk olarak neler uyandı?

Yola çıkmadan önce Pakistanlıların Türkleri çok sevdiklerini ve Pakistan hükümetindeki yetkililerin Türk vatandaşlarına son derece saygılı davrandıklarını duymuştum. Pakistanlı askerlerin bu tavırları karşısında şaşırdım. Daha sonra bir yanlışlık yapıldığını ve askerlerin kısa bir zaman sonra yaptıkları yanlışı fark ederek beni serbest bırakacaklarını düşündüm.

Pakistan askerleri gözaltına alınışınız nedeniyle ilgili size herhangi bir bilgi verdiler mi?

Hayır, vermediler.

Daha sonra neler oldu?

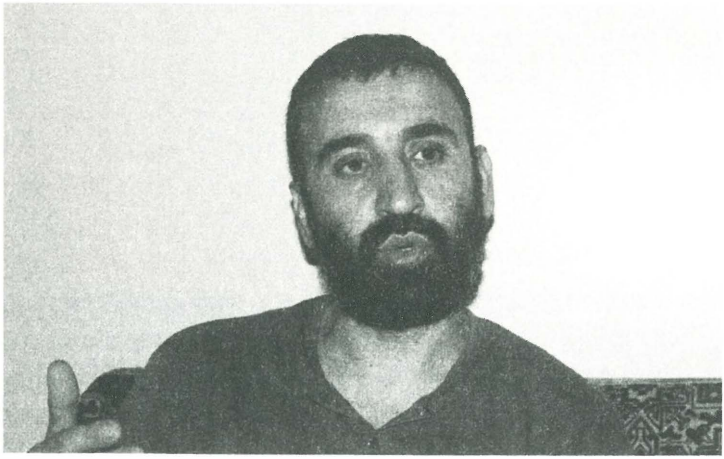
Gözlerim ve ellerim bağlı şekilde beni kamyona bindirip bir karakola götürdüler. Bu karakolda iki gün geçirdim.

Bu iki gün içinde herhangi bir kötü muameleyle karşılaştınız mı?

Hayır, karşılaşmadım. Beni bir hücreye kapattılar ve bana son derece iyi davrandılar. Hatta askerler bana kendi yedikleri yemeklerden ikram ettiler. Fakat çok baharatlı oldukları için bu yemeklerden yiyemedim ve karnımı sadece ekmekle doyurdum. Ayrıca kaldığım hücrede yatak olmadığı için 2 gün boyunca betonun üzerinde yattım. Bu süre içinde askerlere sürekli olarak yazar olduğumu ve Türk Konsolosluğu ile görüşmek istediğimi söyledim.

Türk Konsolosluğu ile görüşmenize izin verdiler mi?

Vermediler. Karakolda geçirdiğim 2 günün sonunda askerler ayaklarımı zincire vurup ellerimi de arkadan kelepçeledikten sonra beni tekrar bir kamyona bindirdiler. Ayrıca gözlerimi lastik bir bantla kapatıp başıma da çuval geçirdiler. Yaklaşık 14 saat boyunca ayaklarım zincirli, ellerim arkadan kelepçeli ve başımda nefes almamı zorlaştıran bir çuvalla yere çöküк vaziyette yolculuk yaptım. Yollar çok kötü olduğu için kamyon sürekli sallanıyordu. Bu sallantı nedeniyle kelepçeler ellerimi sıkıyor ve vücudum kamyonun yan taraflarına çarpıyordu. Kamyonun içinde bir o tarafa bir bu tarafa doğru sallanıyordum. Bu yolculukta çok acı çektim ve başta omzum ve belim olmak üzere vücudumun bir çok yeri çarpmalar sonucu ezildi. Bunlardan ziyade beni asıl zor durumda bırakan başımdaki çuval nedeniyle nefes alamamamdı. Askerler çuvalın üzerine bir de bez bir çadır çekince nefes alıp vermekte zorluk çekmeye başladım. Havasız kalmak kadar korkunç bir durum yokmuş. Bunu bu yolculuk esnasında bir kez daha anladım. Hatta bir ara havasızlıktan öleceğimi bile düşündüm. Askerlere el işaretlerimle hava alamadığımı haber veriyordum; fakat bu uyarılarımı dikkate alan olmadı. Yaklaşık 14 saat süren bu yolculuğun ardından askerlerden Pakistan'ın Kuetta şehrine geldiğimizi öğrendim. Kuetta'da beni bir hapishaneye götürdüler ve tekrar bir hücrede kalmaya başladım. Hücreye gel-

diğim zaman sağlık durumum çok kötüydü. Altım, belim ve bir omuzum kamyondaki çarpmalar nedeniyle fena halde su toplamıştı. 4 gün boyunca yere oturamadım ve bu 4 günü yere çömelik vaziyette acılar içinde geçirdim.

Kaldığınız hücrede sizin dışınızda başka mahkûmlar da var mıydı?

Evet vardı. Kuetta'daki hapishanede her hücrede 3 veya 4 kişi kalıyordu. Benim kaldığım hücrede benim dışımda 2 mahkûm daha vardı. Hücrelerimiz diğer mahkûmların hücreleriyle karşılıklıydı ve her 10 hücre bir bloğu oluşturuyordu. Bu bloklarda ortalama 25 veya 30 mahkûm kalıyordu ve hapishanenin genelinde tahminime göre 250'den fazla mahkûm tutuluyordu.

Kaldığınız hücreler nasıl yerlerdi?

Genişliği ve uzunluğu toplam 2.5 metre olan bir hücrede 3 kişi kalıyorduk. Kaldığımız hücreler dar olduğu için ayaklarımızı uzatıp yatamıyorduk ve namaz kılarken birbirimizin sırtına secde yapıyorduk. Kuetta'daki bu hapishanede kalan mahkûmlar arasında 2 senedir bir sefer bile yere uzanıp ya-

tamayan mahkûmlar vardı. Onun için mahkûmların hapishaneden çıktıklarında gerçekleştirmek istedikleri hayallerinden biri de ayaklarını yere uzatıp uyuyabilmekti.

Yere uzanamıyorsanız ne şekilde uyuyordunuz?

Bağdaş kurup, otururak uyumaya çalışıyorduk. Hapishanedeki yemek düzeni de çok kötüydü.

Nasıl?

Sabahları sadece bir bardak çay ve bir lavaş ekmeği veriyorlardı. Öğlenleri yarım tastan daha az olan çorbayla doymaya çalışıyorduk. Akşamleyin ise öğlen verilen çorbanın aynısını ve yanında da bir lavaş ekmeği veriliyordu.

Hapishaneye girmeden önce Pakistan makamları tarafından herhangi bir mahkemeye çıkarıldınız mı?

Herhangi bir mahkemeye çıkarılmadım ve herhangi resmi bir uygulamayla karşılaşmadım. Hatta bu nedenle kendimi bir devletin eline değil de bir mafyanın eline düşmüş gibi hissettim. Kuetta'da kaldığım süre boyunca da hangi suçla suçlandığımı anlayamadım ve kimse bana bir şey söylemedi.

Bu hapishanede kalan mahkûmların uyrukları genel olarak neydi?

Hapishanede benim gibi yabancı uyruklu mahkûmlar da vardı; fakat mahkûmların geneli Pakistanlıydı. Kuetta'daki hapishanede toplam 11 gün kaldım. Hapishanede sürekli betonun üzerinde oturmak zorunda kaldığım için idrarımdan kan gelmeye başladı ve dokuzuncu gün bu kanlar yoğunlaştığı için kaldığım hücrede bayıldım. Askerler beni hastaneye kaldırdılar ve hastanede muayene oldum. Doktor kullanmam için ilaçlar yazdı; fakat hapishane görevlileri ilaçların hiçbirini bana vermediler.

Kuetta'daki bu hapishaneden sonra nereye götürüldünüz?

Pakistanlı askerler beni ve Afganistanlı bir mahkûmu cezaevinden alıp Amerikalılara teslim ettiler. Amerikalı askerler de yine ayaklarımız zincirli, ellerimiz kelepçeli ve başımıza çuval geçirilmiş bir vaziyette bizi bir uçağa bindirip Pakistan'ın Reval Pindi şehrine götürdüler. Reval Pindi'de Amerikalı askerler tarafından yönetilen, Pakistanlı askerlerin gardiyanlık yaptığı bir hapishaneye konulduk. Reval Pindi'deki hapishanenin hücreleri Kuetta'daki hapishanenin hücrelerinden daha geniş olduğu için yere ayaklarımızı uzatıp yatabiliyorduk. Fakat burada da doğru dürüst yatak olmadığı için soğuk betonun üzerinde uyumak zorunda kalıyorduk.

Bu hapishanede nasıl bir muameleyle karşılaştınız?

Reval Pindi'de beni tek başıma 3 numaralı hücreye koydular. Kaldığım hücrenin karşı hücresinde Ebu Abdullah Uteybi isimli Suudlu bir mahkûm vardı ve gördüğü işkenceler nedeniyle berbat bir durumdaydı. İki kaşının üstü şişmiş ve kan toplamıştı. Ebu Abdullah'ın bileklerine elektrik vermişler. Ebu Abdullah ayrıca gördüğü işkenceler nedeniyle sağlığı bozulduğu için sürekli öksürüyordu. Reval Pindi'deki bu hapishanede özellikle Arap mahkûmlara aşırı derecede işkence yapılıyordu.

Bu insanlar niçin tutuklanmışlar?

El Kaide'ye üye olmak suçlamasıyla tutuklanmışlar. Zaten Pakistan'da herhangi bir yabancı gözaltına alındığında hemen El Kaide'ye üye olmakla suçlanıyormuş.

Niçin?

Çünkü Amerikan yönetimi El Kaide suçlamasıyla tutuklanan her mahkûm için Pakistan yönetimine hapishanedeki

masrafların dışında 70 dolar ödüyormuş. Bu bilgiyi cezaevinde kalan mahkûmlardan öğrendim. Reval Pindi'de kaldığımız hapishanede benim gibi hiç bir siyasi organizasyonla ilişkileri olmamasına rağmen tutuklu olarak kalan bir çok mahkûm vardı. Örneğin Selim isminde yine bana yakın bir hücrede kalan Sıvatlı birisi vardı. Mesleği oto tamircilik olan Selim hiç bir siyasi grupla ilişkisi olmamasına rağmen sadece Sıvat şehrinden olduğu için Taliban üyesi olmakla suçlanarak tutuklanmıştı. Selim'e 6 gün boyunca öyle işkence yapmışlar ki Selim 5 çocuğundan sadece birinin ismini hatırlayabiliyor geri kalanların isimlerini ise hatırlayamıyordu. Selim sabahtan akşama kadar çocuklarının isimlerini hatırlamak için kaldığı hücrede geziniyordu. Ayrıca gördüğü işkencelerin sonucunda 2 ay içinde 30 kilo vermiş ve 11O kilodan 85 kiloya düşmüştü. Yine Said isminde 13 yaşında Pakistanlı bir çocuk mahkûm da vardı bu cezaevinde. Said'i babasından dolayı içeri almışlar. Said çocuk olduğu için hücredeki duvarlara gölgeden şekiller yapıp oyun oynuyordu. Mahkûmlar arasında namaz kılmayıp oruç tutmadıkları halde El Kaide'ye üye olmakla suçlanan; fakat El Kaide ile hiç bir alakaları olmayan bir çok mahkûm vardı.

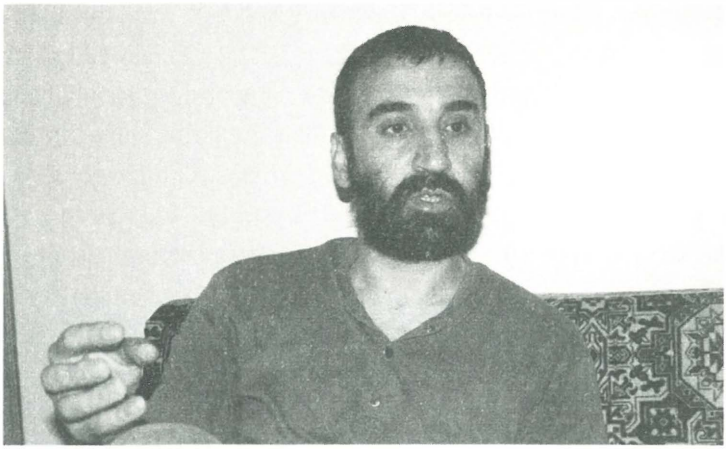
Size işkence yaptılar mı?

Ben özel bir işkence görmedim; fakat yaşadıklarımızın hepsi aslında birer işkenceydi. Mesela tuvaletin mesafesi benim hücreme 2 metrelik bir uzaklıkta olmasına rağmen tuvalete gitmek için her hücreden çıkışımda ellerimi kelepçeliyorlar, ayaklarımı zincirliyorlar, gözümü bir bantla bağlayıp başıma da siyah bir çuval geçiriyorlardı. Düşünebiliyor musunuz, her tuvalete çıkışımda aynı muameleyle karşılaşıyordum ve 4 adımlık yol için bir sürü sıkıntı çekiyordum. Tutuklu bulunduğum 45 gün içinde 25 kilo zayıflayınca öleceğimi düşünmeye başladım. İdrarımdan sonra kulaklarımdan da kan

geliyordu. Artık kaybedecek hiçbir şeyim kalmadığı için Türk Konsolosluğu ile görüşmek için açlık grevi yapmaya başladım. Açlık grevinin 8. gününde Pakistanlı üst düzey bir yetkili hücreme gelerek açlık grevini sona erdirdiğim takdirde Türk Konsolosluğu ile görüşebileceğime dair bana söz verdi. Ben de bunun üzerine açlık grevine son verdim. Açlık grevine son verdikten 10 gün sonra beni hücremden çıkarıp Türk Konsolosluğu ile görüşmem için bir minibüse bindirdiler. Yine ellerim kelepçeli, ayaklarım zincirli ve başımda çuval vardı. Pakistanlı askerler beni son derece lüks bir villaya götürdüler. Türk Konsolosluğu'ndan biri bayan olan 2 yetkili de benimle görüşmek için bu lüks villaya geldiler. Konsolosluktan gelen Türk yetkili askerlerden kelepçelerimi açmalarını istedi. Askerler başta açmak istemediler; fakat konsolosluk yetkilisinin ısrarı üzerine kelepçelerimi açtılar. Konsolosluk yetkilileri bana çok sıcak davrandılar. Suudi Arabistanlı mahkûmlar kendi konsolos yetkilileriyle görüştüklerinde bir de kendi konsolosluk yetkililerinden dayak yiyorlarmış. Bizim konsolosluk yetkilileri ise bana yardımcı olmaya ve beni rahatlatmaya çalıştılar. Konsolosluk yetkilileri ile görüştükten sonra da askerler beni tekrar hapishaneye geri götürdüler.

Türk Konsolosluk yetkilileri hapishaneden ne zaman çıkacağınızla ilgili size herhangi bir bilgi verdiler mi?

Konsolosluk yetkilileri bana "Şu an Pakistan hükümetine bağlı AYS isimli bir birimin elindesiniz. AYS'nin elinde olduğunuz için hapishaneden ne zaman çıkacağınızı bilmiyoruz. Fakat sizin için elimizden geleni yapacağız" dediler. Bu görüşmeden 1 ay sonra askerler beni tekrar aynı villaya götürdüler. Bu sefer oraya götürülüş sebebim sorguydu. Pakistanlı üst düzey bir yetkili bana El Kaide ile ilgili bir kaç soru sordu. Ona El Kaide ile uzaktan yakından ilgimin olmadığını, Pakistan'a kitap yazmak için geldiğimi ve Türkiye'ye dönmek istediğimi

söyledim. Sorgu esnasında Said isminde benim gibi mahkûm olan bir Türk'le karşılaştım. Said benden bir buçuk ay önce tutuklanmış ve bizzat CIA tarafından sorgulanmış.

Sizi El Kaide'ye üye olmak suçlamasıyla mı gözaltına almışlar?

Evet. Fakat El Kaide ile ilgimin olmadığını anlamaları tam beş buçuk ay sürdü.

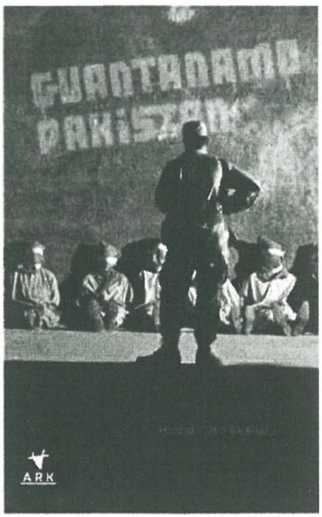
Nasıl serbest bırakıldınız?

İkinci sorgudan kısa bir süre sonra beni Reval Pindi'deki cezaevinden alıp İslâmabad'daki başka bir cezaevine naklettiler. Bu cezaevinin her yerinden korkunç şekilde çığlık sesleri geliyordu. 24 saat boyunca cezaevinde işkence gören mahkûmların seslerini duyuyordum. Ayrıca İslâmabad'daki cezaevi çok soğuktu. Hücrelerdeki klimalardan dolayı sürekli soğuk hava geliyordu ve burada kalan mahkûmların hepsi soğuktan hasta olmuştu. Bu cezaevinde kalan tutuklular da yabancıydı. Türkiye'den 16 mahkûm vardı. Ayrıca Suudi Arabistan, Tunus, Suriye, Cezayir, Yemen, Fas, Somali ve Sudan'dan da tutuklular vardı. Bir hafta İslâmabad'daki bu hapishanede

kaldıktan sonra son gece İbrahim isimli bir Türk tutukluyla aynı hücreye konulduk. İbrahim Tebliğ Cemaati'nden bir gençti. Onu da yanlışlıkla El Kaide mensubu iddiasıyla içeri almışlar. Son gece İbrahim'le ikimizin saçlarını sıfıra vurdular ve sabahleyin bizi İslâmabad'daki havaalanına götürdüler. Havaalanında ise bizi Türk Konsolosluğu'ndan yetkili bir bayan karşıladı. Bu bayan işlemlerimizi halletti ve sonunda İbrahim'le birlikte Türkiye'ye geldik. Türkiye'de de 2 saat kadar polisin elinde kaldıktan sonra serbest bırakıldık.

Bundan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz? Geleceğe dair planlarınız nelerdir?

Pakistan'da cezaevlerinde çok zor durumda olan insanlar var. Cezaevinde kaldığım süre içinde bir çok olaya şahit oldum ve insanlardan bir çok gerçek hikâye dinledim. Mahkûmlar yazar olduğumu duyduklarında belki birileri bizim yaşadığımız sıkıntıları duyar düşüncesiyle hikâyelerini kaleme alarak kaldığım hücreye göndermişlerdi. Şu an "Guantanamo Pakistan" isimli bir kitap yazıyorum. Bu kitapta hem 173 gün boyunca Pakistan cezaevlerinde yaşadıklarımı anlatacağım, hem de hepsi gerçek olan mahkûmların hikâyelerinden bahsedeceğim.

Habbap Çetin Akdeniz röportajda bahsettiği gibi yaşadıklarını kaleme alıp "Guantanamo Pakistan" isimli kitap aracılığıyla yayınladı.

Ekim 2009

Hacı Murat İbrahim

Filipinlerin güneyindeki Mindanao ve Moro adalarının çevresinde büyük bir nüfuza sahip olan Müslümanlar, 1970'ten beri Filipinler yönetimine karşı bağımsızlık mücadelesi veriyorlar.42 yılı aşkın bir süredir devam eden bu destansı mücadele direnişçilerle Filipinler yönetimi arasında yapılan çerçeve anlaşmasıyla yeni bir merhaleye girdi. Filipinler yönetimi eğer anlaşmaya sadık kalırsa Morolu Müslümanlar adada kendilerine ait özerk bir yönetim kurmayı başaracaklar. Filipinler yönetimini masaya oturmaya zorlayan, yönetime geri adım attıran hareket ise adanın en örgütlü siyasi hareketi olan Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi... İlk defa Selamet Haşimi tarafından kurulan İslâmi Cephe'nin liderliğini bugün ise Hacı Murat İbrahim yürütüyor. Morolu Müslümanlar tarafından bilge bir lider olarak görülen Hacı Murat İbrahim, annesini doğduğu sene kaybetmiş ve öksüz olarak büyümüş. İlk eğitimini babasından alan Hacı Murat İbrahim adada direniş başlayınca üniversiteyi son sınıfta bırakıp Müslüman direnişçilere katılmış. 22 yaşından beri dağlarda yaşadığını söyleyen İslâmi Cephe'nin lideri, katıldığı operasyonlar esnasında bir çok kez de yaralanmış. Hacı Murat İbrahim ile Mindanao Adası'ndaki Hz. Ebubekir Sıddık Kampı'nda görüştük. Silahların gölgesinde gerçekleşen görüşmede ilerlemiş yaşına rağmen heyecanından, mücadele azminden hiçbir şey kaybetmemiş büyük bir mücahitle bir arada olmanın zevk ve mutluluğunu yaşadık.

Ölçüsüz Cihad Olmaz

Moro'daki mücadelenin geçmişinden, tarihi köklerinden bahseder misiniz?

1521 yılında İspanyollar Filipinleri işgal etti. Bu işgal genişledi ve İspanyollar Müslümanların topraklarına girmek istediler. Fakat o dönemler Mindanao ve çevresine hâkim olan Müslümanlar buna izin vermediler. Dedelerimiz İspanyollara karşı topraklarımızı savundu. Daha sonra da sömürgeci İspanyollar Filipinleri 20 milyon dolar karşılığında Amerika'ya sattı.

Sonra ne oldu?

Morolu Müslümanlar Amerikan işgaline de karşı çıktılar ve sömürge altına girmediler. Amerika Filipinlere bağımsızlık verme kararı alınca Mindanao topraklarını da Filipinlere bağladığını açıkladı. Filipinler ordusu topraklarımızı işgal edince bir çok hakkımızı kaybettik. Biz insani haklarımızı elde etmek ve topraklarımıza İslâm'ın yeniden hâkim olması için mücadele ediyoruz.

Filipinler yönetimine karşı vermiş olduğunuz mücadele bugün hangi aşamaya ulaştı?

Filipinler yönetimi topraklarımızı işgal edince önce Müslümanların bu toprakları terk etmelerini istedi. Bunun için de her şeyi yaptılar. Hatta insanlara para bile teklif ettiler. Fakat biz vatanımızı terk etmedik. Bizi Hıristiyanlaştırmak istediler. Evlerimizi basıp Morolu Müslümanları camilerde kurşuna dizdiler. Fakat her türlü baskı ve saldırılara rağmen dinimizden vazgeçmedik. Topraklarımızı ve dinimizi terk etmeyince bu sefer de Filipinler yönetimi adadaki Müslümanlara karşı savaş ilan etti. Mindanao Adası'nda işgal ettikleri yerlere dışarıdan getirdikleri Hıristiyanları yerleştiriyorlardı.

Buna karşı Müslümanlar ne yaptı?

Kendimizi ve topraklarımızı korumak için işgalcilere karşı direnmeye başladık. Moro halkı ilk olarak Nur Misvari ve Selamet Haşimi liderliğinde Moro Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni kurdu. Ulusal Kurtuluş Cephesi Filipinler yönetimine bazı tavizler verince Selamet Haşimi Kurtuluş Cephesi'nden ayrıldı. Haşimi Moro halkıyla istişareler yaptıktan sonra Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi'ni kurdu. İslâmi Cephe şu an Mindanao Adası 'nın en güçlü hareketidir. Adadaki Müslümanların yüz-

de seksenden fazlası İslâmi Cephe'ye destek veriyor. Adanın bir çok yerinde de silahlı mücahitlerimiz ve kamplarımız bulunuyor.

Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi Mindanao Adası'nın her yerinde örgütlü bir hareket. Bu kadar yoğun bir şekilde örgütlenmeyi nasıl başardınız?

Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi kurulduktan sonra halkın her kesimini kapsayacak bir çalışma başlattık. Dağlarda, şehirlerde, askeri kamplarda medreseler açtık. Bu medreselerde gençlere İslâm'ı, tarihimizi ve cihadı anlattık. Önce 200 bine yakın genç bu medreselerde eğitimden geçti. Adada gençler arasında yeni bir İslâmi uyanış başladı.

Nasıl bir İslâmi uyanış?

Rahmetli liderimiz Selamet Haşimi Mindanao Adası'nı köylere kadar gezerek Müslüman halkın mücahitlerin saflarına katılmasını sağladı. Adadaki Müslümanların büyük bir kısmı şu an bizi destekliyor. Adadaki bütün köylerde, kasabalarda, şehirlerde örgütlüyüz. Ayrıca İslâmi Cephe olarak halkımızın bütün sorunlarıyla ilgileniyoruz.

Bir takım basın-yayın organları Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi'nin adadaki sivil Hıristiyanlara saldırdığını iddia ediyor. Bu iddialarda doğruluk payı var mı?

Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi orta yolu gözeten bir İslâmi hareket olarak kurulmuştur. Hareketimizin kurucusu olan Selamet Haşimi bizden bu çizgiyi her zaman korumamızı istedi. Peygamber Efendimiz de mücahitleri aşırılıktan menetmiştir. İslâmi Cephe şimdiye kadar hiçbir sivil Hıristiyan'ı öldürmedi. Fakat adada bizim dışımızda başka gruplar da var.

Bu gruplar ne tür faaliyetler gerçekleştiriyorlar?

İslâmi anlayış ve metoda aykırı hareket eden bu gruplardan bazıları sivillere yönelik saldırılar düzenliyor, yabancıları rehin alıyor. Biz bu saldırıları defalarca kez kınadığımızı ilan ettik. İslâm dünyasında yaşanan mağduriyetler bütün Müslümanları etkiliyor. Kimileri bu mağduriyetleri aşırıya giden bazı yöntemlerle gidermek istiyor. Fakat İslâm bu tür yöntemlere izin vermiyor. Bu tür yöntemleri kullanan kişiler sadece kendilerine değil; bütün Müslümanlara zarar veriyor. Müslüman bir direnişçi savaşırken asla İslâm'ın sınırlarını, ölçülerini çiğnememeli. Çünkü ölçüsüz cihad olmaz.

İslâm dünyasında kendinize yakın hissettiğiniz hareketler var mı? Örneğin Hamas'ı nasıl görüyorsunuz?

Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi kurulduğu ilk günden itibaren dünyanın dört bir yanındaki İslâmi gruplarla ilişki kurmaya çalıştı. Bu ilişki daha çok kardeşlik hukukuna dayanan bir ilişkidir. Her ülkenin kendi özel şartları var. Örneğin bizim şartlarımızla Hamas'ın şartları çok farklı. Biz kendi şartlarımızı göz önünde bulundurarak strateji belirleriz. Aynı şekilde Hamas da kendi şartlarına göre hareket eder. Fakat bizim de, Hamas'ın da hedefi birdir. Biz de dinimizi ve vatanımızı koruyoruz, Hamas ve diğer direniş hareketleri de. Farklı coğrafyalarda olsak da dünyadaki bütün İslâmi hareketler aynı amaç için çalışıyor. Bir yerdeki herhangi bir İslâmi hareketin başarısı aslında diğerlerini de olumlu olarak etkiliyor. Çünkü hepimiz yeryüzüne İslâm'ın, adalet ve özgürlüğün hâkim olması için mücadele ediyoruz.

İşgal ve direnişin olduğu ülkelere İslâm dünyasının dört bir yanından gençler gidiyor. Bu gönüllü mücahitler, özellikle de Arap gençler direnişe ciddi destek veriyorlar. Fakat Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi'nin saflarında yaban-

cı direnişçiler yok. Saflarınızda yabancı direnişçilerin olmamasının özel bir sebebi var mı?

Moro İslâmi Kurtuluş Cephesi ilk kurulduğu zaman Üstad Selamet Haşimi cihadın kapılarını bütün Müslüman gençlere açtı. İslâm dünyasının farklı yerlerinden, özellikle de Arap ülkelerinden İslâmi Cephe'nin saflarına katılanlar oldu. Fakat süreç içerisinde İslâmi Cephe'nin saflarında yabancı mücahitlerin olmamasının strateji olarak daha iyi olacağına karar verdik. Yabancı mücahitler halkımızın kültür ve geleneklerini yerli mücahitler kadar iyi anlayamıyorlar. Bu da zaman zaman çeşitli sorunlara yol açıyor.

Filipinler yönetimi ile yapılan görüşmelerde özellikle Türkiye'nin aracı olmasını istediniz. Niçin özellikle Türkiye?

İslâm dünyası içinde bizim hakkımızı en fazla Türkiye devletinin savunacağını düşünüyoruz. Türkiye Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu Mindanao Adası'nda yaşanan sorunu yakından takip eden birisi... Ben kendisiyle Ankara'da görüştüm. Bu görüşme esnasında Ahmet Davutoğlu'nun Moro

Morolu Müslümanlar yıllardır Filipinler yönetimine karşı özgürlük mücadelesi veriyorlar.

halkının haklı davasını yakından takip ettiğine şahitlik ettim. Biz İslâmi Cephe olarak İslâm dünyasının sorunlarının çözülmesinde Türkiye'nin büyük bir öneme sahip olduğunu düşünüyoruz. Hilafet'in sona ermesine rağmen Türkiye'nin İslâm dünyasındaki etkisi hala devam ediyor. Dünyanın güçlü devletleri de Türkiye'yi önemsiyorlar. Bundan dolayı Mindanao Adası'nda yaşayan Müslümanların sorunlarının çözümünde Türkiye'ye kilit bir rol düşüyor.

Sizi yakından takip edenler Türkiye'ye karşı duyduğunuz sevgiyi iyi biliyor. Türkiye halkına mesajınız nedir?

Türkiye halkının bizi unutmamasını, Moro halkının yanında olmasını istiyoruz. Türkiye devletine, özellikle de İHH'ya başından beri Moro davasına verdiği önem ve destek nedeniyle teşekkür ediyoruz. Her Müslüman'ın diğer Müslüman kardeşine karşı görevleri, vazifeleri vardır. Müslüman kardeşimiz zor durumdaysa kardeşimize karşı olan vazifelerimiz daha da artar. Çünkü biz Müslümanlar olarak bir vücudun azaları gi-

biyiz. Bir bedendeki organlar birbirlerinin acılarını hissederler ve hissetmeliler. Müslüman olmanız bunu gerektiriyor. Ben son olarak Türkiyeli kardeşlerime özellikle zor durumda olan Müslümanlarla dayanışmalarını daha fazla arttırmalarını tavsiye ediyorum.

Ocak 2013

Abdulhakim Belhac

Abdulhakim Belhac ismi hem Libya devrimini yakından takip edenler, hem de dünyadaki cihad hareketlerini tanıyanlar açısından hiç de yabancı bir isim değil. Hayatının büyük bir kısmını Afganistan ve Libya dağlarında savaşarak geçiren Belhac hakkında gerek Batı basınında, gerekse de Türk medyasında bir çok haber çıktı. Basının Belhac'la bu kadar çok ilgilenmesinin nedeni Belhac'ın sadece Libya devriminin askeri önderlerinden biri olması değildi. Asıl sebep onun geçmişiydi. 1966 yılında doğan Belhac, üniversite öğrencisi olduğu yıllarda Ruslara karşı savaşmak için Afganistan'a gitti. İlk savaş tecrübesini Afganistan'da yaşayan Belhac, Rusların Afganistan'dan çekilmesinin ardından Libya'ya dönerek Libya İslâm Savaşçıları Grubu'nu (LİSG) kurdu. Bir çoğu Afganistan'da savaşmış Libyalı gençlerden oluşan Libya İslâm Savaşçıları Grubu doksanlı yılların başından itibaren Kaddafi yönetimine yönelik askeri eylemler düzenledi. Özellikle Libya'nın doğu kısmındaki dağlarda etkili olan grubun kampları Kaddafi'ye bağlı savaş uçakları tarafından yoğun şekilde bombalanınca Belhac da Afganistan'a döndü. Afganistan'da tekrar Libyalı gençlerle kamplar oluşturan Belhac 2004 yılında Malezya'dan Sudan'a geçmeye çalışırken ABD ve İngiliz istihbarat örgütlerinin ortak operasyonu sonucu yakalandı. Günlerce istihbarat elemanlarının işkencelerine maruz kalan Belhac daha sonra Kaddafi yönetimine teslim edildi. 6 yıl Libya zindanlarında kalan Belhac Kaddafi'nin oğlu Seyfül İslâm Kaddafi'nin İslâmcı gruplarla barış projesi çerçevesinde bir çok Libyalı İhvan lideri ile birlikte 2010 yılında serbest bırakıldı. Cezaevinden çıkınca gizlice örgütünü tekrar toparladı ve 17 Şubat devrimi başlar başlamaz da adamlarıyla birlikte Kaddafi'ye karşı silaha sarıldı. Daha sonra Trablus Askeri Konseyi'nin başına geçti ve Trablus'un Kaddafi güçlerinden alınmasında büyük rol oynadı. Bugün Libyalılar tarafından devrimin kahramanlarından biri olarak kabul edilen Belhac, devrimden sonra Hizbul Vatan Partisi'ni kurarak siyasete girdi. El Kaide'nin kurucusu Usame bin Laden'le yakın arkadaş olduğunu ve başta Suriye olmak üzere dünyadaki direniş gruplarına askeri destek verdiğini saklamayan Belhac'la Libya'nın başkenti Trablus'da bir araya geldik. Belhac bir hayli uzun süren sohbetimiz esnasında başta Libya devrimi, NATO'nun yardımı ve El Kaide olmak üzere bir çok konuda önemli açıklamalarda bulundu.

Libyalı Komutan Abdulhakim Belhac

Libya devrimini tetikleyen sosyal ve siyasi nedenleri anlatır mısınız? Devrimin arkasındaki gerçek güç sizce nedir?

Libya halkı Kaddafi'nin elinden yaşanabilecek her türlü acıyı yaşadı. Vatanımız, özgürlüğümüz ve dinimiz yıllardır bir diktatörün işgali altındaydı. Halkımızın bütün insani ve hukuki hakları elinden alınmıştı. Biz yıllarca Libya halkını Kaddafi'ye karşı isyana çağırdık. Bu uğurda bir çok arkadaşımız dağlarda, zindanlarda can verdi. Fakat hiç beklemediğimiz bir anda tıpkı diğer Arap halkları gibi Libya halkı da özgürlük için sokaklara çıktı. Biz bunu Allah'ın açık bir yardımı olarak görüyoruz. Allah Libya halkının kalbindeki korku zincirlerini kırdı ve şehitlerimizin kanları, halkımızın fedakârlığı sayesinde Libya özgürlüğüne kavuştu. Libya devriminin arkasında iki güç vardır. Bu güçlerin birincisi yerlerin ve göklerin yaratıcısı Allah, ikincisi ise onurlu Libya halkıdır.

Libya devrimi sizce hedeflerine ulaştı mı?

Libya 17 Şubat devrimiyle birlikte 40 yıldan fazla yönetimi elinde tutan bir diktatörden kurtuldu. Bu az bir şey değil...

Çünkü Kaddafi Libya halkının özgür olmasının, onurlu bir hayat yaşamasının önündeki en büyük engeldi. Kaddafi iktidardayken biz yeni Libya'yı nasıl kuracağımızı değil; diktatörü nasıl devireceğimizi konuşuyorduk. Fakat Kaddafi devrildikten sonra yeni Libya'yı nasıl kuracağımızı konuşmaya başladık. Artık yeni Libya'yı kurma yolunda adım adım ilerliyoruz. Her devrim sonrası yaşanan bir takım sıkıntıları şu an biz de yaşıyoruz. Fakat bu sıkıntıları inşallah zamanla aşacağız.

Devrim sonrası hangi sıkıntılarla karşılaşıyorsunuz? Bu konuyu biraz açar mısınız?

Devrimle birlikte Kaddafi'ye ait olan her şey yıkıldı. Kaddafi devrilirken eski yönetim ve ordu da çöktü. Eski döneme ait bir çok kurum devrimciler tarafından tamamen iptal edildi. Biz şu an eski sistemin yerine yeni bir sistem kurmanın sıkıntılarını yaşıyoruz. Fakat bu sıkıntılar son derece doğal sıkıntılar. Bu zorlukların aynısı, hatta daha fazlası tarihteki bütün devrim sonrası süreçlerde yaşanmıştır. Bundan dolayı geleceğe umutla bakıyoruz. Kaddafi gibi bir diktatörü deviren Libyalılar bu zorlukları da aşacaktır. Fakat biraz zamana ihtiyacımız var.

Sizce NATO Libyalı devrimcilere niçin yardım etti? Batılılar devrim esnasında verdikleri desteğin karşılığında yeni kurulan Libya yönetiminden ne almayı umuyorlar?

Bu devrim bir NATO devrimi değildir, bu devrim Libya halkının şehitlerinin kanlarıyla gelen bir devrimdir. Devrimcilerin siyasi alanda, uluslar arası arenada yürüttükleri başarılı diplomasi NATO'nun Kaddafi'ye karşı harekete geçmesini sağladı. Bu bir anlamda Libya devriminin siyasi kadrolarının başarısıdır. Biz İsrail dışında herkesle ilişki kurabiliriz. Fakat bu ilişki iki eşit devlet nasıl ilişki kurarsa ancak o şekilde kurulacak bir ilişkidir. Kimse bizden vatanımızı satmamızı, şehitlerimizin kanlarına ihanet etmemizi, onurumuzu ayaklarımızın altına almamızı beklemesin.

Batılıların Libya devrimini çalmaya teşebbüs edecekleri noktasında bir korkuya sahip misiniz?

İslâm'da Müslümanlar başkalarıyla, yabancılarla ilişki kuramaz diye bir şey yok. Yabancılarla sınırlarımızı çiğnemedikleri sürece tabi ki ilişki kuracağız. Devrimin Batılılar tarafından çalınacağı konusunda ise bir korku taşımıyoruz. Çünkü Libya halkı böyle bir şeye asla izin vermez. Bu devrim şehitlerin bize emanetidir ve bu emanete her ne olursa olsun sahip çıkacağız. Bize saygı gösterene biz de saygı gösteririz. Bize elini uzatana biz de elimizi uzatırız.

Siz devrim esnasında Trablus Askeri Konseyi'nin lideriydiniz. Hatta basında Trablus'un sizin ve savaşçılarınızın askeri başarıları sayesinde özgürleştiği yönünde haberler çıktı. Basında çıkan bu haberler doğru mu? Ayrıca Libya devriminde İslâmi gruplar nasıl bir rol oynadılar?

Bu soruya cevap verirken öncelikle size gerçek bir Libya toplumu fotoğrafı çizmek istiyorum. Libya halkı Müslüman bir halktır ve İslâm bütün Libyalıların en önemli kaynağı,

merciidir. Ayrıca Libya'da şu an İslâm karşıtı bir oluşum da yoktur. Biz İslâmcılar olarak kendimizi Libya toplumunun bir parçası olarak görüyoruz. Asla bu toplumdan ayrı, Libyalılardan farklı değiliz. Hatta İslâmcı kavramını yanlış anlamalara neden olabilir çekincesiyle yoğun şekilde kullanmıyoruz.

Ne tür yanlış anlaşılmalar?

Halkla aramıza herhangi bir fark, bir çizgi çizmek istemiyoruz. İslâmcılar olarak isimlendirilmemiz bizim Libya halkından daha dindar, daha doğru olduğumuzu göstermez. Libya devrimi de herhangi bir grubun, ideolojinin değil; Libya halkının devrimidir. Fakat İslâmi gruplar devrimin başından sonuna kadar devrim için mücadele ettiler. Doğu ve batı cephelerinde, başkentte elde edilen zaferlerde İslâmi grupların çok büyük etkisi oldu. Fakat şunun altını özellikle çizmek istiyorum. Bu devrim bir halk devrimidir ve bu devrimin gerçek öncüsü herhangi bir grup değil; Libya halkıdır.

Siz daha önceleri Afganistan'da Usame bin Laden'le birlikteydiniz. Daha sonra Afganistan'dan ayrılarak Libya'ya dönüp kendi ülkenizde savaşmaya başladınız. Daha önceleri birlikte olduğunuz Laden'den niçin ayrıldınız?

Biz Afganistan'a Sovyetlerin işgali altında olan Afgan halkının zaferi için gittik. Çünkü dinimiz bize aynı dini paylaştığımız mazlum kardeşlerimiz zor durumda olduklarında onların yardımına koşmamızı tavsiye ediyor. Bu tavsiyeye uyarak Ruslara karşı savaşmak için Afganistan'a hicret ettik. Bu hicret cihad için yapılan bir hicretti. Bizim Afganistan'da bulunduğumuz yıllarda İslâm dünyasının dört bir yanından gençler Ruslara karşı cihad için Afganistan'da toplanmışlardı. Farklı ülkelerden olan bu insanlarla ortak yönümüz mazlum Afgan halkının işgal edilmiş topraklarını kurtarmaktı. Hiç birimiz o yıllar Afganistan'a El Kaide'nin fikirleri, ideolojisi için toplan-

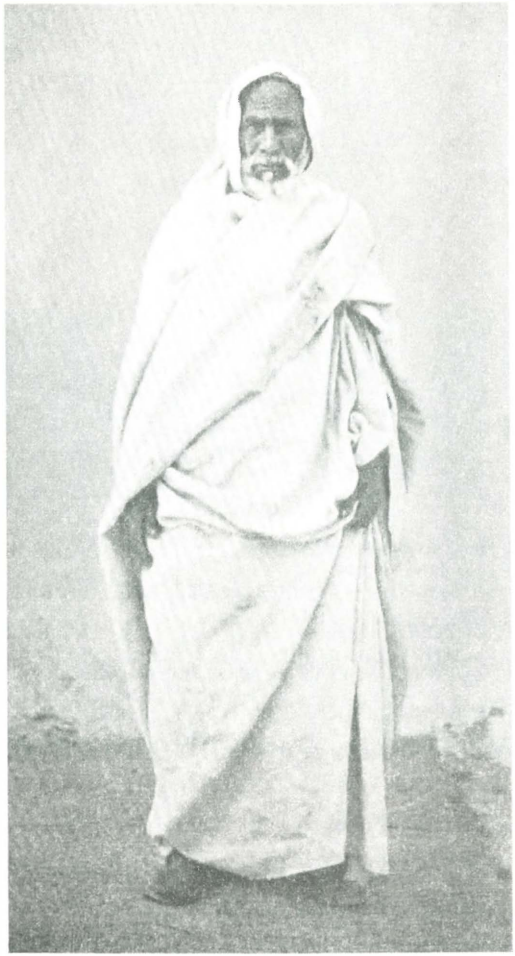
mamıştık. Zaten o dönemler Afganistan'da El Kaide de yoktu. Allah rahmet eylesin, Şeyh Usame bin Laden'le de Afgan cihadı esnasında tanıştık. Ruslar Afganistan'dan çıkarıldıktan sonra El Kaide kuruldu ve Şeyh Usame bin Laden mücahidleri El Kaide'ye katılmaya çağırdı. Fakat biz El Kaide'ye katılmadık, Libya'ya dönüp Kaddafi yönetimine karşı mücadele etmeye karar verdik.

Fakat basın sık sık sizin El Kaide'nin Libya'daki en üst düzey komutanı olduğunuzu iddia ediyor.

Rahmetli Usame bin Laden'le aynı cephede Ruslara karşı savaştık. Bu sırada cihad üzerine, nasıl mücadele edilmesi konusunda Laden'le çok sohbetler ettik hatta tartıştık. Fakat ben El Kaide'nin içinde hiç bulunmadım.

Niçin eski arkadaşlarınızın bir kısmının içinde bulunduğu El Kaide'ye katılma gereği duymadınız?

El Kaide'nin bugün anlayış, usul ve mücadele tarzı olarak bir takım düzeltmelere, iyileştirmeye ihtiyacı var. El Kaide an-

Libya halkının manevi lideri Şehit Ömer Muhtar...

layış, usul ve mücadele tarzını İslâm dünyasının ileri gelen âlimlerine sunmalı ve onlar da El Kaide'nin yaptığı yanlışları düzeltmeliler. Bu aslında sadece El Kaide için değil; kendini İslâm'a nispet eden bütün İslâmi gruplar için bir ihtiyaçtır. Çünkü bazı dönemler İslâmi grupların araçları, yöntemleri amaç haline geliyor ve İslâmi usul ve mücadele tarzından sap-

malar başlıyor. Biz de cezaevinde bulunduğumuz dönemlerde Libya İslâmi Savaşçılar grubu olarak İslâm dünyasının kabul ettiği Ehli Sünnet âlimlerinden yardım istedik. Selman Avde, Yusuf el Kardavi gibi âlimlere sizler bizim âlimlerimizsiniz. Fikirlerimizde, mücadele tarzımızda herhangi bir yanlış, sapma varsa düzeltin. Bize nasihatte bulunun dedik. Onlar da bu çağrımıza kulak verdiler ve yaptığımız bazı yanlışlar konusunda bize tavsiyelerde bulundular. Bu tavsiyeleri göz önünde bulundurarak bazı noktalarda görüşlerimizi düzelttik ve bunun büyük faydasını gördük. Bence El Kaide de acilen usul ve cihad metodunu âlimlere sunmalı ve onların tavsiyelerine uymalıdır. Ben de El Kaide'nin bazı noktalarda yanlış yaptığını, tashihe, düzeltmeye ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Sizin El Kaide'ye olan itirazınız hangi noktalarda?

Biz bu konularda El Kaide'nin liderleriyle de konuştuk hatta onlarla tartıştık. İslâm hangi amaç için olursa olsun savaşla ilgisi olmayanların öldürülmesine izin vermiyor. Savaşla ilgisi olmayan kadınların, din adamlarının, çocukların öldürülmesi İslâm tarafından yasaklanmıştır. İster Yahudi olsun ister Hıristiyan zulmetmemiş bir sivile el sürülemez. Biz bu konuda Şeyh Usame'ye muhalefet ettik. Çünkü El Kaide işgal güçlerine karşı verilen mücadelede onlar bizim sivillerimizi öldürürlerse, biz de onların sivillerini öldürürüz fikrini savunuyor. Biz bu görüşün İslâm'ın savaş hukukuna uymadığını düşünüyoruz. Mücahid sivil öldüremez. Kâfirlerin sivillerini öldürmekte hiçbir beis yoktur şeklindeki görüş de sonradan ortaya çıktı. Çünkü Afganistan'da Ruslara karşı savaşırken Şeyh Usame de içinde olmak üzere kimse bu görüşü savunmuyordu. Ruslardan intikam almak, Rusları savaştan vazgeçirmek için gidip onların sivillerini öldürmüyorduk. Çünkü bunu herkes İslâm'a aykırı görüyordu. Bundan dolayı da Rus sivillere karşı değil; sadece askerlere karşı savaşıyorduk. İslâm için savaşan-

lar, mücahid kardeşlerimiz aşırılıklardan uzak durup nebevi metoda uymak zorundalar. Bunun için de ulemanın sözüne itibar edip nasihatlerine kulak vermeliler. Cihad İslâm'ın önemli temellerinden biridir. Fakat nasıl namaz kılmanın, abdest almanın kuralları varsa cihadın da kendine göre kuralları vardır. Namazın farzlarını yerine getirmediğinizde namaz olmazsa, cihadın farzlarını yerine getirmediğinizde de cihad olmaz. Biz mücahidlerin Allah katında çok değerli insanlar olduklarına inanıyoruz. Fakat herkesi Kuran ve Sünnet'in koyduğu kurallara, hududullah'a uymaya çağırıyoruz. Şeyh Usame'ye bir görüşmemizde Hıristiyan ve Yahudilerin sivillerini öldürmenin doğru olmadığını ve buna İslâm'dan referans bulamayacağını söylemiştim.

Libyalı devrimciler silahlarını yeni oluşturulan devlete teslim etmeme konusunda ısrar ediyorlar. Niçin?

Bütün devrimlerde olduğu gibi Libya devrimi de merhalelerden geçiyor. Devrim oldu ve şu an yıkılan eski rejimin yerine yeni bir devlet oluşturuluyor. Biz silahların devlete teslim edilmesine karşı çıkmıyoruz, hatta bütün devrimcileri yeni

kurulacak olan devlete sahip çıkmaya, yeni devletle dayanışmaya çağırıyoruz. Silahlı devrimci grupların bir çoğu devrimi korumak, devrimin karşı güçler tarafından zarara uğratılmaması için silahlarını terk etmiyorlar. Bu sorun da zamanla aşılacak inşallah.

Şu an Libya'da halkın elinde olan silah devletin elinde olan silahtan daha fazla... Devrimci grupların, kabilelerin elinde bu yoğunlukta silah olması ülke içinde bir iç çatışma riski barındırmıyor mu?

Libya halkı sağduyulu ve olgun bir halktır. Devrimci grupların elinde bu kadar silah olmasına rağmen şu ana kadar ülkede ciddi bir çatışma yaşanmadı. Bu olgunluğun sebebi dinimizin Libya halkına verdiği kültür ve terbiyeden kaynaklanıyor. Devrimciler ülkenin hayrını, birlik ve beraberliğini, Libya'nın sadece Libyalılar tarafından yönetilmesini istiyorlar. Ayrıca silahlı devrimci güçler halkın yararına olan işlerde zorlaştırıcı değil; kolaylaştırıcı olmalılar. Biz bu doğrultuda hareket ediyoruz ve bütün devrimci gruplardan da bunu bekliyoruz.

İslâmi gruplar yıllarca Arap diktatörlere karşı mücadele verdiler. Hatta sizin de içinde bulunduğunuz bazı İslâmi gruplar bu diktatörleri devirmek için silah bile kullandılar, halkı isyana çağırdılar. Fakat Arap halkları hiç beklenmedik bir anda, bu grupların isyan çağırılarıyla değil de Tunus'da bir gencin kendini yakmasıyla harekete geçti. Bu fotoğrafı nasıl okuyorsunuz?

Biz yıllar önce Kaddafi'yi devirmek için silahlı mücadeleye başladığımızda bunu İslâm'ın üzerimize yüklediği bir sorumluluk olarak gördük. Yıllarca dinimizin ve halkımızın özgürleşmesi için dağlarda diktatörlüğe karşı mücadele verdik. Diktatörlüğe karşı mücadele verirken Libya halkı Kaddafi yö-

netiminin ne kadar zalim bir yönetim olduğuna şahitlik etti. Sadece İslâmi gruplar değil; diktatörlük karşıtı diğer gruplar da özgürlük için savaşırken büyük bedeller ödediler. Ebu Selim Cezaevi'nde yüzlerce, binlerce gencimiz katledildi. Yaşanan bu olaylar, ödenen bedeller Libya halkında zulme karşı bir öfke oluşturdu. 17 Şubat devrimini ilk başlatanlar, sokaklarda ilk direnenler yakınları Ebu Selim Cezaevi'nde katledilenlerdir. Libya devrimi aslında başta Ebu Selim Cezaevi olmak üzere zindanlarda, dağlarda şehit düşen gençlerimizin bir zaferidir. Çünkü onların şehadetleri, ödedikleri bedeller Libya halkını 17 Şubat isyanına hazırladı. Halkımızı zulme karşı mücadelede bilinçlendirdi. Ve sonunda 17 Şubat halk intifadası başladı.

Hayatınızın büyük bir kısmı silahlarla geçti. Yıllarca dağlarda mücadele ettiniz. Devrimden sonra ise parti kurup siyasi mücadeleye başladınız. Hangisi daha zor, silahlı mücadele mi yoksa siyasi mücadele mi?

Biz bu iki mücadele yönteminin de cihad olduğunu düşünüyoruz. Daha önceki cihadımız devirmek, yıkmaktı. Şu anki cihadımız ise yeniden inşa etmek. Şunu itiraf edeyim ki yeniden inşa etmek yıkmaktan daha zormuş. Bir evi iki dakikada yıkarsınız ama aynı evi inşa etmek yıllarınızı alabilir. Biz şu an siyaset, kültür ve ekonomi alanında hem halkımızın ve vatanımızın hem de ümmetimizin maslahatına uyacak yeni bir Libya oluşturmak istiyoruz. Bu da bir cihaddır; fakat sabır isteyen bir cihaddır. Yeni bir nesil inşa etmek istiyoruz. Bunun için de yeni sistemin temelinin her şeyiyle İslâm'a dayanması gerektiğini savunuyoruz.

Başta güneydeki kabileler olmak üzere bir takım çevreler federalizmden yanalar. Siz federalizm fikrine nasıl bakıyorsunuz?

Yeni Libya'da insanların fikir ve isteklerine saygı olacak. Benim görüşüme göre birlik ve beraberliğimiz bozulmadığı sürece farklı yönetim biçimlerine olumlu bakabiliriz. Fakat şu an bir geçiş dönemi yaşıyoruz. Bırakın farklı bölgeleri merkez bile henüz sistemini kuramadı. Şu an yapılması gereken Libya'nın her yerinde merkeze bağlı yeni bir düzenin oluşturulmasıdır. Bu düzen oluşturulduktan, Libya düze çıktıktan sonra eğer halkımız isterse federalizme geçilebilir. Fakat bu federalizm asla birlik ve beraberliğimize zarar vermemeli, iç işlerin daha iyi yürümesi, hak ve hukukun daha iyi uygulanması için kullanılmalıdır.

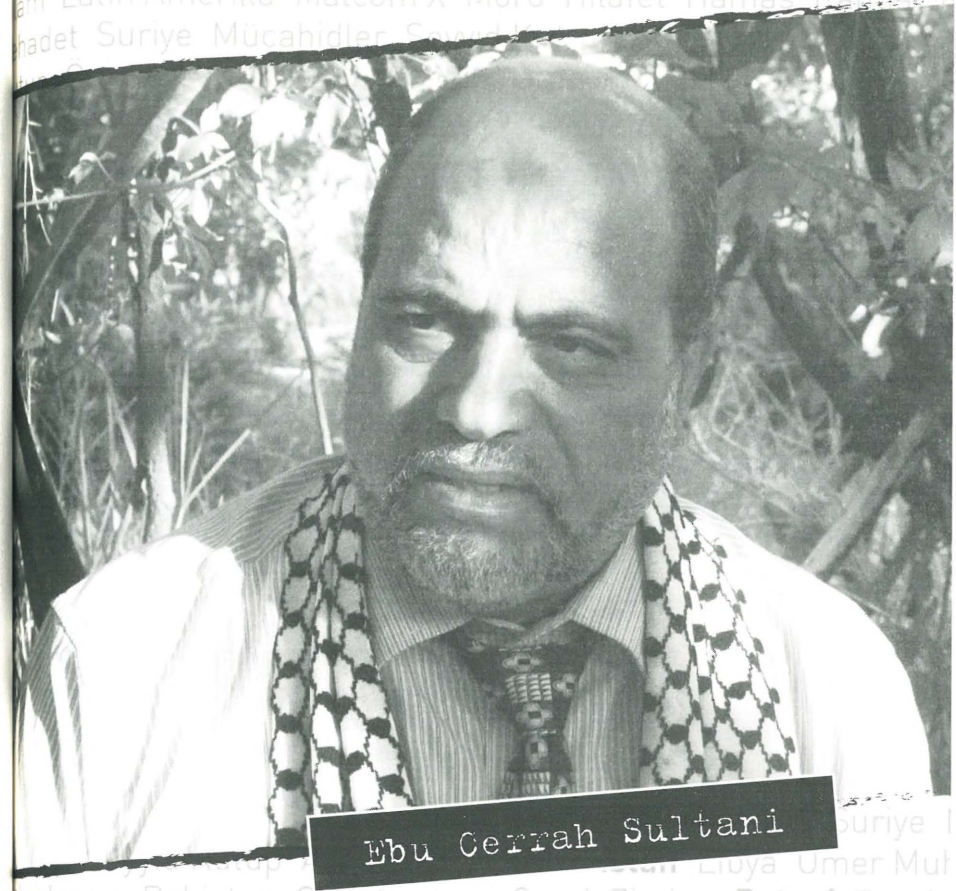
Türkiye'ye nasıl bakıyorsunuz? Ayrıca Türkiye'nin Libya devrimine karşı aldığı tavrı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'ye her şeyden önce derin bir tarihe sahip bir devlet olarak bakıyoruz. Bizi Türkiye ile birbirimize bağlayan en büyük güç İslâm akidesi ve kardeşliğidir. İslâm'ı Avrupa'ya ulaştıran Osmanlı ile bütün Müslümanlar, ümmet bugün gurur duyuyor. Biz tarihin ruhunun Türkiye'de tekrar canlanmaya başladığını görüyoruz. Türkiye adaleti, insana değeri, insan hak ve hukukunu etkin hale getirmeye çalışıyor. Başbakan Erdoğan'la Libya'da görüştük ve onunla siyasi tecrübesi hakkında uzun uzun konuştuk. Erdoğan'ın yaşadığı siyasi tecrübenin önemli olduğunu düşünüyoruz. Yeni Libya ile Türkiye'nin ilişkileri her alanda iyi olmalıdır. Çünkü bizim geleceğimiz bir ve biz iki kardeş halkız.

Son olarak Suriye intifadasını sormak istiyorum. Kaddafi, Hüsnü Mübarek ve diğerleri kısa zamanda devrilmesine rağmen Esed düşmemekte direniyor. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Esed de düşecek, bundan kimsenin şüphesi olmasın. Suriye intifadası da diğerleri gibi zafere ulaşacak. Suriye halkının yaşadığı acılar bizi gerçekten çok üzüyor. İnanın Libyalılar olarak Suriye'de kendi kanlarımızın aktığını hissediyoruz. Biz bütün imkânlarımızı seferber ettik. Direnişçi kardeşlerimizle her türlü alanda dayanışma içindeyiz. Fakat Suriyeli çocukların, kadınlarımızın katledilmesini engelleyemediğimiz için kalplerimiz hüzün ve acı dolu. Suriye'deki kardeşlerimiz bilsinler ki vallahi zafer gelecek. Fakat zafer için Allah'ın ipine daha fazla sarılmalıyız, birlik ve beraberliğimizi daha fazla arttırmalıyız. İslâm ümmeti, yeryüzündeki bütün Müslümanlar ellerindeki bütün imkânları Suriye halkı için, mücahidler için harekete geçirmeli. Askeri, siyasi ve insani alanlarda Suriye halkına her türlü desteği vermeliyiz.

Nisan-2013

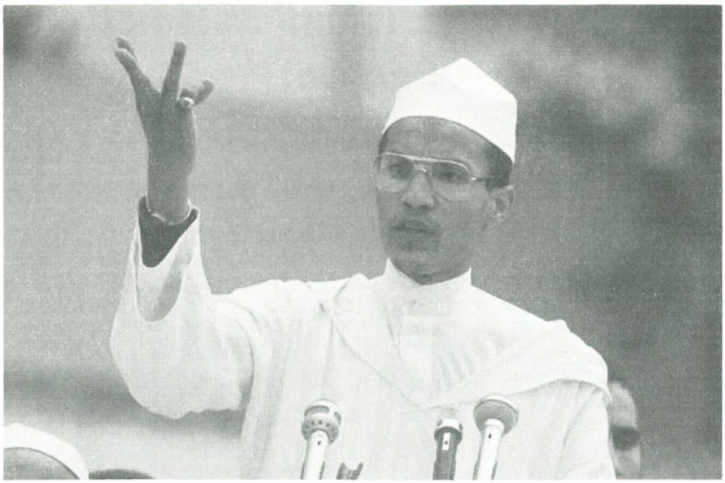
Ebu Cerrah Sultani

Doksanlı yıllarda İslâm dünyasının en çok gündeminde olan ülkelerden biri de Cezayir'di. Abbas Medeni ve Ali Belhac liderliğindeki İslâmi Selamet Cephesi'nin girdiği seçimlerde yüzde 80'in üzerinde oy alması Cezayir'de ve İslâm dünyasının farklı coğrafyalarında büyük bir sevince neden olmuştu. Fakat bu sevinç kısa sürdü. Fransa destekli Cezayir ordusu İslâmcıların iktidara gelmesini engellemek için askeri bir darbe yaptı. Bu darbe sonuncunda da binlerce FİS mensubu cezaevlerine, toplama kamplarına gönderildi. Sonra da Cezayir'den hep kötü haberler geldi. Gün oldu Cezayirli Müslüman grupların birbirlerine silah doğrulttuklarını duyduk. Hatta aylarca gazetelerde İslâmcı olduğunu iddia eden GİA adlı bir grubun Cezayir'de gerçekleştirdiği katliamları okuduk. Ben de uzun zamandır Cezayir'de neler olup bittiğini merak ediyordum. Cezayir İslâmi hareketinin en önemli isimlerinden biri olan Toplumsal Barış Partisi'nin Lideri Ebu Cerrah Sultani ile bir araya gelme imkânı bulunca Sultani'ye Cezayir'de neler olup bittiğini sordum. Özellikle de doksanlı yıllarda yaşanan İslâmi Selamet Cephesi tecrübesini ve Cezayir İslâmi hareketinin bugün dünyaya nasıl baktığını anlamaya çalıştım. Düşünce olarak İhvan-ı Müslimin'e yakın bir isim olan Sultani ile yaptığımız sohbetin sonunda ortaya üzerinde kafa yorulması gereken bir röportaj çıktı.

Cezayir ve İslâmi Selamet Cephesi

Bir zamanlar İslâm dünyasında İslâmi hareketin en güçlü olduğu ülkelerin başında Cezayir geliyordu. Hatta Cezayir İslâmi hareketinin o dönemlerdeki en güçlü siyasi temsilcisi olan FİS seçimlerde yüzde 80'in üzerinde oy almıştı. Bugün ise Cezayir İslâmi hareketi bir hayli zayıfladı. Niçin?

Bu sorunuza tam olarak cevap verebilmem için biraz Cezayir'in geçmişinde, tarihinde yolculuk yapmamız gerekiyor. Fransız sömürgeciler Cezayir'i tam 132 yıl boyunca işgal altında tuttular. Bu süre zarfında Cezayir halkı işgalciler tarafından kültür ve dininden uzaklaştırılmak istendi. Fransızlar Cezayir'e dünyanın en büyük misyonerlik teşkilatlarından biri olan Beyaz Papazlar Cemiyeti'ne bağlı okullar kurdular. Bu okulların amacı ise Cezayir'i tamamen Hıristiyanlaştırmaktı. Ayrıca binlerce Cezayirli genç Fransa'ya götürüldü. 1 milyon 200 bin Fransız, İspanyol ve İtalyan da Cezayir'in nüfus yapısını bozmak için Cezayir'e yerleştirildi. İşgalciler dilimizi değiştirmek için de Arapçanın öğretilmesini ve yazışmalarda kullanılmasını yasakladılar. Fakat Cezayir halkı her şeye rağmen dininden ve kültüründen uzaklaşmadı. Halkımız işgal-

Cezayir İslâmi hareketinin önemli isimlerinden biri de Ali Belhac'tır... Belhac aynı zamanda kapatılan İslâmi Selamet Cephesi'nin lider kadrosundaydı.

cilere karşı verdiği bağımsızlık mücadelesinde de bir buçuk milyon evladını şehit vererek bağımsızlığına kavuştu. Cezayir Kurtuluş Savaşı'nın en güçlü motivasyon kaynağı da İslâm'dı. Hatta Cezayir Kurtuluş Savaşı'na önderlik eden, halkı işgalcilere karşı örgütleyen liderlerin büyük bir kısmı imam ve âlimlerden oluşuyordu. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasının ardından ise halkımız bu sefer de iç sorunlarla karşılaştı.

İç sorunlar nasıl başladı?

Cezayir bağımsız olduktan sonra ülkemizdeki laikler ordu vasıtasıyla yönetimi ele geçirdiler. Cezayir'i kendi askerleriyle elde tutamayacaklarını anlayan Fransızlar Cezayirli laiklere destek verdi. Cezayir'de de tıpkı Türkiye'de olduğu gibi bir çok kez askeri darbe gerçekleşti. Doksanlı yıllara gelindiğinde ise bütün dünyada olduğu gibi Cezayir'de de İslâmi uyanış başladı. Cezayirliler yıllardır sömürge ve Batı kültürü altında yaşamalarına rağmen İslâmi harekete büyük bir ilgi göster-

diler. O dönemin en güçlü İslâmi grubu olan İslâmi Selamet Cephesi (FİS) girdiği seçimlerde halkın yüzde 80'inden fazlasının oyunu aldı. İslâmcıların iktidarı ele geçireceklerini anlayan ordu darbe yaparak İslâmi Selamet Cephesi'ni kapattı.

FİS bazı çevreler tarafından o dönemler bir takım stratejik hatalar yaptığı yönünde eleştiriliyor. Siz de bu eleştirilere katılıyor musunuz?

FİS'in önder kadroları yaptıkları sert açıklamalarla ordudaki komutanları korkuttular. Ordunun korkutulmaması, ordunun içinde de etkili olunması gerekiyordu. FİS'in yöneticileri Cezayir'in şartlarını iyi okuyup daha hikmetli ve stratejik davransalardı Cezayir İslâmi hareketi bu denli güç kaybetmezdi.

FİS ordunun içinde de mi güçlenmeliydi? Kastınız tam olarak bu mu?

Evet. Bugün İslâm dünyasının en büyük sorunlarından biri de halkın tercihlerine saygı göstermeyen cuntacı ordular. İslâmi hareketler halk tarafından desteklenseler de askeri darbeler nedeniyle iktidara gelemiyorlar. Biz bunu Cezayir'de yaşadık. Aynı şekilde Türkiye'de de halkın büyük çoğunluğunun desteğini alan Refah Partisi askerler tarafından iktidardan uzaklaştırılmıştı. İslâm dünyası her şeyden önce halkın seçim ve iradesine saygı duymayan askeri yapıları değiştirmenin mücadelesini vermeli. Bugün bir çok İslâm ülkesine demokrasi değil; demokrasi adı altında askeri yönetimler hâkim. Batılılar demokrasi konusunda kesinlikle samimi değiller. Samimi olsalardı İslâm ülkelerinde darbe yapan askerleri değil; demokratik yöntemlerle iktidara gelen hareketleri desteklerlerdi.

Cezayir'de ordu darbe yapıp İslâmi Selamet Cephesi kapatıldıktan sonra ortaya Silahlı İslâmi Grup (GİA) gibi hareketler çıktı. Bu gruplar yayınladıkları bildirilerde

İslâm adına savaştıklarını ifade ediyorlardı. Fakat medyada o dönemler sık sık GİA gibi silahlı grupların Cezayir'de köyleri basıp, suçsuz insanları katlettiklerine dair haber ve görüntüler de yayınlanıyordu. Bu olayların aslı nedir? GİA ve benzeri grupların arkasında kimler vardı?

Asker darbe yapınca Cezayir'deki bir takım İslâmi gruplar orduya karşı silahlı mücadele kararı aldılar. Zamanla bu gruplara Fransız istihbaratı sızdı. Fransız istihbaratı kullandığı ajanlar vasıtasıyla GİA gibi grupların içinde tekfir fikrinin yaygınlaşmasını sağladı. Bu dönem bir çok katliam işlendi. Sakal bırakan, şalvar giyen istihbarat mensupları köyleri basıp insanları öldürdüler. Daha sonra da bu katlıamlar GİA gibi silahlı gruplar adına üstlenildi. Cezayir'de İslâmi grupların yeraltına çekilip silaha sarılmaları büyük bir hataydı.

Ordu yönetime el koyduktan sonra size göre Cezayirli İslâmcılar ne yapmalılardı?

Halka dönmeliler, toplumu eğitmeye, ıslah etmeye devam etmelilerdi. Cezayir'de İslâmi hareketin siyasi olarak güçlenmesi o dönemki rüzgârın etkisiyle gerçekleşmişti. Bütün dünyada İslâmi hareket güçleniyordu. Cezayir'de de fakir halk kesimleri İslâmcılar eliyle kurulacak İslâm devleti vasıtasıyla ekonomik refaha ulaşacaklarını düşündüler. İslâmi hareket mensupları İslâmi fikir ve yaşayış toplumsallaşmadan, halk tarafından özümsenmeden İslâm devleti kurmak istediler. Çok fazla aceleci davrandılar. 132 yıl Fransız sömürgesi altında kalan bir toplumun 2 sene içinde İslâm devleti kurmaya kalkışması sonuç vermeyecek bir çabaydı. İslâmi hareketler bir taraftan siyasi çalışmalarını sürdürürken, diğer taraftan da toplumları ıslah etmeye, davet çalışmalarına devam etmeliler. İslâm devleti de ancak ıslah edilmiş toplumlar tarafından kurulabilir.

AK Parti İslâm dünyasındaki İslâmi hareketlerin yakından takip ettikleri bir hareket... Hatta AK Parti'nin İslâmi hareketler için bir model olabileceğini savunan Müslüman entellektüeller de var. Siz bu konuya nasıl bakıyorsunuz? Sizce de AK Parti İslâmi hareketler için model olabilir mi?

Ben AK Parti'yi son derece başarılı buluyorum. AK Partili siyasetçiler sadece ideolojik olarak kendileriyle aynı düşünenleri değil; toplumun bütün kesimlerini kucaklıyorlar. İslâmi hareketler AK Parti'nin bu yönünü örnek almalılar. Ayrıca AK Parti sivil otoriteyi güçlendirmeye, halkı iktidar yapmaya çalışıyor. Başbakan Erdoğan kendini halkın üzerinde görenlerle nasıl mücadele edeceğini çok iyi bilen bir lider. Şunu da anlamamız lazım... AK Parti eğer Türkiye'de kaybederse sadece Türkler değil; bütün İslâm dünyası kaybeder. AK Parti Türkiye'de kazanmaya devam ederse de bütün İslâm dünyası kazanır. Biz Cezayirliler olarak AK Parti'nin ve Türkiye'nin hep kazanmasını, daha da iyi durumda olmasını temenni ediyoruz.

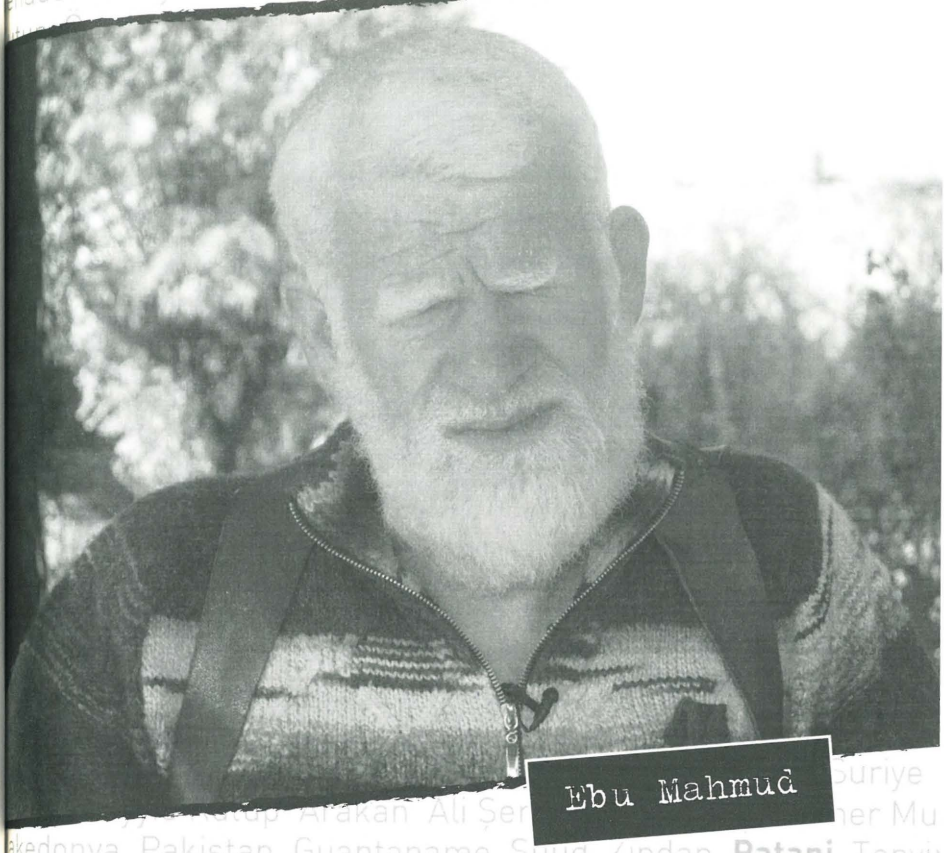

Mavi Marmara gemisi özellikle Arap ülkelerinde büyük bir etki bıraktı. Adeta özgürlüğün, direnişin, umudun sembolü haline geldi.

Son yıllarda Filistin konusunda bütün dünyada bir duyarlılık oluştu. Bu duyarlılığı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Filistin konusunda dünyadaki havayı değiştiren Mavi Marmara gemisidir. Ben Mavi Marmara gemisinde olmasam da gemide yaşananlardan çok etkilendim ve Mavi Marmara'nın önemini anlatan bir kitap kaleme aldım. Mavi Marmara'daki insanlar büyük bir devrim gerçekleştirdiler ve insanların Filistin konusunda doğru düşünmelerini, gerçekleri görmelerini sağladılar. Filistin'in yeni Mavi Marmaralara, Özgürlük Filolarına ihtiyacı var. Özgürlük Filoları Gazze'ye doğru sefere çıktıkça Filistin konusundaki duyarlılık daha da artacak inşallah. Filistin davası başlangıçta bir Arap davasıydı. Daha sonra İslâmi davaya dönüştü. Şimdi ise bir insanlık davasına dönüşüyor. Filistin davasının geçirdiği evreler bize özgürlüğün mutlaka geleceğini müjdeliyor ve bizi Filistin konusunda daha bir umutlandırıyor.

Ekim 2010

Ebu Mahmud

Aylar sonra tekrar Suriye'ye girdiğimde en çok merak ettiğim konulardan biri de Suriye direnişinin durumuydu. Haklarında bir çok spekülasyon yapılan Suriyeli direnişçilere aklımdaki bütün soruları sormak istiyordum. Bundan dolayı Suriye'de kaldığım 6 gün boyunca hemen hemen her gün direnişçilerin karargâhlarına gittim. Bazen saatlerce konuştuk. Bazen de bir tarafa çekilip onları gözlemledim. Çünkü yaşamlarını, neler yaptıklarını, geleceğe nasıl baktıklarını merak ediyordum. Direnişçiler genelde üniversite, lise öğrencilerinden, işçi ve çiftçi kesiminden oluşuyordu. Direnişçilerin hayatları ise son derece sade ve basitti... Ayrıca istisnasız hepsi geleceğe umutla bakıyordu. Devrime öyle inanmışlardı ki kendi aralarındaki sohbetlerinde sık sık devrimden sonra gerçekleştirmek istedikleri hayallerini konuşuyorlardı. Direniş hakkında uzaktan yapılan spekülasyonların artık bir son bulması için Ahraruş Şam'ın komutanlarından Ebu Mahmud'la bir röportaj gerçekleştirdik. Suriye direnişi hakkında sorduğumuz sorulara kısa ve net cevaplar veren Ebu Mahmud, haklarında basında çıkan haberlerin bir çoğunun doğru olmadığını ifade etti. Kendileriyle ilgili gerçekleri öğrenmek isteyen herkesle konuşmaya hazır olduklarının da altını çizdi. Öte yandan Ahraruş Şam grubu bu röportaj gerçekleştikten bir süre sonra direniş gruplarının bir çoğunu tek bir çatı altında birleştirip Suriye İslâm Cephesi ismini aldı. İşte kendi dillerinden Suriyeli direnişçiler:

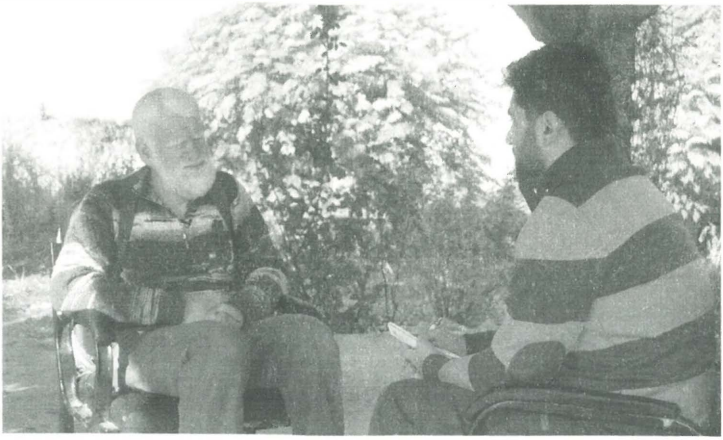
Devrimi Batı'ya Çaldırmayacağız

Devrim süreci başladığında sokaklarda gösteriler yapıyordunuz. Fakat daha sonra silahlı mücadeleye başladınız. Niçin silahlara sarıldınız?

Barışçıl gösteriler 7-8 ay boyunca sürmesine rağmen yönetim ilk günden itibaren halka karşı güç kullandı. Göz yaşartıcı bombalarla, silahlarla göstericilere saldırdılar. Devrimin başladığı ilk günden itibaren göstericiler öldürülmeye başlandı. Yönetim halka karşı saldırılarını her geçen gün daha da şiddetlendirdi. Suriye halkı silaha sarılmamak için uzun süre bekledi. Fakat halk gördüğü şiddet nedeniyle yönetime karşı kendini korumak için silah kullanmak zorunda kaldı. Başka çaremiz de yoktu.

Suriyeli direnişçiler genel olarak Suriye halkından mı yoksa dışarıdan gelen yabancı direnişçilerden mi oluşuyor?

Mücahitlerin tamamına yakını Suriyelilerden oluşuyor. Fakat bazı kardeşlerimiz bize yardımcı olmak için dışarıdan geliyorlar. Bunu saklayacak da değiliz. Çünkü Müslüman Müslüman'ın kardeşidir. Kardeşi zor durumda olduğunda ona yardım eder. Öte yandan Baas yönetimine yardım et-

mek için de dışarıdan gelenler var. Baas ayakta kalsın diye Rusya'dan, İran'dan hatta Çin'den bile gelenler oluyor. Bunların sayısı bize yardım etmek için gelen kardeşlerimizden, mücahitlerden çok daha fazla... Medya dışarıdan Suriye'ye gelen mücahitlerin sayısını, onların Suriye direnişindeki etkisini abartıyor. Suriyeli direnişçilerin tamamen dışarıdan gelen mücahitlerden oluştuğu yönünde basında çıkan haberler ise kesinlikle doğru değil.

Suriyeli direnişçilerin Nusayri ve Hıristiyan sivilleri öldürdükleri iddia ediliyor. Bu iddia doğru mu?

Bu iddia da doğru değil. Çünkü Suriyeli mücahitler zaten sivil insanları korumak için mücadele ediyorlar. Biz herhangi bir etnik kimlik veya mezhep ayırımı yapmadan yönetim tarafından öldürülen insanları korumaya çalışıyoruz. Baas yönetimi evleri yıkıyor, çocukları, kadınları, yaşlıları hatta hayvanları bile öldürüyor. Sivil insanları korumak için mücadele edenler niçin sivilleri öldürsünler?

Elinizde Esed güçlerinden aldığınız esirlerin olduğu biliniyor. Bu esirlere nasıl davranıyorsunuz?

Esirlere kötü davranamayız. Çünkü her şeyden önce dinimiz böyle bir şeye izin vermiyor. Esirlerin büyük bir kısmına misafir muamelesi yapıyoruz. Onlara İslâm'ı anlatıyoruz. Mücahitlerin esirlere işkence yaptıkları yönündeki haberlerin kaynağı da Baas yönetimidir. Bu tür kafa karıştırıcı haberlerle mücahitler lekelenmek isteniyor.

Bir takım çevreler sık sık Suriye direnişinin arkasında ABD ve İsrail'in olduğunu dillendiriyorlar. Böyle bir şey var mı, ABD ve İsrail'e nasıl bakıyorsunuz?

Eğer mücahitlerin arkasında ABD veya İsrail olsaydı bu yönetim devrim sürecinin başladığı ilk aylarda düşerdi. ABD ve İsrail asıl olarak Baas yönetiminin arkasındadır. Hatta Baas yönetimine bağlı ileri gelen yöneticilerden biri "Baas yönetiminin güvenliği İsrail'in güvenliği, İsrail'in güvenliği de Baas yönetiminin güvenliğidir" demişti. Suriye halkı ABD, İsrail veya İngiltere gibi yönetimlerle işbirliği yapma taraftarı değildir. Bilakis buna karşıdır. Çünkü bu devletler Gazze'de bizim kardeşlerimizi, çocuklarımızı, kadınlarımızı öldürüyorlar. Yine bu Batılı devletler Afganistan ve Irak'ta kardeşlerimize saldırıyorlar. Biz şimdiye kadar ABD veya İsrail'den herhangi bir yardım almadık ve almayacağız da... Mücahitlerin uzak veya yakından ABD veya İsrail'le herhangi bir ilişkisi yoktur.

Baas yönetimine karşı mücadele verirken kullandığınız silahları nasıl elde ediyorsunuz?

Daha çok kendi silahlarımızı kendimiz imal ediyoruz. İlk başlarda el bombaları ürettik. Daha sonra kaleşnikoftan diğer silahlara kadar bir çoğunu imal etmeye başladık. Tabi imal ettiğimiz silahlar ağır silahlar değil; daha çok hafif silahlar. Suriye'de silah elde etmenin birkaç yolu var. Biz de bu yolları kullanıyoruz. Örneğin Baas yönetiminin içinde olan bazı kişilerden silah satın alıyoruz. Çünkü onlar için yönetimin

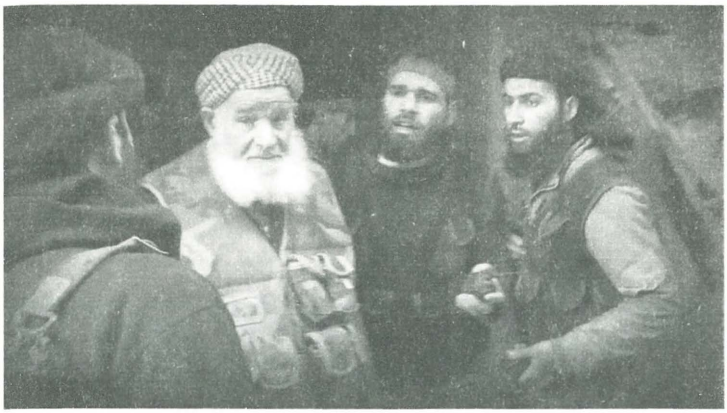
pek fazla önemi yok. Onlar paraya değer veriyorlar ve bu yönetimin düşeceğini düşünüyorlar. İkinci silah kaynağımız ise ganimetler. Herhangi bir askeri karargâhı ele geçirerek veya cephane dolu bir treni durdurarak yine silah elde edebiliyoruz. Biz silahlarımızı basit yöntemlerle elde ediyoruz. Fakat Baas yönetimine İran, Rusya ve diğer büyük devletler tarafından silah veriliyor. Bunlar bilinen devletler. Bazı devletlerin de Baas yönetimine gizliden destek verdiğini düşünüyoruz. Örneğin Kore gibi...

Türkiye hükümeti size silah veriyor mu?

Türkiye hükümeti bize şu ana kadar herhangi bir silah vermedi. Fakat Türkiye halkı ile Suriye halkı arasında uzun yıllara dayanan bir ilişki var. Hükümetler arasında ilişkiler kötü olduğu zaman bile halklar bundan etkilenmedi. Halklar hep birbirlerini sevdiler. Unutmayalım ki geçmişte hepimiz İslâm Hilafeti'nin bayrağı altında tek bir millettik. Ve bizi İstanbul'da bulunan sultanlar yönetiyordu. Suriye halkına bugün de en büyük yardım Türkiye halkından geliyor. Suriye'den ayrılmak zorunda kalan muhacirlere, mültecilere ilk olarak Türkiye sahip çıktı. Aynı şekilde Baas ordusundan ayrılan askerler de ilk olarak Türkiye'ye sığındılar. Türkiye halkı ve devleti bize insani yardım konusunda ciddi anlamda destek oluyor. Bize yiyecek, giyecek ve ilaç gönderiyorlar. Bu desteklerinden dolayı Türkiye halkına çok teşekkür ediyoruz.

Suriye'de Esed yönetimine karşı mücadele eden bir çok grup var. Afganistan'da da Afgan savaşı esnasında bir çok grup vardı ve bu gruplar Ruslar çekildikten sonra birbirlerine girdiler. Aynı durum Suriye'de de yaşanır mı?

Afganistan veya diğer yerlerde meydana gelen iç karışıklıklar devrimden sonra Suriye'de yaşanmayacak inşallah. Çünkü Suriye'deki gruplar bir çok konuda ittifak halindeler. Önce-

Yaşı 70'i aşmasına rağmen direniş güçlerine katılıp şehit düşen Ebu Tayyip dede Suriye devriminin sembollerinden biri haline geldi.

likle hepimiz bu düzenin yıkılmasını istiyoruz. Bütün silahlı gruplar bu konuda müttefikler. Ayrıca silahlı grupların büyük bir kısmı devrimden sonra Suriye'de İslâm ve adalete dayalı bir devletin kurulması yönünde de ittifak halinde. Düşünce özgürlüğüne önem veren, kimsenin hakkının yenmediği yeni bir devletin kurulmasını istiyoruz.

Bir takım direnişçi gruplar Esed yönetimi düşmeden İslâm devleti ilan ettiler. Siz bu girişimi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Suriye halkı da tıpkı Türkiye, Mısır, Tunus ve diğer ülkelerin halkları gibi İslâm'ı istiyor. Halkımız Müslüman olduğu için doğal olarak Kur'an ve Sünnet'in siyasette de belirleyici olmasını talep ediyor. Bizim hayalini kurduğumuz İslâm devletinden iyi insanların korkmasına gerek yok. Çünkü İslâm devleti demek adalet, özgürlük ve eşitlik demektir. Herkesin hakkını alması, haksızlığa uğramaması demektir. İslâm devletinden korkacak olanlar da zalimler ve istibdatçılardır. Fakat Suriye halkının desteği alınmadan, gruplarla yeterince istişare

Suriye direnişindeki en etkili grupların başında İslâmi gruplar geliyor.

edilmeden İslâm devleti ilan edilmesini doğru bulmuyoruz. Bununla beraber Baas yönetimi düştükten sonra Suriye halkının desteğiyle bir İslâm devleti kurulmasını biz de istiyoruz. Bu bir adalet devleti olacak inşallah... Asla aşırılıkları olan bir devlet olmayacak. Allah Kur'an'da diyor ki "Sizinle savaşanlarla Allah yolunda siz de mücadele edin. Ancak aşırıya gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez"

Bazı çevreler Suriyeli direnişçilerin Katar ve Suudi Arabistan rejimlerinden de destek aldıklarını iddia ediyor. İddia edildiği gibi Katar ve Suudi Arabistan'dan destek alıyor musunuz?

Hiçbir devlet mücahitlere ihtiyaç duydukları silahları vermiyor. Bu bilinen bir gerçek... Fakat biz devletlerden değil; Müslüman halklardan destek alıyoruz. Bunu da kimseden saklamıyoruz. Katarlı Müslümanlardan tutun da Suudlu hatta Çinli Müslümanlara kadar bir çok kardeşimiz bizi destekliyor. İnsani duygularını kaybetmeyen bütün insanlar bu mücadelede Suriye halkının yanında duruyor.

Suriye dışında oluşturulmuş olan siyasi muhalefete nasıl bakıyorsunuz? Bu muhalefet silahlı direniş gruplarını da temsil ediyor mu?

Suriye halkının büyük bedeller ödeyerek sürdürdüğü bu devrim mübarek bir devrimdir. Kim Suriye halkının özgürlüğüne saygı duyarsa, İslâm'a yakın durursa Suriye halkı da onun yanında durur ve ona destek verir. Biz şu an Suriye halkının istek ve taleplerine kimin önem verdiğine bakıyoruz. Bazıları bu devrimi Batılılara kaptıracağımızdan korkuyor. Bu korku gereksiz bir korkudur. Suriye halkı olarak Esed'i devirmek için on binlerce şehit verdik. Kanlarımızın üzerine yükselen bu devrime sahip çıkmak için de gerekirse hepimiz feda oluruz. Bu halk İslâm'ı, adaleti, özgürlüğü istiyor. Bütün dünya Suriye halkının bu isteklerine saygı göstermelidir.

Sayın Ebu Mahmud kişisel hikâyenizi merak ediyorum. Siz devrimcilerin saflarına nasıl katıldınız?

Benim hikâyem aslında devrimcilerin bir çoğunun hikâyesi gibi... Baas yönetimi dine, fikre, düşünmeye savaş açmış bir yönetimdir. Ben de 2007 yılında evimde dini kitaplar olduğu için gözaltına alındım ve 5 sene cezaevinde kaldım. Tek suçum kütüphanemde dini ve fikri kitapların olmasıydı. Hakkımda sahte raporlar hazırladılar ve 5 sene beni cezaevinde tuttular. Çünkü Baas yönetimi suçsuzları, mazlumları zindanlara dolduran; suçluları, katilleri koruyan bir yönetimdir. Cezaevinden çıktıktan sonra devrim başlayınca ben de devrimcilere katıldım.

Türkiye'ye ve İslâm dünyasına neler söylemek istersiniz?

Öncelikle bu mücadelede mazlumların safında duran herkese teşekkür ediyorum. Yönetim yıllardır bize zulmediyordu. Biz de zulmü ortadan kaldırmak için ayaklandık. Şu an canla-

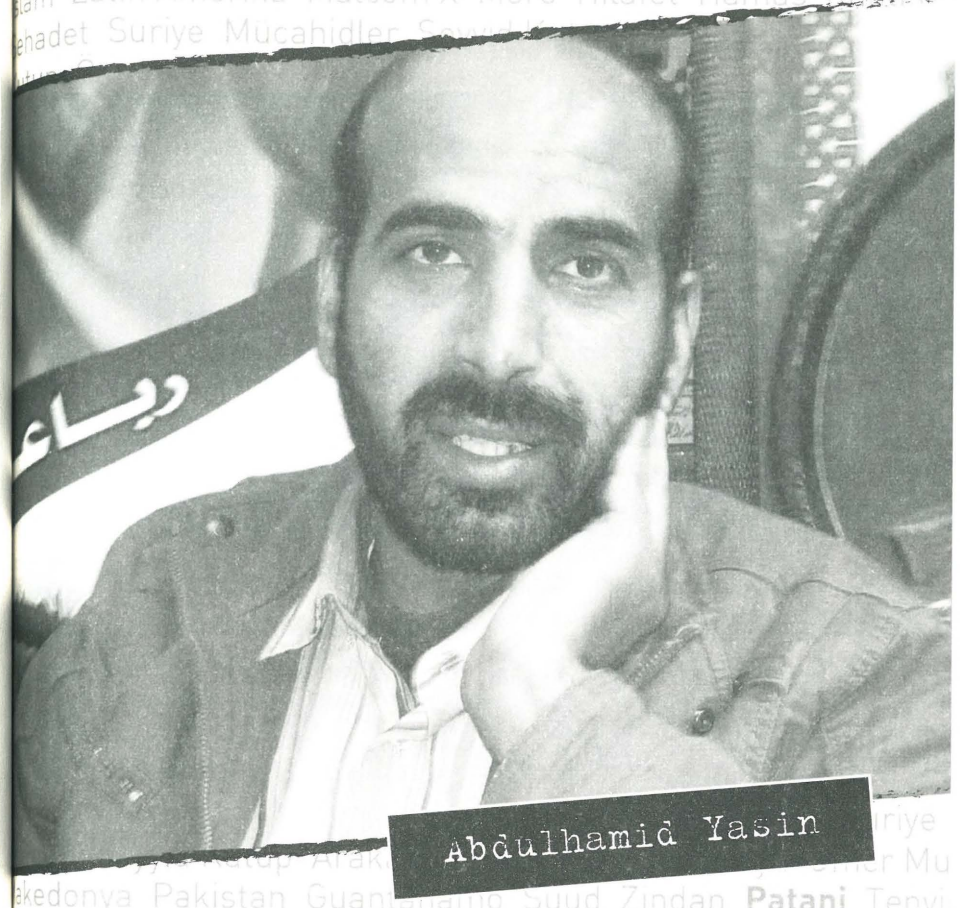

rımızı, namusumuzu, dinimizi korumak için savaşıyoruz. Bu ülkenin sokaklarında hür bir şekilde yürümek istiyoruz. Bu savaş zalimlerle mazlumların, iyi ile kötünün savaşıdır. Baas yönetimi batıl bir yönetimdir. Baas yönetimine destek verenler, Baas yönetiminin yanında saf tutanlar da batıldır. Bu mübarek devrim eninde sonunda mutlaka başarıya ulaşacaktır.

Baas yönetimi devrildiğinde direnişçiler yeni bir devlet oluşturacak herhangi bir siyasi projeye sahipler mi?

Evet, yeni bir devlet kurabiliriz ve bunun projesine de sahibiz. Bakın Kaddafi gibi birisi 40 yıl Arapları yönetti. İslâmcılar niçin bu ülkeleri yönetemesinler. Emin olun ki İslâmcılar bu kiralık yöneticilerden çok daha iyi ve çok daha güçlü bir şekilde bu ülkeleri yönetebilirler.

Ocak 2013

Abdulhamid Yasin

Bir adamın Gazze'nin mütevazi mescidlerinde iki üç inanmış gençle başlattığı çalışmalar dalga dalga yayıldı ve Filistin'de büyük bir özgürlük ordusu oluştu. Bir adam felçli vücuduna rağmen ülkesini işgal edenlere karşı verdiği mücadeleyle bütün dünyaya din ve vatan için savaşmanın ne büyük bir onur olduğunu gösterdi. Bir adam tekerlekli sandalyesinden bir halkın tarihini değiştirdi ve hepimize büyük bir ders vererek sonsuzluk diyarına gitti. Şeyh Ahmet Yasin'den, Filistin özgürlük mücadelesinin efsanevi önderinden bahsediyorum. Bugün eğer Hamas gibi İslâm dünyasının tümünün sempatisini kazanmış bir hareket varsa, Hamas'ın elde ettiği başarının sırrı anlaşılmak isteniyorsa her şeyden önce hareketin kurucusu olan Şeyh Ahmet Yasin'in anlaşılması, onun daha yakından tanınması gerekiyor. Biz de Şeyh'i daha yakından tanımak için oğlu Abdülhamid Yasin'le Şeyh'in Gazze'deki mütevazi evinde bir röportaj gerçekleştirdik. Abdülhamid Yasin'i dinledikçe Şeyh'e karşı olan sevgi ve muhabbetimiz de daha bir arttı.

Oğlu Abdulhamid, Şeyh Ahmed Yasin'i Anlatıyor

Siz sürekli Şeyh Ahmet Yasin'le birlikteydiniz. Hatta Şeyh'in şehadet anında da onun yanındaydınız. Bize Şeyh'in son gecesini ve şehadet anını anlatır mısınız?

Babam son gecesini evinin yanındaki mescidde sabaha kadar ibadetle meşgul olarak geçirdi. Birlikte yatsı namazına gittik. Yatsı namazından sonra çoğu zaman yaptığı gibi nafile namaz kılmaya başladı. Namaza bazen ara veriyor ve bu aralarda mesciddeki gençlere nasihatlerde bulunuyordu. Gece geç saatlerden itibaren Şeyh'in evinin etrafında ve mescidin üstünde Apaçi helikopterleri uçmaya başladı. Sabah namazını da birlikte mescidde kıldık. Bazı gençler Şeyh'e Apaçi helikopterlerinin kendisini hedef alabileceğini ve bu yüzden mescidden çıkmaması gerektiğini söylediler.

Şeyh gençlerin bu uyarısına nasıl cevap verdi?

Şeyh gülerek "Ne güzel, biz zaten Rabbimize sürekli olarak şehadet için dua ediyoruz. Allah'a şehit olarak kavuşacağımız anı bekliyoruz" dedi. Apaçiler daha önce de çoğu kez Şeyh'e korku verebilmek için onun üstünden uçmuşlardı. Fakat Şeyh asla İsrail savaş uçaklarından korkmuyordu ve uçaklar

üzerinde uçmaya başladığı andan itibaren gülümsemeye başlıyor ve "Belki bu sefer şehid oluruz" diyordu. Çünkü Siyonist askerlerin bir gün mutlaka kendini de hedef alacaklarını düşünüyordu. Şeyh mescidden çıkar çıkmaz ilk füze atıldı. Ben yanına doğru koşmaya başladığım an ikinci füze de benim üzerime atıldı. Ondan sonrasını hatırlamıyorum. Çünkü ağır şekilde yaralandım ve 2 hafta boyunca kendime gelemedim.

Şeyh nasıl bir babaydı? Bize biraz Şeyh Ahmed Yasin'in evdeki hayatından bahseder misiniz?

Şeyh Ahmet Yasin bir çok özelliği kendinde barındıran bir insandı. Kimi zaman komutan gibiydi, kimi zaman bir arkadaş gibiydi, kimi zaman da bir baba gibiydi. Ev işlerinde mutlaka ailesiyle istişare yapardı. Dünyaya hiç değer vermezdi; fakat ailesinin ihtiyaçlarını karşılamaya da büyük önem gösterirdi. Mala-mülke en ufak tenezzül etmezdi; çocukları, mücahidleri ve fakirleri çok severdi.

Ev ehline özel nasihatlerde bulunur muydu?

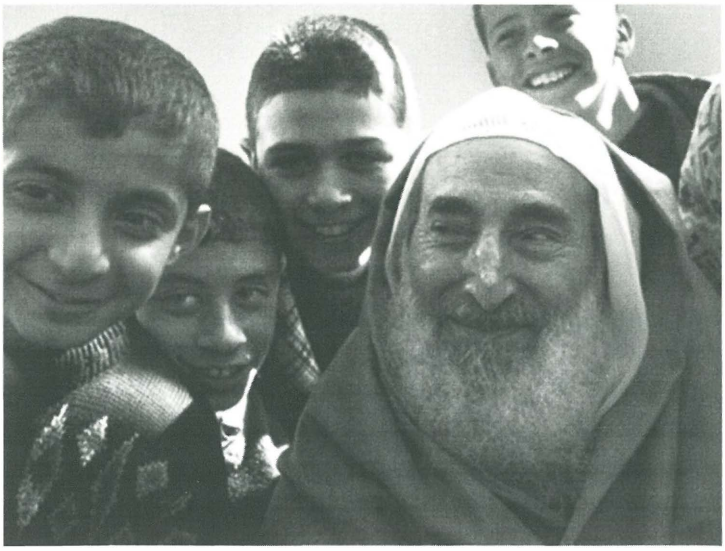
Bize hep basit yaşamayı, makam-mevki sahiplerine değil; takva sahiplerine, cihad ehline sevgi ve saygı göstermemizi söylerdi. Şeyh mizaç olarak da çok farklı bir insandı. Kimi zaman ciddi olur, kimi zaman da yaptığı şakalarla ev ehlini güldürürdü.

Şeyh'in sizi en çok etkileyen yönü neydi?

Şeyhin beni en çok etkileyen yönü namaza verdiği önemdi. Şeyh namaz kılmayı çok severdi ve bu yüzden vakitlerinin çoğunu mescidde namaz kılarak ve mescide gelen gençlere ders vererek geçirirdi. Şeyh dünyada en çok zevk aldığı amelin namaz kılmak olduğunu ve namazın Allah tarafından müminlere sunulan büyük bir nimet olduğunu söylerdi. Babam davasına çok bağlı bir insandı. Hayatını Filistin'deki İsrail işgalinin sona ermesi ve Filistin topraklarında İslâm'a göre yaşayan bir topluluk oluşmasına adadı. Mescidlerde verdiği sohbetlerle binlerce genç yetiştirdi ve bu gençler bugün babamın hedeflerini gerçekleştirmek için çalışıyorlar.

Şeyh Ahmet Yasin elinde bir çok imkân olmasına rağmen hep fakirlik içinde yaşadı. Şeyh sizce niçin böyle bir hayatı seçti?

Eğer babam böyle bir hayatı seçmeseydi Hamas kısa zamanda bu kadar güçlenemezdi. Şeyh İslâmi hareket önderlerinin örnek bir hayat yaşamaları gerektiğini ve cemaatin önderlere değil; önderlerin cemaate hizmet etmesi gerektiğini savunurdu. Şeyh'in kaldığı evin duvarları bir hayli eskimişti. Korumalarından biri duvara kumaş çekmek istedi; fakat Şeyh; "Bu kumaşa fakirlerin ihtiyacı vardır, kumaşı fakirlere ver" diyerek evinin duvarlarına kumaş çekilmesine karşı çıktı. Şeyh Hamas'a lider olan öğrencilerini de bu şekilde yetiştirdi. İsmail Heniye de babamın öğrencisiydi. İsmail Heniye şu

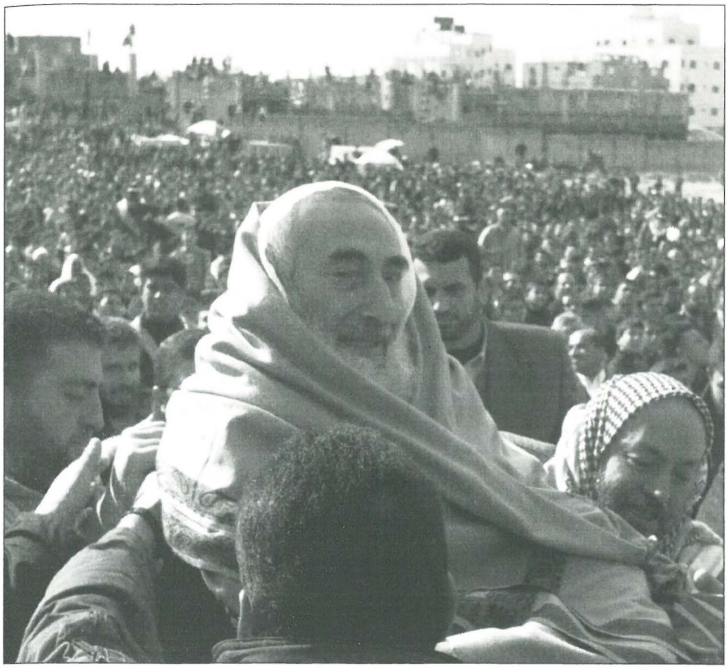

Şeyh Ahmed Yasin çok sevdiği Filistinli çocuklarla birlikte...

an bir mülteci kampında tıpkı Şeyh Ahmet Yasin gibi basit bir şekilde yaşıyor. Hamas'ın diğer önderleri de tıpkı Şeyh gibi dünyaya değer vermiyorlar ve bu durum Filistin halkının Hamas'a olan ilgi ve sevgisini daha da arttırıyor. Hamas'ın kısa zamanda bu kadar güçlenmesinde bence Şeyh'in hareket metodu da çok önemli...

Nedir bu hareket metodu? Bize Şeyh Ahmet Yasin'in hareket metodunu anlatır mısınız?

Şeyh İhvan'ın kurucusu olan Hasan el Benna'yı çok iyi anlamıştı. Önce Filistin'de bir İslâm cemaati oluşturmaya çalıştı. Bu cemaatin toplumun bütün kesimlerini kapsayan bir cemaat olmasına özen gösterdi. Bu nedenle mescidlerde kadınlara, gençlere ve çocuklara dersler verdi. Babam kadınların eğitimine de büyük önem veriyordu. Kadınların cahil bırakılmasına şiddetle karşı çıkıyordu ve onların İslâmi hareket içindeki etkilerinin artması gerektiğini savunuyordu. Şeyh

Felçli olmasına rağmen hayatı mücadeleyle geçen Şeyh Ahmet Yasin İsrail zindanlarından çıktığında Gazzeliler tarafından böyle karşılanmıştı.

ayrıca İslâmi davetin merkezinin mescidler olması gerektiğini savunuyordu. Mescidde bir kişi bile olsa ona saatlerce İslâm'ı, İslâmi hareketi anlatırdı. Yıllar süren çalışmaların sonucunda Filistin'de bir İslâmi cemaat meydana geldi ve bu cemaat Filistin halkı tarafından benimsendi. Daha sonra ikinci safhaya geçildi ve Siyonist işgale karşı mücadele vermek için İzzettin Kassam Birlikleri oluşturuldu. Şeyhin mücadele metodunun özeti önce davet daha sonra ise cihaddan oluşmaktadır.

Şeyh hiç Türkiye'den bahseder miydi?

Şeyh Türkiyeli Müslümanları özellikle de Abdülhamid Han'ı çok severdi. Cami sohbetlerinde Osmanlı'nın yıkılma-

sının ardından dünyadaki Müslümanların lidersiz kaldığını söylerdi. Şeyh'in ayrıca Türkiye'deki İslâmi hareketten de büyük beklentileri vardı. Türkiye'nin tekrar Hilafet'e dönüp Müslümanları bir araya getirmesi gerektiğini, Hilafet'in kaldırılmasıyla Filistin'in sahipsiz kaldığını savunurdu.

Filistin direnişi artık İsrail'e karşı üst üste askeri zaferler elde ediyor. Sizce bu zaferin sırrı nedir?

Şeyh şöyle derdi: "Zayıf hiçbir zaman zayıf olarak kalmaz; güçlü de hiçbir zaman güçlü olarak kalmaz" Siz eğer sadece Allah'a güvenerek ve sadece Allah'ın ismini yüceltmek için cihad ederseniz mutlaka Allah'ın yardımı gelir. Mücahidlerin İsrail'e karşı zafer kazanmalarının bence iki sebebi var: Birincisi mücahidlerin düşmanlarına karşı güç biriktirmeleri ikincisi de namaz ve sabırla Allah'tan yardım istemeleri. Bu zaferler Allah tarafından lütfedilen büyük zaferlerdir ve inşallah bu zaferlerin devamı da gelecektir. Kuvvet silahta, parada değil; iman ve akidedir. Ayrıca bu savaş sadece Filistin'le sınırlı bir savaş değil... Bu savaş Müslümanların zulme uğradığı her yerde süren bir savaştır.

Hamas'ın bugünkü durumunu nasıl görüyorsunuz? Hamas'a yönelik eleştirileriniz de var mı?

Hamas'ın bütün liderlerini babam yetiştirdi. İsmail Heniye, Mahmud Zahar, Rantisi hepsi Şeyh'in öğrencileridir. Filistin'deki mücadele daha önceden milliyetçi ve komünist grupların elindeydi. Fakat Hamas sayesinde Filistin mücadelesi İslâmi hareketin kontrolüne girdi. Hamas bugün babamın yıllar önce kurduğu hayalleri gerçekleştiriyor. Hamas dün bir gruptu bugün halk oldu. Siyonistler Hamas'ın önderlerini şehid ediyorlar; fakat kadınlarımız yeni Ahmet Yasinler, Rantisiler, Nizar Reyyanlar, Said Siyamlar doğuruyor. Filistin halkı İsrail'e asla boyun eğmeyecek ve inşallah Kudüs'ü tekrar fethedeceğiz.

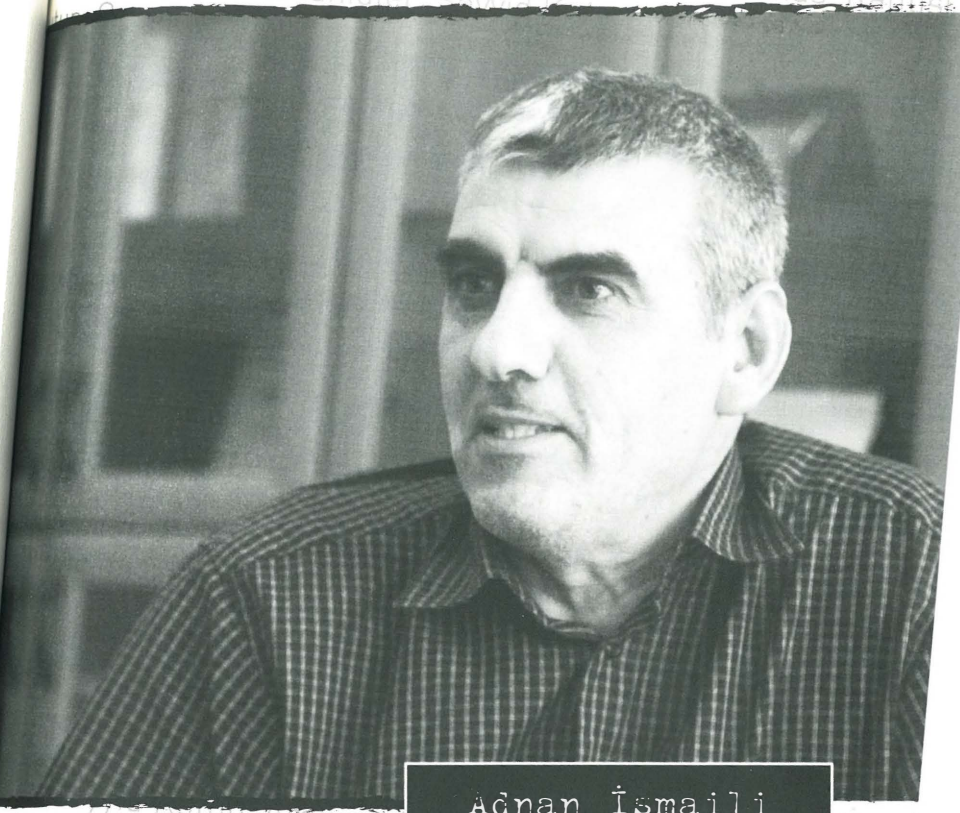
Şeyh Ahmet Yasin Filistinlilerin birliğine büyük önem veriyordu. Fakat Şeyh'in vefatından sonra Filistinliler arasında bir çok sıkıntılar yaşandı. Hatta Hamas'la El Fetih arasında yaşanan çatışmalarda hayatını kaybeden Filistinliler oldu. Şeyh hayatta olsaydı sizce bu çatışmalar yine yaşanır mıydı?

Babam hayatı boyunca Filistinlilerin birliğini savundu. Hatta "Eğer Filistinli bir grup bize silah sıkarsa, biz gerekirse şehit olacağız fakat onlara silah sıkmayacağız" derdi. Fakat Şeyh işgale karşı verilen mücadelede münafıkların da en az Yahudiler kadar tehlikeli olduğunu söylüyordu.

Başbakan Erdoğan'ın Davos'ta Perez'e yönelik çıkışı hakkında neler söyleyeceksiniz?

Kudüs sadece Filistinlilerin değildir. Kudüs bütün Müslümanlarındır ve bütün Müslümanların Kudüs'e karşı görevleri vardır. Şeyh felçli vücuduna rağmen gece gündüz Kudüs'ün özgür olması için mücadele etti. Şeyh'in felçli vücuduyla Kudüs için verdiği mücadele hepimize örnek olmalıdır. Başbakan Erdoğan Davos'ta Şimon Perez'e haddini bildirerek hepimizi mutlu etti. Erdoğan'ın bu tavrını Filistinliler olarak asla unutmayacağız. Abdulhamid'in torunları Filistin'i, Kudüs'ü asla terk etmediler ve etmeyecekler, Erdoğan vasıtasıyla bunu bir kez daha gördük.

Şubat 2009

Adnan İsmaili

Osmanlı'nın bölgeden çekilmesiyle birlikte sıkıntılı günler yaşamaya başlayan Balkan Müslümanları yaklaşık yüzyıldır İslâmi kimlikleriyle var olabilmek için mücadele ediyorlar. Bosna'da, Kosova'da, Sancak'da, Arnavutluk ve Makedonya'da büyük bir özveriyle sürdürülen bu mücadelenin günümüzdeki en önemli isimlerinden biri de Balkan Müslümanlarının "Hoca" diye hitap ettikleri Adnan İsmaili... 1962 doğumlu olan Adnan İsmaili Makedonya'nın Kumanova şehrine bağlı Dılıga köyünde dünyaya geldi. İlkokulu okurken hafızlığını da tamamlayan İsmaili önce İmam Hatip Lisesi'ne, daha sonra da Priştine Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne kayıt oldu. Üniversite yıllarında ünlü Üsküplü âlim merhum Hafız İdris İbrahim Hocaefendi'den dersler alan İsmaili, daha sonra Arapçasını geliştirmek için Suud'un başkenti Riyad'a gitti. 2003 yılında ise Pıriştine Üniversitesi'nde "Osmanlı Dönemi Arnavut Edebiyatı" üzerine mastır yaptı. Şu an Kalkandelen Üniversitesi'nde bölüm başkanı olan Adnan İsmaili'nin gerek düşünceleri, gerekse de öncülük ettiği ilmi, kültürel ve siyasi faaliyetler Makedonya'da yeni bir neslin doğmasına yol açıyor. Adnan İsmaili ile Osmanlı zamanında telgrafhane olarak kullanılan, daha sonra ise Balkan Üniversitesi'ne dönüştürülen Üsküp'deki tarihi binada zevkli bir sohbet gerçekleştirdik.

Makedonya ve İslâmi Uyanış

Hıristiyanların siyasi, kültürel ve toplumsal olarak daha etkin oldukları bir toplumda yaşamak Makedonya'da yaşayan Müslümanlar için ne tür sıkıntılar doğuruyor?

Makedonya'daki eğitim sisteminde Rus Ortadoks kültürünün büyük bir etkisi var. Okullarda çocuklara verilen kültür Müslümanların kendilerini azınlık, geri kalmış bir topluluk olarak hissetmelerini sağlıyor. Fakat biz de buna karşılık gençlerimize özgüven vermeye çalışıyoruz. Makedonya'daki Müslümanlar olarak varoluş mücadelemizi bir çok alanda birden yürütüyoruz. Örneğin şu an özellikle Osmanlı'dan kalma, İslâm Medeniyeti'ne ait tarihi binaları geri almaya başladık. Bu binalarda enstitüler kuruyoruz. Bu binaların geri alınması bizim için çok büyük bir mesaj taşıyor. Bu mesaj "biz burada varız, hiçbir yere göç etmiyoruz ve sonsuza kadar da Müslüman toplum olarak burada kalacağız" anlamına geliyor.

Makedonya'da yaşayan Müslümanların nüfusu hakkında çeşitli spekülasyonlar yapılıyor. Sizce Makedonya'daki Müslümanların gerçek nüfusu nedir?

1992 yılında bağımsızlığına kavuşan Makedonya'nın toplam nüfusu 2 milyon 200 bin... Makedon devleti her ne ka-

dar bunu kabul etmek istemese de Makedonya'da yaşayan Müslümanların genel nüfusa oranı yüzde 45 ile yüzde 50 civarında. Bu herkes tarafından bilinen; fakat bazı kesimler tarafından dillendirilmesi istenmeyen bir gerçek. Ayrıca Makedon Hıristiyanlardaki doğum oranı her yıl sürekli düşerken Müslüman Arnavutlar, Türk ve Boşnaklardaki doğum oranı ise hızla artıyor.

Makedonya'da yaşayan Müslümanlar genel olarak ne tür sorunlarla karşı karşıyalar?

Makedon Müslümanların ekonomik, kültürel, hukuki ve dini bir çok sorunu bulunuyor. Bu sorunlar geçmişi olan köklü sorunlar. Örneğin hala daha okullarda din derslerinin seçmeli olarak okutulması bir düzene girmedi. Dinimizi, kültürümüzü bizden sonraki nesillere aktarmak için gerekli olan araştırma enstitülerimiz yok denecek kadar az. Makedon devleti siyasi, hukuki ve dini bir çok hakkımızı gasp etmeyi sürdürüyor...

Türkiye'nin son yıllardaki Balkan politikasının bölgeye nasıl bir yansıması oluyor?

Balkanlar'da 1 asırdır geçmişe, Osmanlı'ya dair büyük bir özlem vardı. Türkiye'nin son yıllardaki politikaları Balkan Müslümanlarını bu özlemin gerçekleşmesi yönünde umutlandırmaya başladı. İnanın 20 yıl önce geleceğe dair pek fazla umudumuz yoktu. Özellikle Makedonya'da yaşayan Müslümanlar arasında bize ne zaman sıra gelecek, biz ne zaman göç edeceğiz düşüncesi hâkimdi.

Niçin?

Çünkü insanlar kendilerini yalnız, sahipsiz, terk edilmiş hissediyorlardı. Fakat Türkiye'nin yeni Balkan yaklaşımı, bu düşünceyi terk etmemizi sağladı. Türkiye güçlendikçe İslâm dünyası da güçleniyor. Ümmet-i Muhammed'in, Müslümanların özgüveni artıyor.

Makedonya'daki İslâmi uyanışın beslendiği fikri kökten ve İslâmi uyanışın gelecek perspektifinden bahseder misiniz?

Makedonya'daki İslâmi uyanış aslında köklü bir gelenekten geliyor. Yetmişli yıllara kadar Osmanlı döneminde yetişen ulemamızın üzerimizde büyük bir etkisi vardı. Hocalarımız öğrenciler yetiştirdiler, gençlere İslâmi bir kimlik, aidiyet kazandırdılar. Eski ulema damarının yaşaması bizim için çok önemliydi. Çünkü komünist eğitime karşı eski medrese, eski usul bizim için bir korunak, dayanak oldu. Eski ulemanın etkisi daha sonra İhvan-ı Müslimin'in etkisine dönüştü. İhvan'ın etkisiyle hem fikir hem de teşkilat anlamında daha bir ilerleme kaydettik. Eski ulema damarı ile İhvan ekolü uyum içinde birbirini tamamladı. Makedonya'daki İslâmi uyanışın beslendiği başka önemli bir siyasi gelenek de var.

Nedir bu siyasi gelenek?

Seksenli yıllarda rahmetli Necmeddin Erbakan Hoca'nın Milli Görüş Hareketi Makedonya'daki İslâmi uyanışı güçlü bir şekilde etkiledi. Erbakan Hoca'nın hareketi zamanla bize yeni ufuklar, yollar açmaya başladı. Teorideki düşüncelerimizi pratize etme imkânı bulduk. Özellikle Erbakan Hoca'nın "Adil Düzen" kitabı, Hasan el Benna'nın, Hasan Turabi'nin, Mevdudi'nin kitapları Makedon İslâmi hareketine geniş bir ufuk çizdi. Komünizm döneminde resmi olarak ortaya çıkmamız imkânsızdı. Komünizm yıkılınca dernekler, vakıflar, yayınevleri, enstitüler etrafında örgütlenmeye başladık. Makedonya'daki İslâmi uyanış önümüzdeki dönemlerde inşallah daha da görünür hale gelecek...

Bu sözünüzden Makedonya'daki Müslümanların önümüzdeki süreçte siyasi alanda mücadele etmek için partileşeceklerini anlayabilir miyiz?

Olabilir...

Selefiliğin Balkanlarda etkin olduğu yönünde genel bir kanı var. Bu doğru mu?

Balkanlarda aslında genel olarak Osmanlı'dan kalma bir İslâmi gelenek ve kültür hâkimdir. Bu İslâmi gelenek ve kültür özellikle Makedonya, Bosna ve Kosava'da güçlü bir şekilde yaşamaya devam ediyor. Yetmişli yıllarda başlayan Makedonya'daki İslâmi uyanış üzerinde büyük etkisi olan Hasan el Benna ve Aliya'nın çizgisinin Osmanlı ulemasının, medrese geleneğinin fikirleri ile uyuşması, birbirini beslemesi bize daha bir özgüven kazandırdı. Bu ayrıca bizim zihinsel karışıklıktan uzak durmamızı sağladı. Fakat seksenli yıllardan sonra başta Suud olmak üzere Arap ülkelerine öğrenci gönderme işi kolaylaştı. Biz buna başta çok sevindik. Çünkü gençlerimiz, öğrencilerimiz Arap ülkelerinde İslâm'ı daha iyi öğrenip

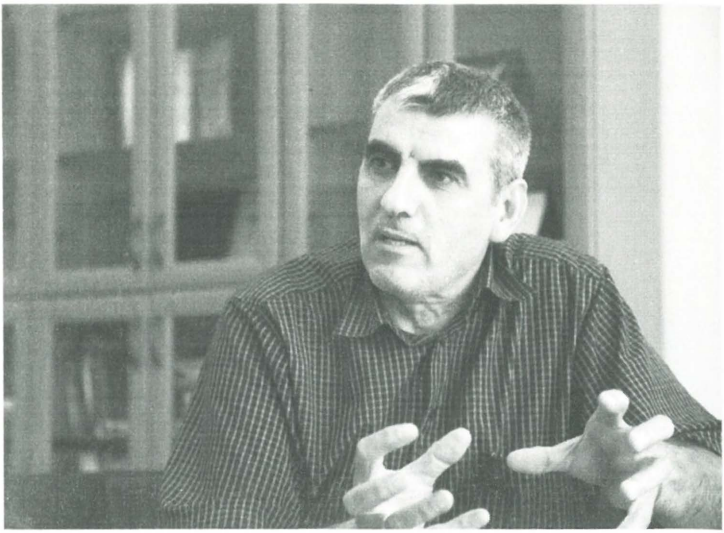

Hasan el Benna'nın fikirleri bugün de Kahire'den Jakarta'ya, Üsküp'den San'a'ya İslâm dünyasını etkilemeye devam ediyor.

komünizm nedeniyle dinlerinden uzaklaştırılmış insanlara İslâm'ı anlatacaklardı.

Sonra ne oldu?

Fakat bu gençlerimiz geri döndüklerinde insanlara İslâm'ı son derece sert bir şekilde anlatmaya başladılar. İslâm'ı her türlü baskı altında bugünlere taşıyan geleneği bidat, hurafe

olmakla suçladılar. Bu da selefi gençlerle halk arasında gerilime neden oldu. Bunda tabi ki geçmiş dönemlerdeki Türkiye yönetiminin de büyük suçu var...

Niçin?

Çünkü Türkiye bir dönem Balkanlarda yaşayan Müslüman öğrencilere bütün yolları kesti. Türkiye'ye İmam Hatip veya İlahiyat Fakültesi için öğrenci göndermeye kalktığımızda en fazla engeli Türkiye büyükelçileri çıkarıyorlardı. Bize, İmam Hatip veya İlahiyat'a öğrenci gönderip öğrencilere yazık etmeyin diyorlardı. Evraklarda bir sürü gereksiz sorun çıkarıyorlardı. Allah'a şükürler olsun ki o günlerden bugünlere geldik.

Şu an selefilik ne durumda? Selefi gençler Balkanlardaki halkla aralarında oluşan duvarı kaldırabildiler mi?

Selefilik Balkanlarda bir dönem etkili olsa da artık yavaşlama dönemine girdi. Selefi kardeşlerimiz de kendi hatalarını gördüler. Çatışma ortamı oluşturmanın faydasız olduğunu fark ettiler. Balkanlardaki selefilik önümüzdeki 10 yıl içinde

daha da normalleşecek gibi görünüyor. Biz selefilerin öcü gibi gösterilmesini de doğru bulmuyoruz. Onların da mutlaka doğru görüşleri var. Fakat problem insanlarla diyalog kurarken başka görüşlere tahammül göstermeyince başlıyor.

Balkanlar denince akla genelde etnik kimlikler, milliyetçi fikirler geliyor. Balkan halkları niçin milliyetçilik fikrini aşamıyor?

Balkanlar dediğimizde Boşnak ve Arnavutları ayrı tutmamız gerekir. Çünkü bölgede Boşnakların ve Arnavutların nüfusları genele yakındır. Boşnak milliyetçiliği artık aşıldı. Aliya ve onun çizgisi Boşnak halkının milliyetçiliği aşmasını sağladı. Fakat Arnavutlar hala daha milliyetçiliği tam olarak aşamadılar. Son yıllarda Arnavut milliyetçiliğinin aşılması noktasında olumlu gelişmeler var. Bu olumlu gelişmelerde Türkiye'nin son 10 yıldır yürüttüğü Balkan politikasının da büyük etkisi oldu.

Aliya İzzetbegoviç Balkan Müslümanları için ne anlama geliyor?

Biz rahmetli Aliya'yı ilk defa "İslâm Deklarasyonu" kitabıyla tanımıştık. Komünizm döneminde bu kitabı bir taraftan okuyor, diğer taraftan da el altından gençlere dağıtıyorduk. Bosna'da Genç Müslümanlar Teşkilatı kurulunca biz de bundan ilham alarak Arnavut Müslüman Gençlik Teşkilatı'nı kurduk. O dönemin şartları nedeniyle bu teşkilat gizli bir teşkilattı. Aliya arkadaşlarıyla birlikte cezaevine atılınca önce büyük bir umutsuzluğa kapıldık. Fakat Aliya'nın avukatları ve ailesi aracılığıyla hapishaneden gönderdiği mesajlar bizi tekrar diriltti. Biz Aliya ve arkadaşlarının hapishaneye girmelerini başta şer gibi görsek de Allah bundan hayırlar çıkardı.

Hayatını Müslümanların özgürlüğü davasına adayan Aliya, Balkan Müslümanları tarafından bir umut, bir ışık olarak görülüyor.

Ne tür hayırlar?

Aliya'nın bu yolda çektiği çileler bize büyük bir mücadele azmi verdi. Müslüman önderlerin çektikleri sıkıntıları, İslâm davası için başlarına gelenleri hep kitaplardan okumuştuk. Fakat Aliya'nın mücadelesiyle birlikte kitaplarda okudukları-

mızı bizzat yaşamaya başladık. Aliya bizim için bir önder, yol gösterici, sembol ve umuttu...

İslâm dünyasını yakından takip eden birisi olarak ümmetin geleceğini nasıl görüyorsunuz? Osmanlı'nın tarih sahnesinden çekilmesiyle başlayan siyasi, kültürel ve askeri gerileme nasıl sona erecek?

Biz hepimiz tek bir ümmetin parçalarıyız. Ümmetin, İslâm dünyasının sıkıntılarıyla, dertleriyle ilgilenmek her Müslüman'ın üzerine vaciptir. Bunu ulemamızdan, hocalarımızdan öğrendik. Ben Balkanlarda yaşayan bir Müslüman da olsam Filistinli, Afganistanlı, Suriyeli kardeşlerimden haberdar olmalıyım. Onların dertleriyle ilgilenmeliyim.

Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da yaşanan Arap uyanışı sizce hangi yöne evrilecek? Bu sürecin sonunda nasıl bir İslâm dünyası öngörüyorsunuz?

Arap baharını uzun bir süreç olarak değerlendirmemiz gerekiyor. Diktatörlerin devrildiği ülkelerde taşlar hemen yerine oturmaz. Bundan dolayı bu süreci sabırla takip etmeliyiz. Öncelikle bu ülkeler yıllarca Fransızlar, İngilizler tarafından sömürüldü. Tunus'da, Mısır'da, Libya'da bir sömürge kültürü oluştu. Bu sömürge kültüründen bir anda kurtulmak mümkün değil.

Arap uyanışını tarihi bir perspektifle okumaya kalkışırsak bu uyanışın kökleri nereye dayanıyor?

İslâm dünyası Osmanlı'nın yıkılmasıyla birlikte toparlanmak, ilga edilen Hilafeti yeniden canlandırmak için girişimlere başladı. Hasan el Benna ve hareketi de bu amaçla ortaya çıktı. Hasan el Benna ve benzeri Müslüman önderlerin yıllar önce attıkları tohumlar bugün ürün veriyor. Arap baharını İslâm dünyasının yeniden ümmet konseptine oturması için

bir fırsat olarak görmeliyiz. Müslümanlar kendi haritalarını, geleceklerini, sınırlarını yeniden çizmek için büyük bir fırsat yakaladılar. Tabi bu süreci etkisizleştirmek isteyenler mutlaka olacaktır. Özellikle de küresel güçler... Fakat küresel güçlerin oyunlarına karşı Allah oyun kuranların en hayırlısıdır.

Mart 2013

Puran Şeriati

Dr. Ali Şeriati 1980 sonrası özellikle kendilerini "öze dönüş ve tevhidi uyanış" söylemiyle ifade eden İslâmcı gençliğin en çok okuduğu yazarlardan biriydi. Şeriati'nin Ebuzer, Hac, İnsanın Dört Zindanı, Anne Baba Biz Suçluyuz, Ali Şiası Safevi Şiası, İslâm Sosyolojisi, Dine Karşı Din kitapları bir dönem Türkiye'de yoğun ilgi gördü. Ayrıca Dinler Tarihi ve Sosyoloji alanlarında yazdığı eserler Şeriati'nin Batı'da da okunmasına neden oldu. Şeriati Paris'te kaldığı yıllarda Frantz Fanon, Jean Paul Sartre gibi Batılı felsefecilerle tanıştı. Onlarla bazı konularda tartışmalara girdi. Ali Şeriati sadece kitap yazan, konuşmalar yapan bir fikir adamı, öğrencilerine dersler veren bir sosyolog değildi. Şeriati aynı zamanda bir mücadele adamıydı. Şah rejimine yönelik eleştirileri nedeniyle bir çok kez tutuklandı. Özgürlüğüne kavuştuğunda ise kendisi ve çevresi Savak ajanları tarafından sürekli baskı altında tutuldu. Sonunda da fikirlerinin, düşüncelerinin bedelini hayatıyla ödedi. Eserleri 40'a yakın ülkede yayınlanan ve fikirlerine katılanların olduğu gibi karşı çıkanların da olduğu Ali Şeriati'yi daha yakından tanımak için eşi Puran Şeriati'yi İran'ın başkenti Tahran'daki evinde ziyaret ettik. Kendisi de bir akademisyen olan Puran Hanım'la hem İran, hem de Ali Şeriati üzerine güzel bir sohbet gerçekleştirdik. İşte Puran Hanım'ın İran'ı ve Ali Şeriatisi...

Ali Şeriati ve İran

Dr. Ali Şeriati devrimin en önemli teorisyenlerinden biri olarak biliniyor. Sizce bugünden bakıldığında İran devrimi hedeflerine ulaşabildi mi?

Ali Şeriati'nin amacı İran'da bir devrim gerçekleştirmek değildi. Şeriati İran toplumunun şuurlu bir hale gelmesini, İran'da yönetimden önce düşünce alanında bir devrim gerçekleşmesini istiyordu. Şaha karşı çıkmasının sebebi de şahın insanların düşünmelerini, akletmelerini engellemesiydi. Eşim yönetimlerin değişmesini çok önemsemiyordu. Onun için daha önemli olan toplumun değişmesiydi. Ali Şeriati toplum bilinçlenmeden gerçekleşecek bir devrimin sonunu iyi görmüyordu. Onun bu öngörüsü de doğru çıktı.

İran toplumu böyle bir devrime hazır değil miydi? Bunu mu demek istiyorsunuz?

Sokaklarda gözlemler yapıp insanlarla konuştuğunuzda bu sorunuzun cevabını rahat bir şekilde alabilirsiniz. İranlılar devrime hazır olsalardı, devrim sonrası yetişen gençlik bu durumda mı olurdu? İlk sorunuzda Ali Şeriati'nin İran devriminin teorisyeni olduğunu söylediniz. Bu doğru değil. İran devrimi insanların düşünceleri değişmeden acele yapılmış bir

devrimdir. Gerçek devrim ise çok uzun zaman alır. İran'daki devrim gerçekleştiğinde halkın büyük çoğunluğu eğitimsizdi. Halk gerçek İslâm'ı bilmiyordu. Eşim halk bu durumdayken yapılacak bir devrimi asla doğru bulmuyordu. Böyle bir devrimi de zafer olarak görmüyordu. Ali Şeriati asıl zaferin düşüncelerde gerçekleştirilen devrim sonucu elde edileceğini savunuyordu. Fakat İran'da böyle olmadı. Toplum yukardan aşağı doğru değiştirilmeye çalışıldı. Devletin din adına yaptığı kısıtlamalar ise olumsuz sonuçlar doğurdu. Ali Şeriati'nin iki hedefi vardı. Bunlardan ilki insanların geleneksel İslâm'ı değil; gerçek İslâm'ı anlamalarını sağlamak, ikincisi ise insanlara düşünme, sorgulama alışkanlığı kazandırmak.

Şeriati devrimden sonra muhafazakâr kanat tarafından mesafeli yaklaşılan bir isim oldu. Hatta kitaplarının bir kısmı İran'da sansüre uğradı. Mollalar Şeriati'den niçin bu kadar rahatsız oldular?

Sansürü bir tarafa bırakın, Ali Şeriati'nin bazı kitapları 20 yıl boyunca İran'da yayınlanamadı. Onun fikirlerine yakınlık gösterenler çeşitli baskılara maruz kaldılar.

Eşinizin eserlerine niçin yasak getirildi?

Çünkü Ali Şeriati'nin eserleri insanlara hakikati anlatıyordu. Bu durum Mollaları rahatsız etti. Mollalar insanların aydınlanmalarını, gerçek İslâm'ı yaşamalarını istemiyor.

Şeriati bugün yaşasaydı sizce İran'daki reformcu kanadın içinde yer alır mıydı?

Ali Şeriati hayatta olsaydı İran yönetiminin uygulamalarına kesinlikle tahammül edemezdi. İran'daki yönetim de Şeriati'nin bu ülkede rahat bir şekilde yaşamasına, fikirlerini söylemesine asla izin vermezdi. Onun amacı toplumsal bir uyanış gerçekleştirmekti. Ali Şeriati düşüncenin dirilmesini, dinamikleşmesini istiyordu. İran'daki reformcular da düşünce olarak Ali Şeriati'nin çok gerisindeler. Bana göre Şeriati bugün yaşasaydı ne muhafazakâr, ne de reformcu kanadın içinde yer alırdı. Tek başına da olsa kendi inandığı doğrular için mücadele etmeye devam eder, mollalara muhalefet ederdi.

Eşiniz Ali Şeriati İran halkı için ne ifade ediyor? Halk bugün Şeriati'nin fikir ve düşüncelerine gereken ilgiyi gösteriyor mu?

Özellikle İranlı gençler Ali Şeriati'yi çok seviyor ve okuyorlar. Sadece İranlı gençler değil; dünyanın dört bir yanındaki genç insanlar ona büyük bir sevgiyle bağlılar. Ali Şeriati İran halkının aydınlık, düşünen, dinamik yüzüdür. Eşimin eserleri 40'a yakın dile çevrildi. Ali Şeriati'nin eserleri ve fikirleri ile ilgili bir çok üniversitede akademik çalışmalar yapıldı. Bu her yazara nasip olmayacak bir ilgidir.

Sokaklarda sohbet ettiğimiz İranlıların bir çoğu İran'da yoğun bir baskı olduğunu söylüyorlar. Siz de bu baskıyı hissediyor musunuz?

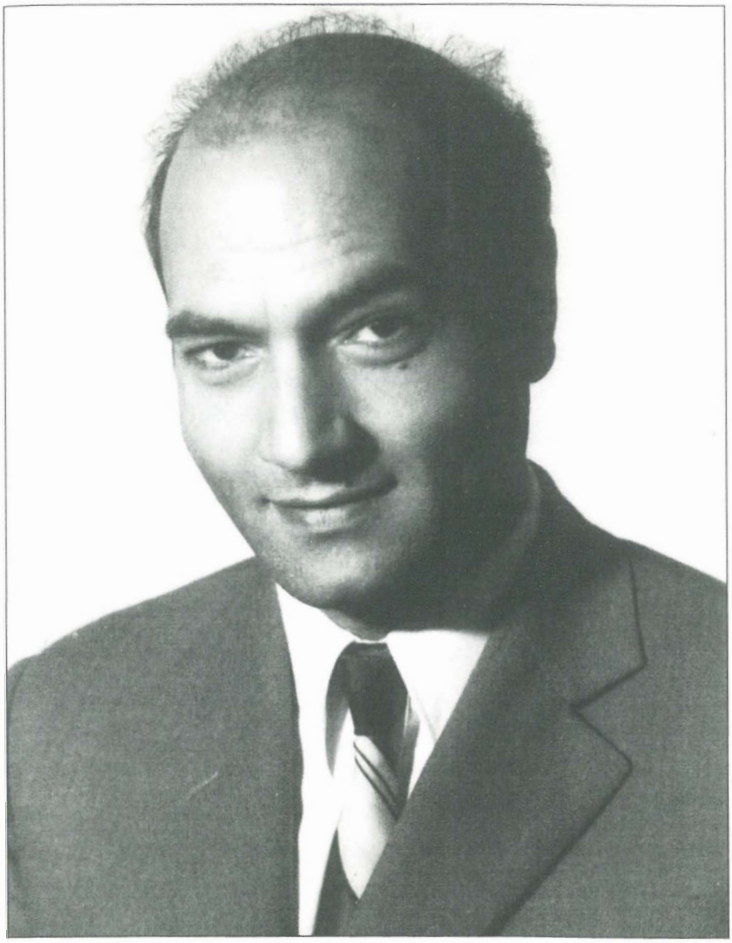
Evet, bu baskıyı ben de hissediyorum. Ben de şu an yönetimin onaylamadığı görüşlere sahibim. Bunun için siyasi konularla ilgili çok fazla konuşmak istemiyorum.

Bir kısım İslâmcı entellektüeller Ali Şeriati'nin eserlerinin çoğunda Marksist dilin etkisi olduğu yönünde bir eleştiride bulunuyorlar. Bu eleştirinin haklılık payı var mı?

Ali Şeriati her şeyden önce İslâmi dünya görüşüne mensup bir insandı. Eşim İslâm'ın kendine ait bir orjini olduğunu düşünüyordu. Fakat Ali Şeriati'nin insanlara anlattığı gerçek İslâm, Marksist fikirlere sahip olan kişiler tarafından da ilgiyle karşılandı.

Bugün Ali Şeriati'nin fikirleri kim tarafından temsil ediliyor? Örneğin Abdulkerim Suruş'u Ali Şeriati'nin günümüzdeki temsilcisi olarak görenler var. Siz de aynı görüşte misiniz?

Abdulkerim Suruş kendi alanında gerçekten çok başarılı bir kişi. Fakat Suruş ile Ali Şeriati arasında keskin bir fark var. Suruş toplumun belli bir kısmına hitap ediyor. Bu kısım eğitimli, kültürlü belli bir mesafe kat etmiş insanlardan oluşuyor. Fakat Ali Şeriati'nin eserleri toplumun bütün kesimlerine hitap ediyordu. Ali Şeriati toplumla kaynaşmayı başarmıştı. Ali Şeriati'nin hiçbir yerde reklamı yapılmıyor. Fakat bugün binlerce genç Ali Şeriati'yi okuyor. Bu gençler Ali Şeriati'yi bir kez bile görmediler. Bu durum ancak Şeriati'nin toplumun her kesimine hitap etmesi ve toplumun her kesiminin Ali Şeriati'nin yazdıklarını anlamasıyla açıklanabilir. Tekrar sorunuza dönecek olursak; ben Suruş'u veya bir başkasını Ali Şeriati'nin temsilcisi olarak görmüyorum.

İranlı ünlü sosyolog ve fikir adamı Dr. Ali Şeriati

Ali Şeriati nasıl bir eşti? Bize biraz da evinizin içindeki Ali Şeriati'yi anlatır mısınız?

Eşim aydın fikirli, okuma ve araştırmayı çok seven biriydi. Eşimle üniversitede aynı sınıftaydık. Ali Şeriati düşünce ve fikir olarak benden ve sınıftaki bütün arkadaşlarından çok daha ileri seviyedeydi. Ayrıca sınıfın en çalışkanıydı ve çok zekiydi. Bana karşı çok nazikti. Fakat ev işlerini hiç sevmezdi. Bundan

dolayı da ev işlerinde bana yardımcı olmazdı. Eğitimime çok önem veriyordu. Paris'e gittiğimizde oğlumuz İhsan daha yeni doğmuştu. Eşim, Fransızca öğrenmem için beni dil kursuna gönderir, evde oğlumuz İhsan'a bakardı. Derslerimde de bana sürekli olarak yardımcı oluyordu. Eşim kültürlü olmama çok önem verirdi. Bazı günler yemek yemeden önce masayı güzelce süslerdim. Ali Şeriati yemek masasını süslenmiş olarak görünce; "Lütfen zamanını bu tür şeylerle harcama. Masayı süslemeye ayıracağın vakti, kitaplara ve bilgiye vermeni tavsiye ederim " diyordu. Eşim tam bir bilgi aşığıydı.

Eşinizi genç denilecek bir yaşta kaybettiniz. Eşinizin vefatı sizde nasıl bir boşluk oluşturdu?

Eşim vefat ettiğinde ben 42 yaşındaydım. Ayrıca dört de çocuğum vardı. Onun vefatından sonra çok sıkıntılar yaşadık. Her şeyden önce şah yönetimin baskılarına maruz kaldık. Eşim Ali Şeriati'yi hep özlememe rağmen hayata ve karşılaştığım sıkıntılara karşı güçlü durarak dört çocuğumu da iyi bir şekilde yetiştirmeye çalıştım.

Ali Şeriati bir dönem de Türkiye'ye gelmiş.

Evet, Ali Şeriati birkaç kez Türkiye'ye geldi. Ben de eşimle birlikte bir kez Türkiye'yi ziyaret etmiştim. Erzurum, İstanbul ve Van'da gezdiğimizi hatırlıyorum. Ülkeniz gerçekten çok güzel; özellikle de İstanbul... Türkiye siyasi ve toplumsal açıdan çok faal bir hale geldi. Ekonominiz de gelişti. Ayrıca eşim bana Türkiye'den kısa bir mektup göndermişti.

Sizden bu mektubun özel olmayan bölümlerini okumanızı rica etsek...

Memnuniyetle. (Puran hanım mektubu okumaya başlıyor.) " Sevgili Puran! Bugün 21 Ağustos ve ben İstanbul'dayım. Senin boşluğunu hissediyorum. Şu an Marmara denizinin kenarında bir çay bahçesinde oturuyorum. Çay istedim. Bir de baktım ki önüme demliğiyle, bütün her şeyi ile birlikte bir çay servisi geldi. Koca bir de semaver getirdiler. Fransa'da çay istediğimde küçük bir bardakla çay geliyordu. Fakat Türkler çay konusunda Fransızlar gibi cimri değiller..."

Eşinizin vefatıyla ilgili de çeşitli rivayetler var. Kimileri eşinizin bir kalp krizi sonucu normal bir şekilde vefat ettiğini, kimileri de Savak ajanları tarafından öldürüldüğünü iddia ediyor. Sizin görüşünüz nedir?

Benim şahsi görüşüm kocamın zehirlenerek öldürüldüğü yönünde. Savak ajanları Ali Şeriati'ye zehirli iğne vurdular. Fakat onun normal şekilde öldüğünü iddia ediyorlar. Ortaya böyle bir iddia atılmasının sebebi ise cinayetin gizlenmek istenmesi olabilir. Bu konu mutlaka araştırılmalı...

Şubat 2008

Doç. Dr. Serdar Demirel

Güneydoğu Asya ülkelerinden biri olan Malezya, bölgedeki diğer İslâm ülkeleri gibi kılıç şakırtısı duyulmadan İslâm'a giren insanların ülkesi... Müslüman tüccarlar dürüstlükleriyle, asaletleriyle Malayların kalplerini fethedince herhangi bir askeri fethe ihtiyaç duyulmamış. Gönüllerde başlayan fetih dalga dalga şehirlere yayılmış ve ülkenin büyük bir kesimi Müslüman olmuş... İşte bunun için Malezya'nın, Endonezya'nın İslâmlaşmasında; Ümmeti Muhammed'in saflarına katılmasında alınması gereken müthiş dersler var... İslâm dünyasını gezerken, dünya Müslümanlarını ziyaret ederken yolumuz Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'a da düştü. Kuala Lumpur'a uğramışken yıllardır Malezya'da yaşayan Serdar Demirel Hoca'yı ziyaret etmeden, onun zengin birikimden faydalanmadan olmazdı. Güneydoğu Asya'yı, özellikle de Malezya'yı Türkiye'de en iyi bilen isimlerden biri olan Doç. Dr. Serdar Demirel, Malezya Uluslararası İslâm Üniversitesi'nde dünyanın dört bir yanından gelen öğrencilere Kur'an, Sünnet ve İslâmi dünya görüşü üzerine dersler veriyor. Biz de Serdar Hoca ile Malezya Müslümanlarını, Malezya İslâmi hareketini ve Güneydoğu Asya Müslümanlarıyla Osmanlı arasındaki ilişkileri konuştuk. Sohbetimiz esnasında ayrıca Güneydoğu Asya'da İttihad-ı İslâm davası için yaptıkları nedeniyle Sultan Abdulhamid Han'ı da bir kez daha hayır ve rahmetle yâd ettik.

Abdulhamid Han'ın Malezya'daki Elçisi

Bize genel olarak Malezya'dan, Malezyalı Müslümanlardan bahseder misiniz? Örneğin Malezyalılar nasıl bir mizaca sahipler?

Malezyalı Müslümanlar genel olarak kızmayan, sinirleri alınmış, kızsalar da bunu içlerine atan bir mizaca sahipler. 27 milyondan fazla insanın yaşadığı Malezya 1957 yılında kuruldu. Fakat Malay halkı daha önce 450 seneye yakın bir zaman İngilizlerin sömürgesi altında yaşadı. Nesillerde işgali içselleştirme psikolojisi vardır. Malezya gençliği de İngilizleri çok seviyor ve İngilizlere karşı büyük bir hayranlık duygusu taşıyor. Malezyalı gençler Malezya birinci liginden daha çok İngiltere birinci ligine ilgi gösteriyorlar. Ayrıca Malezyalı her gencin İngiltere liginde tuttuğu bir takım vardır. İngiltere ile Türkiye arasında yapılan dünya kupası karşılaşmasında bizim üniversitedeki Malezyalı öğrencilerin hepsi Türkiye karşısında İngiltere'yi tutuyorlardı. Ayrıca Malezyalı gençler arabalarının arkalarına, işyerlerine İngiliz futbol takımlarını veya İngiltere'yi sembolize eden armalar asarlar. Bu, işgal kültürünün ortaya çıkardığı bir durum... Malezya'daki yeni neslin zihin dünyası tamamen sömürge kültüründen beslen-

miş ve yeni nesil İslâmi mirastan ciddi anlamda uzaklaşmış durumda. Malezyalıların son derece sakin, hiçbir şekilde tepki vermeyen, karşı gelmeyen bir ahlaka sahip olmalarını da sömürge kültürüyle açıklayabiliriz.

Genelde Güneydoğu Asyalı Müslümanların özelde ise Malayların Osmanlı ile olan ilişkileri nasıldı?

Osmanlı'nın Güneydoğu Asya'daki Müslümanlar ile kurduğu ilişkiler ilgiye muhtaç, ilmi çalışmaların yapılması gereken bir alan. Bu alan üzerinde araştırmalar yapılırsa Osmanlının bu bölgedeki Müslümanlarla güçlü diyaloglar kurduğunu görürüz. Sultan Abdülhamid döneminde Ebu Bekir Efendi İttihad-ı İslâm çalışmaları için Güney Afrika'ya gönderilirken, Ebu Bekir Efendi'nin oğlu Fuat Efendi de bu bölgeye gönderilmiş.

Tıpkı bir elçi gibi...

Evet... Hatta İngilizler Fuat Efendi'nin arkasına istihbarat ekipleri takarak rahat bir şekilde çalışmasını engellemek için uğraşmışlar. Fuat Efendi'nin mezarı da şu an Cao şehrindedir. İttihad-ı İslâm projesi bütün Müslümanların birliğini gözeten bir proje olduğu için Güneydoğu Asya'ya da Osmanlı'yı temsil eden âlimler gönderilmişti. Bu âlimler Güneydoğu Asyalı Müslümanları İttihad-ı İslâm fikri etrafında örgütlemeye ve siyasi olarak bilinçlendirmeye çalıştılar. Osmanlı Hilafeti'nin bu bölgeyle çok ciddi ve aktif ilişkileri vardı. Fakat bu ilişkiler Osmanlı'dan sonra ne yazık ki zayıfladı.

Nasıl?

Cumhuriyet dönemiyle birlikte Güneydoğu Asya'daki Müslümanları unuttuk. Oysa geçmişteki ilişkilerimiz son derece canlıydı. Portekizliler 1600'lü yıllarda bu bölgeyi işgal edip ilk çıkarmayı Malakan Limanı'ndan yaptılar. Osmanlı da

Malaka'nın düşmemesi için bölgeye ağır silahlar gönderdi. Ayrıca İngilizler Malay adalarını işgal ettiklerinde Osmanlı İngilizlere karşı bağımsızlık mücadelesi veren Müslüman Malaylara ciddi destekler verdi. Bu bölgede uzun yıllar Osmanlı halifeleri adına hutbeler okutuldu ve hala daha Açe'de hutbeler Osmanlı adına okutuluyor. Ayrıca yine Sultan Abdülhamid Han Kuran'ı Kerim'i Malay diline çevirttirmiş ve Malayca olan mealler Güneydoğu Asyalı Müslümanlara dağıtılmıştır. Bu bölgede aslında ciddi anlamda bir Osmanlı izi bulunuyor.

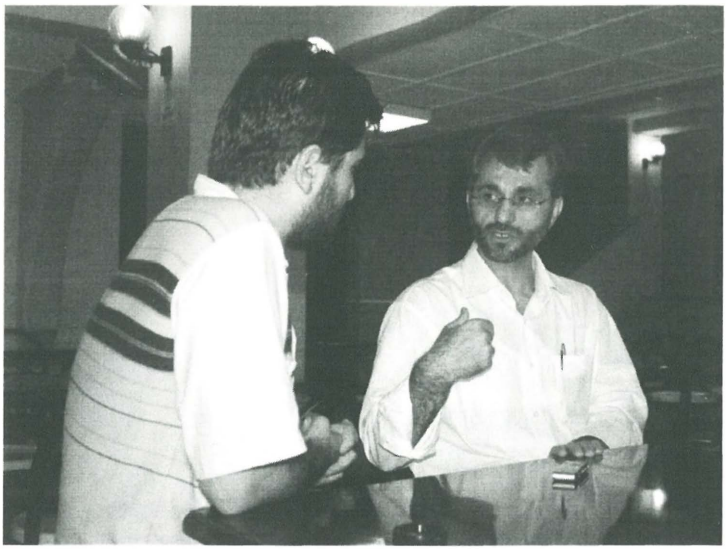
Abdulhamid Han zor şartlar altında olmasına rağmen İttihad-ı İslâm davası için mücadele etmeyi sürdürdü.

Yeni nesil Türklere ve Türkiye'ye nasıl bakıyor?

Malezya'daki yeni neslin kafasında Türkiye ve Türkler canlı bir figür değil. Fakat eski nesiller, yaşlılar Osmanlıya ve Türklere büyük sevgi besliyorlar.

Ülkedeki İslâmi hareket ne durumda? Malezya İslâmi hareketi neleri önceliyor ve halk genel olarak İslâmi hareket hakkında ne düşünüyor?

Malezya'da İslâmi hareket daha çok kısa adı (PAS) olan Malezya İslâm Partisi ile birlikte anılıyor. PAS bize geçmişteki Milli Görüş partilerinden Refah Partisi'ni çağrıştıran bir hareket... 13 eyaletten oluşan ülkede Malezya İslâm Partisi seçimle iktidara gelerek yönetime gelinen eyaletlerde İslâm hukukunu tatbik etmeye çalışıyor. Fakat PAS'ın hâkim oldu-

ğu bölgelerde tatbik edilen İslâm hukuku son derece soft ve ılımlı bir şekilde uygulanıyor. PAS ayrıca Malezya'da yaşayan Müslümanları İslâmi siyasi bilinç etrafında bir araya getirmeye çalışıyor.

Bildiğimiz kadarıyla Malezya İslâm Partisi'nin kendi içinde de bir takım sorunlar yaşanıyor.

Evet. Malezya İslâm Partisi üniversitelerde görev yapan geniş bir akademisyen kadroya sahip... Akademisyenler PAS'ı geleneksel yapısından uzaklaştırıp daha modern bir çizgiye çekme mücadelesi veriyorlar. PAS'ın içinde gelenekçilerle yenilikçiler arasında yaşanan mücadele bir kriz alanı olarak duruyor. PAS'ın içindeki gelenekçiler daha çok medrese kökenli kişilerden oluşurken yenilikçiler ise genel olarak üniversitelerdeki doçentlerden, profesörlerden oluşuyor. Yenilikçiler dış dünyaya açılmayı ve dış dünyanın kabul edeceği daha ılımlı İslâmi bir anlayışı savunuyorlar. Gelenekçiler ise bu talebe karşı direniyorlar.

Malezya İslâmi hareketinin geleceğini nasıl görüyorsunuz? Örneğin PAS ülkenin genelinde iktidara gelip Malezya'nın tamamen İslâm hukukuyla yönetilmesini sağlayabilir mi?

Ben PAS'ın Malezya'da tamamen iktidar olmasının zor olduğunu düşünüyorum.

Niçin?

Öncelikli olarak demografik gerçekliği göz önünde bulundurmamız gerekiyor. Yüzde 40'ı oluşturan gayri Müslimler PAS'a mesafeli duruyorlar. PAS da gayri Müslimleri kucaklayacak bir siyasi açılıma sahip değil ve daha çok Müslümanlara yönelik politikalar geliştiriyor. Ayrıca Malay Müslümanlarının önemli bir kısmının da sekülerizmi kültürel anlamda içselleştirdiklerini göz önünde bulundurursak Malezya İslâm Partisi'nin işinin ne kadar zor olduğunu daha iyi kavrarız. Sekülerizmi içselleştiren Malezyalı Müslümanların PAS'ın yaşam tarzlarına müdahale etmesine izin vermeleri çok kolay değil... Bir taraftan gayri Müslimlerin oranı, diğer taraftan da sekülerleşen Malezyalı Müslümanların gerçekliği PAS'ın ülkenin genelinde iktidar olmasını zorlaştırıyor.

Malezya'da bayanlar arasında başörtülü olanların oranının bu kadar yaygın olmasını neye bağlıyorsunuz?

Malezya'da seksenli yıllara kadar başörtülü bayanların sayısı son derece azmış. Şu anda da genelde şehirli bayanlar başörtüsü kullanıyorlar. Burada Türkiye'nin tam tersi bir durum var. Malezya'da kırsal alanlara, köylere doğru gidildikçe başörtüsü kullananların oranı azalıyor. Eğitimliler arasındaki başörtülü oranı eğitimsizlere göre çok daha fazla. Başörtüsünün eğitimliler arasında yaygınlaşmasının ise farklı sebepleri bulunuyor. Malezya'da nüfusun yüzde 30'una sahip olan Çinliler kendi medeniyetlerine karşı bir aidiyet duygusuna

sahipler. Bu aidiyet hissi Çinlilere siyasi ve kültürel bir bilinç kazandırıyor. Nüfusun yüzde 11'ini oluşturan Hindistanlılar da kendilerini Hint medeniyetinin bir parçası olarak görüyorlar ve Hintli olmayı önemsiyorlar. Fakat Malayların aidiyet hissedebilecekleri derin bir tarihleri ve güçlü bir medeniyet birikimleri yok. Bu tarihsel gerçeklik Malayları bir arada yaşadıkları Hintlilere ve Çinlilere karşı güçlü bir topluluğa dönüştürebilecek güçlü bir aidiyet duygusunu zorunlu kılıyor. Bunu fark eden Malay yöneticiler İslâm'ı kullanarak Malaylar arasında siyasi bir birliktelik oluşturmayı amaçlamışlar. Malezya'da seksenli yıllardan itibaren eğitim müfredatlarına İslâm'ı anlatan dersler konulmuş. Ayrıca bayanların başörtüsü kullanmaları bizzat devlet tarafından teşvik edilmiş ve eğitimli

Malezya İslâm Partisi'nin Genel Mürşidi Nik Abdülaziz Muhammed Bangar...

genç kızlar arasında başörtüsü kullananların oranı da artmış. Fakat başörtüsünü teşvik eden hükümetlere baktığımızda bu hükümetlerin seküler fikirleri benimseyen yöneticilerden oluştuğunu görüyoruz.

Malezya'daki hukuk sistemi de çok tartışılıyor. Malezya'da tam olarak nasıl bir hukuk sistemi var?

Malezya'da 2 çeşit hukuk sistemi uygulanıyor. Bu hukuk sistemlerinden biri İslâm hukuku, diğeri de İngiliz hukuku. Evlenme, boşanma, miras gibi konularda Malezya'nın genelinde İslâm hukuku geçerli. Malezya'da Müslümanların içki içmeleri kanunlara göre yasak. Bir kişi bara gittiği zaman barmen o kişiye önce Müslüman olup olmadığını sorar. O kişi eğer Müslüman ise barmenden içki alamaz. Fakat gayri Müslim ise istediği gibi içki tüketebilir.

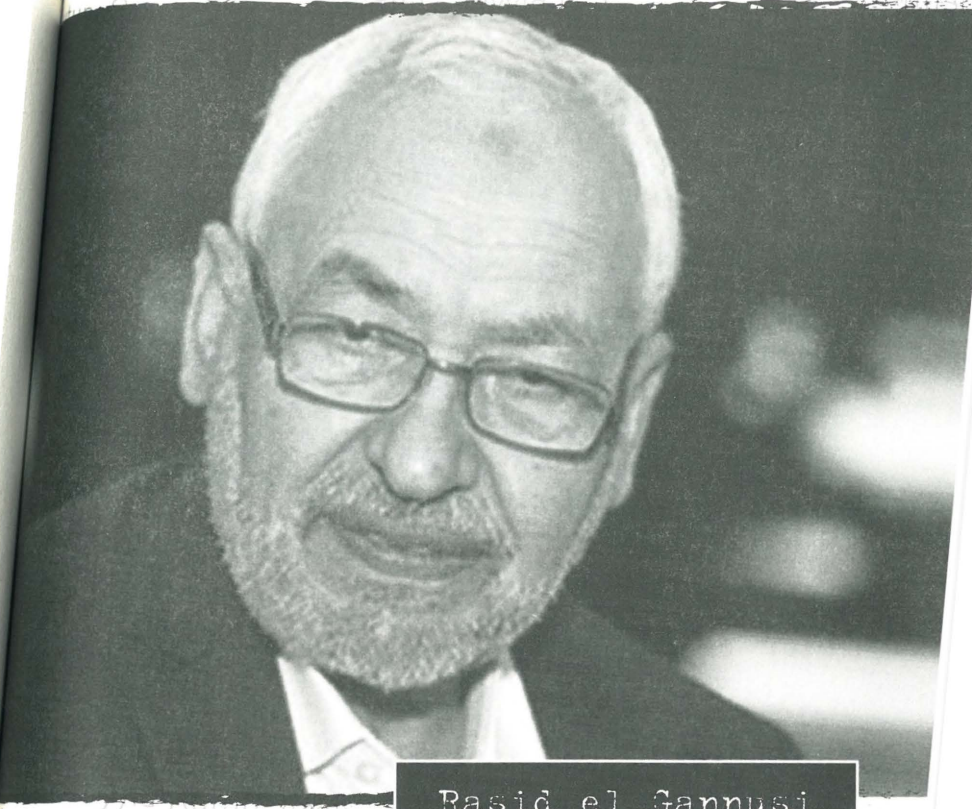
İçki içerken yakalanan Malezyalı bir Müslüman nasıl bir cezaya uğruyor?

Daha çok para cezası veriliyor. Fakat Malezyalılar mahkemelerde kendi istedikleri hukuk sistemine göre de yargılanabiliyorlar. Mahkemelerde başta Müslümanlar olmak üzere Malezyalıların büyük bir çoğunluğu İngiliz hukuk sistemini tercih ediyor.

Malezya denilince Türkiye'de akla gelen isimlerden biri de 22 yıl Malezya'yı yöneten Mahathir Muhammed'di... Türkiye'de özellikle Filistin konusundaki çıkışlarından dolayı Mahathir'e karşı bir sempati var. Siz Mahathir'i nasıl görüyorsunuz?

Mahathir'in birden fazla yüzü olduğunu düşünüyorum. İslâm dünyasında genel olarak İsrail karşısında Filistin'i savunan, Amerika'ya karşı mazlum Müslüman halkların sözcüsü olan bir Mahathir imajı var. Müslüman halklar kendi ülkelerinde bu tür liderlere sahip olmadıkları için Mahathir gibi çıkışlar yapan liderleri hemen efsane haline getiriyorlar. Hatırlarsanız Erdoğan da Davos'taki çıkışından sonra İslâm dünyasında büyük bir kahramana dönüşmüştü. Mahathir'e daha çok Malezya'nın içinden bakmak lazım. Mahathir Malezya'da seküler Malayların desteklediği, Malezyalı İslâmcıların mesafeli durdukları bir lider. Mahathir bana göre de farklı tarafları olan ve farklı taraflarının toplamından oluşan bir kişilik.

Eylül 2009

Raşid el Gannuşi

Tunus'daki diktatörlüğün yıkılmasının ardından ülkedeki en etkili siyasi hareket haline gelen Nahda'nın lideri Raşid el-Gannuşi 1941 yılında Güney Tunus'da dünyaya geldi. Zeytuniye Medresesi'nde bir süre eğitim gören Gannuşi eğitim hayatını daha sonra Kahire ve Şam'da sürdürdü. Şam Üniversitesi'nin felsefe bölümünü bitirdikten sonra 1968 yılında yüksek lisans için Paris'e giden Gannuşi bir yıl sonra da ülkesine dönerek İslâmi Yöneliş Hareketi'ni kurdu. 1981'de İslâm devleti kurmak için faaliyetler yaptığı iddiasıyla Nahda'nın ileri gelen yöneticileriyle birlikte Tunus yönetimi tarafından tutuklandı. 1984'te serbest bırakılsa da 9 Mart 1987'de tekrar tutuklandı ve Habip Burgiba yönetimi tarafından ömür boyu hapse çarptırıldı. Burgiba'dan sonra iktidara gelen Zeynel Abidin bin Ali İslâmcıların desteğini almak için Gannuşi'yi önce affettiğini açıkladı. Fakat ülkedeki İslâmi uyanışın dalga dalga yayılması üzerine Nahda'ya yönelik baskılar da artmaya başladı. Bu baskıların neticesinde de 1993 yılında Gannuşi Tunus'u terk etmek zorunda kaldı. Gannuşi 23 yıl süren sürgün hayatını genellikle Sudan ve İngiltere'de geçirdi. Yıllarca Tunus'un diktatör yöneticilerine karşı mücadele ettikten sonra ülkesine zaferle dönen Gannuşi'nin sorularımıza verdiği cevaplar aslında devrimlerden sonra bölgede oluşan yeni konsepti de özetliyor...

Devrimler Sınırları Kaldıracak

Yıllarca sürgünde kaldıktan sonra tekrar ülkenize geri döndünüz. Hatta sizin başında bulunduğunuz Nahda Hareketi artık iktidarda... Neler hissediyorsunuz?

Bazıları Nahda Hareketi'nin bittiğini ve Nahda'nın liderinin sürgünde ölüp defnedileceğini sanıyordu. Fakat onlar Allah'ın güç ve kudretinin ne kadar büyük olduğunu unuttular. Allah'ın kudreti sınırsızdır. Ülkeme döndükten sonra bir kez daha Allah'ın gücünün ne kadar büyük olduğunu hissettim. Allah dinine hizmet edenlerin koruyucusudur. Allah'ın düşmanları ise her zaman yenileceklerdir.

Devrimden sonra Tunus'da neler değişti?

Çok şey değişti. Bu bir devrim ve her devrim bir çok şeyi değiştirir. Devrimden önceki hayatla sonraki hayatlar arasında büyük farklar olur. Devrim geçmişi tedavi etmek için gerçekleşen büyük bir ameliyattır. Ülkemizde gerçekleşen devrimden sonra Tunusluların kalbindeki korku sona erdi. Tunuslular özgürlüklerine kavuştular. Halk ülkenin gerçek hâkimi oldu. Devrimden önce yöneticiler hâkimdi. Devrimden sonra ise yöneticiler memur, halk hâkim oldu. Artık insanlarımız istedikleri zaman protesto gösterileri, grevler yapabiliyorlar. Halk artık bu ülkenin efendisi, yöneticiler ise hizmetçileri...

Ortadoğu'da diktatörler tek tek devriliyor ve seçimlere giren Arap halkları diktatörlerin yerine İslâmi hareketleri seçiyor. Mısır halkı İhvan'ı, Tunus halkı ise Nahda'yı seçti. Sizce bölge halkları niçin özellikle İslâmi hareketlere ilgi duyuyor?

Çünkü bölgede yıllardır hâkim olan bütün laik, Batıcı hareketler iflas etti. Laik hareketler halklarımıza özgürlük veremediler. Ülkelerimizi kalkındıramadılar. Arap ülkelerinde ha-

yat tamamen iflas etti. Siyaset fesat; ekonomi ise rüşvet oldu. İnsanlar artık ahlaka dönülmesini, siyasetin, ekonominin temizlenmesini istiyorlar. Bunların gerçekleşmesinin tek yolu da İslâm'dır. İnsanlar İslâm'a ilgi gösterdiklerinde İslâmi hareketlerin de önü açılıyor. Bugün Arap halkları tekrar İslâm'a dönüyorlar. Halklarımızın İslâmi hareketleri desteklemelerinin nedeni adalet, özgürlük ve yüksek ahlakın İslâm'da olduğuna inanmalarıdır.

Tunuslularla sohbet ettiğimizde yeni yönetimden özellikle adalet ve özgürlük beklediklerini söylüyorlar. Nahda Tunus halkına gerçek adalet ve özgürlüğü verebilecek mi?

Adalet ve özgürlüğü Tunuslulara Nahda veremez. Çünkü Tunus halkı bu haklarını zaten gerçekleşen devrimle elde etti. Nahda'yı da halk getirdi. Nahda halkın elde ettiği bu haklara inşallah sahip çıkacak.

Devrim olduktan sonra Tunuslular sizin başbakan olmanızı, ülkeyi yönetmenizi bekliyorlardı. Fakat siz başbakanlığı reddettiniz. Başbakanlığı reddetmenizin özel bir nedeni var mı?

Bu devrim gençlerin devrimidir. Ben ise çoktan gençlik yaşımı aştım. Artık gençlerin önünü açmalı, yönetimleri, koltukları gençlere bırakmalıyız.

Arap devrimlerinin arkasında Batılıların, özellikle de ABD'nin olduğunu iddia edenler var... Hatta devrimcilerin ABD tarafından finanse edildiği bile dile getiriliyor. Siz devrim esnasında Amerika'dan, Fransa'dan veya herhangi bir Batı ülkesinden destek aldınız mı?

Biz devrimlerin arkasında Amerika veya Fransa'yı değil; halkları görüyoruz. Bu devrimlerin arkasında halklardan başka kimse yok. Devrimlerin arkasında Amerika veya Batı var

demek halklara iftira atmaktır. Bu devrimler esnasında Amerikalılar, Fransalılar değil; Tunuslu, Libyalı, Yemenli, Mısırlı, Suriyeli gençler şehit oldular. Biz bu uğurda şehitler verdik ve vermeye de devam ediyoruz. Suriye'de her gün yüzlerce genç şehit düşüyor, zindanlara dolduruluyor. Suriye halkı bu kadar büyük bedeller öderken, kurbanlar verirken nasıl bu devrimin arkasında Amerika var diyebiliriz. Bir genç kendini feda ediyorsa inandığı bir şey için feda ediyordur. Bu devrimlerin arkasında her şeyden önce bir inanç ve irade var. Gençlerimiz ölümü zillet içindeki bir hayattan daha hayırlı görüyorlar. Bizim halklarımız onurlu halklardır. Arkamızda Amerika değil; inanç, tarih ve kültürümüz var. Halklarımız canlarını ortaya koyarak diktatörleri devirirken bunların arkasında ABD, Fransa, İsrail var demek her şeyden önce ayıptır, iftiradır...

Suriye'de yaşananları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Suriyeliler özgürlük için büyük bir fedakârlık örneği sergiliyor, her gün yüzlerce şehit veriyorlar. Bütün kalbimle inanıyorum ki Beşar Esed yönetimi de tıpkı diğer diktatörler gibi devrilecek ve zafer devrimci Suriye halkının olacak.

Fakat İran ve Hizbullah Esed rejiminin ayakta kalması büyük bir çaba gösteriyor, Esed'e büyük bir destek veriyor...

Bütün liderler, rejimler gelip geçicidir. Ama halklar kalıcıdır. Esed gidecek ve Suriye halkı kıyamete kadar kalacaktır. İran ve Hizbullah eğer kendi maslahatlarını düşünüyorlarsa Esed rejimi yerine Suriye halkının yanında olmalıdır.

Esed'in devrilmesinin direniş hattına zarar vereceği, Filistin mücadelesinin zararına olacağı savunuluyor...

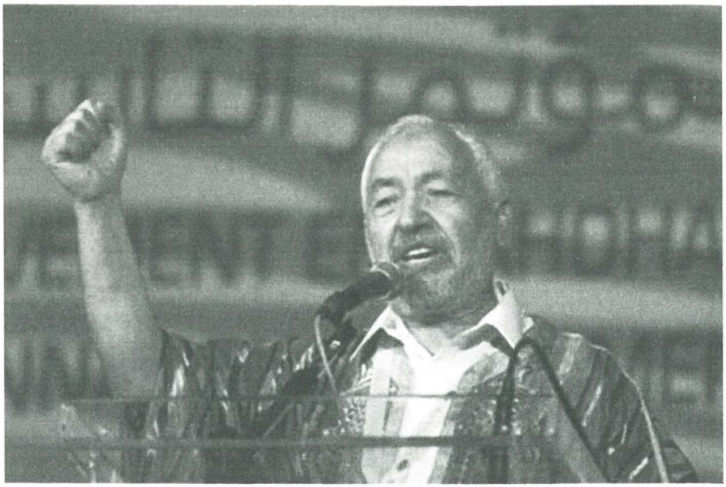
Arap diktatörler 50 sene boyunca Filistin'i özgürleştireceklerini, Arapları birleştireceklerini söylediler. Fakat ne Filistin

özgürleşti, ne de Araplar birleşti. Diktatör yönetimler bölge halkları için çözüm değil; bizzat problemdir. Filistin, Kudüs diktatörlerle değil; ancak özgür halklarla özgürleşir.

Nahda'nın iktidarında Tunus yönetimi İsrail'le ilişki kuracak mı?

Hayır, kesinlikle kurmayacak. Çünkü biz İsrail'i meşru bir devlet olarak görmüyoruz. İsrail Filistinli kardeşlerimizi katleden Filistin toprakları üzerinde kurulmuş bir işgal devletidir. Diktatörlük zamanında İsrail'le Tunus arasındaki ilişkiler

en üst düzeydeydi. Fakat eski dönem artık bitti. Tunus halkı Müslüman bir halktır ve hiçbir zaman İsrail'le ilişki kurulmasına izin vermez.

Sizinle yapılan röportajlarda İran modelinin değil; Türkiye modelinin size daha yakın olduğunu ifade ediyorsunuz. Niçin Türkiye modeli?

Çünkü Türkiye'nin yaşadığı tarihsel tecrübeyle bizim yaşadığımız tarihsel tecrübe birbirine çok benziyor. Türklerin yaşadıkları katı laik yönetim tecrübesinin aynısını Tunuslular olarak biz de yaşadık. İran'ın yaşadığı tecrübe ile bizimki birbirinden çok farklı. Ayrıca biz üstten, devlet eliyle insanlara İslâm'ın dayatılmasına karşı çıkıyoruz. Yapmamız gereken toplumu ıslah etmektir.

Nahda Hareketi'nin İslâm devleti kurma gibi bir hedefi var mı?

Nebevi metoda göre İslâm devleti önce toplumun gönlünde kurulur. Eğer bu başarılırsa gönüllerde kurulan İslâm devleti zamanla kendi siyasi yapısını da oluşturur.

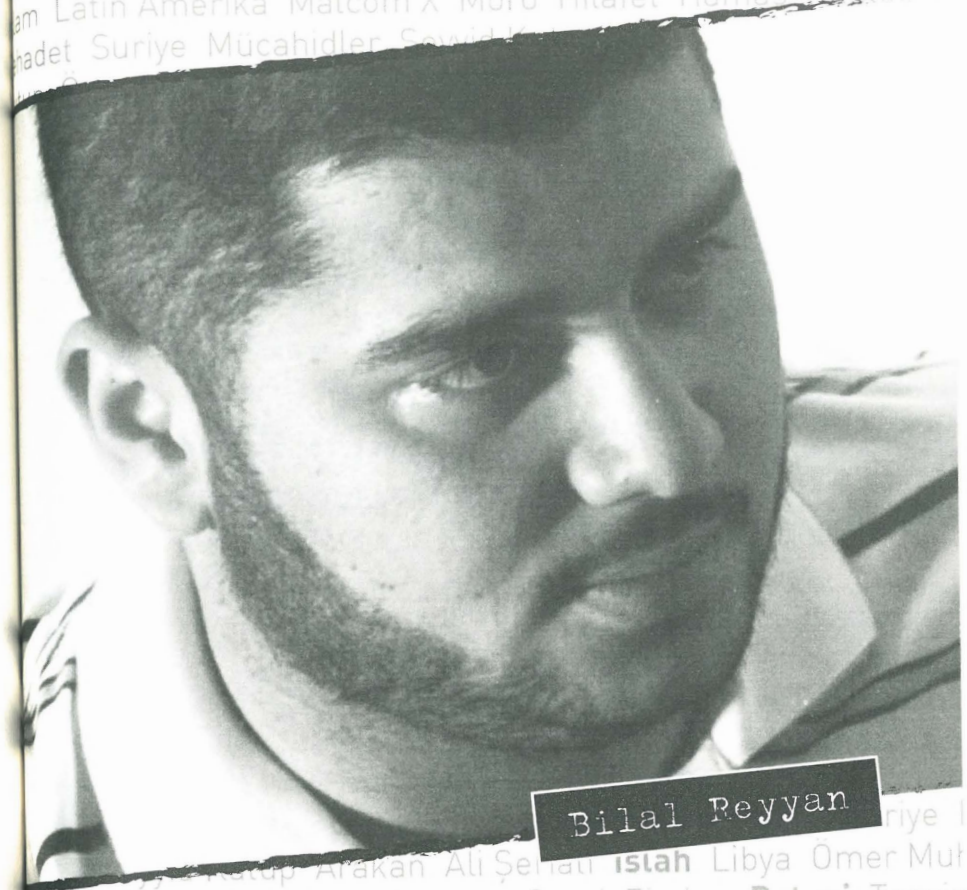
Tunus'daki bazı Selefi gruplar Nahda'ya yönelik çok sert eleştirilerde bulunuyorlar. Nahda'nın İslâmi çizgiden tamamen ayrıldığını ifade edenler bile var. Selefi gruplardan gelen bu eleştirileri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Selefiler bizim kardeşlerimizdir. Biz onları bu ümmetin evlatları olarak görüyoruz. İslâm için yaptıkları fedakârlıkları da biliyoruz. Nahda Hareketi de aynı şekilde İslâm'a, Tunus halkına hizmet etmek için kurulmuş bir İslâmi harekettir. Bazı Selefi gruplar bizi sert bir şekilde eleştirseler de biz İslâmi gruplarla aramızda olan kardeşlik hukukunu korumaya devam edeceğiz...

Konuşmalarınızda sık sık Tunus ile Libya'nın birleşmesi için artık hiçbir engelin kalmadığını ifade ediyorsunuz. Bu iki ülkenin birleşmesi için herhangi bir çabanız, projeniz var mı?

Allah'a şükürler olsun ki devrimlerle Tunus ile Libya'nın birleşmesi için bir çok engel ortadan kalktı. Her şeyden önce Libyalı kardeşlerimizle biz aynı dine inanıyoruz, aynı dili konuşuyoruz ve aynı kültüre sahibiz. Ortadoğu'da yaşanan devrimler sadece Tunus ile Libya'nın değil; İslâm ülkelerinin bir çoğunun sınırlarını artık anlamsız kılıyor. Sınırlar zamanla tamamen ortadan kalkacak. Bunu biz göremesek de Tunuslu, Libyalı, Mısırlı, Suriyeli, Türkiyeli gençler görecekler inşallah...

Ocak 2012

Bilal Reyyan

2008 yılında İsrail'in Dökme Kurşun operasyonu adı altında Gazze'ye yönelik düzenlediği saldırılarda 313'ü çocuk, 116'sı kadın olmak üzere toplam 1417 Filistinli hayatını kaybetmişti. Denizden, havadan ve karadan Gazze'yi kuşatan İsrail ordusu beklemediği sertlikte bir direnişle karşılaşmış, direnişçilerin kararlı mücadeleleri sayesinde ise geri çekilmek zorunda kalmıştı. Dünya Gazze Savaşı vesilesiyle bir taraftan İsrail'in katliamda ne kadar ileriye gidebileceğine şahit olurken, diğer taraftan da Filistinlerin İsrail'in saldırılarına karşı her ne olursa olsun teslim olmayacaklarını gördü. Öte yandan 22 gün süren savaşta özellikle iki isim ön plana çıkmış, adeta savaşın sembolü haline gelmişlerdi. Bu isimlerden birisi Hamas Hükümeti'nin İçişleri Bakanı Said Siyam, diğeri de Prof. Dr. Nizar Reyyan'dı. Nizar Reyyan'ın oğlu Bilal Reyyan'dan Suriye'nin başkenti Şam'a yaptığı bir ziyaret esnasında babasını dinleme imkânı bulduk. Bilal Reyyan babasını, şehit anne ve kardeşlerini anlatırken zaman zaman gözyaşlarını tutamadı. 11 çocuğu ve 4 eşiyle birlikte İsrail bombardımanı sonucu şehit düşen Nizar Reyyan, Gazze'nin Cebaliye bölgesindeki bir mülteci kampında dünyaya geldi. Ortaokul ve liseyi Gazze'de okuduktan sonra üniversite eğitimini Suud'da tamamlayan Nizar Reyyan, Ürdün Üniversitesi'nde mastırını tamamladı. Reyyan'ın mastır konusu ise şehadet ve şehitlerdi. Doktorasını Sudan'da yapan Nizar Reyyyan daha sonraki yıllar İslâmi ilimlerin bir çok alanında eserler verdi. Hadis konusunda Filistin'deki en büyük otorite olarak kabul edilen Reyyan, şehadetinden önce de Gazze İslâm Üniversitesi'nde dersler veriyordu. İşte oğlu Bilal Reyyan'ın dilinden Prof. Dr. Nizar Reyyan:

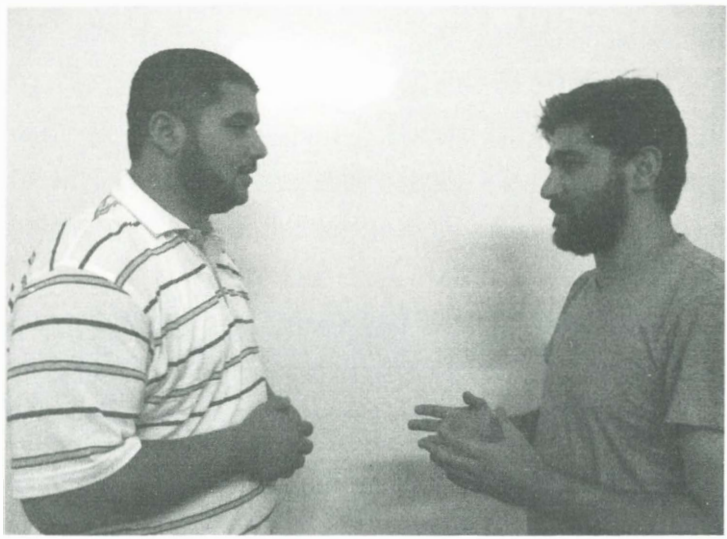
Bir Âlim, Bir Mücahid, Bir Baba

Babanız Nizar Reyyan son Gazze Savaşı'nın sembollerinden biri haline geldi. Nizar Reyyan'ı daha yakından tanımak istiyoruz. Bize babanızı anlatır mısınız?

Babam Nizar Reyyan çok yönlü bir insandı. O hem iyi bir İslâm âlimi, hem Hamas'ın içinde siyasi bir lider, hem Allah için savaşan bir mücahid, hem bir davetçi, hem üniversitede hoca, hem de sosyal yönü çok güçlü olan bir halk adamıydı. Elinde iyi imkânlar olmasına rağmen asla lükse ilgi göstermedi ve son derece basit bir hayat yaşadı. Fakirlere, gartiban insanlara büyük saygı gösterirdi ve sürekli olarak onlara yardım etmeye çalışırdı. Kapımıza gelen hiçbir ihtiyaç sahibini asla boş olarak geri çevirmezdi. Eline geçen paraları hep ihtiyaç sahipleriyle paylaşırdı. İslâmi ilimlere büyük bir önem verirdi. Özellikle de hadis alanında kendini çok iyi yetiştirmişti. Babam çocuklara da çok düşkündü. Mahallenin çocuklarını toplar, onları evimizin bahçesinde bulunan salıncakta tek tek sallardı. Hatta bundan dolayı babamın hayatını kaybetmesine yetişkinler kadar çocuklar da üzüldü.

Babanız Hamas'a hangi yıllarda katıldı?

Babam lise son sınıfta öğrenciyken Şeyh Ahmet Yasin ve Dr. Abdülaziz Rantisi ile birlikte Filistin'de davet çalışmalarına

başladı. Filistin'deki mescidleri tek tek gezip halkımızı işgale karşı bilinçlendirdiler ve Filistinlilere İsrail'e karşı verilecek özgürlük mücadelesinin gücünü İslâm'dan alması gerektiğini anlattılar. Böylece yıllar önce bugünkü Hamas'ın tohumları atıldı. Babam sadece siyasi cihatla yetinmedi ve işgalci İsrail askerlerine karşı gerçekleştirilen operasyonlara katılarak topraklarımızı işgal eden düşmanlarımıza karşı çarpıştı. Hasta veya yorgun da olsa asla cihada iştirak etmekten geri durmazdı. Direnişçilerle birlikte nöbet tutardı ve nöbetler esnasında hep en ön safta olurdu. Allah yolunda nöbet tutmayı her şeyin üstünde görürdü ve İzzettin Kassam Birlikleri'ndeki direnişçilere Allah yolunda cihat etmenin ve nöbet tutmanın faziletiyle ilgili dersler verirdi. Babam mastırını Ürdün Üniversitesi'nde yapmıştı. Mastır konusunun başlığı da şehadet ve şehitlikti. Bu mastır çalışması babamı çok etkilemişti ve sürekli olarak bize; "Şehadetle ilgili hadisleri inceledikten sonra normal bir şekilde ölmek beni korkutmaya başladı. Ölümümün mutlaka şehadetle olmasını istiyorum" diyordu.

Evde sizinle olan ilişkileri nasıldı?

Babam sevgi dolu bir insandı. O benim için hem bir kardeş, hem bir dost, hem de bir babaydı. Bizim görüşlerimize çok önem verirdi ve kendi aramızda ilmi tartışmalar yapardık.

Bazı kesimler seçimlere girdiği ve demokrasiyi bir araç olarak kullandığı için Hamas'ı eleştiriyorlar. Babanız ise Hamas'ın seçimlere katılmasını ısrarla savunanlar arasındaydı...

Babam, Hamas'ın seçimlere girmesiyle Filistin'deki cihadın daha da güçleneceğini ve Filistin'deki yönetimin Müslümanların eline geçmesiyle bir önceki yönetimin neden olduğu yanlışlıklara son verileceğini söylüyordu. Seçimlere katılmanın da İslâm'a aykırı olmadığını savunuyordu. Babam ayrıca cihadın en ön safında âlimlerin olması gerektiğini söylüyor ve âlimleri sürekli olarak cihad meydanlarına çağırıyordu. Ona göre Filistin'e, işgal altındaki topraklarımıza geri dönmenin tek yolu her alanda direnişti.

Bir çok Gazzeli savaş sırasında İsrail uçaklarından atılan bombalardan korunmak için evlerini terk etti. Fakat babanız ve ailenizin diğer fertleri evlerini terk etmediler ve İsrail uçaklarından atılan bombalar sonucu şehit oldular. Babanız canı pahasına da olsa savaş sırasında evini niçin terk etmedi?

Yaklaşık bir sene önce İsrail ordusu evini terk etmediği takdirde bizim de yakın komşumuz olan bir Filistinlinin evini bombalama tehdidinde bulunmuştu. Bu tehdidi haber alan babam tek başına bombalanacak evin teras katına çıktı. Bunun üzerine 20 bine yakın Gazzeli babama destek olmak için komşumuzun evinin etrafında toplandı. Evin teras katı da insanlarla dolmuştu. Apaçiler evi bombalamak için gelince büyük bir kalabalıkla karşılaştılar. Ev bombalandığı tak-

dirde binlerce insan bir anda ölecekti. İsrail uçakları bunu göze alamadılar ve geri çekildiler. İsrail uçaklarının babam ve arkadaşlarının cesur tavrı nedeniyle geri çekilmesi Gazze'de büyük bir sevince neden oldu. Babam İsrail'in tehditleri nedeniyle Filistinlilerin evlerini veya topraklarını terk etmelerine karşı çıkıyordu ve ölsek de topraklarımızı ve evlerimizi ikinci bir sefer asla terk etmeyeceğiz diyordu. Gazze Savaşı başlayınca babam bize her ne olursa olsun evi terk etmeyeceğini, normal hayatına devam edeceğini söyledi. Biz de babamın bu kararına destek verdik ve normal hayatımızı sürdürmeye devam ettik.

Bombalı saldırı nasıl gerçekleşti?

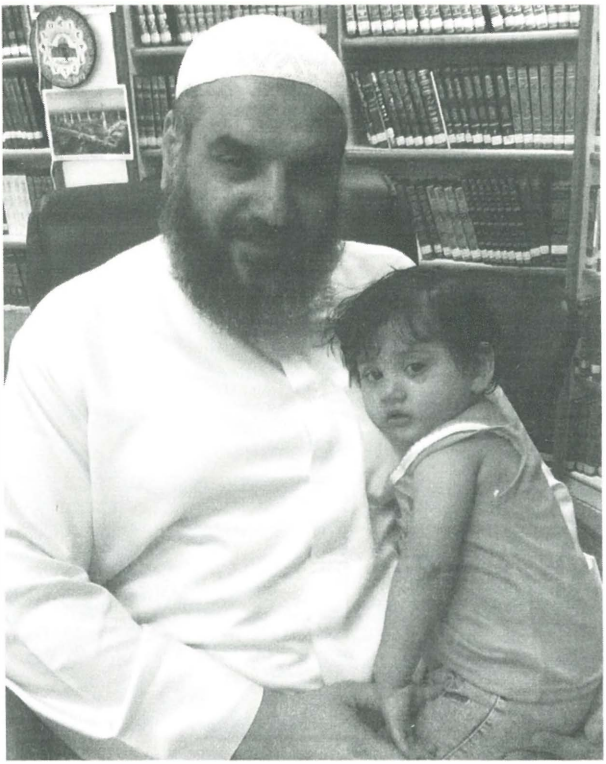
İsrail uçakları gelir gelmez saldırıya geçtiler. Babam, annelerim ve 11 kardeşim şehit oldu. İnşallah onlarla tekrar cennette buluşacağız. Babam savaşın başladığı ilk günden itibaren sürekli olarak dışarı çıkıp şehitlerin ailelerini, yaralıları ziyaret ediyor ve şehitlerin cenazelerine katılıyordu. İsrailliler isteseler babamı tek başına sokakta öldürebilirlerdi. Fakat bunu yapmadılar. Çünkü onların hedefi Nizar Reyyan'ın ailesinin hepsini yok etmekti. Geride kimsenin kalmasını istemiyorlardı. Bundan dolayı direk evimize saldırdılar. Babamın halkımıza son mesajı da ölüm pahasına da olsa Siyonist düşman karşısında asla geri adım atmamaları oldu.

Siz bu saldırıdan nasıl kurtuldunuz?

Saldırı anında ben evde değildim. Haberi alınca eve koştum; fakat her yer moloz yığınları ve cesetlerle dolmuştu.

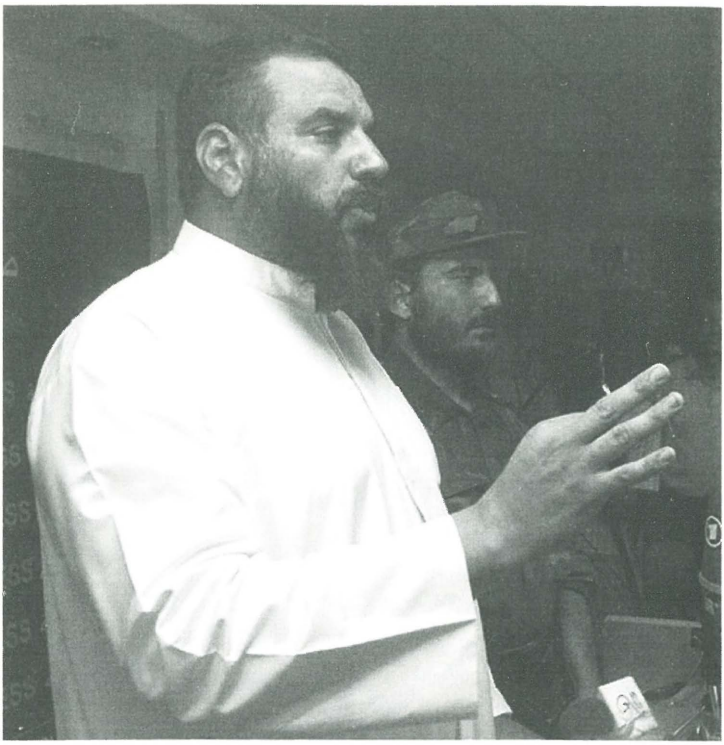
Babanızla ilgili unutamadığınız anılardan bahseder misiniz?

Babamdan geriye kalan bir çok anı var. Fakat babam şehit olmadan 1 gün önce aramızda geçen bir olayı sizlere anlatmak istiyorum.

Buyurun...

Savaş bütün şiddetiyle sürüyordu. Sürekli bomba sesleri duyuyorduk. Babamla evde otururken bir ara elektrikler geldi ve El Cezire televizyonundan haberleri seyretmeye başladık. El Cezire, Türkiye'de Gazze'ye destek için düzenlenen büyük bir mitingin haberini veriyordu. Mitinge on binlerce insan katılmıştı ve insanlar hep birlikte Hamas'a destek sloganları atıyorlardı. Babam bu görüntüleri görünce çok sevindi ve bana : "İnşallah bizler İslâm'ın yolunda şehit olacağız ve İslâm ümmeti bizim kanlarımızın bereketiyle tekrar eskisi gibi en zirve noktaya ulaşacak" dedi. Bu olay ve bu sözler babamdan bana kalan son hatıralardır. Bu olaydan 24 saat sonra babam şehit oldu. Cenazeye on binlerce Filistinli katıldı. Bunun üze-

Nizar Reyyan aynı zamanda Hamas'ın ileri gelen liderlerinden biriydi.

rine İsrailli pilotlar cenazeye katılanların üzerinde gezinmeye başladılar. Amaçları insanları korkutup dağıtmaktı; fakat Gazzeliler tıpkı babam gibi cesur olduklarını gösterdiler ve cenazeyi terk etmediler. Babam bize öldüğünde asla büyük bir kabir inşa edilmemesini, sünnette olduğu gibi basit bir kabir yapılmasını vasiyet etmişti. Biz de bu vasiyete uyduk. Rabbim inşallah benim de babama layık bir evlat olmamı nasip eder.

Ailenizin tamamına yakınını kaybettiniz. Ne tür duygular içerisindesiniz?

Bu gerçekten katlanılması çok zor bir acı. Ailedeki en büyük kardeş benim. Şehit olan kardeşlerimin yaşları çok

küçüktü, onları hatırladıkça hüznüm daha da artıyor. Fakat onların akan kanları İşgalci İsrail'e karşı bir lanete dönüştü ve Yahudilere karşı olan öfke ve düşmanlığımızı daha da arttırdı. Mescid-i Aksa'nın hür olduğunu gözlerimle gördükten sonra ben de şehit olup ailemle cennette buluşmayı istiyorum. Babamın hayatı Müslümanlar, özellikle de âlimler için bir okuldur. Bugün âlimlerin çoğu sadece vaaz ediyorlar; fakat cihad meydanlarından uzak duruyorlar. Fakat Babam Nizar Reyyan hem bir âlim, hem de bir mücahiddi.

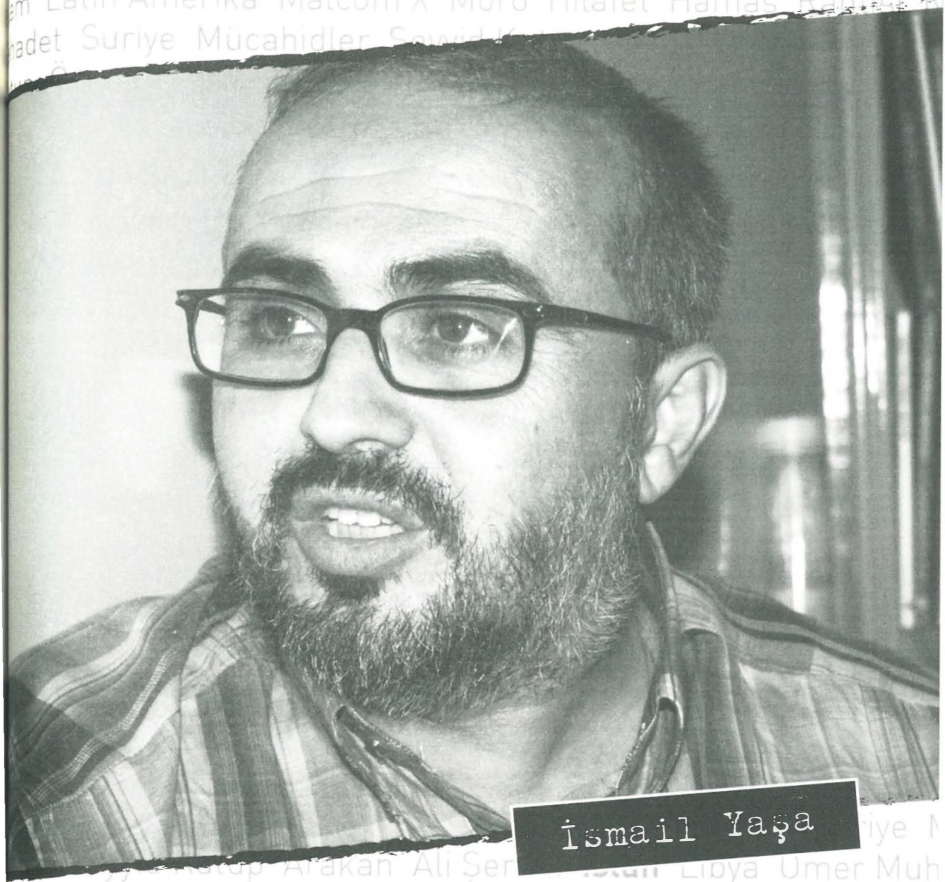

Nizar Reyyan mücahidlerle birlikte İsrail askerlerine yönelik askeri operasyonlara da katılıyordu.

Son olarak neler söylemek istersiniz?

Biz Filistinliler olarak hayatı sevmeyen insanlar değiliz. Biz de diğer insanlar gibi yaşamak istiyoruz. Fakat evlerimiz, topraklarımız işgal altında... Yahudiler elimizden özgürlüğümüzü ve vatanımızı aldılar. Bundan dolayı işgal altındaki topraklarımızı geri alıp Kudüs'e geri dönünceye kadar ödenmesi gereken bütün bedelleri ödeyeceğiz. Bir gün Filistin karadan denize kadar özgür olacak ve İsrail işgali sona erecek. Allah bize Kuran'da bir gün mutlaka özgür olacağımızı vaat ediyor. İnanıyoruz ki Allah'ın vaadi Amerika'nın ve İsraillilerin silahlarından ve ordularından çok daha güçlüdür.

Ağustos 2009

İsmail Yaşa

Aralık 2010'da Tunuslu Muhammed Buazizi isimli gencin kendisini ateşe vermesiyle başlayan Arap uyanışı özelde Ortadoğu ve Kuzey Afrika'yı, genelde ise İslâm dünyasını yeniden şekillendirmeye devam ediyor. Öfkeli Arap gençleri yıllardır kendilerini ezen diktatörlerin zulüm saraylarını yerle bir ederken; hürriyet, adalet ve İttihad-ı İslâm ideali Arap sokaklarında her geçen gün daha bir güç kazanıyor. Batılı güçler devrimlerle birlikte gelen hükümetleri devirmek için her türlü yolu deneseler de başarılı olamıyorlar. Artık kesin olan şu ki İslâm dünyasının yarınları dünden çok daha farklı olacak. Bunu bölgeyi ziyaret ettiğinizde, sokaktaki halkla, bölgenin nabzını iyi tutan gazeteci, âlim, aydın ve siyasi hareketlerin liderleriyle konuştuğunuzda çok daha iyi anlıyorsunuz. Fakat herkesin, hepimizin merak ettiği bir konu var... Arap halkları başlarındaki diktatörleri yıkmak için ayaklanırken diktatörlüğün en katı biçimde uygulandığı Suudi Arabistan'da niçin etkili bir ayaklanma olmuyor? Bölgeyi alt üst eden bu ayaklanmalar Suud'a ne zaman sıçrayacak? İşte biz de bu soruların cevabını almak için yıllardır Suudi Arabistan'da yaşayan Türkiyeli gazeteci İsmail Yaşa'nın kapısını çaldık. Arap dünyasını, özellikle de Suud'u Türkiye'de en iyi bilen isimlerden biri olan İsmail Yaşa Medine İslâm Üniversitesi mezunu... Uzun dönem Dünya Bülteni ve Time Türk gibi haber sitelerinin Arapça bölümlerinin sorumluluğunu yürüten Yaşa, şu an bir taraftan Milat gazetesinde köşe yazıları yazıyor diğer taraftan da 7 dilde yayın yapan Filistin Haber sitesinin Türkçe yayınlarının editörlüğünü yürütüyor. Arap dünyası ise İsmail Yaşa'yı El Cezire'nin haber sitesinde ve çeşitli Arap gazetelerinde Türkiye üzerine yazdığı makalelerle tanıyor. Medine'ye yaptığımız ziyaret esnasında görüşme imkânı bulduğumuz İsmail Yaşa'nın ayrıca Arapçadan Türkçeye çevirdiği bir çok kitap da bulunuyor.

Suud'un Problemi İtaat Duvarı

Ortadoğu'da yaşananları yıllardır yakından takip eden biri olarak Arap uyanışını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu süreç sizce nasıl ortaya çıktı?

Arap baharı bir birikimin, baskının, sıkışmanın ardından geldi. Bu baskı ve sıkışma sonunda Tunus'da patladı. Diğer Arap halkları da "eğer Tunuslular diktatörlerini yıkmayı başardılarsa biz de başarabiliriz" diyerek harekete geçtiler. Ayrıca bu ülkeler geçmişte aynı mantıkla yönetiliyordu. Bazıları görüntüde demokrasi ile yönetiliyor gibi görünse de aslında hepsinde bir saltanat sistemi vardı ve yöneticiler koltuklarını oğullarına devretmeye hazırlanıyorlardı. Arap baharı bir değişim sürecidir. Bu değişim süreci de çeşitli merhalelerden geçerek işliyor. Bundan dolayı bugün yaşanan karışıklıklara, devrim sonrası gelen hükümetlere yönelik protestolara bakarak "bahar kışa dönüştü" gibi yorumlar yapmak asla doğru değil. Bölge bir değişimle karşı karşıya... Arap halkları da tıpkı diğer halklar gibi yönetimde söz sahibi olmak istiyorlar. Özgürlük ve adalet talep ediyorlar. Bütün değişim süreçlerinde olduğu gibi Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki değişim süreçlerine karşı ayak direyenler de var. Değişim tereyağından kıl çeker gibi olmaz. Değişim zaten başlı başına sancılı bir süreçtir.

Tunus, Mısır, Libya ve Suriye'de halkların isyan etmesine rağmen Körfez ülkelerinde veya Suud'da ciddi bir isyan olmadığı için Arap intifadalarına kuşkulu yaklaşanlar var. Bu kuşkulu bakışın haklı tarafları var mı?

Bu bakışa sahip olanlar bence bölgede yaşananları iyi takip edemiyorlar. Çünkü Arap baharı bu bölgelerde de etkili. Kuveyt'te de Suudi Arabistan'da da, Katar'da da, Umman'da da gençler reform istiyorlar, yönetime katılma haklarını dillendiriyorlar. Arap baharı ile birlikte dillendirilmeye başlanan bu talepler etkisini her yerde gösteriyor.

Suud'da tam olarak nasıl bir siyasi ortam var?

Siyasi partiler yasak. Yargısız infazlar, siyasi tutuklamalar Suud'da da yoğun bir şekilde yaşanıyor.

Siyasi tutukluların sayısı hakkında devlet kamuoyu ile herhangi bir bilgi paylaşımında bulunuyor mu?

Hayır, bulunmuyor. Siyasi tutukluların oranı tam olarak belli değil. Fakat Suud zindanlarında binlerce siyasi tutuklunun olduğu söyleniyor. Bu siyasi tutuklular içinde 4-5 yıldır mahkemeye çıkarılmadan cezaevinde tutulanlar bile var. Hatta buna tepki olarak aileler Riyad'da, Kasim'de gösteriler düzenliyorlar.

Halk bu gösterilere destek veriyor mu?

Şimdilik vermiyor, gösteriler daha çok siyasi tutukluların aileleriyle sınırlı kalıyor. Halk gösterilere mesafeli duruyor.

Halkın bu gösterilere mesafeli durmasının temel sebebi nedir?

Arap baharı bölge halklarının bir çoğunda korku duvarlarını yıktı. Fakat Suudi Arabistan'da korku duvarıyla birlikte yıkılması gereken bir başka duvar daha var.

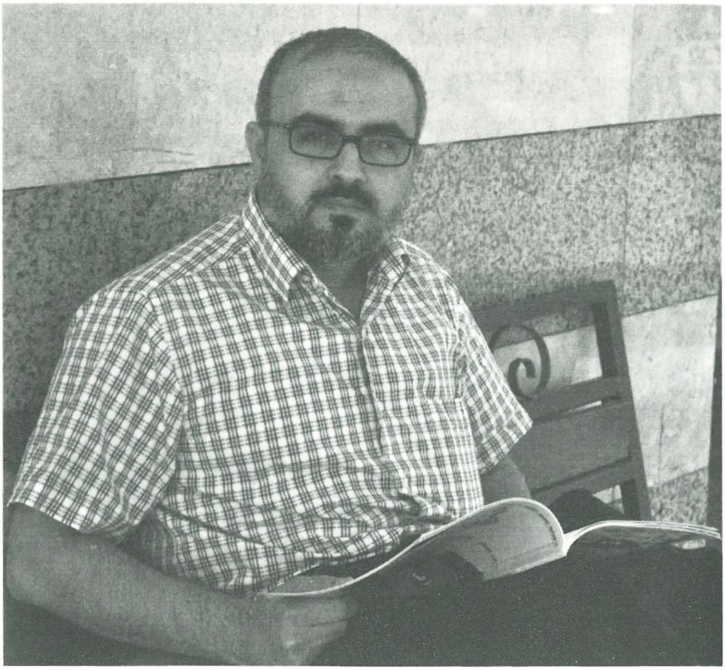
Suud yönetimine destek veren âlimler olduğu gibi muhalefet eden âlimler de var. Muhalefet eden âlimlerden biri de ünlü davetçi Selman el Avde...

Nedir o duvar?

İtaat duvarı... Din adamları genel olarak halka isyan etmeyin, ulül-emre, krala itaat edin yönünde telkinlerde bulunuyorlar. Bu telkinler de halk üzerinde ister istemez etkili oluyor.

Yönetime muhalif olan âlimler yok mu?

Var; fakat baskı altındalar. Ya hapse atılıyor ya da sürekli gözlem altında tutuluyorlar. Selman el Avde gibi âlimler yönetimde reform yapılmasını istiyorlar. Bu isteklerinin bedelini de ödemek zorunda kalıyorlar. Suud'da yönetime muhalif liberal bir kesim de var. Suudlu liberaller kadın haklarının genişletilmesi, kadınların araba kullanmaları gibi isteklerde bulunuyorlar. Fakat bu kesimler özgürlük isterken bu özgürlük isteklerini belli bir sınırda tutuyorlar.

Niçin?

Çünkü liberallere göre Suud Krallığı özgürlüklerin önünü tamamen açarsa, demokratik seçimler olursa bundan en fazla İslâmcılar faydalanacak. Bundan dolayı da liberaller kontrollü bir özgürlükten yanalar. Suud'da basın özgürlüğü yok; fakat gençler sosyal medya üzerinden alternatif bir medya oluşturdular. Yönetim bunun önünü alamıyor, sosyal medya üzerinden oluşan alternatif medyayı susturamıyor.

Türkiye'nin Arap intifadalarına yönelik tavrı Arap sokağından nasıl bir yankı buluyor?

Türkiye'ye yönelik sempati devam ediyor. Araplar AK Parti hükümetinin siyasi ve ekonomik başarılarını takdir ediyorlar. İsrail'le olan çatışma, hükümetin Filistin'den yana tavır alması, Mavi Marmara'ya sahip çıkması Arapların Türkiye'ye karşı

olan sevgisini zaten arttırmıştı. Türkiye'nin Arap baharına yönelik yaklaşımı ise Arap sokağındaki Türkiye sevgisini zirveye taşıdı. Arap yazarların geneli Türkiye'nin gerek Suriye'ye gerekse de Arap baharının yaşandığı diğer ülkelere olan yaklaşımının doğru olduğunu, Türkiye'nin doğru yerde durduğunu ifade ediyorlar. Araplar Türkiye'deki hükümeti devrimcilerin yanında saf tutan, diktatör yönetimlere karşı halkların yanında duran bir hükümet olarak görüyorlar. Statükoyu devam ettirmeye çalışan yönetimler ise Başbakan Erdoğan'ı İhvan destekçisi, bölgede Müslüman Kardeşler'in önünü açmaya çalışan bir lider olarak değerlendiriyorlar. Bunun üzerinden de Erdoğan'ı bir tehlike olarak gösteriyorlar.

Abdulbari Atvan, Muhammed Nureddin gibi Türkiye'de tanınan Arap yazarlar Türkiye'nin hem Arap intifadalarına yaklaşımını hem de Suriye politikasını sert bir şekilde eleştiriyorlar. Buna ne diyeceksiniz?

Abdulbari Atvan artık Arap dünyasındaki bütün kredisini bitirdi. Paraya olan düşkünlüğü nedeniyle ismi Abdulbari Dolar'a çıktı. Libyalı devrimciler de Abdulbari Atvan'ın Kaddafi'den düzenli olarak maaş aldığına dair resmi belgeler yayınladılar. Lübnanlı Muhammed Nureddin'in ise İran-Baas ekseninde olaylara bakan bir kişi olduğu Araplar tarafından çok iyi biliniyor. Muhammed Nureddin'in Türkiye ile ilgili yazdıkları da bundan dolayı Araplar arasında çok ciddiye alınmıyor.

Değişim süreci diğer ülkelere göre Suriye'de daha sancılı yaşanıyor. Bu sürecin Suriye'de daha sancılı yaşanmasının temel sebebi sizce nedir?

Bir süt dişini çekmek vardır bir de kökleşmiş azı dişi çekmek. Suriye'deki rejim kökleşmiş azı dişi gibi... Azı dişi çekilirken azı dişinin ağrısı, acısı çok olur. Suriye'de insanlar Baas

yönetiminin bir gün değişeceğini hayal bile edemezlerdi. Fakat artık rejimin devrileceğine inanıyorlar. Suriye halkı devrime bu denli inandıktan sonra Baas'ın bu dalganın önünde durması artık imkânsız.

Suudi Arabistan'ın Suriye devrimine yoğun şekilde destek verdiği yönünde bir şehir efsanesi var. Bu şehir efsanesinin doğruluk payı var mı?

Suud Türkiye kamuoyunda şeytanlaştırıldığı için Suriye devrimi özellikle Suud'la bağlantılı gösterilmeye çalışılıyor. Suud'da Suriye'ye açıktan yardım toplamak yasak. Suudlu bazı etkili âlimler Suriye'ye yardım toplamak istediler. Fakat İçişleri Bakanlığı bu kişileri bakanlığa çağırıp onlardan Suriye'ye yardım toplamamaları için özel taahhüt aldı. Suriye'ye yardım noktasında Suud'da Türkiye gibi rahat bir ortam yok. Fakat Suudi Arabistan halkı genel olarak Suriyeli devrimcilerin yanında... Halk başka ülkeler üzerinden Suriye'ye maddi yardım yapıyor. Suudi Arabistan yönetiminin Suriyeli devrimcilere ağır silah desteği verdiği yönündeki iddialar ise tam olarak doğruyu yansıtmıyor. Çünkü Suud yönetiminin ABD'ye rağmen Suriyeli devrimcilere ağır silah vermesi imkânsız. Suud yönetimi bu tür konularda ABD'yi asla karşısına almaz.

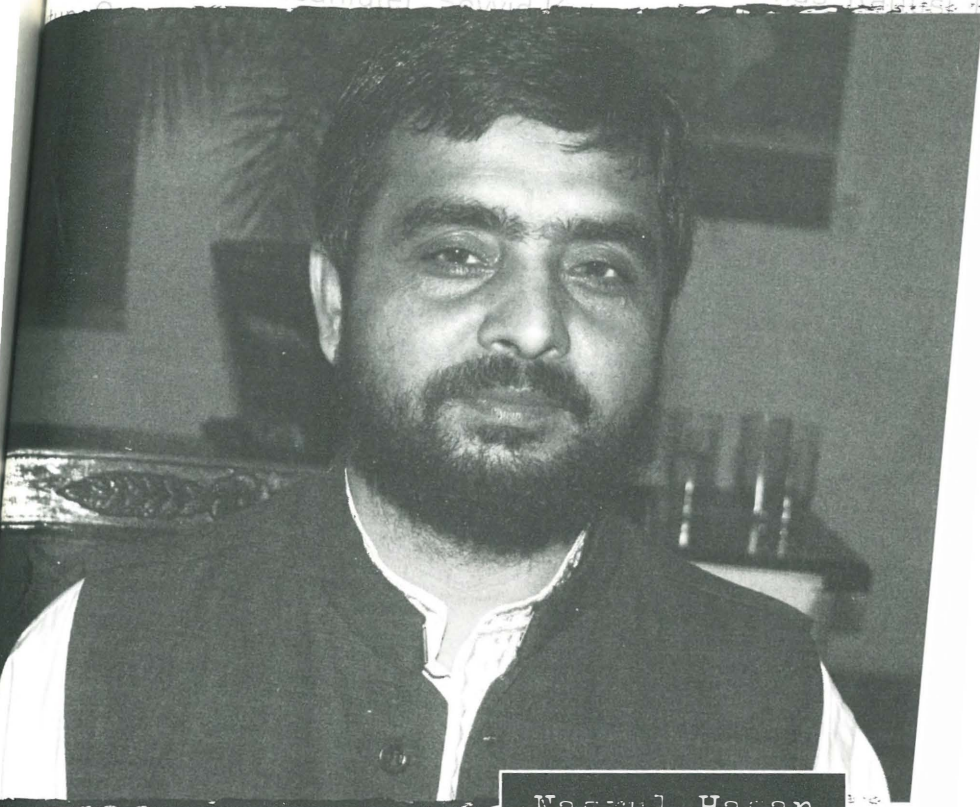
Mısır ve Tunus gibi ülkelerdeki İslâmcı hükümetlere karşı organize edilen gösterileri sizce nasıl okumalıyız?

Diktatörlerin devrildiği ülkelerde halk iradesinin sandığa yansımasına ve İslâmcıların yükselişine engel olamayanlar, askeri darbe ve yargı müdahalesi gibi seçenekler devre dışı kalınca farklı bir yönteme yöneldiler. Bu yöntem toplumsal karmaşa çıkarmak ve halkı galeyana getirmek. Ayrıca yaşanan her olumsuz gelişmeden devrimin ardından gelen hükümeti sorumlu tutmak... Devrik rejimin kalıntılarının tam olarak temizlenemediği Mısır ve Tunus'ta yaşanan gelişmeler ve karşı-

mıza çıkan tablo tam olarak budur. Port Said kentinde futbol maçı sonrası patlak veren kanlı olaylar ve Tunus'ta muhalif lider Şükrü Belıyd'in evinin önünde öldürülmesi Arap baharını kışa çevirme ve karşı devrim çabalarıyla birlikte okunmalı. Arap baharına, bölgede esen devrim rüzgârlarına karşı çok ciddi bir psikolojik savaş yürütülüyor. Suriye'de de bunu görüyoruz. Bu devrimlere karşı çıkan odaklar tıpkı sahadaki şiddetli çatışmalar gibi basın ve medya üzerinden büyük bir savaş yürütüyorlar. Dezenformasyonun, yanlış yönlendirmenin en uç örneklerini sergiliyorlar. Medya üzerinden yürütülen bu psikolojik harbin farkında olmadan bölgedeki devrim süreçlerini anlamaya çalışırsak hatalı bir okuma yapmış oluruz. Devrimlerin yaşandığı ülkelerde bütün hesaplar şu an İslâmi partilerin yükselişini engelleme üzerine yapılıyor. Fakat bu yükselişi engellemeleri artık çok zor...

Şubat 2013

Nazrul Hasan

Nepal, Güney Asya'da Çin ve Hindistan'ın arasında kalan 29 milyon nüfusa sahip bir ülke... Dünyanın en yüksek tepesi olan Everest Tepesi'ne ve meşhur Himalaya Dağları'na ev sahipliği yapan Nepal, Hinduizm ve Budizm gibi dinlerin de merkezlerinden biri sayılıyor. Öyle ki Budizm ilk defa Nepal'de ortaya çıkmış, dünyanın en uzun ömürlü Hindu devleti de Nepal'de kurulmuş ve 2008 yılına kadar bu topraklarda hüküm sürmüş. Nepal denince insanların aklına her ne kadar esrarlı Doğu dinleri, putlar, tapınaklar gelse de ülkede ciddi anlamda İslâmi çalışmalar da yapılıyor. Bugün nüfusları 2 milyonu aşan ve daha çok ülkenin güney sınır boylarında yaşayan Nepalli Müslümanlar Hindu ve Budistlere karşı İslâm kültürünü korumak için büyük bir uğraş veriyorlar. Özellikle Pakistanlı Müslüman önder rahmetli Ebu'l Âla Mevdudi'nin kurucusu olduğu Cemaat-i İslâmi etrafında örgütlenen Müslüman davetçiler putlara, ineklere tapan insanlara İslâm'ı anlatıyorlar. Nepallileri sahte tanrıları terk edip tevhid dinine girmeye çağırıyorlar. İslâm'ın mesajını Nepal'de daha etkili bir şekilde yaymak için dergi bile çıkaran Müslüman davetçiler ayrıca Kuran'ı Kerim ve hadis kitaplarını, Mevdudi'nin eserlerini Nepalce'ye çeviriyorlar. Bu çalışmalar vesilesiyle de Nepal'de daha önceleri Hinduizm ve Budizm'e inanan yüzlerce Nepalli eski dinlerini terk ederek İslâm'a giriyor. Mevdudi'nin talebelerinin özellikle tam bir şirk şehri olan başkent Katmandu'da yaptıkları çalışmalara, Hinduların tehdit ve saldırılarına rağmen verdikleri mücadeleye şahit oldukça insanın aklına tek başına da olsa yürüyen; şirke, putlara karşı başkaldıran İbrahim peygamber geliyor. Biz de Nepal'i, Nepal Müslümanlarını daha yakından tanımak için Cemaat-i İslâmi'nin Nepal'deki lideri Nazrul Hasan ile bir röportaj gerçekleştirdik. Nazrul Hasan'la başkent Katmandu'da gerçekleştirdiğimiz görüşmenin sonunda Nepal Müslümanları ve Cemaat-i İslâmi ile ilgili bir çok yeni şey öğrendik.

Nepal'in İbrahimleri

Nepal ve Nepalli Müslümanlar Türkiye'de çok fazla bilinmiyor. Bundan dolayı röportaja Nepalli Müslümanların tarihi ile ilgili soru sorarak başlamak istiyorum. İslâm Nepal'e ilk defa kimler eliyle ve nasıl girdi?

İslâm Nepal'e ilk defa Miladi 15. Yüzyıl'da Keşmirli Müslüman tüccarlar vasıtasıyla girdi. Nepalliler Keşmirli Müslüman tüccarların dürüstlüklerinden etkilenince İslâm'ı araştırmaya giriştiler ve Nepalliler arasından İslâm'a girenler olmaya başladı. İslâm'ın Nepal'de, özellikle de güney bölgelerde yayılmasında Hindistan'dan gelen âlimlerin de büyük bir etkisi oldu. Öte yandan İslâm son yıllarda Nepal'de büyük bir ilgi görüyor. Biz ileriki yıllarda İslâm'ın Nepal'in her yerine yayılacağına inanıyoruz ve çalışmalarımızı da buna göre sürdürüyoruz.

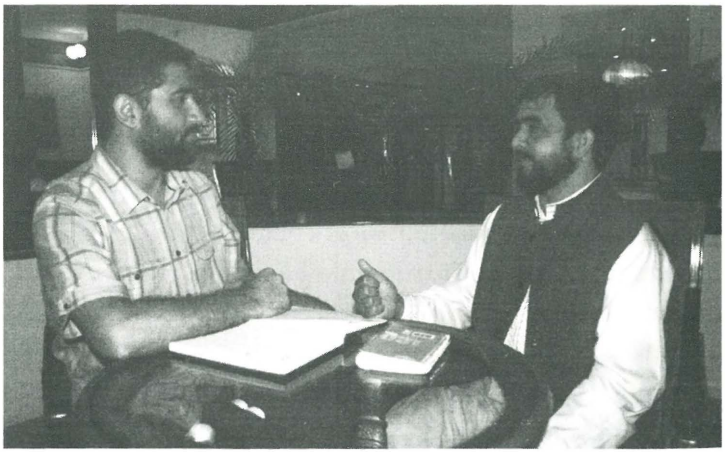
Sizin liderliğini yürüttüğünüz Cemaat-i İslâmi Nepal'deki en etkin Müslüman gruplardan biri... Cemaat-i İslâmi'nin genel yapısı hakkında bize bilgi verir misiniz?

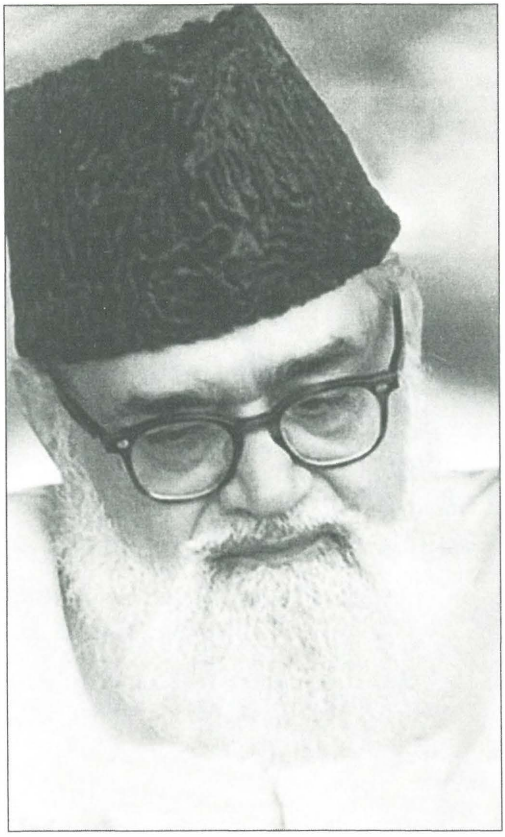
Cemaat-i İslâmi her şeyden önce bir İslâmi harekettir. Biz insanın dünya ve ahiret mutluluğu için tek çözümün, tek reçetenin İslâm olduğuna inanıyoruz. İlk defa rahmetli Mevdudi tarafından kurulan Cemaat-i İslâmi anlayış ve metod ola-

rak da Mısır'daki İhvan hareketine benziyor. Müslümanların İslâmi anlayışlarının mutedil, dengeli bir İslâmi anlayış olması gerektiğini düşünüyoruz ve İslâm adına yapılan bütün aşırılıklara karşı çıkıyoruz. Bir şura tarafından yönetilen cemaat kapalı ve gizli bir yapıya da sahip değil. Bilakis son derece şeffaf ve açık bir yapımız var. Cemaat-i İslâmi olarak ayrıca İslâm dünyasının yaşadığı problemleri aşması için Müslümanların tekrar Kur'an ve Sünnet'e dönmesi gerektiğini savunuyoruz. İslâm hayatın her alanına el atan, insanların hayatlarını baştan aşağı düzenleyen bir dindir. Biz de cemaat olarak insanları İslâm'a, yaratıcımız tarafından gönderilen ilahi emirlere çağırıyoruz.

Cemaat-i İslâmi Nepal'de ne tür çalışmalar yapıyor. Öncelikleriniz nelerdir?

İnsanları ilgilendiren bütün alanlarda çalışmalar yapsak da önceliği davet çalışmalarına veriyoruz. Putlara, Allah'tan başka ilahlara tapan insanlara İslâm'ı anlatıyoruz. Davet çalışmaları için özel bir komisyon ve ekip oluşturduk. Ayrıca Nepal'de İslâm'a girdikleri için aileleri tarafından evlerinden atılan birçok yeni Müslüman var. Bu kardeşlerimize barın-

Cemaat-i İslâmi'nin kurucusu
Ebul Ala Mevdudi'nin yıllar önce ektiği tohumlar
Asya'nın farklı bölgelerinde yeşermeye devam ediyor.

ma yerleri açıyor ve İslâm'ı daha iyi öğrenmeleri için onlara eğitim veriyoruz. Krallık döneminde Müslümanlar özellikle eğitim alanında geri bırakıldılar. Nepal Krallığı Müslümanların çoğunlukta olduğu bölgelere okullar açmadı ve öğretmen göndermedi. Bunun neticesinde de Müslümanlar eğitim alanında Budistler ve Hindulara göre daha geri kaldılar. Biz de Müslümanların eğitim seviyelerini yükseltmek için özellikle Müslümanların yaşadıkları bölgelere okullar açıyoruz.

Nepal'de insanlar tıpkı İslâm'dan önceki Mekke döneminde olduğu gibi putlara tapıyorlar.

Cemaatin içinde Müslümanların sağlık sorunları ile ilgilenen özel bir ekibimiz de var. Bu ekip hem sağlık çalışmaları yapıyor hem de çeşitli bölgelere sağlık ocakları açıyor. Ayrıca Nepal'in birçok bölgesine mescidler inşa ettik. Ve de Nepalli Müslümanlar olarak bir platform oluşturduk. Bu platformun içinde farklı cemaatlerden temsilciler bulunuyor. Müslümanların Nepal devletinden talepleri de daha çok bu platformun temsilcileri tarafından dile getiriliyor. Müslümanlarla devlet arasında bir problem yaşandığı zaman bu problemi çözmek için platform etkin şekilde görev alıyor. Biz Müslümanların birbirlerini sevmelerini, birbirlerini anlamalarını ve birbirleri ile dayanışma içinde olmalarını istiyoruz.

Hinduizm ve Budizm'in hâkim olduğu bir ülkede azınlık statüsünde yaşayan Müslümanlar olarak ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

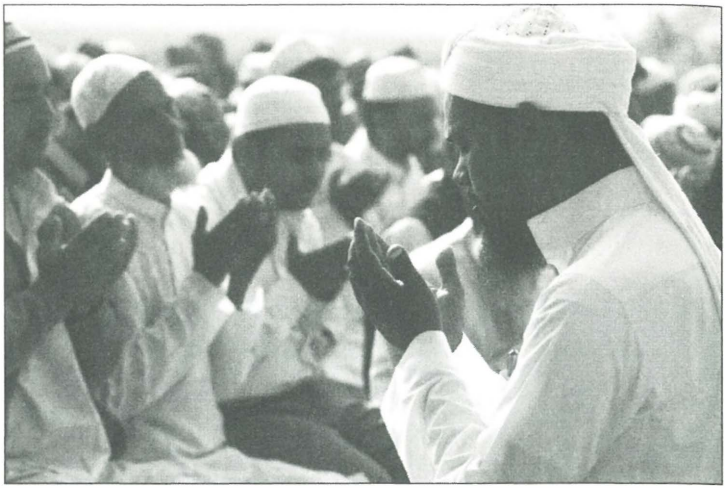
Nepal'de bir takım fanatik Hindu gruplar bulunuyor. Bu gruplar genel olarak Müslümanları düşman olarak görüyor-

lar. Fanatik gruplar dönem dönem mescidlerimize saldırıyor; camilerimize, kültür merkezlerimize bomba koyuyorlar. 2004 yılında Irak'taki silahlı bir grup 12 Nepalli işçiyi kaçırıp öldürmüştü. Nepalli işçilerin öldürülme, infaz edilme görüntüleri kameraya çekilip internet sitelerine atılınca Nepal 'de büyük olaylar çıktı. Fanatik Hindular Müslümanlara saldırdılar ve Müslümanlara ait bir çok yer ateşe verildi. Ayrıca Nepal'de insanlar putlara, ineklere, büyücülere tapıyorlar. İnsanların bu çağda bu durumda olmaları, tevhidden uzaklaşıp şirk içinde bir hayat sürdürmeleri Müslümanlar olarak bizi çok üzüyor.

2008 yılında Maocu gerillalar Nepal'de bir devrim gerçekleştirdiler ve Kralı yıktılar. Krallık yıkıldıktan sonra Nepalli Müslümanların durumlarında herhangi bir değişiklik oldu mu?

Nepal'e daha önce krallık sistemi hâkimdi. Krallık Hindulara büyük haklar veriyor ve Hinduların dışındaki dini kesimleri yok sayıyordu. Nepalli Müslümanların dini kimlikleri krallık tarafından yıllarca yok sayıldı ve Müslümanlar olarak büyük problemler yaşadık. Krallık yıkılıp cumhuriyet rejimine geçildikten sonra resmi olarak bir takım haklar elde etsek de, elde ettiğimiz haklar henüz tam olarak pratiğe geçirilemedi. Nepal'deki Maoist hareket Müslümanların hukuki ve insani haklarının verilmesini savunuyor. Hatta Maoist hareketin içinde Müslüman milletvekilleri de var. Cemaat-i İslâmi olarak biz de Maoist gruplarla zaman zaman görüşüyoruz. Hatta bu görüşmelerimiz sonucu Maoist hareketin iki önemli lideri İslâm'a girmeye karar verdi ve Müslüman oldu.

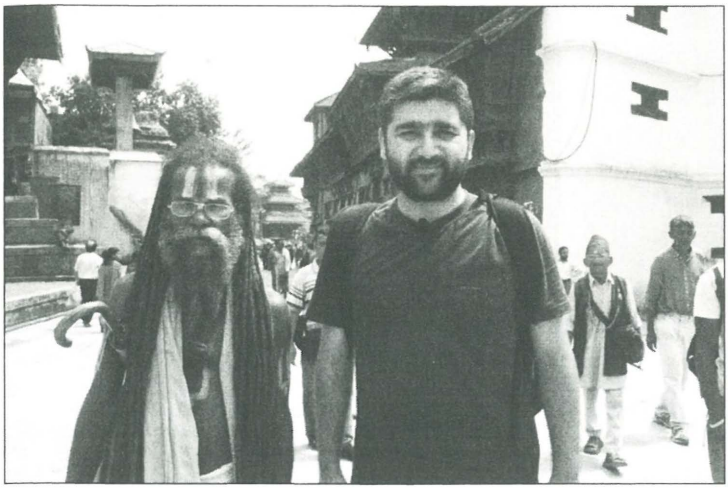
Nepal'deki Müslüman grupların bazıları krallık yıkılıp yerine cumhuriyet kurulduktan sonra siyasi çalışmalara başladı. Hatta mecliste Müslüman milletvekilleri de var. Fakat sizin grubunuz olan Cemaat-i İslâmi siyasi çalış-

Nepal Müslümanları İslâm'ın bölgede yayılması için özellikle davet çalışmalarına büyük önem veriyorlar.

malara girmeyip meclis dışında kalmayı tercih ediyor. Bu tavrınızın sebebi nedir?

Biz metod olarak kendimize Peygamber Efendimizi örnek alıyoruz. Peygamber Efendimiz Mekke döneminde daha çok davete önem vermişti. Şu an Nepal'de insanlar tam da Mekke dönemini yaşıyorlar. Her yer putlarla dolu. Bu insanların önce tevhidin nuruna ihtiyaçları var. Biz Cemaat-i İslâmi olarak siyasi çalışmalara karşı değiliz. Hatta farklı ülkelerdeki kardeşlerimizin siyasi mücadele yöntemiyle Müslümanların haklarını savunmalarını da destekliyoruz. Fakat bizim siyasete girmemiz, ülke yönetimine katılmamız için öncelikle İslâm'a girenlerin sayısının artması, Müslümanların bu ülkede güçlenmeleri gerekiyor. Ayrıca krallık yıkılsa da Kral taraftarları yeni anayasada eskiden olduğu gibi Hinduizm'in dini kurallarının etkili olmasını istiyorlar. Biz de Müslümanlar olarak Hıristiyanlar, Bahaîler ve Nepal'deki diğer dini gruplarla birlikte buna karşı çıkıyoruz. Yeni Nepal devletinin bütün dinlere aynı mesafede olan bir yapıya sahip olmasını istiyoruz.

Bu da başkent Katmandu'dan bir Nepal hatırası...

Nepal'de Hinduizm ve Budizm'i terk edip İslâm 'a giren bir çok gençle görüşme imkânı bulduk. Bunun tam tersi de oluyor mu? Müslümanlar arasından İslâm'ı terk edip başka dinlere geçenler gibi...

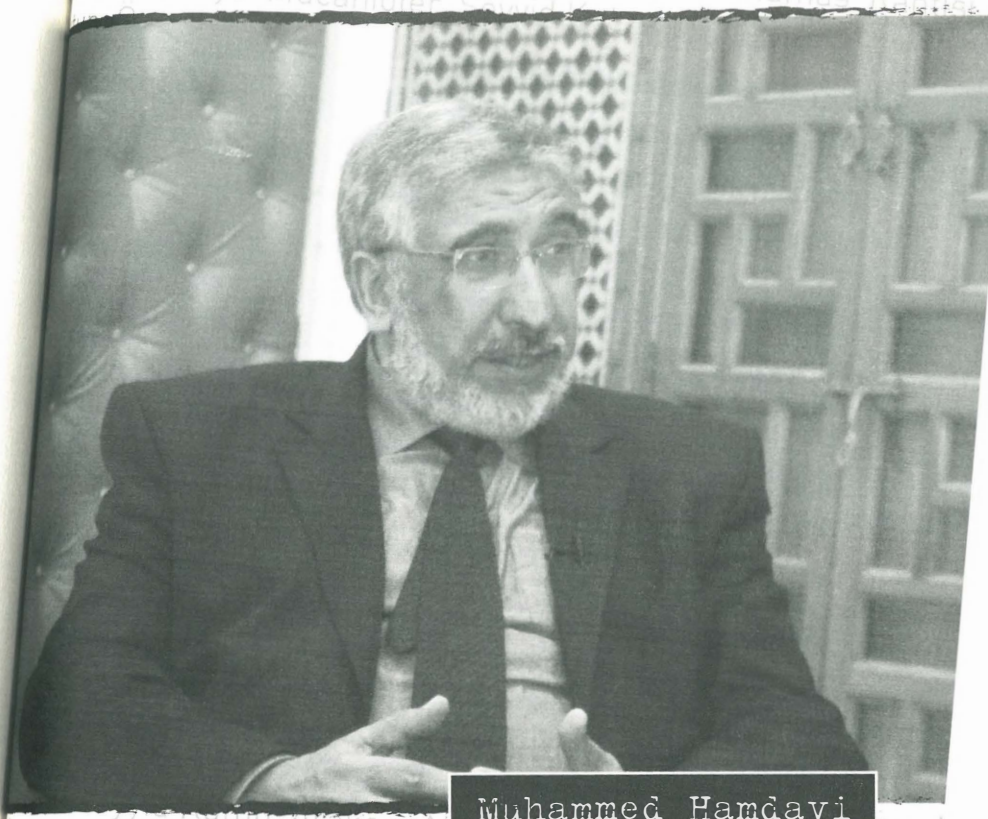
Allah'a şükürler olsun ki Nepal'de daha önce Budist ve Hindu olan yüzlerce genç İslâm'a girdi; fakat Müslümanlar arasından şimdiye kadar bir kişi bile dinini değiştirmedi. İnsan şirkin karanlığını gördükçe tevhidin hak olduğunu daha iyi anlıyor.

Nepalli Müslümanlar Türkiye'den daha çok kimleri tanıyorlar?

Nepalli Müslümanlar olarak Türkiye'yi yakından takip ediyoruz. Türkiye bize göre İslâm dünyasının en önemli ülkelerinden biridir. Türkiye'de daha önce Hilafet vardı ve Hilafet zamanında İslâm bütün dünyaya yayılmıştı. Hilafet yıkılınca İslâm dünyası birbirinden ayrıldı ve Müslümanlar yetim kaldılar. Biz Türkiye'den daha çok Üstad Necmeddin Erbakan'ı

tanıyoruz. Ben de Türkiye'yi ziyaret edip Fetih Şöleni'ne katılmıştım. Bu ziyaretim esnasında ayrıca rahmetli Erbakan Hoca ile görüşme fırsatı buldum. Üstad Erbakan dünyadaki bütün Müslümanların tekrar birleşmesini, İslâm dünyasının eski günlerine dönmesini istiyordu. Erbakan ile yaptığım görüşme benim için çok önemli ve ufuk açıcı bir görüşme oldu. Allah Üstad Erbakan'dan razı olsun ve bizlere Erbakan'ın hayal ve hedeflerini gerçekleştirmeyi nasip etsin. İslâm dünyasındaki mevcut hükümetler arasında da en iyi hükümet şu anki Türkiye hükümetidir. Biz Cemaat-i İslâmi olarak böyle düşünüyoruz. Türkiye İslâm dünyasının yeniden birleşmesinde inşallah çok büyük bir rol oynayacak.

2011 Ağustos

Muhammed Hamdavi

Krallıkla yönetilen bir Kuzey Afrika ülkesi olan Fas; Adalet ve İhsan Cemaati, Devrimci İslâmcı Gençlik Hareketi, Muhammedi Çağrı Hareketi, Fas Mücahidleri Cemaati, Tebliğ Cemaati gibi irili ufaklı otuza yakın İslâmi grubun bulunduğu bir ülke... Diğer Arap ülkelerinde olduğu gibi Fas'ta da İslâmi hareket son yıllarda önlenemez şekilde yükseliyor. Ticani, Halveti ve Şazeli gibi tasavvufi ekollerin de toplumsal hayatta son derece etkin olduğu ülkede en güçlü İslâmi hareket ise Tevhid ve Islah Hareketi... Şu an Fas'daki iktidar partisi olan Adalet ve Kalkınma Partisi de Tevhid ve Islah Hareketi'nin siyasi kanadını oluşturuyor. Fikir ve yöntem olarak İhvan'ı kendine örnek alan Tevhid ve Islah Hareketi toplumu davet, kültürel faaliyet ve siyasi çalışma yönüyle dönüştürmeyi hedefliyor. Tevhid ve Islah Hareketi'nin liderliğini Fas'ın başkenti Rabat'ta bir araya gelme imkânı bulduğumuz Muhammed Hamdavi yapıyor. 1957 doğumlu olan Muhammed Hamdavi yüksek lisansını Fransa ve Almanya'da tamamlamış bir ziraat mühendisi. Lise yıllarından beri Fas İslâmi hareketinin çeşitli kademelerinde görev alan Hamdavi düşünür kimliği ile de tanınıyor. Son derece sıcak, sempatik ve nazik bir adam olan Hamdavi kendisiyle yaptığımız röportaj esnasında bir taraftan Müslümanlara birlik çağrısı yaparken, diğer taraftan da Arap İslâmi hareketlerin demokrasi'ye nasıl baktıklarını anlattı.

Hamdavi'den İttihad-ı İslâm Çağrısı

Tevhid ve Islah Hareketi olarak önceleri daha çok davet çalışmalarına önem veriyordunuz. Fakat daha sonra siyasete girdiniz. Siyasete girmeniz hareketiniz açısından ne tür sonuçlar doğurdu?

İslâm ve İslâmi çalışma bir bütündür. İslâm davettir, aynı zamanda da terbiyedir. İslâm insanın ihtiyaç duyduğu her alanda vardır ve her alan hakkında söz söyler. İslâm toplumu kimi zaman cemiyetler, teşkilatlar vasıtasıyla anlatılırken, kimi zaman da siyaset vasıtasıyla anlatılır. Biz diğer alanlarda çalışmalarımızı sürdürürken aynı zamanda siyasete de girdik ve İslâmi hareket olarak siyasete girmek bizim zararımıza değil; faydamıza oldu. Çünkü bir toplumu dönüştürmenin en etkili yollarından biri de siyasettir.

Arap dünyasındaki ayaklanmalar Fas'a sıçrayınca Kral 6. Muhammed Faslıların bundan sonra yönetime daha fazla katılacağını söylemişti. Kral bu vaadini gerçekleştirdi mi?

Kral halka yaptığı konuşmadan sonra bütün grupların içinde bulunduğu bir heyet oluşturdu. İslâmi hareket de bu

Fas Kralı 6. Muhammed'in yaşadığı şatafatlı hayat halkın tepkisini çekiyor.

heyete girdi. Bu heyetin görevi yeni anayasayı hazırlamaktı. Ülkede şu ana kadar köklü bir değişiklik yapılmadı. Fakat olumlu bir adım atıldı. Yeni anayasayı hazırlayacak heyet artık kral tarafından değil; halkın seçtiği başbakan tarafından yönetiliyor. Biz bu durumu olumlu bir gelişme olarak görüyoruz.

Arap intifadası ile birlikte tıpkı Tunus, Mısır, Libya, Yemen ve Bahreyn gibi Fas'ta da gençler özgürlük ve adalet için sokaklara çıkmışlardı. Fakat bu gösteriler birdenbire kesildi. Ne oldu da Fas'taki gösteriler sona erdi?

Fas'ın durumu fakirlik açısından diğer Arap ülkelerine benzese de siyaset olarak benzemiyor. Bizim ülkemizde Tunus ve Mısır'da olduğu gibi muhalif siyasi hareketlerin üzerinde baskı yok. Ayrıca kral olaylar başlayınca halka reform sözü verdi. Bu da sokakların öfkesini hafifletti. Biz de ilk başlangıçta Tevhid ve Islah Hareketi olarak sokaklara çıktık. Sokaklara çıkış amacımız kanlı bir devrim değil; reform yoluyla Fas'ı de-

ğiştirmek, halkın yönetime daha fazla katılmasını sağlamaktı. Kral istenilen düzeyde olmasa da bu yönde bazı adımlar attı. Bunun üzerine gösterilere son verdik. Şu anda da insanların çoğu değişimin ıslah yoluyla gerçekleşmesi gerektiğini düşünüyor.

Arap uyanışının geleceğini nasıl görüyorsunuz? Diktatörlerin devrilip İslâmi hareketlerin güçlenmesi Ortadoğu ve Kuzey Afrika'yı sizce nasıl etkileyecek?

Geçmişte İran'da, Afganistan'da, Sudan'da İslâmi hareketler açısından bazı yönetim tecrübeleri yaşanmıştı. Fakat bu tecrübeler birleştirici olmadı. Şu an yeni bir fırsat doğuyor. Mısır, Libya, Tunus, Mağrip hatta Cezayir'de yaşanan gelişmeler bizi umutlandırıyor. Yeni bir hat, yeni bir kuşak ortaya çıkıyor. Ortaya çıkan bu yeni hat ortak hareket edebilirse, İslâmcılar birleşebilirse bu bölgeden yeni bir medeniyet, dünyaya yeni bir alternatif doğabilir. Arap baharı ile birlikte gerçekleşen özgür seçimlerde iktidar olan İslâmi hareketler sadece kendi ülkelerini değil; ümmeti düşünmeliler. Çünkü bölge ülkeleri eğer ayağa kalkacaksa bu birlikle olacak. Asla kimse tek başına sorunların üstesinden gelemez. Arap baharının başarıya ulaşması için Mısır'daki, Libya'daki, Tunus'daki, Fas'daki İslâmcıların birleşmesi gerekiyor. Bu bölgede sadece 170 milyon insan yaşıyor. Eğer bölge ülkeleri birleşirse ümmetin geleceği açısından da çok faydalı olacak.

İslâmi hareketler son yıllarda demokrasi kavramını çok sık kullanıyor, demokrasi istediklerini söylüyorlar. Siz de yaptığınız açıklamalarda demokrasi istediğinizi ifade ediyorsunuz. Nasıl bir demokrasi istiyorsunuz? Demokrasi'den kastınız tam olarak nedir?

Biz demokrasi istiyoruz; çünkü bu bölgede yıllarca en fazla dışlananlar İslâmcılar oldular. Demokrasinin olmamasının en

büyük bedellerini de İslâmi hareketler ödediler. Düşünceden, farklı görüşlerden korkmamalıyız. Bu bir rahmettir. Bakın Mısır'da selefiler de İhvancılar da ayrı partiler kurdular. Başka İslâmi hareketler de parti kurabilirler, inanın bunda hayır vardır. Kimse tek başına İslâm'ı temsil etmiyor ve edemez de. İslâm işte bu renklerin, farklı grupların bir bütünüdür. Biz demokrasiden farklı İslâmi grupların arasından doğacak ihtilaftaki rahmeti anlıyoruz. Bizim için demokrasi budur, bundan fazlası değildir.

Yani demokrasi İslâm'da var mı? Demokrasi İslâmi bir yönetim biçimi midir?

Bizim demokrasiden kastımız şûradır. Bölgede yönetime artık ümmet hâkim olmalıdır. Çünkü yönetimin sahibi ümmettir. Namazda bile imam yanlış yaptığında cemaat onu düzeltir. Biz şu an ümmetin görüşünün yönetime yansımasını istiyoruz. Çünkü bu ümmet İslâm'ı istiyor. Ümmetin görüşü yönetime yansımaya başladığı andan itibaren İslâm'ın görüşü de yönetime yansımaya başlayacak. Biz demokrasiden ümmetin görüşünün yönetime yansımasını anlıyoruz. Ve bu gayri İslâmi değil; bilakis İslâmi'dir. Müslüman gruplar sadece ben doğruyum, diğerleri yanlıştır diye düşünmemelidir. Çünkü hiçbir grup hakikatin tamamını temsil edemez, bilakis hakikatin belli bir kısmını temsil eder. Bir Müslüman'ın sadece kendi görüşünü mutlak hakikat olarak görmesi; diğer kardeşinin görüşünü ise tamamen batıl olarak görmesi büyük bir hatadır.

Türkiye'deki İslâmi hareketin tecrübesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Ayrıca sizin siyasi kanadınız olan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin hem isim hem de amblem olarak Türkiye'deki AK Parti ile benzeşmesi ne anlama geliyor?

Arap dünyasındaki İslâmi hareketler dün olduğu gibi bugün de Erbakan Hoca'yı sevmeye, onu bir üstad olarak görmeye devam ediyorlar.

Biz Türkiye'deki İslâmi hareketin siyasi alandaki tecrübe ve çalışmalarını çok önemli buluyoruz. Özellikle rahmetli Necmeddin Erbakan Hoca bu konuda önemli bir isimdir. Çünkü İslâmi hareketler seçimlere girmenin haram mı helal mi olduğunu tartışırken Erbakan Hoca siyasi alanda mücadele etmeye başladı. Türkiye İslâmi hareketi dediğimiz zaman öncelikli olarak Erbakan Hoca'nın ismini zikretmemiz gerekiyor. Diğer İslâmi hareketler Erbakan Hoca'nın açtığı yoldan ilerlemişlerdir. Erbakan Hoca ısrarcı bir önderdi. Partisi defalarca kez kapatılsa da Erbakan Hoca ısrarından vazgeçmedi. Türkiye'deki AK Parti'nin ileri gelenlerinden bir grup, kuruluş aşamalarında bize gelip partimiz hakkında sorular sordular. Karşılıklı olarak tecrübelerimizi paylaştık. Türkiye'deki AK Parti iktidara geldiğinde medya AK Parti'ye savaş açmıştı. Aynı şey şu an bizim başımızda da var. Fas'daki laik medya

bütün gücüyle bize saldırıyor. Türkiye'deki AK Parti medyaya rağmen halka kendini anlatmayı başardı, halkı ikna etti. Türkiye halkı artık duyduğuna değil; gördüğüne inanıyor. Arap dünyasındaki İslâmi hareketler de bunu başarmalı, AK Parti'nin bu konudaki tecrübesinden faydalanmalılar. Çünkü biz şu an genel olarak bu sorunla uğraşıyoruz.

Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki halk isyanlarının arkasında Batılı güçlerin, özellikle de ABD'nin olduğu iddiaları hakkında neler söyleyeceksiniz?

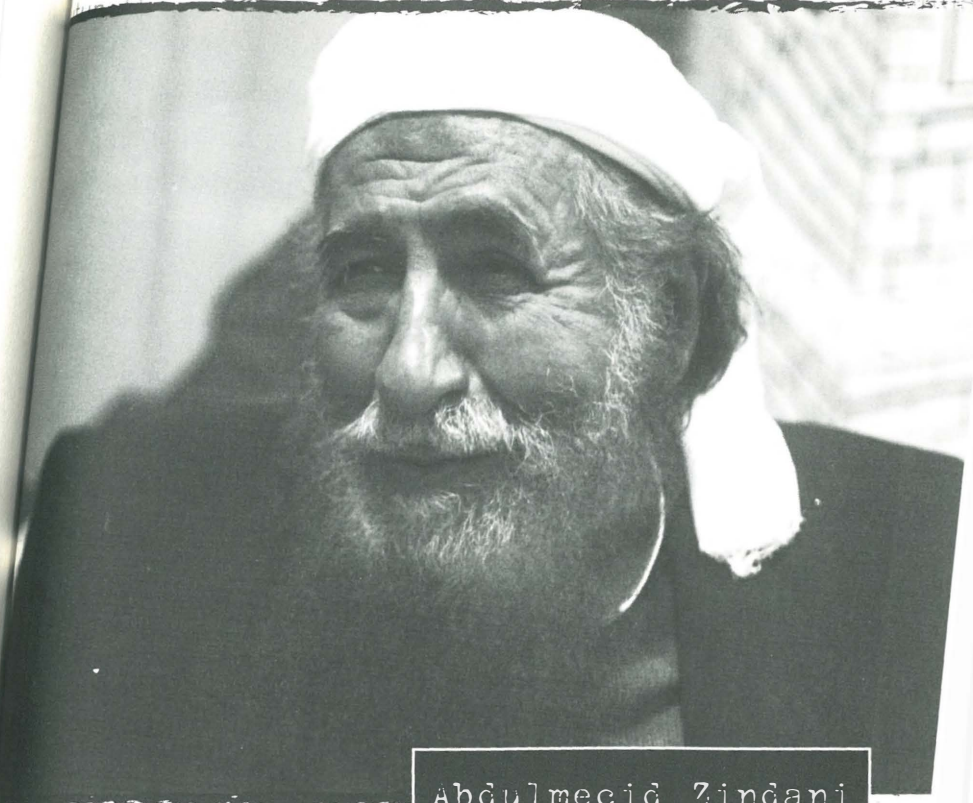
Evet, bu isyanların arkasında ABD vardır. Çünkü bu isyanlar yıllardır bölge halklarını ezen ABD'nin bölgedeki işbirlikçilerine karşı bir başkaldırıdır. Bütün bunlar ABD'nin bölgedeki sömürgeci politikalarının bir sonucudur. ABD ve

Batılı devletler yıllarca bölgedeki laik ve milliyetçi grupları destekledi. Böylece İslâmi hareketlerin önleri kesilecekti. Fakat ne laikler ne de milliyetçiler başarılı olamadılar. Bölge halklarına tek verdikleri şey fakirlik ve istibdattı. Batı da Amerika da artık bu gerçeği kabullenmeli ve İslâmi hareketlerin bu bölgedeki tek alternatif, tek gelecek olduğunu anlamalıdır. Eğer anlamamakta ısrar ederlerse daha çok bedel öderler.

Türkiye sizin için ne anlama geliyor? Ayrıca Türkiye-Fas ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye bir taraftan gelişmeyi, ilerlemeyi diğer taraftan da İslâm'a önem vermeyi başardı. Bu bence diğer İslâm ülkeleri için örnek alınması gereken bir durum. Çünkü diğer İslâm ülkeleri fakirlik ve cehalet içinde yüzüyor. Biz Faslılar olarak Endülüs'ü, siz Türkiyeliler olarak İstanbul'u temsil ediyorsunuz. İstanbul ve Endülüs medeniyettir, sanattır. İstanbul ve Endülüs ruhu birleştiğinde bu ruh yeni fetihler açar. İslâm dünyasını ayağa kaldıracak ruh da İstanbul ve Endülüs ruhunun birleştiği, cem olduğu ruhtur. Biz medeniyetlerin, kültürlerin birbirleriyle yarışmasını, mücadele etmesini değil; birbirlerinden faydalanmalarını istiyoruz. Geçmişte böyle olmuş ve hem Batı hem de Doğu bundan faydalanmıştı. Bunu da Doğu'da ancak Endülüs ve İstanbul ruhu başarabilir.

Ocak 2013

Abdulmecid Zindani

Yemen'deki halk isyanının manevi lideri olarak kabul edilen Abdulmecid Zindani 1942 yılında Yemen'in Bu'dân bölgesinde dünyaya geldi. Çocukluğundan itibaren İslâmi ilimlerle meşgul olan Zindani ilerleyen yıllarda Mısır'ın başkenti Kahire'ye geçti. Kahire'de bir taraftan Ezher Üniversitesi'nin ileri gelen âlimlerinden dersler alan Zindani diğer taraftan da eczacılık fakültesinde okudu. Kahire'de olduğu dönemlerde İhvan Hareketi'nden etkilendi, İhvan'ın düşünce ve metodunu benimsedi. İhvan'la olan ilişkisi tespit edilince de Mısır yönetimi Zindani'yi tutuklattı. Belli bir süre sonra da Zindani Mısır dışına çıkarıldı. Yemen'e döndükten sonra İhvan'ın Yemen kolunu oluşturan Zindani Ruslar Afganistan'a girince de Afganistan'a gidip Ruslara karşı savaştı. Daha sonra tekrar Yemen'e dönen Zindani, Yemen'deki meşhur İman Üniversitesi'ni kurdu. Batılı araştırmacılarla sık sık ilmi münazaralarda bulundu. Hatta bu araştırmacılardan bazılarının Müslüman olmasına vesile oldu. Birçok ilim alanıyla ilgilenmekte olan Zindânî özellikle tıp, jeoloji, deniz bilimi, biyoloji, koordinat ilimleri sahalarında çalışmalar yapıyor. Zindani'nin kaleme aldığı kitaplardan "İman", "Tevhid" ve "Kuran'da İlmi Mucizeler" bir çok dile olduğu gibi Türkçeye de çevrildi. İman Üniversitesi'nin rektörlüğünü de yürüten Yemenli âlim ayrıca ABD'nin tutuklanacaklar listesinde bulunuyor. Bunun nedeni ise Zindani'nin dünyadaki cihad hareketlerine verdiği destek... Hatta ABD Zindani'yi tutuklayacağını açıkladığından beri Zindani Yemen dışına çıkmıyor.

Batılıların Demokrasisine İhtiyacımız Yok

Yemen'de devrim süreci başladıktan kısa bir süre sonra siz de devrimcilerin saflarına katıldınız. Devrime destek vermenizin temel sebebi neydi?

Ali Abdullah Salih anayasa da benim, kanun da benim anlayışına sahip bir yöneticiydi. Ülkeyi Yemenlilerin çıkarlarına göre değil; yabancıların çıkarlarına göre yönetiyordu. Müslüman bir yöneticinin yerine getirmesi gereken sorumlulukları hiçbir şekilde yerine getirmiyordu. Ali Abdullah Salih'le çok görüştük ve ona yaptığı yanlışları terk etmesi için tavsiyelerde bulunduk.

Ali Abdullah Salih tavsiyelerinize nasıl karşılık verdi?

Sözde tavsiyelerimize dikkat edeceğini söylüyordu. Fakat iş uygulamaya gelince yine aynı hataları tekrarlıyordu. Tunus ve Mısır'da ayaklanmalar başlayınca Yemenli ulemalar olarak bu ayaklanmaların Yemen'e de sıçrayacağını tahmin ettik. Çünkü bu ülkelerde yaşanan sıkıntıların bir çoğu Yemen'de de yaşanıyordu. Yemenli âlimler olarak Abdullah Salih'e aynı olayların Yemen'de de tekrarlanacağını, gençlerin isyan edeceklerini, kan dökmeden yönetimi bırakmasını söyledik. Fa-

kat o Yemenli âlimlerin tavsiyelerini dinlemedi. Hatta devlet televizyonunda beni kendisini destekliyormuşum gibi göstermeye çalıştı. Ben de bunun üzerine her şeyi göze alarak devrimci gençlerin toplandıkları meydana gidip devrimi desteklediğimi, devrimcilerin yanında olduğumu ilan ettim.

Sizce Yemen devrimi hedeflerine ulaşabildi mi?

Yemen devriminin en önemli hedeflerinden biri bütün sistemi elinde tutan Ali Abdullah Salih'in devrilmesiydi. Ali Abdullah Salih devrildi ve yerine yeni bir devlet başkanı geldi. Bu yönden bakılınca devrim başarılı oldu. İlk merhalesini başarılı bir şekilde geçen Yemen devrimi bugün de devam ediyor. Fakat Ali Abdullah Salih'in devrilmesi devrimin bittiği anlamına gelmiyor. İnşallah devrim diğer merhaleleri de atlatıp zamanla bütün hedeflerini gerçekleştirecek.

İslâm dünyası sizce nereye gidiyor? Başta Ortadoğu olmak üzere İslâm dünyasında son yıllarda meydana gelen gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda bunlardan ne tür sonuçlar çıkarılabilir?

İslâm dünyasının çöküşü Hilafet'in yıkılmasıyla başlamıştır. Hilafet Türkiye'de kaldırıldı ve İslâm ülkeleri tek tek sömürgeci Batılı devletler tarafından işgal edildi. Türklerin ve Arapların içinden bazı kimseler de Hilafet'i yıkmak için Batılı devletlere destek oldular, onlarla işbirliği yaptılar. Müslümanlar başsız, halifesiz kalınca büyük bir felaketle karşı karşıya kaldılar. Sömürgeci güçler İslâm dünyasını birbirinden ayırdı. Bir ve bütün olan İslâm topraklarında küçücük, yeni devletler kuruldu. Bu devletlerin başına da bizimle aynı isimleri taşıyan, aynı dili konuşan; fakat Batılıların maslahatları için uğraşan yöneticiler getirildi. Bu yöneticiler Müslümanları dinlerinden uzaklaştırmak için yıllarca uğraştılar. İslâm dünyasının seksen-doksan senesi diktatör yöneticilerle uğraşarak geçti. Müslümanlar çok acılar çektiler, zulümler gördüler. Fakat sonunda İslâmi uyanış ve başkaldırı başladı.

Arap devrimlerini, Ortadoğu'da yaşanan halk intifadasını bu çerçevede değerlendirebilir miyiz?

Evet, Arap devrimleri İslâm dünyasındaki büyük bir uyanışın başlangıcıdır. İslâm halkları artık uyandılar. Biz bu uyanışın her geçen gün daha da arttığını görüyoruz. Şu an Mısır'da, Tunus'da, Libya'da, Yemen'de, Suriye'de hatta Türkiye'de büyük bir mücadele yaşanıyor. Batılı devletler Müslümanların uyanışını engellemek, bu gelen dalgayı kırmak istiyorlar. Fakat Allah'ın izniyle İslâm halkları ve yöneticileri buna izin vermeyecekler. İslâm dünyası bugün Peygamberimizin de müjdelediği yeniden birlik olma, Hilafet'i yeniden kurma yolunda ilerliyor. Bu ilerleyişin sonu inşallah hayırla sonuçlanacak. Biz Arap baharı ile birlikte başlayan sürecin İslâm halklarına büyük zaferler, faydalar getireceğini düşünüyoruz. İslâm dünyasının geleceği ile ilgili de son derece umutluyuz.

Türkiye'nin son yıllarda Arap dünyasına daha fazla yönelmesini nasıl görüyorsunuz?

Türkiye'nin İslâm dünyasına yönelmesi aslında uzun zaman önce olması gereken bir yönelişti. Fakat Türkiye'nin İslâm dünyasına yönelmesi geçmişteki Batı dostu yöneticiler tarafından yıllarca engellendi. Türkiye özgürlüğüne kavuşmaya başlayınca İslâm dünyasına yöneliş de başladı. Size şunu açıkça söylemek istiyorum: Türkiye eğer Avrupalılarla birlikte olursa onlara tabi olmak zorunda kalır. Fakat Türkiye Araplarla, Müslümanlarla birlikte olursa onların lideri, yöneticisi olur. Türkiye buna göre seçimini yapmalıdır.

Türkiye'den irtibat halinde olduğunuz kimseler var mı? Türkiye'den kimleri tanıyorsunuz?

Geçmişte Üstad Necmeddin Erbakan ile irtibatımız vardı. Üstad Erbakan'ı yıllar öncesinden tanıyor ve yaptıklarını takip ediyordum. Erbakan Türkiye'nin ve ümmetin tekrar İslâm'a dönmesini istedi ve bunun için çalıştı. Allah Erbakan'a rahmet etsin... Üstad Erbakan'ın öğrencisi Erdoğan'ın yaptıklarını yakından takip ediyor ve Erdoğan için de dua ediyoruz.

İslâm dünyasında yaşanan siyasi gelişmeler karşısında âlimlerin tavırlarını genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

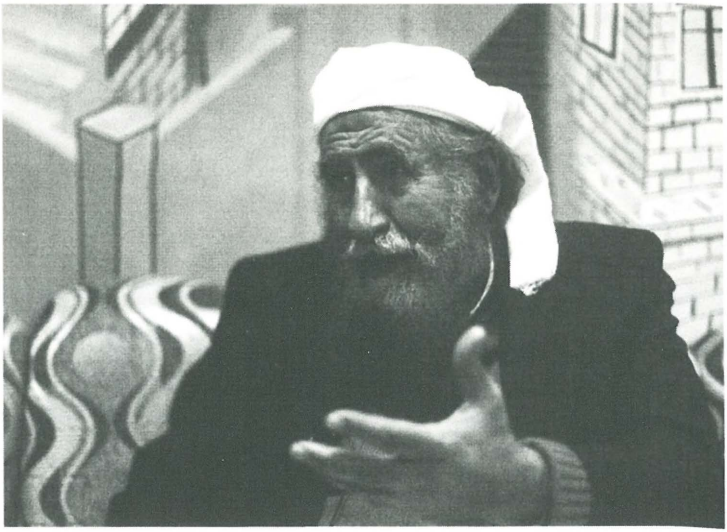
İslâm dünyasında âlimler iki kısma ayrılıyor. Birinci kısımdakiler saray âlimleri... Bunlar kendi menfaatlerini korumak için zalim yöneticilerin yanında duruyorlar. Allah'tan korktuklarından daha çok yöneticilerden korkuyorlar. Yöneticiler de bu âlimleri kendi menfaatleri için kullanıyor. Fakat diğer kısımda olan muttaki âlimlerimiz ise her ne olursa olsun hakkın yanında duruyorlar. Hakkı duyurmak için de her türlü zorluğa katlanıyorlar. Bu âlimlerimiz İslâm halklarının çığlıklarını duyuyor ve yöneticilerin karşısında Müslümanların sözcüsü olabilmek için çabalıyorlar. Allah onlardan razı olsun...

Yemenli kadınlar diktatörlüğe karşı verilen mücadelede büyük rol oynadılar.

İslâm dünyasındaki demokrasi tartışmalarını hangi çerçevede değerlendirmeliyiz? Örneğin size göre demokrasi İslâm'la uyuşan bir sistem midir?

Bizi yaratan Allah kitabında yeryüzünü hangi değerlere göre yöneteceğimizi de bildirmiştir. Müslümanların Batılıların demokrasisine ihtiyacı yok. Müslümanların asıl ihtiyaç duydukları yol Kur'an ve Sünnet'e dönmektir. İslâm'ın kendi sistemi, kendi yönetim şekli var. İnsanlar gerçek hürriyeti, onurlu yaşamı, fikir özgürlüğünü ancak İslâm'ın sisteminde bulabilirler. Ahlaksızlığın her türlüsüne destek veren, İslâm ülkelerinin işgalini onaylayan Batılı demokratik sistemlerde değil... Biz demokrasinin İslâm'la uyuşmadığını düşünüyoruz. Çünkü demokraside merci kaynağı insan, İslâm'daki merci kaynağı ise insanı yaratan Allah'tır. İnsanlığa gerçek hak, hukuk ve özgürlüğü verecek olan da Allah'ın şeriatıdır. Allah Kuran'da hüküm verici olanın ancak kendisi olduğunu ve insanların kendisi dışında hiçbir şeye tapmamalarını söylüyor. Bundan dolayı her Müslüman İslâm nizamını istemeli; ülkesinin İslâm şeriatı ile yönetilmesi için çalışmalıdır.

Bazı çevreler Suriye'de silahla mücadele etmenin dinen yanlış olduğunu, halkın rejime olan muhalefetini gösteriler vasıtasıyla sürdürmesi gerektiğini savunuyorlar. Bu görüş hakkında neler söyleyeceksiniz?

Bu düşünceyi savunanlar büyük bir yanlışı savunuyorlar. Suriye devleti mezhepçi, kavmiyetçi, laik ve Müslümanlara düşman bir devlettir. Beşar Esed de tıpkı babası gibi katil ve tağuttur. Baas yönetimi Müslümanlara zulümde artık ABD ve İsrail'i de geçti. Baas yönetiminin işlediği katliamlar bize tarihte Firavun'un, Nemrut'un, Hitlerin işlediği katliamları hatırlatıyor. Esed de zulümde bunların yolunu takip ediyor, Müslümanları çoluk çocuk demeden katlediyor. Allahu Teâlâ Kuran'da "mazlum erkekler, kadınlar ve çocuklar için niçin mücadele etmiyorsunuz?" diye soruyor. İşte o mazlum erkekler, kadın ve çocuklar bugün Suriye'deki kardeşlerimizdir. Suriye'deki mazlum insanların yardımına koşmak gücü yeten, elinde imkân olan her Müslüman'ın üzerine vaciptir. Suriye'deki Müslümanlar sadece bir tağuta başkaldırdıkları

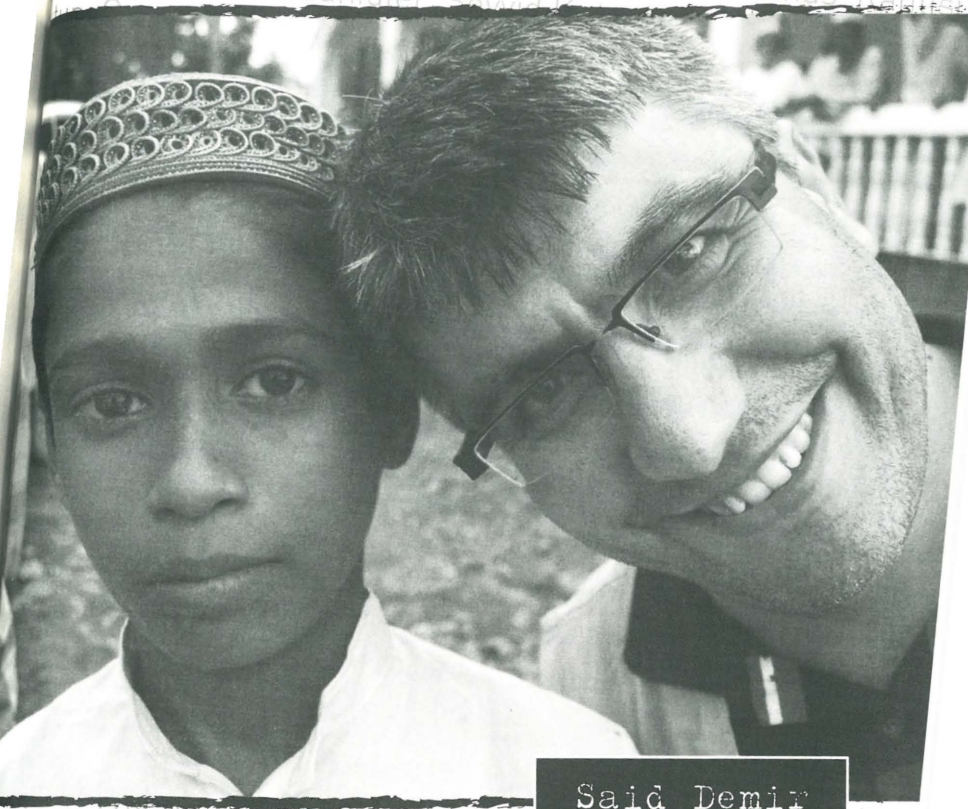
için katlediliyor, zulümden geçiriliyorlar. Bu savaş İslâm'a, hepimize karşı açılmış bir savaştır. Biz Yemenli âlimler olarak dünyadaki bütün Müslümanları Suriye halkına, özellikle de Suriye'deki mücahidlere yardım etmeye, onların yanında olmaya çağırıyoruz. Bu, Müslümanların üzerine şer'i bir görevdir. Bugün Suriye'deki Baas yönetimini yıkmak, Suriyeli Müslümanları Esed'in zulmünden kurtarmak İslâm dünyasının en önemli sorumluluklarından biridir. Suriye'de yaşananlar eğer bir Batı ülkesinde yaşansaydı bütün dünya ayağa kalkmıştı. Fakat söz konusu olanlar Müslümanlar olunca kimsenin sesi çıkmıyor. Çünkü bizim çocuklarımızın, kadınlarımızın, yaşlılarımızın ölümlerinin Batı için hiçbir önemi yok... Suriye halkı bugün Esed tağutuna karşı silah kullanma hakkına sahiptir. Çünkü insanın kendini, namusunu, evini, çoluk çocuğunu savunması üzerine vaciptir. Bir Müslüman böyle bir günde silah kullanmayacak da ne zaman silah kullanacak? Allah Müslümanlara bu tür durumlarda cihadı farz kılıyor. Kur'an Müslümanları evlerini, camilerini yıkanlara, ırzlarına göz dikenlere karşı cihad etmeye teşvik ediyor. Suriye'deki cihad da işte böyle bir cihaddır. Biz Müslümanlar olarak, ümmet olarak bu mübarek cihadı desteklemek zorundayız. Allah Suriye'deki mücahid kardeşlerimizi korusun. Onlar hayırlı bir yoldalar. Ve Allah'ın cihad edenlere vaad ettiği zafer mutlaka gelecektir.

İran'ın Suriye'de yaşananlar karşısındaki tutumunu nasıl buluyorsunuz?

İran İslâmi duygularla değil; mezhebi duygularla hareket ediyor ve Müslümanları katleden Esed'e destek veriyor. İran çok büyük bir imtihanın içine girdi ve bu imtihanı kaybetti. Baas yönetimi bugün Siyonistlerden çok daha fazla Müslümanlara zulmediyor. Allah için size soruyorum, Baascı askerlerin Müslümanlara yaptıkları zulümlerle Yahudi askerlerin

yaptıkları arasında herhangi bir fark var mı? Hatta Baas'ın yaptığı zulümler Yahudi askerlerin Müslümanlara yaptıkları zulümleri geçti. Biz aptal mıyız, İran'ın zalimleri nasıl desteklediğini görmüyor muyuz? Allah İran'ın yöneticilerine hikmet versin, onları ıslah etsin.

Mayıs 2013

Said Demir

Bangladeş, Burma ve Hint Okyanusu ile komşu olan Arakan bir Güneydoğu Asya ülkesidir... Bir zamanlar 50 bin kilometre karelik topraklarında kendilerine ait bir İslâm devletine sahip olan Arakanlılar bugün ise Myanmar yönetiminin işgali altındalar. Myanmar yönetimi Müslüman nüfusu azaltıp terk edilen topraklara Budistleri yerleştirmek için Arakanlıları katlediyor, işkencelerden geçiriyor, baskı altında tutuyor. Arakanlı Müslümanlar ise yaşadıkları zulümleri yıllardır dünyaya duyurmaya çalışıyorlar. Dünya her ne kadar Arakanlı Müslümanların çığlıklarını duymak istemese de bu çığlığı duyan, Arakanlıların çığlıklarını duyurmaya çalışanlar da var. Tıpkı Said Demir gibi... Yıllardır Arakan üzerine araştırmalar yapan, onlarca kez İHH adına bölgeye giden, Türkiye'de Arakan konusunu en iyi bilen kişi olan Said Demir'in Arakanla ilgili anlattıkları gerçekten çok çarpıcı...

Arakanlı Müslümanların Çığlığı

Arakanlılar kimlerdir? Bize Arakanlıları daha yakından tanıtır mısınız?

Geçmişte Burma, şu an ise Myanmar olarak isimlendirilen ülkedeki 5 eyaletten birinin ismi Arakan'dır. Arakanlılar ırk olarak Rohingya ırkına mensuplar. Bundan dolayı Arakan'da yaşayan insanlara Rohingyalılar deniliyor. Arakan bölgesinde geçmişte yaşayan Rohingyalıların toplam nüfusu 5 milyon civarındaydı. Bu nüfusun 4 milyonu Müslümanken, 1 milyonu ise Budist'ti. Arakan'da yaşayan Budistlere Rakhinler deniliyor. Müslümanlar ise kendilerini Arakanlılar olarak isimlendiriyorlar. Bundan dolayı Arakan dendiğinde akıllara Müslümanlar geliyor.

Şu an Arakan'da kaç milyon insan yaşıyor?

Myammar askeri diktatörlüğünün baskıları nedeniyle Arakan'ın nüfus yapısı tamamen değişti. 2 milyondan fazla Arakanlı Müslüman ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Şu an Arakan'da yaşayanların nüfusu 3 milyon civarında.

İslâm Arakan bölgesine ilk defa ne zaman girdi? Arakanlıların Müslümanlarla tanışmaları hangi dönemlere dayanıyor?

Arakanlılar Müslümanlarla ilk defa 618 yılında Saad bin Ebu Vakkas'ın komutasındaki bir geminin Arakan sahillerine yaklaşmasıyla tanıştılar. Bu gemi kısa bir süreliğine Arakan'a uğramış ve yoluna devam etmiş. İslâm'ın Arakan'da hızlı bir şekilde yayılması ise 1203 yılından sonra gerçekleşti. Bu yıllarda, şu an Bangladeş olarak isimlendirilen Bengal'in İslâmlaşmasının etkisiyle Arakan'da da İslâm hızlı bir şekilde yayıldı. Hatta 1430 yılında bu bölgede Arakan İslâm Devleti kuruldu.

İslâm devleti kaç yıl Arakan'a hükmetti?

Arakan İslâm Devleti 1782 yılına kadar kesintisiz olarak bu topraklara hâkim oldu ve Arakan'da 350 yıl İslâm hukuku uygulandı. Fakat Arakan İslâm Devleti 1782 yılında Budistlerin saldırılarıyla yıkılınca bölgede Budist işgali başladı. Bölgedeki Budist hâkimiyeti 40 yıl boyunca sürdü. Daha sonra da İngilizler Arakan'ı işgal ettiler ve Arakanlı Müslümanlar 1942 yılına kadar İngiliz işgali altında yaşadılar. İkinci Dünya Sa-

vaşı sonrası İngilizler Burmalı Budistlerle yaptıkları Pinlong Anlaşması ile Arakan'ı Budistlere bıraktılar ve bölgeden çekildiler. İngilizler bölgeden ayrılır ayrılmaz Budist fanatikler tarafından başlatılan olaylarda on binlerce Müslüman katledildi ve Arakan'da tarihin en kanlı katliamlarından biri yaşandı. 1962 yılından günümüze kadar ise Arakan toprakları Myanmar yönetimine bağlı bir askeri diktatörlük tarafından yönetiliyor. Askeri diktatörlük Arakan'daki Müslüman nüfusu azaltmak için sistemli bir şekilde baskı politikası uyguluyor.

Arakanlı Müslümanlarla Myanmar yönetiminin arasındaki sorunun temelini ne oluşturuyor?

Arakan geleneksel olarak Müslümanların toprağı olarak bilinmesine rağmen İngilizler bu toprakları Budistlere teslim etti. Doğal sınırlar açısından baktığımızda da Budist yönetimin topraklarıyla Arakan toprakları arasında gözle görülür bir fark bulunuyor. Arakan'la bugünkü Myanmar yönetiminin toprakları meşhur Burma dağlarının varlığı nedeniyle ikiye ayrılıyor. Fakat Myanmar yönetimi ısrarla Arakanlı Müslümanların toprakları üzerinde hak iddia ediyor ve bu bölgede yaşayan Müslümanlara yönelik baskı politikasını sürdürüyor. Myanmar yönetimi ayrıca Arakan'ın nüfus yapısıyla da oynuyor ve bölgedeki Müslümanlar göçe zorlanıyor. Arakan'dan göç eden Müslümanların topraklarına ise Budist aileler yerleştiriliyor. Geçmişte Arakan'daki Müslümanların nüfusu 4 milyon, Budistlerin nüfusu 1 milyonken; bugün Budistlerin nüfusu 3 milyon, Müslümanların nüfusu ise 2 milyon... Aslında bu rakamlar bölgede yaşanan asimilasyonu da açıkça gözler önüne seriyor.

Arakan'da Müslümanlara yönelik ne tür baskılar yaşanıyor?

Müslümanlar Arakan'ın gerçek sahipleri olmalarına rağmen Myanmar yönetiminin vatandaşı olarak kabul edilmiyorlar. Müslümanlar yüzyıllardır bu topraklarda yaşıyorlar. Fakat Myanmar yönetimi Müslümanların İngilizler tarafından Arakan'a getirildiklerini iddia ediyor. Tarihi veriler ise Myanmar yönetiminin bu tezini yalanlıyor. Ayrıca Arakan Müslümanlarına yönelik uygulanan baskı yöntemleri öyle saçma, öyle ilginç ki insan bunları öğrenince şaşırıyor.

Örnek verir misiniz?

Arakan'da bir Müslüman bir yerden başka bir yere gideceği zaman mutlaka askerden resmi izin almak zorundadır. Mesela sizin karşı köyde bir yakınınız öldü ve cenazesine katılmak istiyorsunuz. Bunu Budist askerlere bildirmek zorundasınız. Bir günden fazla gittiğiniz yerde kalamıyorsunuz. Aynı gün köyünüze geri dönmek zorundasınız.

Eğer Müslüman iseniz ve askerlerden izin almadan gittiyseniz nasıl bir cezayla karşılaşıyorsunuz?

Arakan'da bir Müslüman askerlerden resmi izin almadan seyahat etmeye kalkışırsa en az 7 yıl hapis cezası alıyor. Kendi topraklarında olmalarına rağmen sırf izinsiz seyahat ettikleri için bugün hapishanelerde olan Arakanlılar bile var. Ayrıca 1960 yılından beri Arakan'a yeni bir caminin yapılmasına da izin verilmiyor. Caminin içindeki bir lambayı değiştirmek için askeri karakoldan izin almak zorundasınız. Arakan'da ayrıca dini eğitim de katı bir şekilde yasaklanmış durumda...

Din eğitimi yasaksa Müslümanlar çocuklarına İslâm'ı nasıl öğretiyorlar?

Müslümanlar çocuklarına gizli olarak dini eğitim veriyorlar. Bir kişinin âlim veya hoca olduğu öğrenildiğinde genelde o kişi Budist askerler tarafından faili meçhul bir şekilde öl-

dürülüyor. Arakanlı Müslümanların liseden sonra okumalarına da izin verilmiyor. Bir öğrencinin liseden sonra okuması için mutlaka din değiştirmesi gerekiyor. Budistlere her türlü kolaylık sağlanırken Arakanlılar her şeyden mahrum ediliyor. Budist köyüne elektrik verilirken, Müslümanların bulundukları köye elektrik verilmiyor. Müslümanların köylerinde sabit telefon hatları bile yok.

Niçin?

İletişim özellikle engellenmek isteniyor. Ayrıca Arakanlı Müslümanlar evlerindeki her şeyi resmi kurumlara bildirmek zorundalar. Mesela evde 2 bıçak, 5 tabak var ve siz bunları devlete beyan ettiniz. Gecenin bir yarısında Budist askerler ellerindeki beyan defteriyle evde arama yapıyorlar. Evde eğer beyan edilenden fazla bıçak veya tabak varsa, ev sahibi hapis cezası alıyor. Ayrıca Arakanlı Müslüman çiftçiler doğan her yeni hayvan için devlete vergi vermek zorundalar. Bir de askerler Müslümanların yaşadıkları köylere gelip gençleri kamyonlara bindirerek inşaatlarda çalıştırılmak üzere başka yerlere götürüyorlar. Bu gençler bazen 15 gün, bazen 20 gün

devlete ait köprülerin veya yolların yapımı için ücretsiz olarak çalıştırılıyorlar. Sakallı veya takkeli Müslümanların toplu taşıma araçlarına binmeleri veya resmi bir daireye girmeleri de yasak. Arakan'da evlenme de izne tâbi.

Nasıl bir izin?

Bir Müslüman evlenmek için resmi makamlara başvurduğunda 6 aydan 3 yıla kadar beklemek zorunda. Bu süre zarfında evlenme izni verilip verilmeyeceği yönünde sonuç açıklanıyor. Sonuç genellikle olumsuz oluyor.

O zaman Arakanlı gençler nasıl evleniyorlar?

Arakanlı Müslüman gençler evlenmek için ülkelerini terk etmek zorunda kalıyorlar ve gençler genellikle Bangladeş'te evleniyorlar. Myanmar devletinden izinsiz evlendikleri için de bir daha ülkelerine kabul edilmiyorlar. Arakan'daki evli Müslümanların ikiden fazla çocuk sahibi olmaları da kesinlikle yasak. Budist ailelerin çocuk yapmaları teşvik edilirken, Müslüman ailelere çocuk yapma sınırı getiriliyor. Bu uygulamadaki amaç bölgenin demografik yapısını tamamen değiştirmek...

Arakan'ı terk etmek zorunda kalan mülteciler genelde hangi ülkelerde yaşıyorlar?

Pakistan, Suudi Arabistan, Tayland, Hindistan ve Malezya'da toplam 1.5 milyon Arakanlı mülteci yaşıyor. Arakanlıların mülteci olarak nüfuslarının en kalabalık olduğu ülke ise Bangladeş. Bangladeş'de bugün 600 bin Arakanlı mülteci bulunuyor. Bu mülteciler Arakan'la Bangladeş'in sınır bölgesindeki mülteci kamplarında çok zor şartlar altında yaşam mücadelesi veriyorlar. Bu kamplardaki durum gerçekten çok vahim, hatta açlıktan ölen Arakanlı mülteciler bile var. Ayrıca bu kamplardaki çocuk ölüm oranı da çok yüksek... Bu durumu kampların etrafındaki çocuk mezarlarından anlıyorsunuz. Mezarlıklar yetişkin mezarlarıyla değil; daha çok bebek mezarlarıyla dolu. Arakanlı mültecilerin durumlarını ilk gördüğümde inanın iki gün yemek yiyememiştim. Dünyanın başka bir bölgesinde insanların Arakanlılar kadar zor durumda olduklarına ihtimal vermiyorum. Öte yandan Dünya Gıda Programı veya Batılı yardım kuruluşları sadece resmi mülteci kamplarına yardım yapıyorlar. Fakat asıl trajedi bölgedeki gayri resmi mülteci kamplarında yaşanıyor.

Bangladeş Arakanlı mültecilere yardım etmiyor mu?

Bangladeş zaten çok fakir bir ülke... Ülkede çok ciddi anlamda yoksulluk yaşanıyor. Bu durumdaki bir Bangladeş'in Arakanlı mültecilere yardım etmesi oldukça zor gözüküyor.

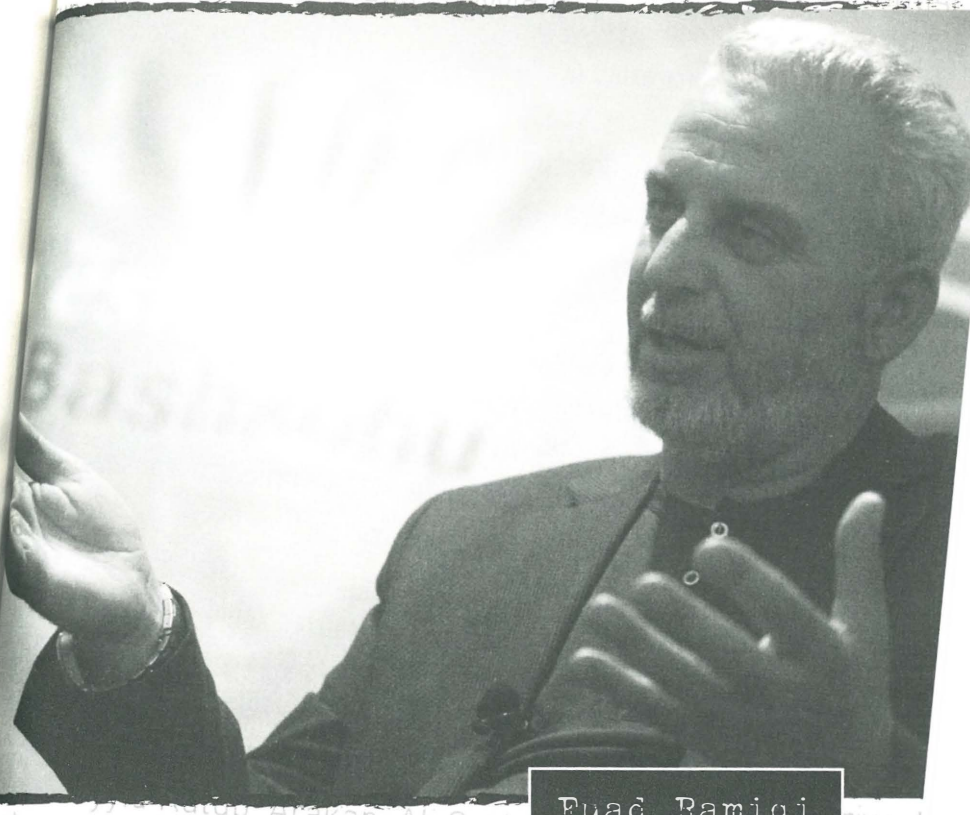
Myanmar'da Arakanlı olmayan ciddi bir Müslüman nüfus da bulunuyor. Bildiğim kadarıyla Myanmarlı Müslümanların nüfusu 5 milyon civarında. Onların durumu nasıl? Herhangi bir baskıyla karşılaşıyorlar mı?

Myanmarlı Müslümanlar Arakanlı Müslümanlara göre çok daha rahatlar. Devlet onlara baskı yapmıyor. Çünkü onların herhangi bir bağımsızlık talepleri yok. Budist yönetim Myan-

marlı Müslümanları sisteme entegre etme konusunda da bir takım başarılar elde etmiş gözüküyor. Ayrıca Myanmarlı Müslümanlarla Arakanlı Müslümanların bir araya gelmeleri de engelleniyor. Arakanlı bir Müslüman Myanmar'ın merkezinde yaşayan bir Müslümanı ziyaret edemiyor. Myanmarlı Müslümanların da Arakan'ı ziyaret etmeleri yasak.

Mayıs 2010

Fuad Ramiqi

Bir Balkan ülkesi olan Kosova'nın nüfusunun yüzde doksan altısı Müslümanlardan oluşuyor. 500 yıldan fazla Osmanlı hâkimiyeti altında kalan Kosova, Osmanlı'nın Balkanlardan çekilmesinin ardından önce Sosyalist Yugoslavya'nın hâkimiyeti altına girdi. Yugoslavya'nın 1992 yılında dağılmasıyla birlikte bağımsızlık için harekete geçen Kosovalılar bu sefer de Sırbistan engeliyle karşılaştılar. Sırplar Kosova'yı işgal edince Kosovalılar da Ulusal Kurtuluş Ordusu (UÇK) aracılığıyla Sırp işgaline karşı direndiler. 1999 yılına kadar Sırp işgali altında kalan Kosova, NATO'nun askeri müdahalesi sonucu Sırp işgalinden kurtuldu. 2008 yılında bağımsızlığına kavuşan Kosova, bugün ise Batı'nın siyasi ve kültürel işgaliyle karşı karşıya... Kosova'da neler olup bittiğini, ülkenin nereye doğru gittiğini bir süre önce kurulan İslâmi Hareket'e Katıl Partisi'nin lideri olan Fuad Ramiqi ile konuştuk. 1991 yılına kadar eski Yugoslavya Ordusu'nda subay olan Fuad Ramiqi, Yugoslavya'nın dağılma sürecine girmesiyle Aliya İzzetbegoviç'in Bosna'daki ordusuna katılarak Sırplara karşı savaştı. Bosna'daki savaş sona erdikten sonra Kosova'ya dönen Ramiqi, bu sefer de UÇK'nın saflarında Sırplara karşı mücadele etti. Savaş sırasında Kosova Savunma Bakanı Ahmet Krasniqi'nin yardımcılığını yapan Fuad Ramiqi ayrıca UÇK'nın ileri gelen askeri komutanlarındandı. Bayrağı Kelime-i Tevhid olan İslâmi Hareket'e Katıl Partisi'nin kurucusu Fuad Ramiqi ile Kosova'nın başkenti Priştina'da gerçekleştirdiğimiz röportajı ilgiyle okuyacağınızı düşünüyorum.

Kosova'da İslâmi Hareket'e Katıl Partisi

İslâmi Hareket'e Katıl Partisi'ni niçin kurdunuz? Bu isimde bir parti kurmakla neyi hedeflediniz?

İslâmi Hareket'e Katıl Partisi Kosova halkının gerçek kimliği olan İslâmi kimliği tekrar canlandırmak için kuruldu. Biz tarihimize, kökümüze dönülmesini istiyoruz. Bunun tek yolu da İslâm'dır ve İslâm'a dönüştür. Kosovalılar olarak uzun süre Sırpların işgali altında yaşadık. Eğer İslâm olmasaydı şimdiye kadar çoktan asimile olmuştuk. 1999'dan sonra ise Sırp işgaline karşı NATO Kosova'ya müdahale etti. Kosova 2008 yılında Sırp işgalinden kurtuldu, resmi olarak bağımsız oldu. Fakat şu an yeni bir işgalle karşıya karşıyayız.

Nasıl bir işgal?

NATO müdahalesi sonrası özellikle ABD kendi kültürünü, yaşam tarzını Kosovalı gençler arasında yaymaya başladı. Şu an Kosovalı Müslümanlar yeni bir asimilasyon süreciyle karşı karşıyalar. Hükümet de Batı kültürünün Kosovalı gençler arasında yaygınlaşmasını yoğun şekilde teşvik ediyor. Bu yeni asimilasyon Batı'dan, özellikle de ABD'den geliyor. Kosova İslâmi Hareket'e Katıl Partisi olarak hem bu asimilasyonu

engelleyip Müslüman Arnavut kimliğini korumak; hem de inanç, kültür ve siyasi olarak tek çözüm yolu olarak gördüğümüz İslâm'ın Kosova'da daha da güçlenmesini istiyoruz.

Kosova'daki İslâmi hareketin nasıl bir geçmişi var? İslâmi hareket'in dünü ve bugünü hakkında bilgi verir misiniz?

Osmanlı'nın bölgeden çekilmesiyle birlikte Balkan Müslümanları olarak çok kötü günler yaşadık. Özellikle komünizm döneminde büyük sıkıntılarla karşılaştık. İslâm tamamen şahsi yaşantıya indirgendi, resmi alanlardan soyutlandı. İslâm'ı şahsi olarak yaşayanlar da gizli olarak yaşamak zorunda kaldılar. Komünist yönetim kendi siyasi çıkarları için imamları kullanıyordu. Fakat bir çok İslâm ülkesinde olduğu gibi zamanla Kosova'da da İslâmi diriliş başladı. Gençler gerçek İslâm'ı öğrendiler. İslâmi Hareket'e Katıl Partisi de Kosova'daki İslâmi uyanışın sonuçlarından biridir.

Kosovalı Müslümanlar 2008 yılındaki bağımsızlık öncesi bir çok sorunla karşı karşıyaydılar. Bağımsızlık sonrası bu sorunlar aşıldı mı?

2008 yılında Batı tarafından getirilen bu bağımsızlık gerçek bir bağımsızlık değildir. Kosova Sırp işgalinden kurtuldu; fakat bunun karşılığında Batı tahakkümüne girdi. Bağımsızlık sonrası İslâmi kimliğimiz tamamen yok edilmek istendi. Avrupa Birliği, ABD ve Kosova hükümeti el birliği yaparak laik bir sistem oluşturdular. İslâm'ın kamusal alana girmesi engellenmeye, resmi dairlerde de sıkı bir şekilde başörtüsü yasağı uygulanmaya başlandı. Şu an laiklik adeta topluma dayatılıyor. Biz ise buna karşı çıkıyoruz, laikliğin İslâm'a aykırı olduğunu savunuyoruz. Bundan dolayı da medya bizi topluma fanatikler olarak göstermeye çalışıyor. Kosova hükümeti uluslar arası alanda kendini daha fazla kabul ettirmek için laik yaşam biçimini topluma dayatıyor.

Tıpkı Bosna savaşını bitiren Dayton Anlaşması gibi Kosova'yı bağımsızlığa kavuşturan Ahtisaari Planı da bir takım çevreler tarafından eleştiriliyor. Siz bu eleştirilere nasıl bakıyorsunuz?

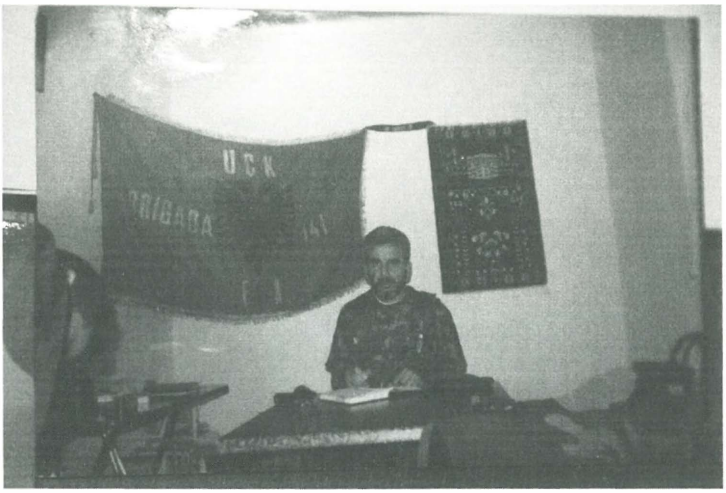
Ben savaş döneminde Savunma Bakanı yardımcısı ve UÇK'nın komutanlarındandım. Biz Ahtisaari Planı'ndaki maddelere karşı çıktık. Hükümetin Ahtisaari Planı'nı kabul etmesinin ardından Kosova topraklarının yüzde otuzu dışarıda kaldı. Ayrıca Kosova'daki Müslümanların genele oranı yüzde doksan altı olmasına rağmen İslâm ülkenin temel kimliği olarak kabul edilmedi. Evet, biz komünizm ve Sırp işgali döneminde asimilasyon yaşadık; fakat dinimizden asla vazgeçmedik. Kosova'daki nüfusun çoğunluğunu oluşturan Arnavut gençler İslâm'ı tam olarak bilmeseler de kendilerini Müslüman olarak görüyorlar. Savaş zamanında da en önemli motivasyon kaynağımız İslâm'dı. Kosova'nın bağımsızlık anlaşması kullanılarak bizi Batı standartlarına göre çağdaş, laik yapmak istiyorlar. Fakat yüzde doksan altısı Müslüman olan bir topluma laikliği dayatmak zulümdür.

Kosova'da ilginç bir şeyle karşılaştık. Her yerde ABD bayrakları, ABD başkanlarının heykelleri var. Ayrıca caddelere de Bush'un, Clinton'un isimleri verilmiş. İnsanlar bundan rahatsız değiller mi?

Hükümet sürekli "bizi ABD kurtardı, Amerikalılar sayesinde özgürlüğümüze kavuştuk, ABD olmasaydı köle olurduk" propagandası yapıyor. Hatta Kosova hükümeti Amerikalılardan daha Amerikalı... Hükümetin Amerikancı politikaları bir dönem gençlik üzerinde etkili olsa da son yıllarda Kosovalı Müslümanlar uyanmaya, hükümetin Amerikancı politikalarına tepki göstermeye başladılar.

Kosovalı Müslümanlar arasında nasıl bir Türkiye ve Osmanlı algısı var. Komünizm ve Sırplar döneminde yaşanan asimilasyondan Türkiye ve Osmanlı algısı da etkilendi mi?

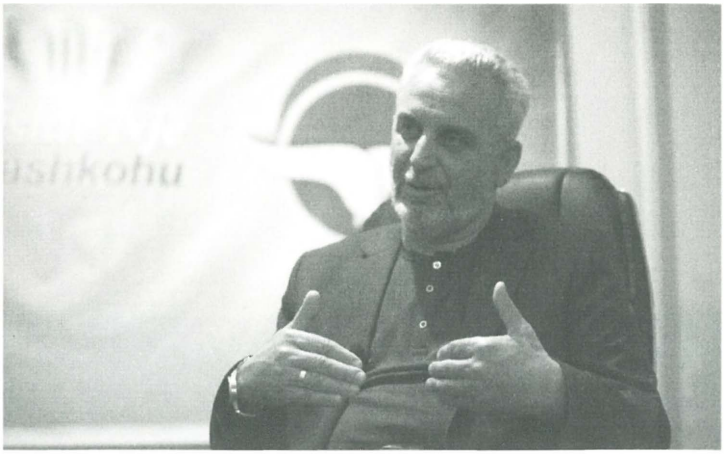
Bizim dönemimizde okullarda sürekli Osmanlı kötülenirdi. Komünistler Kosovalı Müslümanları önce Osmanlı'dan koparmaya çalışıyorlardı. Bizi Osmanlı'ya düşman etmek için çok uğraştılar; ama bunda başarılı olamadılar. Fakat Türkiye eski Yugoslavya döneminde yapılan Centilmenlik Anlaşması'yla yanlış bir adım attı. Türkiye bu anlaşmayla Kosovalı ve Makedonyalı Arnavutların göçüne izin verdi ve böylece Balkanlar'daki Müslüman nüfus azaldı. Milyonlarca Arnavut Türkiye'ye göç edince bizler Müslümanlar olarak Balkanlarda zayıfladık. Fakat Türkiye'nin son yıllardaki politikaları, özellikle Sırp işgaline karşı UÇK'ya destek verilmesi, savaş zamanında Kosovalı mültecilerin yardımına koşulması Kosovalı Müslümanların gönüllerinin kazanılmasına neden oldu. İslâmi Hareket'e Katıl Partisi olarak hükümetten okul kitaplarındaki Osmanlı ile ilgili yanlış bilgilerin kaldırılmasını istedik. Sırpların döneminden kalma Osmanlı'yı kötüleyen bu yanlış bilgilerin okul kitaplarından kaldırtmak için elimizden geleni yapacağız.

Fuad Ramiqi UÇK'nın komutanlığını yaptığı yıllarda bir askeri karargâhta...

Kosova'da uygulanan başörtüsü yasağına karşı yapılan gösterilere İslâmi Hareket'e Katıl Partisi önderlik ediyor. Bu gösteriler vasıtasıyla şu ana kadar herhangi bir aşama kaydedebildiniz mi?

Kosovalı Müslümanlar olarak en büyük problemlerimizden biri de başörtüsü yasağıydı. Düşünebiliyor musunuz, halkının yüzde doksan altısı Müslüman olan bir ülkede başörtüsü yasaklanıyor. Başörtüsü yasağının özellikle okullarda sona ermesi için bir çok kez protesto gösterisi düzenledik, etkili bir kamuoyu oluşturduk. Hem hükümet hem de belediye yöneticileri bu konudaki kararlılığımızı görünce geri adım atmak zorunda kaldılar. Kosova'da yönetimde özellikle belediyeler çok etkilidir. Başörtüsü yasağına karşı verdiğimiz mücadele sonucunda büyük belediyelerin tamamına yakını yasağa son verdi. Yasağın tamamen bitmesi için bir hayli yol kat ettik. İnşallah Milli Eğitim Bakanlığı'na karşı verdiğimiz mücadeleyi de kazanacağız. Biz parti olarak bu yasak tamamen kalkana kadar mücadelemizi sürdüreceğiz.

Kosova ayrıca Hıristiyan misyonerlerin de etkin oldukları bir ülke... Kosova'daki misyonerlik çalışmaları hakkında neler söyleyeceksiniz?

Kosova'daki Hıristiyanların nüfusları yüzde iki olmasına rağmen Batılı devletleri kullanarak Kosova hükümeti üzerinde etkili oluyorlar. Camilerin açılmasında bir sürü zorluk çıkaran hükümet katedral veya kiliselerin inşasında kolaylıklar sağlıyor. Başkent Priştina'nın en büyük ve en önemli caddesine Rahibe Terasa ismi verildi. Sürekli katedraller ve kiliseler açılıyor. Misyonerlerin rahat hareket etmesinde Hıristiyanların siyasette etkili olmasının da etkisi var. Misyonerler gençlere sürekli Hıristiyanlığı anlatan kitaplar dağıtıyorlar. Dışarıdan desteklenen bu misyonerler hiçbir engelle karşılaşmazken, İslâmi gruplara yakın dernek ve vakıfların İslâm dünyasından yardım alması engelleniyor. Hükümet imamlar vasıtasıyla dini faaliyetleri kendi tekeline alarak İslâmi grupların halka gerçek İslâm'ı anlatmasını da engellemeye çalışıyor.

Fuat Bey, siz aynı zamanda Mavi Marmara'ya katılan tek Kosovalısınız. Filistin davası, Kudüs için mücadele etmek Kosovalı Müslümanlar için ne anlama geliyor?

Bizler Kosovalı Müslümanlar olarak Filistin halkının özgürlük mücadelesinin yanındayız. Filistin halkının bu mücadelesini kendi mücadelemiz olarak görüyoruz. Filistinlilerle aramızda çok kuvvetli bir manevi bağ var. Filistinlilerin yaşadıklarıyla bizim yaşadıklarımız aslında birbirine çok benziyor. Biz de bir zamanlar Balkanlar'da çok güçlüydük, uğradığımız işgallerle bu gücümüz kırıldı. Filistin halkı da İsrail işgaliyle topraklarını kaybetti. Allah bana nasip etti ve Mavi Marmara'ya bindim. Bundan sonra da hem Kosovalı Müslümanlar hem de İslâmi Hareket'e Katıl Partisi olarak Filistin'in, Kudüs'ün özgürlüğü için üzerimize düşeni yapmaya hazırız.

Kosova İslâmi Hareket'e Katıl Partisi'ne halkın ilgisi nasıl? Önümüzdeki seçimlerde ilk defa seçimlere katılacaksınız. Seçimlerde nasıl bir sonuç bekliyorsunuz?

İslâmi Hareket'e Katıl Partisi kurulur kurulmaz hem Kosova'nın içinde, hem de Batı'da partimize yönelik büyük bir karalama kampanyası başlatıldı. Hem Batılılar hem de Kosova'daki Batıcılar bizi insanlara büyük bir tehlike olarak gösteriyorlar. Kosova'daki yabancı güçler, Avrupa Birliği polisi beni bir çok kez sorguya aldı. Batılılar İslâmi Hareket'e Katıl Partisi'nden ve Kosova'daki İslâmi uyanıştan son derece rahatsızlar. Bu rahatsızlıklarını da açıkça ortaya koyuyorlar. Fakat Kosova halkından İslâmi Hareket'e Katıl Partisi'yle ilgili son derece olumlu tepkiler alıyoruz.

Batı Basını sizin savaşmaları için Suriye'ye genç gönderdiğinizi, 140'dan fazla Arnavut gencin Baas yönetimine karşı savaştığını iddia ediyor. Bu iddialar doğru mu?

Suriye'deki problem sadece Suriyeli Müslümanların değil; Kosovalı, Türkiyeli, Bosnalı, Malezyalı bütün dünya Müslümanlarının problemidir. Biz Suriye'de Baas yönetimine karşı verilen mücadeleyi doğru buluyoruz ve bu mücadelede

Suriyeli kardeşlerimizin yanındayız. İslâmi Hareket'e Katıl Partisi olarak düzenlediğimiz bir programda Suriye'ye yardım topladık. Bu faaliyetimizden sonra Batı medyası benim Suriye'ye savaşçı gönderdiğimi iddia etmeye başladı. Fakat bu iddia asla doğru değil; ben Suriye'ye savaşçı göndermiyorum. Balkanlar'da yaşayan Arnavut, Boşnak, Türk gençlerinin Suriye'ye gittikleri ise doğru... Bu gençler Suriye'ye Esed'in zulmüne uğrayan kardeşlerine yardımcı olmak, cihad etmek için gidiyorlar.

Haziran 2013

Kebir Abdurrahman Tenvira

Son Patani sultanının torunu olan Kebir Abdurrahman Tenvira ile ilk kez 2008 yılında Şam'da tanışmıştık. Tanışma esnasında Tenvira çok hastaydı ve ziyaretçileriyle zorlukla konuşabiliyordu. Patanililer arasında adeta bir efsaneye dönüşen bu büyük özgürlük savaşçısıyla daha fazla vakit geçirmeyi, ondan Patani halkının yıllardır sürdürdüğü özgürlük mücadelesini daha fazla dinlemeyi aslında ne kadar da çok isterdim. Fakat Tenvira tanışmamızdan kısa bir süre sonra Hakk'ın rahmetine kavuştu. Tenvira ilk tanışmamızda bana "Osmanlı Ümmet-i Muhammed için özgürlüktü" demişti. Bu cümleyi kurduktan sonra da gözyaşlarına boğulmuştu. O anı her hatırlayışımda içim bir tuhaf oluyor ve Tenvira'yı bir kez daha rahmetle anıyorum. Kebir Abdurrahman Tenvira sonsuzluk âlemine yürüdükten sonra da onun izini sürmeye devam ettim. Patani'ye gidip, doğup büyüdüğü evi ziyaret ettim. Bu ziyaret esnasında da yıllardır onu göremeyen kız kardeşleriyle tanışıp Tenvira'yı bir de onların dilinden dinledim. Bir kahramanın, bir özgürlük savaşçısının izini sürmek bana heyecan veriyordu. Çünkü tarih yazarak ölmek gibisi yoktu ve Tenvira tarih yazarak, arkasında güzel bir öykü bırakarak Hakk'a yürümüştü. Patanili yeni nesiller asırlarca onun vatanı için verdiği mücadeleden bahsedecek, ona dua edeceklerdi. Bundan dolayı Patani Müslümanlarının efsane önderi Kebir Abdurrahman Tenvira'yı tanımak; bu mazlum halkı anlamak için iyi bir başlangıç olabilir diye düşünüyorum. Ve sizleri bir kahramanın, benim kahramanlarımdan birinin hayatıyla baş başa bırakıyorum.

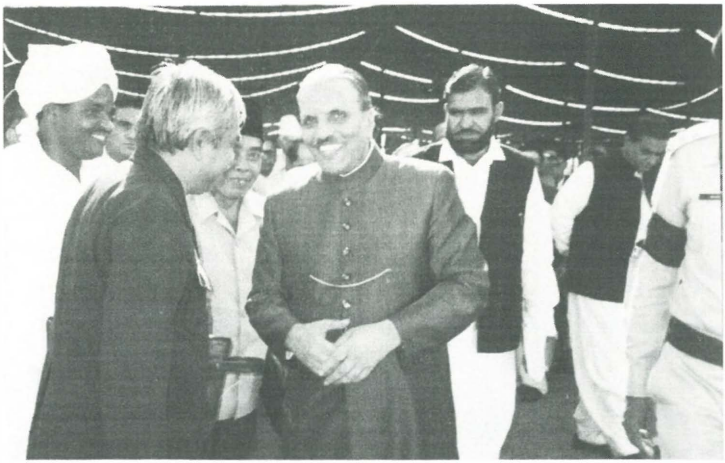
Güneydoğu Asya'nın Son Efsanesi

1939 yılında Yala bölgesine bağlı Lubok Bamah Köyü'nde dünyaya gelen Kebir Abdurrahman Tenvira'nın soyu Patani İslâm Krallığı'nın son sultanlarından olan Sultan Lebih'e dayanıyor. Kebir Abdurrahman Tenvira'nın babası Muhammed Tenvira Patani'de son derece sevilen bir âlim, annesi Hatice Hanım ise Yala bölgesinin en soylu ailelerinden birinin kızı olarak biliniyor. Tenvira ilk eğitimini Patanili Müslümanlar için büyük önem taşıyan Pondok Medreseleri'nde aldı. İlk ve ortaokulu köyünde, liseyi ise Yala'da okuyan Tenvira, daha küçük yaşlardan itibaren Budist Tayland yönetiminin Patani halkına yönelik yaptığı zulümlere şahit oldu. Budist Tayland yönetimine bağlı askerler Pondok Medreseleri'ni ateşe veriyor ve Pondok Medreseleri'nde hocalık yapan âlimleri tutuklayıp hapishanelere atıyorlardı. Üniversite eğitimi için Tayland'ın başkenti Bankok'a giden Tenvira, burada Nur İslâm Üniversitesi'ne kaydoldu. Üniversite yıllarının başlangıcından itibaren siyasi mücadelenin içine giren Tenvira, Patanili öğrenciler arasında bağımsızlık fikrini yaymak için çalışmalar yapmaya başladı. Kendisi gibi Tayland'ın başkenti Bankok'ta okuyan Patanili öğrencilerle toplantılar yapan Tenvira, 1960 yılında Tevaun Cemiyeti adı altında bir öğrenci teşkilatı kur-

du. Bu teşkilata üye olan öğrencilerin çoğu Patanili'ydi. Tenvira bu öğrencilerle yaptığı toplantılarda sürekli olarak 18. Yüzyıl'da Patani'ye hükmeden Patani İslâm Krallığı'na vurgu yapıyordu. Tenvira'ya göre Patani'deki özgürlük mücadelesinin temel fikri İslâm olmalıydı ve Patani toprakları işgalden kurtulduktan sonra bölgede tam bağımsız bir İslâm devleti kurulmalıydı. Tenvira'nın fikirleri ilk olarak Bankok'ta okuyan öğrenciler arasında, daha sonra da Patani'de büyük bir ilgi görmeye başladı. Teavun Cemiyeti'ne mensup olan Patanili öğrenciler yaz tatillerinde Patani'ye giderek 2 ay boyunca halka Tenvira'nın fikirlerinden bahsediyorlardı. Tenvira da bir grup arkadaşıyla birlikte Patani'yi baştan aşağı dolaşıp Pondok Medreseleri'nde toplanan halka konuşmalar yapıyordu. Patani halkı Sultan Lebih'in torunu olan bu genç öğrenciye büyük bir ilgi gösterdi. Bu arada Tenvira'nın çalışmaları Tayland yönetiminin gözüne de batmaya başlamış ve halkı isyana teşvik suçuyla Tenvira'nın yakalanması için resmi karar çıkarılmıştı. O dönemin muhalefet partisi olan Tayland Demokrat Partisi'nden bir arkadaşı Tenvira'ya tutuklanacağını bildirerek ona bir an önce Tayland'ı terk etmesi gerektiğini söyledi.

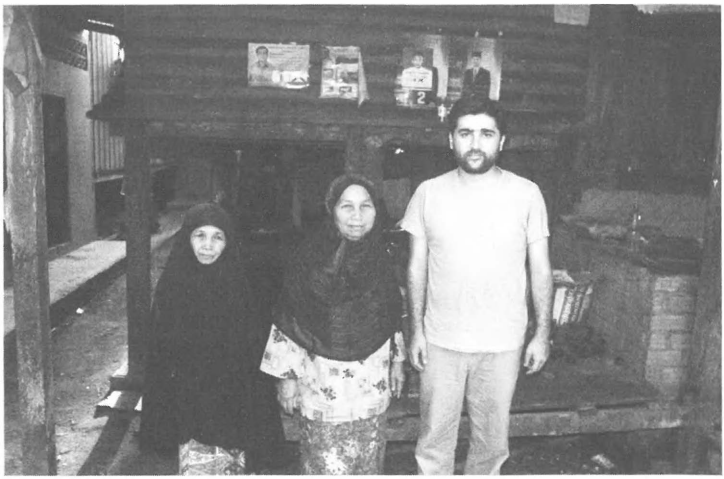
Patani topraklarına veda

Tenvira, Tayland yönetimi tarafından hakkında çıkarılan tutuklama emri nedeniyle 1962 yılında bir grup arkadaşıyla birlikte çok sevdiği Patani'yi terk edip Hindistan'a geçti. Hindistan'da eğitimini kaldığı yerden sürdüren Tenvira, Hindistan Uluslar arası Hukuk ve Siyasal Bilgiler Enstitüsü'nü bitirerek Devletler Hukuku alanında mastır yaptı. O dönem Patani'de komünist ve milliyetçi ideolojiler halk üzerinde bir hayli etkiliydi. İşgalci Tayland yönetimine karşı silahlı eylemler düzenleyen Patani Milli Kurtuluş Cephesi milliyetçiliği, Patani Milli Devrimci Cephesi de sosyalizmi savunuyordu. Tenvira Hindistan'da öğrenim gören Patanili öğrencilerle yap-

Patanili Lider Tenvira ABD tarafından bir suikastle öldürülen Pakistan Devlet Başkanı Ziyaülhak ile sohbet ederken görülüyor.

tığı toplantıların sonunda Patani direnişinde yeni bir dönem açacak olan Patani Birleşik Kurtuluş Örgütü'nü (PULO) kurma kararı aldı. 1968 yılında Kebir Abdurrahman Tenvira'nın liderliğinde 7 Patanili öğrenci tarafından Hindistan'da kurulan PULO, kendini Patani'nin özgürlüğü için mücadele eden İslâmi bir direniş hareketi olarak tanımladı. İlk toplantıda alınan en önemli karar ise bir yıl sonra Mekke'deki Arafat Dağı'nda yapılacak büyük kurultaydı. Yurtdışında öğrenim gören Patanili öğrencilere, Patani'de yaşayan âlim, işçi ve siyasetçiler başta olmak üzere toplumun farklı kesimlerinden insanlara haber gönderildi ve bir yıl sonra Arafat Dağı'nda dev bir kurultay yapıldı. Bu kurultayda PULO'nun kurulduğu Patanililere duyurularak toplantıya katılanlardan destek istendi. Başta Patanili âlimler olmak üzere toplantıya katılanların hemen hemen hepsi Kebir Abdurrahman Tenvira'ya biat ettiler ve Tenvira'yı Müslüman Patani halkının lideri olarak seçtiklerini açıkladılar. Eğitime büyük önem veren Tenvira, bir taraftan Patani'deki temsilcilerine eğitim alanında çalışmalar yapmaları yönünde talimat verirken, diğer taraftan da

Patani'de Tenvira'nın doğduğu evi ziyaret edip bir de kız kardeşlerinden Tenvira'yı dinleme imkânı bulmuştum.

kendi eğitimini sürdürüyordu. İsveç'teki Lund Üniversitesi'ne kaydolan Tenvira, doktora tezini "Patani Sorunu ve Tayland Hükümeti" isimli kitabıyla tamamladı. Daha sonra Patani sorunun uluslar arası alana taşımak için geziler gerçekleştirmeye başlayan Tenvira Pakistan Devlet Başkanı Ziyaülhak, İran Devrimi'nin Lideri İmam Humeyni ve Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'le görüşmeler yaptı. Ayrıca 1968'den 1975 yılına kadar Patani'de gizli olarak siyasi ve eğitim çalışmalarını sürdüren PULO mensupları da halk arasında büyük bir taban oluşturdu.

Ve direniş başlıyor

Tayland askerlerinin 29 Kasım 1975'de Narativat'ın Baço Kasabası'nda 5 Patanili genci öldürmesi üzerine Tenvira Patani'deki PULO mensuplarına Tayland yönetimini protesto eden büyük bir gösteri yapmalarını söyledi. Kurban Bayramı ile aynı güne denk gelen 11 Aralık 1975'de 70 bin Patanili bir araya gelip PULO öncülüğünde Budist Tayland yönetimi-

nin Patani'de yaptığı zulümleri protesto etti. Gösteri sırasında grubun üzerine askerler tarafından bomba atılması sonucu 12 Patanili hayatını kaybederken, 100'den fazla kişi de yaralandı. Bu olaydan bir gün sonra Tenvira bir bildiri yayınlayarak PULO'nun Budist Tayland yönetimine karşı silahlı direniş ilan ettiğini duyurdu. PULO'ya bağlı savaşçılar bu tarihten itibaren Tayland yönetimine ait askeri hedeflere yönelik eylemler düzenlemeye başladılar. PULO 1 yıl içinde 250'den fazla askeri operasyona imza atarak bölgede artık büyük bir güç olduğunu gösterdi. PULO ayrıca Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC) gibi Filistinli direniş gruplarıyla ilişkiye girdi. Bu örgütlerin İsrail'e karşı verdikleri mücadeleye de askeri destek verdi.

Özgürlük ve mazlumlar için direniş

Mısır, Libya, Suriye, Sudan, İsviçre, Hollanda ve Almanya'ya bürolar açan Tenvira, Patani'deki işgali uluslar arası bir boyuta taşımayı da başardı. Tayland istihbaratı 3 kez Tenvira'yı zehirlemeye kalkışsa da, Tenvira kendisine yönelik gerçekleştirilen suikast girişimlerinden bir şekilde kurtuldu. 1996 yılında

Tenvira Hakk'a yürüdüğü Şam-ı Şerif'de
Patanili bir grup öğrenci tarafından defnedilmişti.

hastalığı nedeniyle PULO'nun liderliğini bırakmak zorunda kalan Tenvira, bu tarihten sonra da Patanili direnişçiler tarafından ülkedeki direnişin manevi lideri olarak ilan edildi. Bir dönem Sudan'da yaşayan Patanili lider hastalığı boyunca da Suriye'de tedavi gördü. Başta Arapça, İngilizce ve Almanca olmak üzere 8 dil bilen Tenvira çevresi tarafından entellektüel, ısrarcı, cesur ve vatanı Patani'ye olan düşkünlüğüyle tanınıyordu. Tenvira'nın mücadelesinin temelini ise "Allah, işgal altındaki Patani ve zulüm gören bütün Müslümanlar başta olmak üzere ezilen bütün dünya halkları için mücadele" sloganı oluşturuyordu. Tam 44 yıl boyunca çok sevdiği Patani'den ayrı yaşamak zorunda kalan Tenvira 28 Haziran Cumartesi günü saat 16. 45'de Şam'daki İbn-i Nefis Hastanesi'nde hayata gözlerini yumdu. Bir grup Patanili öğrenci tarafından Şam'da hüzünlü bir törenle toprağa verilen Patani halkının efsanevi lideri, halkına özgürlük için mücadele etmeyi öğreterek ebedi âleme gitti. Allah Tenvira'nın mekânını cennet eylesin. Şüphesiz hepimiz Allah'tan geldik ve yine Allah'a döneceğiz...

Temmuz 2008

Hamide Nur

Patanili Müslüman Lider Kebir Abdurrahman Tenvira'nın vefatından kısa bir süre sonra eşinin Şam'a geldiğini öğrendim. Sağlık sorunları nedeniyle Malezya'da tedavi gördüğü için cenazeye yetişemeyen Hamide Nur Hanım eşinin mezarını ziyaret etmek için Şam'a gelmişti. Bunu öğrenince bu büyük dava adamını, Abdurrahman Tenvira'yı bir de eşinden dinlemek istedim. Şam-ı Şerif'te bir akşam vakti 40'dan fazla Patanili öğrencinin de iştirak ettiği bir programda biz sorduk Hamide Nur Hanım da kendisine sorduğumuz soruları içtenlikle cevapladı. Hamide Nur Hanım'la Patanili Müslüman Lider Tenvira hakkında yaptığım röportaja geçmeden önce size Hamide Nur Hanım'ı daha yakından tanıtmak istiyorum: 1926 yılında Malezya'da doğan Hamide Nur orta ve lise eğitimini Malezya'da tamamladıktan sonra üniversite eğitimi için Endonezya'ya gitti. Endonezya'da ilk olarak İslâmi İlimler Üniversitesi'ne başladı. 10 seneden fazla burada İslâmi ilimlerin çeşitli alanlarında eğitim gördü. Daha sonra Malezya'ya geri dönen Hamide Nur 3 yıl da Malezya'da okudu. Uzun yıllar süren eğitim sürecinin ardından Malezya'nın Başkenti Kuala Lumpur'daki Mescid-i Negara'da haftalık vaazlar vermeye başladı. Verdiği vaazlar nedeniyle Malezyalı ve Patanili bayanlar arasında kısa zamanda tanındı. Daha sonra Abdurrahman Tenvira ile evlenen Hamide Nur yıllardır Malezya'da yaşayan Patanili mültecilerin eğitimleriyle ilgileniyor.

Tenvira'nın Eşi Hamide Nur

Eşiniz Abdurrahman Tenvira ile ilk kez nasıl tanıştınız?

Tenvira'nın ismini daha önce birkaç kez arkadaşlarımdan duymuştum. Fakat onu ilk görüşüm bir konferans esnasında oldu. Açeli Ünlü Âlim Davut Devril Malezya'ya gelmişti. Ben de Devril'in vereceği konferansı dinlemek için Mescid-i Negara'ya gittim. Tenvira'yı ilk kez Mescid-i Negara'daki bu konferansta gördüğümü hatırlıyorum. Ayrıca Mısırlı Âlim Davut Çelebi ve eşi de konferansa gelmişlerdi. Davut Çelebi'nin eşi Tenvira'yla daha önceden tanışıyormuş. Bana Tenvira'yı ilk kez o gösterdi.

Tenvira'yı ilk defa gördüğünüzde neler düşündünüz?

İyi bir insana benziyordu. Yanında Patanili öğrenciler de vardı. Onlarla birlikte Davut Devril'in konferansını dinliyordu. Onunla ilgili ilk düşüncelerim olumluydu.

Eşinizle bu konferans esnasında mı tanıştınız?

Hayır. Bu konferanstan bir yıl sonra hac için Suudi Arabistan'a gittim. Mısırlı Âlim Davut Çelebi ve eşi de Hac için Mekke'ye gelmişlerdi. Tenvira'nın konuşma yapacağını

duyunca Çelebi'nin eşiyle birlikte Tenvira'nın konuşmasını dinlemeye gittik. Çok güzel bir hitabeti vardı. Konuşmasından da çok eğitimli birisi olduğu belliydi. Patani'deki Müslümanların yaşadıkları sorunları anlatıyor, konferansa katılan insanlara Patani'deki direnişe destek vermeleri yönünde tavsiyelerde bulunuyordu. Konferans bittikten sonra Çelebi'nin eşi beni Tenvira ile tanıştırdı. Tenvira o gün bize çok nazik davranmıştı. Bu tanışmadan kısa bir süre sonra da Tenvira Davut Çelebi'nin eşiyle bana haber gönderdi. Evlenmek için benimle görüşmek istiyordu. İlk başta şaşırdım. Çünkü Tenvira'dan böyle bir teklif beklemiyordum. Görüşme teklifini kabul edince 2 kez bir araya geldik ve bu görüşmelerden 3 ay sonra Kuala Lumpur'da evlendik.

Nasıl bir eşti Tenvira?

Bir taraftan Patani'nin özgürlüğü için mücadele ederken diğer taraftan da eğitimini sürdürmeye çalışıyordu. Davasına çok düşkündü ve sabahlara kadar çalışırdı. Tenvira kolay kolay sinirlenmezdi; fakat sinirlendiği zaman onu sakinleştirmek çok uzun zaman alırdı.

Evde size karşı nasıldı?

Bana hediye almayı çok severdi. Fakat o Patani'yi, halkını her şeyden fazla seviyordu.

Kendilerini bir davaya adan adamlarla evlilik genelde zordur. Siz de bu zorlukları yaşadınız mı? Mesela Tenvira'nın evini, sizi ihmal ettiğini düşündüğünüz anlar oluyor muydu?

Tenvira Patani'yi her şeyden, hatta benden bile fazla seviyordu. Bazı zamanlar Patani'nin Tenvira'nın ilk eşi olduğunu, benim de Tenvira'nın ikinci eşi olduğumu hissediyordum. Hatta bunu Tenvira'ya birkaç kez de söyledim. Tenvira ile 35 yıldan fazla evli kaldık. 35 yıl içinde en fazla 3 yılı bir arada geçirebildik. Tenvira sürekli olarak Mısır'a, Suriye'ye, Libya'ya, İsviçre'ye gidiyordu. Bu ülkelerde çeşitli çevrelerle görüşerek Patani'nin sesini dünyaya duyurmaya çalışıyordu. Ayrıca Tayland hükümeti tarafından arandığı için sürekli olarak yer değiştiriyordu.

Kadınlar eşlerinin hep yanlarında olmalarını isterler. Siz de mutlaka eşinizin hep yanınızda olmasını istemişsinizdir. 35 yıl süren evliliğiniz boyunca sadece 3 yılı bir arada geçirmişsiniz. Böyle bir duruma katlanmak zor olmadı mı?

Zor tabi ki... Fakat ben Tenvira ile ne şöhreti, ne de malı için evlendim. Tenvira ile evlenmemin en büyük nedeni onun Patani için mücadele eden biri olmasıydı. Evliliğimiz boyunca Tenvira'nın mücadelesine hep saygı duydum ve Tenvira'nın mücadelesini elimden geldiği kadar desteklemeye çalıştım. Tenvira ayrı olduğumuz zamanlar bana birbirinden güzel mektuplar yazardı. Sağlığı bozulana kadar her ay mutlaka 2 veya 3 mektup göndermiştir.

Tenvira ile en son ne zaman görüşmüştünüz?

Vefatından bir hafta önce telefonla görüştük.

Neler konuştunuz bu görüşmede?

Tenvira çok hasta olduğunu ve beni görmek istediğini söyledi. Ben de o zaman Kuala Lumpur'da bir hastanede hastalıklarım nedeniyle tedavi görüyordum. Tenvira'ya hastaneden çıktıktan hemen sonra kendisini ziyaret edeceğimi söyledim. Fakat ben hastaneden çıkmadan Tenvira vefat etti. Onu görmeyi ben de çok istiyordum; fakat kader böyleymiş.

Siz hiç Patani'ye gittiniz mi?

Hayır, hiç gidemedim.

Niçin?

Eşim Patani'ye gidersem Tayland hükümetinin bana zarar vereceğini düşünüyordu. Bundan dolayı beni hiç Patani'ye göndermedi. Ayrıca Tenvira'nın Patani'de yaşayan anne ve babası da Tayland askerlerinin baskısı altındaydılar. Bir keresinde Tayland askerleri sık sık olduğu gibi Tenvira'nın Patani'deki evine gelip babasına Tenvira'nın nerede olduğunu sormuşlar. Tenvira'nın babası; "Oğlumu bulursanız benden de oğluma selam söyleyin, ben de uzun zamandır oğlumu göremiyorum" demiş. Tenvira bu olayı anlattığında hep gülerdi. Patani'ye gidemesem de hayatım boyunca ben de Patani halkına destek olmaya çalıştım. Uzun yıllar Malezya'da yaşayan Patanili öğrencilerin eğitimleriyle ilgilendim. Eşim eğitime çok önem veren bir insandı. Bu nedenle benim Malezya'da kalıp Patanili mülteci kadınların eğitimleriyle ilgilenmemi istiyordu. Hastalığı döneminde bile benden Malezya'da kalmamı, Patanili mülteciler için yaptığım çalışmaları sürdürmemi istedi.

Patanili bayanlar ülkelerini işgal eden
Tayland yönetimine karşı gösteri düzenlerken...

Patanililer Tenvira'yı gerçekten çok seviyorlar. Sizce Patanililerin Tenvira'ya karşı olan sevgilerinin sebebi nedir?

Tenvira Patanililere tıpkı bir öğretmen gibi dünyadaki en değerli çabanın özgürlük için mücadele etmek olduğunu öğretti. O Patani'yi çok sevdiği için Patanililer de Tenvira'yı çok sevdiler. Bu nedenle Patanililer Tenvira'ya "baba" diyorlardı. Tenvira hayatı boyunca Patani halkına babalık yaptı ve onları Tayland hükümetinin zulmünden korumak için mücadele etti.

Tenvira'nın Tayland hükümeti tarafından zehirlendiği, ölüm nedeninin de zehirlenme olduğu yönünde iddialar var. Bu iddiaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tenvira Tayland hükümeti tarafından birkaç kez zehirlenmek istenmişti. Biz Mısır'da kalırken eşime bir hediye çantası geldi. Çantanın içinde elbiseler vardı. Eşim bu durumdan şüphelendi ve çantayı açmadı. Daha sonra çantadaki elbiselerin zehirli oldukları ortaya çıktı. Bir kez de Mısır'da Tenvira'nın yemeğine Taylandlı istihbarat ajanları tarafından

zehir katılmıştı. Tenvira yemekten bir kaşık aldıktan sonra yemeğin içinde zehir olduğunu fark etti. Bu olaydan 6 ay sonra Tenvira hastalandı ve sağlığı bir daha düzelmedi.

Patanili Müslümanların Tayland yönetimine karşı verdikleri bağımsızlık mücadelesinde kadınların yeri nedir?

Patanili kadınlar bir çok alanda erkeklerden daha da etkilidir. Mesela Patani'de ticaretle uğraşan kadınların sayısı erkeklerden hiç de az değildir. Özellikle eğitimli kadınlar Patani'nin özgür olması için büyük çaba gösteriyorlar. Mücahidler için para topluyorlar, Patani'nin özgür olması için gösteriler düzenliyorlar, kocalarını direnişe katılmaları için teşvik ediyorlar.

Türkiye'yi birkaç kez ziyaret ettiğinizi öğrendik. Nasıl buldunuz Türkiye'yi?

İstanbul'daki mescidler çok güzeldi; fakat Türkler İslâm'dan çok uzaklaşmışlar. Ülkenize yaptığım ziyaretler esnasında Türkler de yoğun bir Batı özentisi gözlemledim. Türkler Osmanlı'nın adetlerinin bir çoğunu ne yazık ki terk

etmişler. Giyimlerinde, davranışlarında Batılılara benzemeye çalışıyorlar.

Siz aynı zamanda Malezya'nın ileri gelen bayan davetçilerinden de birisiniz. Müslüman kadınların toplumdaki yerleri hep tartışılıyor. Kimileri kadının evde oturup çocuklarını yetiştirmesi gerektiğini savunurken, kimileri de kadının toplumsal hayatta son derece etkin olması gerektiğini söylüyorlar. Siz bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz?

Müslüman kızlar eğitimli olmalılar ve sürekli olarak kendilerini geliştirmeliler. Kendilerini geliştirirken hayâlarını korumaya da özen göstermeliler. Annelik bir Müslüman kadın için en güzel görevdir. Fakat Müslüman kızlarımız sadece anne olarak kalmamalılar.

Ağustos 2008

Latin Amerikalı Müslümanlar

Her geçen gün Müslüman olanların sayısının daha da arttığı Latin Amerika'da İslâm şehirleri, evleri, kalpleri fethediyor. Vicdan sahibi, devrimci, maceraperest, ezilmiş insanların kıtası olarak bilinen Latin Amerika'da İslâm artık gün geçtikçe daha da büyük bir güç haline geliyor.

Latin Amerika'da İslâm Devrimi

İslâm'a duyulan ilgi dünyanın dört bir yanında hızlı bir şekilde artıyor. Her gün gazetelerde, internet sitelerinde ünlü bir futbolcunun, sanatçının veya siyasetçinin daha Müslüman olduğuna dair haberler okuyoruz ve için için seviniyoruz. İslâm'ın son yıllarda en fazla yayılma alanı bulduğu bölgelerden biri ise şüphesiz Latin Amerika... Latin Amerika halklarının İslâm'a bu kadar büyük ilgi göstermeleri farklı nedenlere bağlanıyor. Bu nedenlerden ilki Latin Amerikalılar İslâm'ı yeryüzünde hâkim olan adaletsiz düzene karşı bir isyan olarak gördükleri için Müslüman oluyorlar. Diğer bir neden ise bir çok Latin Amerikalı yaptıkları araştırmalar sonucu köklerinin Araplara, Endülüs Emevi Devleti'ne dayandığını fark ederek köklerine dönmek için İslâm'a giriyor. İslâm'ın Latin Amerika'da bu kadar hızlı bir şekilde yayılmasının en büyük sebepleri arasında yine kıtada 1990'dan sonra artan tebliğ çalışmaları, çıkarılan dergiler, internet vasıtasıyla yapılan çalışmalar ve kurulan Islâm merkezleri olarak gösteriliyor.

Latin Amerika özüne dönüyor

Latin Amerikalıların özellikle de İspanyolların İslâm'a olan ilgileri 711 yılına, yani Tarık bin Ziyad'ın İspanya'yı fethettiği döneme kadar dayanıyor. Tarık bin Ziyad'ın ordusundaki askerlerin bir çoğu Endülüs'ün fethinden sonra Latin Amerikalı bayanlarla evlendiler. Bu evlilikler sonucu İspanya'da ciddi anlamda bir Müslüman nüfus oluştu. Ayrıca Endülüs Emevi Devleti'nin hikmetli idarecilerinin kontrolünde yürütülen davet ve tebliğ çalışmaları sonucu da binlerce İspanyol, Müslüman olmaya karar verdi. Endülüs kısa zamanda Ortaçağ Avrupası'nın müzik, mimari ve edebiyat alanında en gelişmiş bölgesi haline gelirken İslâm'ın mesajı Latin Amerika'nın dört bir yanına ulaştı. 1492 yılında Haçlı ordularının saldırıları nedeniyle Endülüs'ün düşmesinin ardından Latin Amerikalı Müslümanların bir kısmı öldürüldü, büyük bir kısmı da zorla Hıristiyanlaştırıldı. Bugün Müslüman olmaya karar verip Kelime-i Şehadet getiren Latin Amerikalıların bir çoğu İslâm'ı köklerine, gerçek kimliklerine dönüş olarak görüyorlar.

Marksizm bitti, yaşasın İslâm

Bağdatlı Abdurrahman Efendi'nin meşhur Brezilya Seyahatnamesi...

Berlin Duvarı'nın yıkılıp soğuk savaşlı yılların sona ermesinin ardından Amerika merkezli yeni bir dünya düzeni kuruldu. Uluslar arası büyük şirketlerin menfaatlerini önceleyen bu yeni adaletsiz dünya düzeni İslâm'ı kendine bir tehdit olarak algılayıp Müslümanlara karşı savaş açtı. İslâm, içinde barındırdığı değerler nedeniyle geleneksel Müslüman toplulukların kapitalist dünya düzeninin çarkına girmesini engelliyor ve yeni dünya düzenine muhalefet ediyordu. İslâm'ın bu başkaldıran yanı Latin Amerika'nın devrimci karaktere sahip insanlarını cezp etti ve özellikle 11 Eylül saldırılarının ardından kıtada İslâm'a olan ilgi en üst düzeye çıktı. Dünya 11 Eylül saldırıları hakkında farklı yorumlar yapsa da Amerika'dan nefret eden ve sol düşünce geleneğinden gelen Latin Amerikalılar bu saldırıları kapitalizmin tapınaklarına yapılan saldırılar olarak gördüler. Yeni kuşak Latin Amerikalı Müslümanlar İslâm'ın devrimci ve anti-kapitalist yönünden etkilendiklerini sık sık dile getiriyorlar.

İnternette tebliğ çalışması

İslâm'ın Latin Amerika'da son yıllarda hızlı bir şekilde yayılmasında bölgedeki davetçilerin internet gibi teknolojik araçları davet için kullanmalarının da büyük etkisi oldu. Brezilya'nın tanınan davetçilerinden El Osmani, İslâm'ın yayılması için internetin büyük bir fırsat olduğunu ifade ederek

Latin Amerika'da özellikle bayanlar İslâm'a büyük bir ilgi gösteriyorlar.

şunları söylüyor: "2007 yılında bir mescidde 'İslâm ve Kölelerin Özgürleşmesi' başlıklı bir hutbe vermiştim. Bu hutbe yeni Müslüman olan gençlerin ilgisini çekmiş. Bana hutbeyi internette yayınlamayı teklif ettiler. Ben de gençlerin teklifini kabul ettim. Hutbemiz Brezilyalı gençlerin sıkça girdikleri bir internet sitesinde yayınlandı. Hutbeyi bir hafta içinde 800 bin Brezilyalı okumuş. Daha sonra bu insanlardan içinde İslâm hakkında soruların olduğu yüzlerce mektup aldık. Bize mektup yazanların arasından İslâm'a girenler oldu. Bu olay bizi etkiledi ve davet yapmak için interneti kullanmaya karar verdik. Daha sonra İslâm'ı ve Latin Amerika Müslümanlarını anlatan bir elektronik davet dergisi sitesi yaptık. Bu sitenin şu an haftalık 5 binden fazla yeni ziyaretçisi oluyor."

İslâm bütün kıtaya yayılıyor

Latin Amerika ülkeleri arasında İslâm şu an en çabuk Brezilya ve Meksika'da yayılıyor. Brezilya'da Müslümanların nüfusu 1.5 milyonu çoktan aştı. Brezilyalı Müslümanlar İslâmî Hayır Cemiyeti tarafından bastırılan Al Urubat isimli bir de dergi

çıkarıyorlar. Latin Amerika'nın Brezilya ve Meksika'dan sonra en kalabalık ülkesi olan Arjantin'de ise Müslümanların sayısı 1 milyona ulaştı. İslâmi davet çalışmalarının yoğun olarak yürütüldüğü Latin Amerika ülkelerinden bir diğeri de Kolombiya. 28 yaşında Müslüman olarak Kolombiya'da İslâm'a davet çalışmaları başlatan Zapata, ülkesindeki gelişmeleri şu şekilde anlatıyor: "İslâm'ı Kolombiyalılara anlatmak için ilk olarak başkent Bogota'da bir İslâm Kültür Merkezi açtık. İlerleyen yıllarda çalışmalarımız genişledi ve Medellin, Calarranquella, Cartagena gibi şehirlere de birer İslâm Merkezi kurduk. İslâm Kolombiya'da büyük bir ilgi görüyor ve hızla yayılıyor. Şu an sonradan Müslüman olan 10 bine yakın Kolombiyalı Müslüman var. Kolombiya'daki Müslümanların toplam nüfusları ise 25 bin."

Latin Amerika bizi bekliyor

Latin Amerika'nın İslâmlaşma süreci artık başlamıştır. Son yıllardaki gelişmelere bakılırsa İslâm bir gün Latin Amerika'daki en etkili dinlerinden biri haline gelecek. Latin Amerika'daki İslâm daveti son derece kıt imkânlarla ve mütevazi çabalarla yürütülüyor. Bundan dolayı Latin Amerika'ya olan ilgi, sevgi ve muhabbetimizi daha da arttırmalıyız. Keşke Türkiye'deki dernekler, vakıflar, cemaatler İslâm'ın Latin Amerika'nın her tarafına yayılması için büyük bir seferberlik başlatsalar. Küba'ya, Brezilya'ya, Venezuella'ya, Arjantin'e, Kolombiya'ya, Bolivya'ya, Şili'ye, Paraguay'a yüzlerce cami, tebliğ merkezi, kütüphane açılsa. Bir grup davetçi arkadaşımız da bölge ülkelerinin dillerini öğrenip " vira bismillah" diyerek yola düşseler ve Latin Amerika'yı şehir şehir gezerek insanlara İslâm'ı anlatsalar. Yeni Müslüman olanlara abdest almayı, namaz kılmayı öğretseler. Sonunda da Latin Amerika'da baştan aşağı ezan sesleri yükselse... İnsan ancak hayalleri, idealleri ve rüyala-

rı kadar ufka uzanabiliyormuş. Rahmetli Hasan el Benna'nın dediği gibi "bugünün hayalleri yarının gerçekleri" olacaksa yukarıda yazdıklarım niçin bir gün gerçekleşmesin? Öyleyse ileri...

Şubat 2010

Ümmet Coğrafyası

038869
BAD

Adem Özköse

Ümmet Coğrafyası kitabı, farklı ülkelere yapılan seyahatler esnasında gerçekleştirilen birbirinden önemli görüşmelerin bir araya getirilmesiyle oluştu. Kitapta Filistin'den Fas'a, Moro'dan Suriye'ye, Libya'dan Makedonya'ya, Kosova'dan Suud'a, Tunus'dan Yemen'e, İran'dan Patani'ye, Nepal'den Malezya'ya, Cezayir'den Pakistan'a, Latin Amerika'dan Arakan'a kadar uzanan güzergahta nelerin olup bittiği, Müslümanların neler yaşadıkları, tecrübeleri, hangi imkân ve zaaflara sahip oldukları, Müslüman toplulukların umutları, beklentileri, gelecek perspektifleri, Türkiye'ye nasıl baktıkları konu ediliyor. Kitap bu yönüyle ümmetten haberler getiren bir çalışma olma özelliği taşıyor. Kitabın amaçlarından bir diğeri de Arap isyanlarıyla başlayan süreçle ilgili okuyucuya bizzat kaynağından, bu sürecin önemli aktörlerinden doğru bilgiler aktarmak. İslam dünyasının nerelerden geldiğini, hangi acıları çektiğini, hangi bedelleri ödediğini hatırlatarak içinden geçtiğimiz günlerin daha da iyi anlaşılmasını sağlamak. Hasan el Benna, Seyyid Kutup, Erbakan Hoca, Şeyh Ahmet Yasin, Malcom X, Rantisi, Abdulhamid Han, Ömer Muhtar, Ali Şeriati, Aliya İzzetbegoviç ve Mevdudi'den arda kalan düşünsel ve mücadele mirasının izleri de kitabın bir başka konusu.

PINAR YAYINLARI
Halıcılar Cad. Kocaoğlu Apt. No: 38/1 D:4 Fatih-İstanbul
Tel: 0212 520 98 90 - 631 12 50
www.kitappinari.com

ISBN: 978-975-352-371-4
9 789753 523714